

Народна банка на Република Македонија

**Квартален извештај
октомври, 2012**

СОДРЖИНА

Вовед	3
I. Макроекономски движења	6
1.1. Меѓународно економско окружување	6
1.2. Домашна понуда	12
1.3. Агрегатна побарувачка	15
1.3.1. Лична потрошувачка	16
1.3.2. Јавна потрошувачка	18
Прилог 1: Фискална политика	19
1.3.3. Инвестициска потрошувачка.....	20
1.3.4. Нето извозна побарувачка	22
1.4. Вработеност и плати	23
1.5. Биланс на плаќања	26
1.5.1. Тековна сметка.....	27
Прилог 2: Надворешнотрговска размена на стоки и движење на номиналниот и реалниот ефективен девизен курс (НЕДК и РЕДК)	29
1.5.2. Капитална и финансиска сметка	33
1.5.3. Меѓународна инвестициска позиција и бруто надворешен долг	35
1.6. Инфлација	40
Прилог 3: Инфлациските очекувања на економските субјекти во Република Македонија	43
II. Монетарна политика	46
2.1. Ликвидност на банките и движења на меѓубанкарскиот пазар на пари	48
2.2. Монетарни и кредитни агрегати	50
2.2.1. Монетарни агрегати.....	50
2.2.2. Кредитна активност	54
III. Берзански индекси и цени на недвижности	59
IV. Макроекономски проекции и ризици	62
4.1. Претпоставки во проекцијата за надворешното окружување	62
4.2. Проекција и ефекти врз монетарната политика	66

Вовед

По олабавувањето во текот на вториот квартал, НБРМ во третиот квартал на 2012 година не изврши промени во поставеноста на монетарната политика. Во текот на кварталот истовремено беа присутни фактори што даваа различни сигнали за промени во монетарната поставеност. Имено, иако остварениот пад на БДП во вториот квартал беше во рамки на јулските очекувања, најновите расположливи податоци упатуваа на веројатно остварување на ризиците од понизок раст во 2012 година. Ваквите поместувања одеа во прилог на олабавување на монетарната политика заради поддршка на економскиот раст. Од друга страна, растот на увозните цени¹ што делуваше врз нивото на цените во домашната економија доведе до засилување на стапката на инфлација во третиот квартал и нејзино зголемување над проекциите на НБРМ. За засилувањето на инфлацијата беше оценето дека е од привремен карактер, но сепак посочи на поголеми ризици во овој домен. Во надворешниот сектор, во третиот квартал, беа забележани претежно стабилни движења, при остварен раст на девизните резерви, којшто во голема мерка беше во согласност со проекцијата. Сепак, со натамошното влошување на глобалните економски услови, надолните ризици врз извозот и капиталните приливи се зголемија. Растот на инфлацијата и надолните ризици околу девизните приливи укажаа на потреба за поголема претпазливост при водењето на монетарната политика. Во вакви услови, НБРМ одлучи да ја задржи истата поставеност на монетарната политика, задржувајќи ја основната каматна стапка на нивото од 3,75%.

Во периодот меѓу двете проекции, глобалното окружување беше обележано со спротивни движења, подобрени очекувања на финансиските пазари и натамошно влошување на економските перспективи². Имено, најавените мерки за справување со европската должничка криза, заедно со очекувањата за трет циклус на квантитативно олеснување од страна на ФЕД (што во септември и се оствари) ги подобрија согледувањата на инвеститорите во глобални рамки, што се одрази со раст на берзите и подобрени очекувања за динамиката на цените на одредени примарни производи, значајни за македонскиот извоз. Од друга страна, глобалните економски изгледи дополнително се влошија, потенцирајќи го ризикот од рецесија во евро-зоната во 2012 година и послабо економско закрепнување во следниот период во споредба со претходните очекувања. Во третиот квартал, како резултат на ограничувањата на страната на понудата³ и зголемените геополитички тензии на Блискиот Исток, беа остварени повисоки цени на нафтата во однос на претходните очекувања, а проекцијата за цената на овој енергент во следниот период беше нагорно ревидирана. **Со оглед на високата трговска интегрираност на македонската економија со евро-зоната и високата енергетска зависност од увоз, промените во глобалното окружување доведоа до одредени промени во оценетото макроекономско сценарио за следниот период во споредба со јулските проекции.** Така, во услови на повисока остварена стапка на инфлација во третиот квартал и нагорни ревизии на оцените за увозните цени на енергијата, **се оценува дека просечната инфлација ќе изнесува 3,4% во 2012 година и 3,5% во 2013 година, што претставува нагорна ревизија во однос на јулската проекција**

¹ Засилувањето на стапката на инфлација во третиот квартал во најголем дел го отсликува ценовниот ефект од помалата понуда на домашни земјоделски производи, како и ефектот од повисокиот раст на светските цени на нафтата. Придонес кон растот на инфлацијата имаа и високите увозни цени на храната, како резултат на намалената понуда на житни култури предизвикана од сушниот период.

² ECB Monthly Bulletin, September 2012.

³ Драстичен пад на извозот на иранска нафта, намалување на производството од Северното Море и ниски залихи на сурова нафта на САД.

(просечна инфлација од 2,2% за 2012 година и 2013 година, соодветно). Стабилизирање на инфлацијата се очекува во 2014 година, кога таа би се вратила на нивото од околу 2,6%, блиску до историскиот просек. И покрај нагорната ревизија, инфлациските движења засега не се оценуваат како високо ризични. Имено, повисоката инфлација во најголем дел е предизвикана од фактори на страната на понудата, што во услови на оценки за слаба домашна побарувачка, го амортизира ризикот од поголеми преносни ефекти врз останатите цени во економијата. Сепак, сè понагласена е потребата од поголема будност на монетарната политика.

Остварувањето на дел од претходно потенцираните ризици за полоши економски остварувања кај нашите трговски партнери ги влоши перспективите и за домашната економска активност. Така, во 2012 година, се очекува стагнација на економската активност (1% раст во претходната проекција), по што би следело заздравување, но со поумерен интензитет во споредба со јулските проекции. **За 2013 година се оценува раст на БДП од 2,6% (3% во претходната проекција),** предизвикан од растот на домашната побарувачка, и тоа во поголем дел од инвестициите, додека за нето-извозот се очекува дека ќе има негативен придонес. **Се очекува дека позитивниот инвестициски циклус ќе продолжи и во 2014 година,** што заедно со очекуваните подобри остварувања кај извозот и оценетото заживување на личната потрошувачка, **би придонело за зајакнување на економскиот раст и негово искачување до 3,4%.** Сепак, динамиката на економскиот раст во голема мера ќе биде условена од темпото на економското закрепнување во глобални рамки и пред сè на економијата во евро-зоната, што и натаму е придружено со изразени надолни ризици. Се очекува дека домашниот банкарски сектор и натаму ќе обезбедува солидна финансиска поддршка на економскиот раст, при оценет раст на кредитите од околу 7% во 2012 година и негово благо забрзување во следните две години. Сепак, неизвесниот глобален амбиент и сè уште конзервативните деловни стратегии на европските банкарски групации, коишто со свои членки се присутни и на домашниот пазар, може да се одразат врз кредитната политика на домашниот банкарски сектор преку зголемена претпазливост и ориентираност кон високо бонитетни клиенти.

Во рамки на надворешниот сектор се задржаа оценките за дефицит во тековната сметка на билансот на плаќања од околу 3% од БДП во 2012 година. Од друга страна, влошените економски перспективи на глобално ниво придонесоа за надолна ревизија на капиталните приливи, за кои сепак се оценува дека ќе бидат доволни за целосно покривање на тековниот дефицит. **За 2013 година, тековните оценки укажуваат на дефицит во тековната сметка од 3,8% од БДП (3% од БДП во јулската проекција),** при што проширувањето на дефицитот во однос на претходната година главно се должи на проценките за нормализирање на исклучително високото ниво на приватни трансфери и намалувањето на нивното учество во БДП. Се очекува дека дефицитот во тековната сметка во целост ќе биде финансиран од предвидените капитални приливи, при што се очекува и дополнителен раст на девизните резерви. **За 2014 година е предвидено поголемо проширување на дефицитот во тековната сметка до ниво од околу 6% од БДП, што е во согласност со оценките за подинамичен економски раст.** Имено, ваквите поместувања во најголем дел произлегуваат од оценките за засилување на растот на увозот, како одраз на растот на инвестициската и личната потрошувачка. Од друга страна, **се оценуваат повисоки капитални приливи, првенствено врз основа на странски директни инвестиции, што би овозможило раст на девизните резерви и нивно натамошно одржување на адекватното ниво.**

Општо земено, макроекономската слика упатува на задржување на негативниот производствен јаз, привремено засилување на стапката на инфлација, но без значајни преносни ефекти врз останатите цени во економијата и платнобилансна позиција, којашто обезбедува натамошно одржување на девизните резерви на адекватното ниво. Во споредба со јулските проекции, ваквите оценки не укажуваат на поголеми промени во амбиентот на спроведување на монетарната политика. Сепак, севкупното макроекономско сценарио и натаму е придружено со висока неизвесност и ризици. Имено, во услови на висока променливост и тешка предвидливост на динамиката на увозните цени, ризиците околу проекцијата на инфлацијата се зголемени, што наметнува потреба од постојана будност и внимателност при водењето на монетарната политика, со цел да се одржат очекувањата за стабилна инфлација. Исто така, евентуалното пролонгирање на европската должничка криза и послабото заздравување на глобалниот економски раст може негативно да се одразат врз обемот на очекувани приливи од извоз и врз капиталните приливи. **При ваква макроекономска слика за наредниот период, засега постојната монетарна поставеност се оценува како соодветна.** Секако, НБРМ и во следниот период внимателно ќе ги следи движењата и доколку е потребно, ќе направи соодветни промени во монетарната политика со цел успешно да ги остварува монетарните цели.

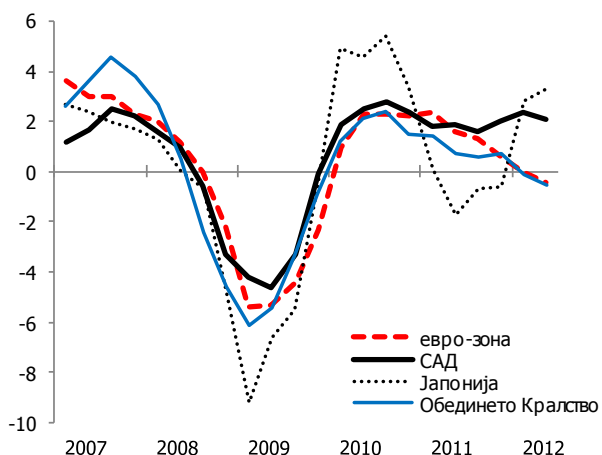

I. Макроекономски движења

1.1. Меѓународно економско окружување⁴

Првата половина на 2012 година се одликуваше со релативно слаби економски остварувања на глобален план. Знаци за позначително закрепнување немаше ниту во текот на третиот квартал. Ваквите остварувања во голема мера се последица на пролонгираната европска должничка криза, нискиот степен на доверба и несигурноста за идните економски перспективи на глобално ниво. Неповолните економски остварувања во развиените земји, преку трговските и финансиските канали, се пренесоа и во брзорастечките земји и земјите во развој. Ваквите влијанија, заедно со зголемените домашни нерамнотежи кај овие земји, коишто досега се сметаа за економски поотпорни, го ограничија и нивниот потенцијал за раст. Оттука, во еден краток интервал, ММФ⁵ во октомври повторно изврши надолна ревизија на проекциите за глобалната економија. Притоа, глобалната економија и натаму е подложна на надолни ризици, коишто во периодот меѓу јулските и октомвриските проекции дополнително се зголемени. Должничката криза во евро-зоната сè уште е главната закана за глобалниот економски раст. Дополнителен ризик претставува и позицијата на јавните финансии на САД. Имено, можното прекумерно фискално затегнување во 2013 година, како и евентуалното отсуство на план за обезбедување фискална одржливост на среден и долг рок би ги зголемило ризиците на финансиските пазари и дополнително би ја нарушило довербата на приватните субјекти. Во поглед на инфлацијата, по падот во првата половина од 2012 година, најновите проекции предвидуваат стабилизација на движењата на инфлацијата на глобално ниво и нејзино намалување во 2013 година.

Реален раст на БДП во развиените земји
(годишни процентуални промени; квартални податоци)

Извор: Еуростат.

Во првата половина на 2012 година, економската активност во глобални рамки беше релативно слаба, а позначајни знаци на закрепнување не беа забележани ниту во текот на третиот квартал. Имено, по неочекуваните поволни економски остварувања во првиот квартал, во вториот квартал глобалниот раст повторно беше под очекувањата. Влошеното глобално економско окружување во вториот квартал во најголем дел се објаснува со пролонгирањето на европската должничка криза, што доведе до голем пад на економската активност во периферните земји-членки на евро-зоната. Неповолно влијание врз растот во развиените економии имаа и дополнителни фактори, како што се фискалните консолидации, сè уште ранливиот финансиски систем и општата висока несигурност за идните економски перспективи.

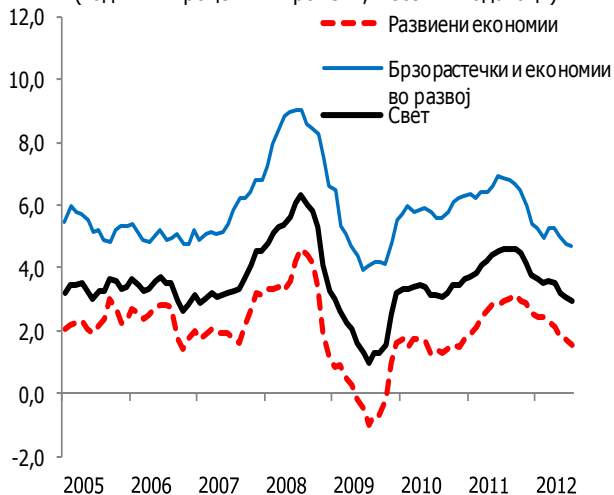
⁴ Анализата се заснова врз Месечниот билтен на ЕЦБ, август и септември, 2012 година; „Светскиот економски преглед“, ММФ, октомври 2012 година; извештаите на „Капитал економикс“; неделните извештаи на Народната банка на Грција и соопштенијата на „Маркит економикс“.

⁵ IMF, World Economic Outlook, October, 2012.

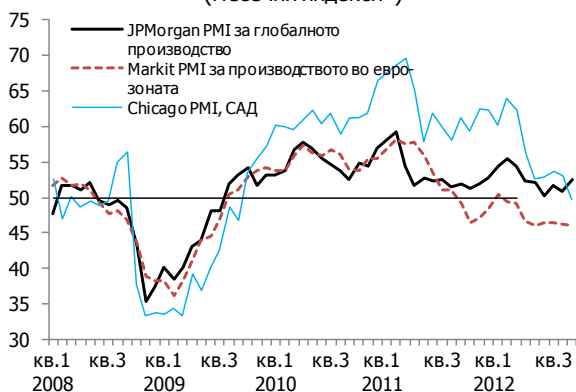
Глобална инфлација

(годишни процентни промени, месечни податоци)

Извор: ММФ.

Индикатори за глобалната економска активност (месечни индекси*)

*PMI - индексот може да заземе вредност помеѓу 0 и 100. Тој се пресметува така што го зема предвид процентот на испитаници што пријавиле подобрување на економските услови во однос на претходниот месец. Референтната вредност на индексот е 50, што укажува на непроменети економски услови. Вредноста повисока односно пониска од 50 укажува на економска експанзија, односно контракција.
Извор: Bloomberg, Markit.

Во вакви услови, покрај во евро-зоната, послаби економски остварувања беа забележани и во САД и во Велика Британија. Неповолните економски остварувања во развиените земји, преку трговските и финансиските канали, се пренесоа и во брзорастечките земји и земјите во развој. Ваквите влијанија, заедно со зголемените домашни нерамнотежи кај овие земји, коишто досега се сметаа за економски поотпорни, го ограничија и нивниот потенцијал за раст. За третиот квартал, водечките показатели на економската активност - ПМИ⁶ укажуваат на раст на светската економија со речиси ист интензитет како и во вториот квартал. Глобалниот композитен ПМИ во третиот квартал се задржа во зоната на раст (над граничните 50 индексни поени), при оценки за зголемена активност во секторот „услуги“ и пад кај преработувачката индустрија. Анализирани по региони, ПМИ укажува на задржување на неповолните тенденции во евро-зоната и во текот на третиот квартал, додека за САД се оценува дека ќе продолжи позитивно да придонесува за светскиот раст, иако со помал интензитет во споредба со претходниот квартал. Во вакви услови и при оценки за зголемена неизвесност во глобални рамки, **во октомвриските проекции на ММФ се предвидува глобален раст од 3,3% за 2012 година и 3,6% за 2013 година, што е умерена надолна ревизија од 0,2, односно 0,3 процентни поени во однос на јулските проекции. Според ММФ, глобалната економија и натаму е подложна на високи надолни ризици, коишто во периодот меѓу двете проекции дополнително се зголемени.** Должничката криза во евро-зоната е сè уште главната закана за глобалниот економски раст. Дополнителен ризик претставува и позицијата на јавните финансии на САД. Имено, ненавремената реакција за избегнување прекумерно фискално затегнување, поттикнато од постојното буџетско законодавство на САД (т.н. „fiscal cliff“)⁷, и за поместување на прагот на федералниот долг, како и отсуството на кредибилен сеопфатен план за обезбедување

⁶ ПМИ (Purchasing Manager's Index - PMI) се засноваат врз анкетни истражувања на репрезентативен примерок на компании од производниот и услужниот сектор и често се користат како високофреквентни показатели за тековната и идната економската активност.

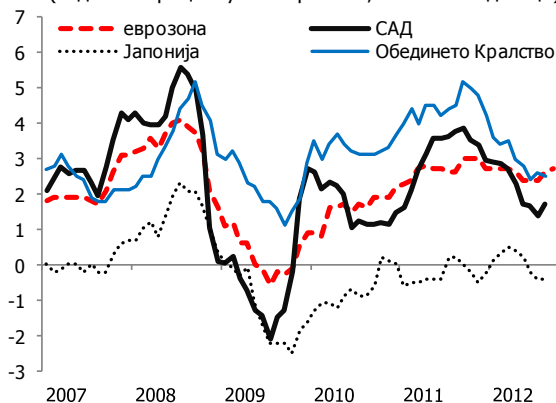
⁷ Согласно со постојниот буџетски закон на САД, за периодот 2012-2013 година се очекува значително намалување на буџетскиот дефицит, како резултат на законски предвиденото автоматско зголемување на даноците и во помал дел на намалувањето на расходите.

фискална одржливост на среден и долг рок, би ги зголемило ризиците на финансиските пазари и би ја нарушило довербата на приватните субјекти, со негативни повратни ефекти врз економскиот раст.

Стапки на инфлација во развиените земји

(годишни процентуални промени; месечни податоци)

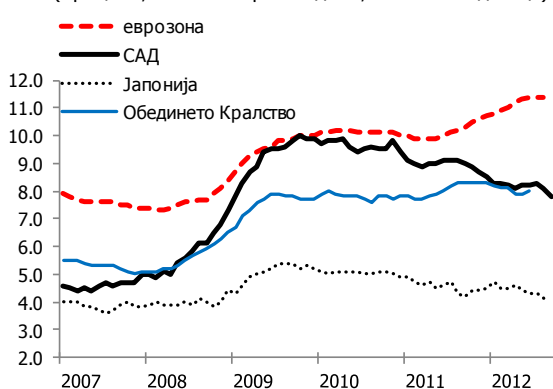
Извор: Еуростат и Национални статистички заводи.

По забележаното смирување на инфлациските притисоци во текот на вториот квартал, во третиот квартал имаше тенденции за раст на инфлацијата.

Така, глобалната инфлација⁸ умерено се засили до нивото од 3,4% во август, наспроти 3,3%, колку што изнесуваше на крајот на вториот квартал и 3,2% во јули. Раст на стапката на инфлација беше забележан и во напредните економии и во брзорастечките економии и земјите во развој, каде што во август беше забележана годишна стапка на инфлација од 1,7% и 5,9%, соодветно (наспроти 1,6% и 5,8%, соодветно во јуни). Засилувањето на инфлацијата во овој период главно се објаснува со растот на цените на енергентите и цените на храната на светските берзи. Најновите проекции предвидуваат стабилни инфлациски движења за 2012 година на глобално ниво, во согласност со оценките за слаба глобална побарувачка и стабилизирање на цените на примарните производи. Така, моменталните оценки се дека стапката на инфлација во напредните економии ќе се спушти од 1,9% во 2012 година на 1,6% во 2013 година, со слична патека на движење и кај земјите во развој, каде што стапката на инфлација ќе изнесува 6,1% во 2012 година и 5,8% во 2013 година. Сепак, ризиците врз инфлацијата се оценуваат како нагорни, главно поврзани со трендот на раст на цените на храната.

Стапка на невработеност во развиените економии

(процент; сезонски прилагодени; месечни податоци)

Извор: Еуростат.

По стагнацијата на економската активност во евро-зоната во првиот квартал од 2012 година, во второто тримесечје беше забележано квартално намалување на БДП од 0,2%, што доведе до годишна стапка на пад од 0,4%.

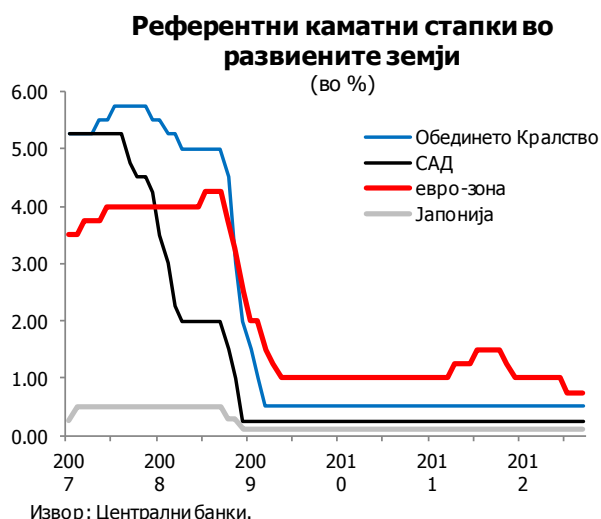
Лошите економски остварувања во евро-зоната се последица на сè уште присутните тензии и недоверба на финансиските пазари, како и на намалената побарувачка од брзорастечките економии. Притоа, нето-извозот и во овој квартал претставуваше главен двигател на растот. Од друга страна, во услови на неповолни услови на пазарот на труд, отежнат пристап до финансирање и недоволна доверба кај економските субјекти, личната

⁸ Извор за податоците е базата на податоци International Financial Statistics на ММФ.

потрошувачка и инвестициите и натаму се движат по надолна патека.

По забавувањето во претходните два квартала, инфлацијата во евро-зоната умерено засили во третиот квартал од 2012 година и изнесуваше 2,6%. Порастот на цените во голема мера ги одразува повисоките цени на енергентите изразени во евра, поради понискиот курс САД-долар/евро, во услови на годишен пад на цената на нафтата, а дополнителен ефект имаше и зголемувањето на индиректните даноци во одделни земји од евро-зоната. Анализирани по компоненти на хармонизираниот индекс на потрошувачки цени, цената на енергијата се зголеми за 8,1%, наспроти растот од 7,2% во претходниот квартал, додека растот на цената на храната умерено забави на 2,9% (3% во претходниот квартал). Базичната инфлација во третиот квартал беше непроменета во однос на претходниот квартал и изнесуваше 1,6%.

Основните каматни стапки на ФЕД и Банката на Англија во третиот квартал од 2012 година останаа на истото ниво близу нулата. Од друга страна, ЕЦБ во јули донесе одлука да ја олабави каматната политика, спуштајќи ја каматната стапка на основните операции за рефинансирање од 1% на 0,75%. Со цел да воспостави поефикасна монетарна трансмисија, покрај со редовните политики, ЕЦБ повторно реагираше преку нестандартни мерки. Во оваа насока, ЕЦБ најави спроведување на т.н. директни монетарни трансакции (Outright Monetary Transactions), што претставува програма за откуп на државни обврзници на европските земји коишто се соочуваат со проблеми во однос на пристапот на пазарите на капитал⁹. Намерата на оваа програма е да се придонесе за зголемување на довербата на инвеститорите во еврото, што изразено преку намалување на каматните стапки, ќе им овозможи на овие земји доволен простор за спроведување на процесот на фискална консолидација. Исто така, со оглед на тесниот простор за делување преку каматната стапка, ФЕД најави спроведување на ново, трето квантитативно олеснување во чии рамки ќе врши откуп на хипотекарни обврзници во износ од 40 милијарди долари секој месец.

⁹ Сепак, програмата е условна и ќе важи само за државните обврзници на оние земји коишто ќе побараат официјална помош од европските фондови за финансиска помош, чии каматни стапки се високи поради стравот од распад на евро-зоната.

Девизен курс САД-долар/евро (месечни податоци, просек)

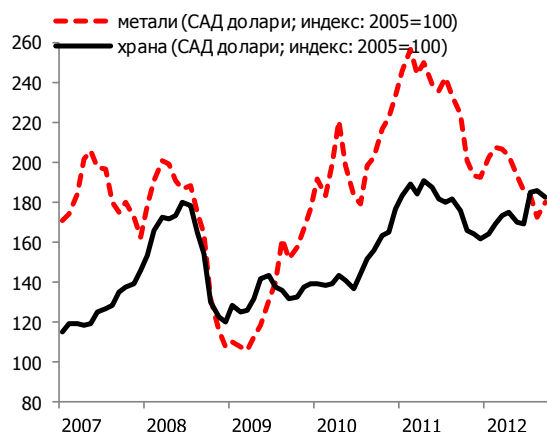
Извор: Еуростат.

Цени на сурова нафта и на примарни производи (месечни податоци)

Извор: ММФ месечна база на податоци.

Цени на храна и на метали (месечни податоци)

Извор: ММФ месечна база на податоци.

Целта на ФЕД е преку оваа програма да се овозможи поголемо кредитирање по пониски каматни стапки и на тој начин да се стимулираат пазарите на недвижности и на работна сила, а со тоа и на вкупната економија.

Номиналниот девизен курс на еврото во однос на САД-доларот во текот на третиот квартал имаше променливи движења, при што во просек, на квартална основа, беше остварена депрецијација на еврото во однос на САД-доларот. Така, во јули еврото забележа намалување на вредноста од 1,9% на месечна основа, додека во август и септември беше забележана апрецијација од 0,9% и 3,7%, соодветно. Варијациите во девизниот курс на еврото во однос на САД-доларот се поврзуваат со промените во пазарните очекувања околу фискалните и економските перспективи на одредени земји-членки на евро-зоната, како и со очекуваните разлики во приносите помеѓу финансиските инструменти во евро-зоната наспроти оние во САД. Во септември, едно евро се тргуваше за 1,29 САД-долари во просек, што е повисоко за 2,6% од неговата вредност во јуни 2012 година, но е значително пониско од просекот во 2011 година (1,39 САД-долари за едно евро).

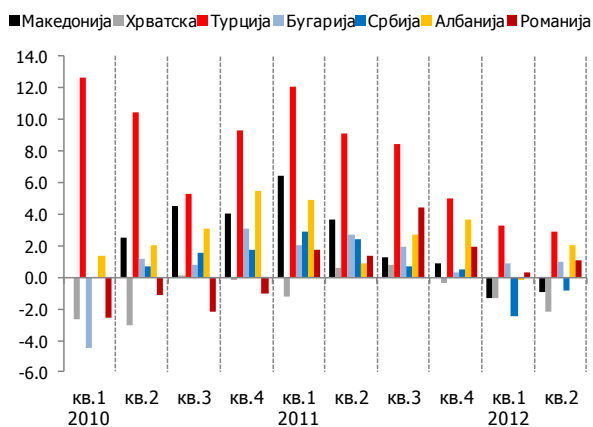
По намалувањето во претходниот квартал, цените на нафтата и на неенергетските примарни производи¹⁰ во третиот квартал одново се зголемија, на квартална основа. Притоа, растот на цената на нафтата беше особено забележителен во јули и август. Главна причина за ваквите движења беа ограничувањата на страната на понудата¹¹, како во земјите коишто се членки, така и во земјите коишто не се членки на ОПЕК, и зголемените геополитички тензии на Блискиот Исток (особено во Сирија). Сепак, иако цената на суровата нафта од типот „брент“ во третиот квартал достигна 110 САД-долари за барел, што претставува квартален раст од 1%, на годишна основа таа се намали за 2,2%, имајќи ја предвид високата споредбена основа. **Во рамки на неенергетските примарни производи, цените на храната и на металите во третиот квартал забележаа дивергентни**

¹⁰ Ценовниот индекс на примарните производи ги вклучува: цените на храната, пијалаците, земјоделските сировини и на металите.

¹¹ Драстичен пад на извозот на иранска нафта, намалување на производството од Северното Море и ниски залихи на сурова нафта на САД.

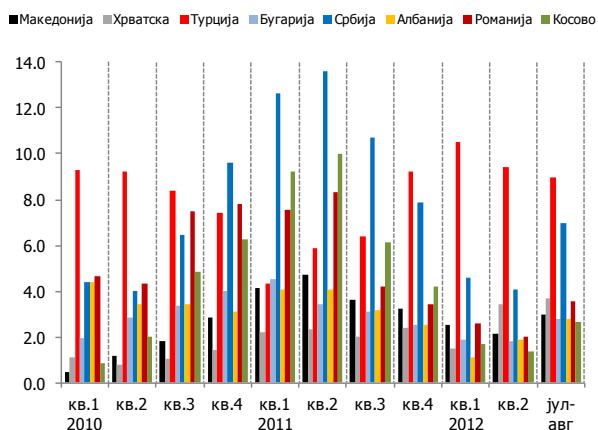

Реален раст на БДП во земјите од регионот (годишни процентуални промени, квартални податоци)

Извори: Еуростат и национални статистички заводи.

Стапки на инфлација во земјите од регионот (годишни процентуални промени)

Извори: Еуростат и национални статистички заводи.

движења. Така, ова е прв квартал во којшто цените на храната се зголемија на годишна основа (2,8%), а растот во однос на претходниот квартал изнесуваше 7,7%. Ова во голема мера се должи на исклучително сушното лето во САД, коешто му наштети на приносот на пченка и соја, и на неповолните временски прилики во регионот на Црното Море, коишто придонесоа за намалување на приносот на пченица. Од друга страна, цените на металите продолжија да бележат високи стапки на пад (8,1% квартален и 23,4% годишен пад), коишто соодветствуваат со ослабената побарувачка во европската и кинеската економија.

Во вториот квартал од 2012 година, Турција, Бугарија, Албанија и Романија забележаа позитивни годишни стапки на економски раст, додека во Србија и Хрватска повторно беше забележан пад на економската активност. Притоа, растот на Бугарија и Романија започна умерено да засилува, и покрај падот на БДП во Европската Унија. Ова првенствено се должи на силната домашна побарувачка, а особено на приватната потрошувачка, поттикната од растот на реалните плати во двете земји. Воедно, растот беше поддржан и од подобрата извозна активност, што во случајот на Бугарија се должи на зголемената побарувачка од земјите надвор од ЕУ. Економската активност во Турција продолжи да забавува и во овој квартал, како резултат на слабата домашна побарувачка, додека нето-извозот повторно е главниот двигател на растот. Од друга страна, во Србија и Хрватска продолжија негативните тенденции кај компонентите на домашната потрошувачка, со што овие земји веќе втор квартал се наоѓаат во рецесија.

Во третиот квартал, во речиси сите земји беше забележано засилување на стапката на инфлација. Особено висок ценовен раст остварија Турција и Србија, во голема мера како последица на растот на цените на храната и нафтата. Нагорните притисоци врз инфлацијата кај другите земји во регионот исто така претежно се одраз на неповолните движења на глобалните пазари на примарни производи во овие месеци, иако нивните нивоа на инфлација и натаму се релативно ниски.

1.2. Домашна понуда

Економската активност во македонската економија продолжи да се намалува и во второто тримесечје, но со забавено темпо. Така, во услови на позитивно квартално поместување, реалниот годишен пад на БДП забави и се сведе на 0,9%, наспроти падот од 1,3% во претходното тримесечје. Гледано од аспект на одделните дејности, ваквото забавување на падот во најголема мерка произлегува од подобрите остварувања во индустријата, градежништвото и земјоделството. И покрај тоа, индустриската и градежната активност и понатаму се во негативната зона на годишни промени, придонесувајќи за натамошно намалување на вкупната економска активност. Ваквите движења ги покажуваат ефектите од падот на странската побарувачка врз домашната економија, но воедно укажуваат и на недоволна домашна побарувачка. Сè уште неповолниот економски амбиент се согледува и преку значителното влошување на остварувањата во трговијата, дејноста „сообраќај, складирање и врски“ и „услуги и ресторани“.

Во второто тримесечје на 2012 година, бруто домашниот производ¹² забележа мал квартален раст од 0,2% (сезонски приспособен), по падот од 1,8% во првото тримесечје. На годишна основа, падот на домашното производство забележа умерено забавување (пад од 0,9%, наспроти падот од 1,3% во претходното тримесечје). Подоброто квартално остварување во второто тримесечје во најголем дел се поврзува со растот на додадената вредност на трговијата, при значително послаби остварувања во секторот „сообраќај, складирање и врски“. Од аспект на годишната динамика, најголем придонес за годишниот пад на домашното производство има падот на индустриската активност, којашто веќе три тримесечја е главен носител на негативниот ефект. Овој пад се должи на неповолните остварувања на капацитетите од преработувачката индустрија ориентирани кон извоз, коишто сè уште се соочуваат со пад на странската побарувачка и пониски извозни цени¹³. Воедно, значителен дел од падот се

¹² Податоците за БДП за 2011 и 2012 година се проценети податоци од ДЗС.

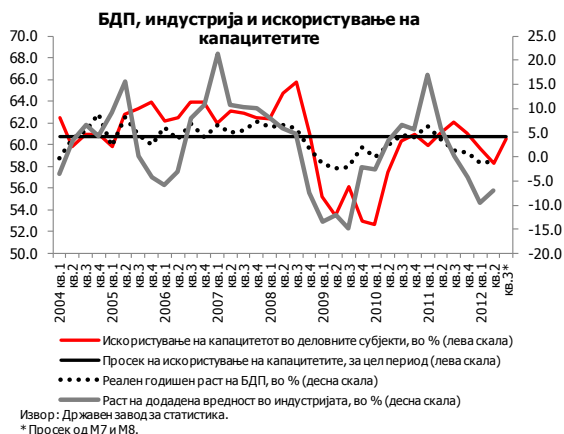
¹³ Падот на индустриската активност забележан на почетокот на годината е проследен со невообичаено благо надолно приспособување на извозната активност (набљудувано во реални показатели). Отстапувањето од вообичаената реакција во голем дел се поврзува со сè уште прелиминарниот и нецелосен опфат на новите странски директни инвестиции во индексот на физичкиот обем на индустриското производство, за разлика од извозот којшто во целост ја вклучува активноста на новите производствени капацитети. Исто така, повисоката отпорност на извозот во услови на засилување на кризата во евро-зоната е одраз и на неговото географско диверзифицирање, односно на пренасочувањето на извозните активности на некои од поголемите производствени капацитети кон брзорастечките економии.

објаснува со намаленото производство на нафтени деривати. Сепак, намалувањето на активноста во индустријата беше послабо во споредба со претходното тримесечје. Во истиот период, активноста во **трговијата и дејноста „сообраќај, складирање и врски“** навлезе во зоната на негативни промени, додека активноста во **градежништвото продолжи да се намалува**, но со забавен интензитет. Позитивен ефект кон вкупниот БДП во второто тримесечје имаше земјоделската активност, којашто по падот во претходното тримесечје, во вториот квартал забележа зголемување.

	годишни стапки на раст, во %					придонес во растот на БДП (во п.п.)								
	Кв.1 2011	Кв.2 2011	Кв.3 2011	Кв.4 2011	2011	Кв.1 2012	Кв.2 2012	Кв.1 2011	Кв.2 2011	Кв.3 2011	Кв.4 2011	2011	Кв.1 2012	Кв.2 2012
Земјоделство	9.8	3.0	-8.8	6.6	1.8	-0.1	2.4	0.8	0.3	-1.0	0.8	0.2	0.0	0.2
Индустрија	16.8	6.0	0.2	-4.1	4.0	-9.6	-6.9	2.9	1.0	0.0	-0.7	0.7	-1.8	-1.2
Градежништво	21.9	23.4	11.2	10.4	15.3	-9.8	-5.1	0.7	1.1	0.6	0.6	0.8	-0.4	-0.3
Трговија	3.8	15.7	2.5	3.8	6.4	0.3	-2.2	0.6	2.2	0.4	0.5	0.9	0.0	-0.4
Угостителство	5.7	9.0	16.7	10.9	11.2	5.2	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.1	0.0
Сообраќај и врски	6.0	1.2	2.5	-2.8	1.5	1.4	-3.0	0.6	0.1	0.2	-0.3	0.1	0.1	-0.3
Финансиско посредување	-1.4	-0.3	-1.5	1.5	-0.4	3.0	3.8	-0.2	0.0	-0.2	0.2	-0.1	0.5	0.6
Јавна управа	3.3	4.0	3.2	1.8	3.1	2.3	2.0	0.5	0.5	0.4	0.2	0.4	0.3	0.3
Додадена вредност	7.4	6.3	0.9	1.3	3.8	-1.8	-1.6	6.5	5.4	0.8	1.1	3.2	-1.6	-1.4
Нето-даночи на производи	0.2	-10.7	3.0	-0.8	-2.1	2.7	3.6	0.0	-1.5	0.4	-0.1	-0.3	0.3	0.4
Бруто-домашен производ	6.4	3.7	1.2	0.9	2.9	-1.3	-0.9	6.4	3.7	1.2	0.9	2.9	-1.3	-0.9

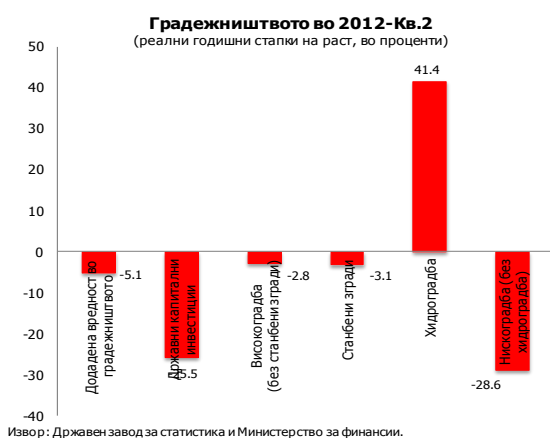
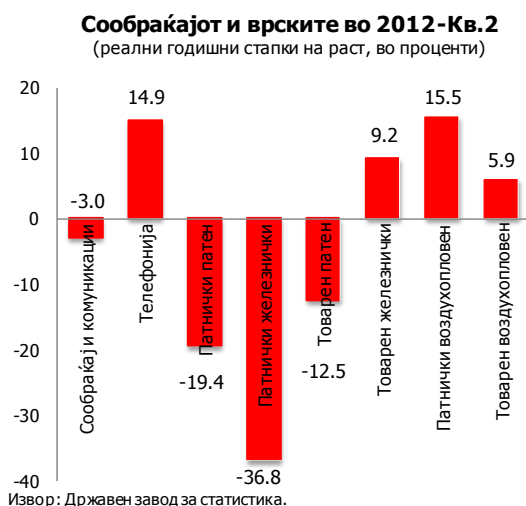
Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Влошениот амбиент и послабите остварувања во индустријата делумно се согледуваат и преку Анкетата за деловните тенденции во **преработувачката индустрија**. Така, просечното искористување на капацитетите во второто тримесечје и натаму се намалуваше, при што забележа квартално и годишно влошување. Со тоа искористеноста на капацитетите се сведе под историскиот просек од последните осум години. Истовремено, влошени се оцените за постојниот обем на производство, а положи се и согледувањата за нивната тековна економска состојба. Од аспект на факторите коишто го ограничуваат зголемувањето на производството, Анкетата укажува на зголемување на значењето на неизвесното економско окружување и ограничувачкото влијание на странската побарувачка. Оцените од анкетите за првите два месеца од третото тримесечје посочуваат на раст на просечното искористување на капацитетите, со што тоа повторно се враќа кон историскиот просек и намалено ограничувачко влијание на странската и домашната побарувачка. Воедно, оцените на раководителите за следните три месеци се поповолни, со очекувања за раст на производството и поповолни набавни цени на суровините и продажните цени на готовите производи.

Негативниот ефект врз домашната понуда од активната во индустријата, беше зајакнат и од послабите остварувања во трговијата, градежништвото и сообраќајот, складирањето и врските. Трговијата во второто тримесечје забележа раст на квартална и пад на годишна основа, со негативен придонес, втор по големина, кон годишниот пад на бруто домашниот производ. Падот во трговијата се должи на високата споредбена основа. Имено, во второто тримесечје на 2011 година, во услови на висока лична потрошувачка и поголемо кредитирање на населението, активната во трговијата оствари висок раст. Намалувањето на додадената вредност во трговијата се случува за првпат по пет тримесечја на непрекинат годишен раст. На квартална основа, трговијата бележи висок раст¹⁴. Подобрите квартални остварувања се согледуваат и преку анкетата на раководителите во **трговијата на мало**¹⁵, чиешто оценки упатуваат на квартално зајакнување на тековната деловна и финансиска состојба на претпријатијата. Притоа, според нивните согледувања се зголемува значењето на повисоката конкуренција и понудата како ограничувачки фактори. Очекувањата на раководителите на трговските претпријатија за порачките за следните три месеци се поповолни, со зајакнат оптимизам во поглед на бројот на вработени и деловната состојба во следниот шестмесечен период.

Во второто тримесечје градежната активност забележа раст на квартална и забавен пад на годишна основа. Кварталниот раст доаѓа по високиот пад на одработените ефективни часови во градежништвото заради вонредно студеното време во текот на зимските месеци. Воедно, годишниот пад на градежната активност, иако со забавена динамика, е одраз на високата споредбена основа од второто тримесечје на 2011 година, кога растот беше предизвикан од високите капитални инвестиции на државата. Анкетата за деловните тенденции во **градежништвото** упатува на квартално намалување на песимизмот во поглед на оцените за тековната економска состојба, што соодветствува со подобрените согледувања како во поглед на проблемот на недоволната побарувачка, така и во поглед на трошоците за

¹⁴ Анализирано на сезонски приспособена основа.

¹⁵ Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС за второто тримесечје на 2012 година.

1.3. Агрегатна побарувачка

Во второто тримесечје, домашната побарувачка забележа силен раст на годишна основа, што доведе до забавување на падот на вкупната активност во економијата. Растот на домашната побарувачка, во најголема мера се должи на повисоките домашни инвестиции. Имено, инвестициската активност во второто тримесечје забележа висок раст, за разлика од претходниот квартал кога инвестициите беа главниот фактор за намалувањето на БДП. Воедно, домашната побарувачка беше поткрепена и од растот на потрошувачката на домаќинствата, додека потрошувачката на јавниот сектор бележи пад. Од друга страна, нето извозната побарувачка придонесе за намалување на БДП, и тоа во најголем дел заради зголемениот увоз. Ефектот од високиот увоз на една поголема компанија, како и притисоците од домашната побарувачка се фактори за пораст на увозот. Извозот забележа мал годишен пад, при натамошен пад на странската побарувачка и на извозните цени.

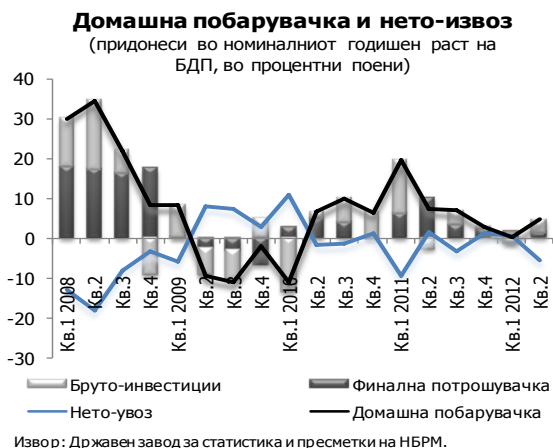

труд. Воедно, по три години негативни оценки, веќе второ последователно тримесечје побројни се позитивните од негативните согледувања во поглед на финансиската состојба на претпријатијата. Во однос на очекувањата на раководителите¹⁶ на градежните претпријатија за следните три месеци, зајакнат оптимизам во однос на претходниот квартал се забележува кај очекувањата за склучување нови договори, со оценки за раст на продажните цени и бројот на вработувања.

Во второто тримесечје на 2012 година економската активност забележа раст на квартална основа (од 0,2%¹⁷), што доведе до забавување на годишниот пад и негово сведување на 0,9%. Со тоа, за првпат по 2009 година, БДП бележи годишен пад од два последователни квартала, наспроти дотогашниот постојан раст. Годишниот пад на БДП во второто тримесечје во најголем дел се должи на негативниот придонес на нето-извозот. Во услови на натамошни неповолни влијанија од глобалниот амбиент, извозот забележа мал годишен пад, додека увозот оствари висок раст. Растот на увозот беше поттикнат главно од високиот увоз на сировини за еден поголем капацитет, но делумно и од зголемената домашна побарувачка. Притоа, инвестициите се основната компонента за раст на домашната

¹⁶ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС за второто тримесечје на 2012 година.

¹⁷ Сезонски приспособено.

апсорпција и за неутрализирање на негативниот придонес од нето-извозот. Во услови на недостаток од индикативни показатели коишто би ја објасниле зголемената инвестициската активност, високиот раст најверојатно произлегува од растот на залихите. Покрај инвестициите, и личната потрошувачка бележи раст, и тоа со зголемена динамика. Наспроти тоа, јавната потрошувачка се намали на годишна основа, со што се врати во зоната на негативни стапки на промена.

Годишни стапки на реален раст (во %)

	2010-Кв.1	2010-Кв.2	2010-Кв.3	2010-Кв.4	2010	2011-Кв.1	2011-Кв.2	2011-Кв.3	2011-Кв.4	2011	2012-Кв.1	2012-Кв.2
Лична потрошувачка	2.0	6.7	2.1	-4.9	1.3	4.4	7.6	2.7	1.5	4.0	0.2	1.0
Јавна потрошувачка	-0.6	-7.1	0.7	-0.8	-2.0	-2.9	1.5	-6.2	-3.6	-2.8	0.0	-3.9
Бруто инвестиции	-44.0	1.7	14.9	10.0	-4.3	66.2	-15.8	34.8	11.5	17.3	-8.8	32.1
Извоз на стоки и услуги	10.0	17.7	24.8	40.0	23.6	37.4	12.8	2.8	0.5	11.3	-0.2	-0.7
Увоз на стоки и услуги	-10.2	12.8	18.8	16.0	9.5	37.9	7.0	12.0	5.7	14.1	-0.6	6.1
Домашна потрошувачка	-8.3	3.5	4.0	-0.8	-0.4	11.4	1.9	7.1	3.4	5.7	-1.6	5.7
Нето-извоз*	-35.1	3.6	2.9	-16.3	-13.8	39.0	-5.0	41.9	17.3	20.9	-1.4	23.1
БДП	0.0	2.5	4.5	4.0	2.9	6.4	3.7	1.2	0.9	2.9	-1.3	-0.9

* намалување на нето-извозот означува стеснување на дефицитот
Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

1.3.1. Лична потрошувачка

Во второто тримесечје на 2012 година, личната потрошувачка по вторпат едно по друго забележа квартален раст (од 3,4%, сезонски приспособено). На годишна основа е остварен раст од 1% (0,2% во претходниот квартал), така што потрошувачката на домаќинствата бележи годишен раст шест последователни квартали. Сепак, растот на потрошувачката на домаќинствата во првата половина на 2012 година (од 0,7%) е најслаб во периодот по 2009 година и следува по силното надолно квартално поместување забележано во втората половина на 2011 година. Годишниот раст на личната потрошувачка во анализираниот квартал може да се објасни преку растот на расположливиот доход. Најголем придонес за растот на доходот имаат приватните трансфери, коишто бележат висок реален годишен раст три квартали по ред. Реален годишен раст бележат и пензиите, иако со забавена динамика во однос на претходниот квартал. Постојаниот дел на расположливиот доход повторно оствари годишен пад, но со помал интензитет, во услови на мал раст на бројот на вработените и пад на реалните нето-плати. Кредитната поддршка од страна на банките продолжи, во

услови на повисока побарувачка за потрошувачки кредити при делумно олеснување на каматните услови¹⁸. И покрај поповолните извори на финансирање на домаќинствата, индикативните показатели не упатуваат на раст. Имено, трговијата на мало покажува реален годишен пад, но со забавена динамика, додека нето-приходите од ДДВ бележат силен пад. Дополнително, домашното производство на стоки за широка потрошувачка бележи пад со речиси иста јачина како и во претходниот квартал, додека увозот е сè уште „анемичен“. Оттука, растот на потрошувачката најверојатно е задоволен од залихите¹⁹, коишто во вториот квартал се малку пониски од вообичаеното за сезоната. **За третиот квартал на 2012 година се очекува надолно приспособување на личната потрошувачка**, согласно со најновите расположливи податоци²⁰. Имено, домашното производство на стоки за широка потрошувачка продолжи да се намалува со поголем интензитет, а увозот бележи значително реално годишно намалување. Следствено, трговијата на мало бележи натамошно годишно намалување. Реалните плати и натаму бележат годишен пад со речиси иста јачина како и претходно, додека пензиите бележат умерен и стабилен реален раст. Натамошно забавување на годишниот реален раст бележи кредитирањето на населението, што е во согласност со очекувањата за забавен раст на побарувачката на кредити²¹. Покрај тоа, и порастот на инфлацијата може да доведе до натамошно ограничување на реалната потрошувачка на домаќинствата. Од друга страна, очекувањата на раководителите на трговските претпријатија за третиот квартал на 2012 година се малку поповолни од аспект на порачките и продажните цени, како и во однос на бројот на вработените²².

¹⁸ Од Анкетата за кредитната активност на НБРМ спроведена во јули 2012 година.

¹⁹ Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС спроведена во вториот квартал на 2012 година.

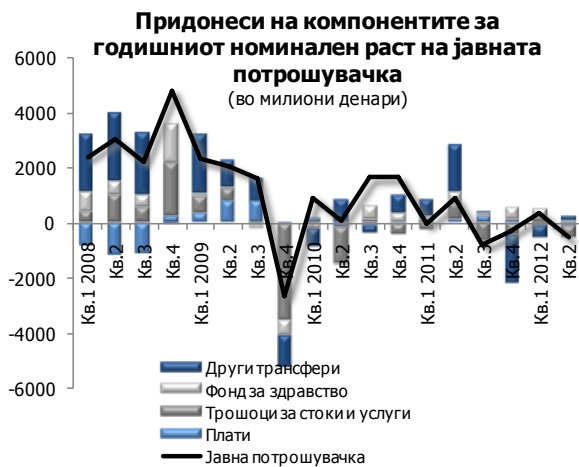
²⁰ Податоците за домашното производство на потрошни добра, пензиите, ДДВ, увозот на стоки за широка потрошувачка и кредитите на населението се заклучно со август, додека податоците за платите и трговијата на мало се заклучно со јули.

²¹ Од Анкетата за кредитната активност на НБРМ спроведена во јули 2012 година.

²² Од Анкетата за деловните тенденции во трговијата на мало на ДЗС спроведена во вториот квартал на 2012 година.

1.3.2. Јавна потрошувачка

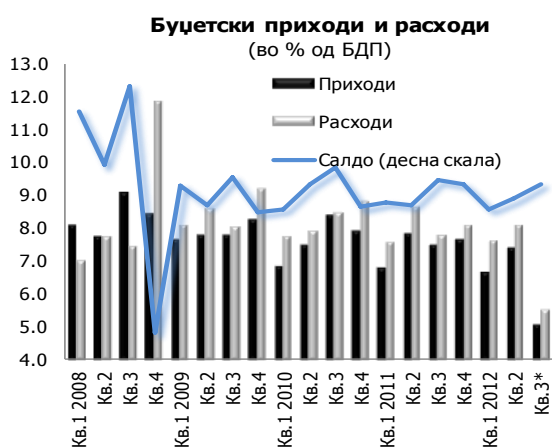
Извор: Државен завод за статистика и Министерство за финансии.

Во вториот квартал на 2012 година, јавната потрошувачка забележа квартален пад (од 1,8% сезонски приспособено), наспроти растот во претходните два квартала. Јавната потрошувачка забележа намалување и на годишна основа (од 3,9%), со што продолжи трендот на пад што започна на крајот на 2009 година²³. Годишниот пад во второто тримесечје произлегува пред сè од годишниот пад на трошоците за стоки и услуги, а во мал дел и на трошоците за плати и за фондот за здравство. Реалниот пад на овие категории продолжува и во јули и август 2012 година, така што и **за третиот квартал се проценува реален годишен пад на јавната потрошувачка.**

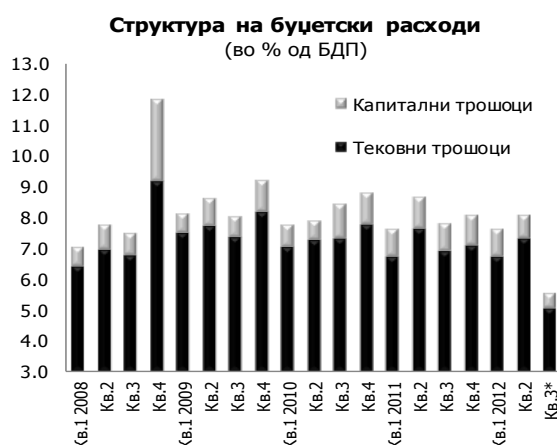
²³ Во периодот кв. 4 2009 година - кв. 2 2012 година, само во три квартала не е забележан годишен пад.

Прилог 1: Фискална политика

Во периодот јануари-август 2012 година, во Буџетот на Република Македонија (централен буџет и буџети на фондови) беа остварени вкупни буџетски приходи од 19,2% од БДП²⁴, што е речиси на исто ниво во споредба со истиот период од претходната година (19,5%). Во услови на пролонгирани неповолни остварувања во реалната економија во овој период, вкупните даноци забележаа умерен пад од 0,3% на годишна основа, што во најголем дел произлегува од послабото остварување на приходите врз основа на ДДВ и данокот на добивка, коишто на годишна основа беа пониски за 3% и 11,9%, соодветно. Од друга страна, даноците од доход, акцизите и приходите од увозни давачки забележаа раст на годишна основа од 2,2%, 7,1% и 7,8%, соодветно. Вкупните придонеси на годишна основа беа повисоки за 2,7%, додека неданочните приходи забележаа пад од 4,6%.

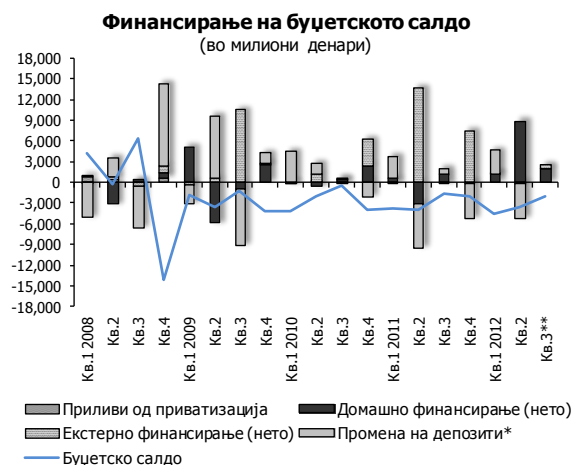

* Се однесува на јули и август 2012 година.
Извор: Министерство за финансии.

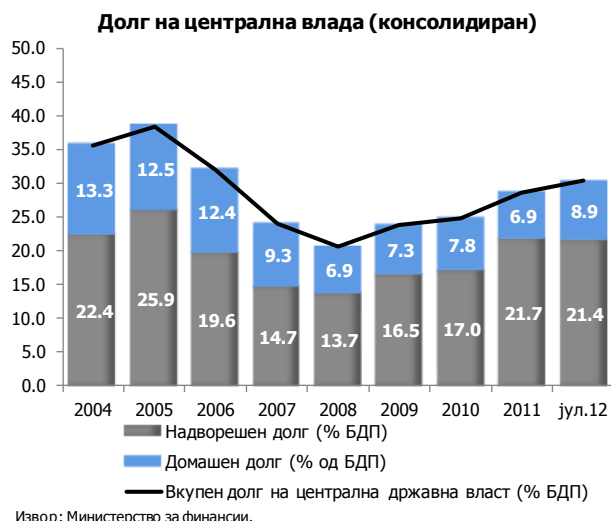

* Се однесува на јули и август 2012 година.
Извор: Министерство за финансии.

Вкупните буџетски расходи во периодот јануари-август 2012 година изнесуваа 21,3% од БДП и на годишна основа се речиси непроменети (21,5% во истиот период 2011 година). Во рамки на расходите, тековните трошоци во анализираниот период беа повисоки за 4% на годишна основа, што во најголем дел произлегува од категоријата „трансфери“. Од друга страна, капиталните расходи остварија годишен пад од 13,3%.

* Позитивна промена - повлекување депозити; негативна промена - кумулирање депозити.
** Се однесува на јули и август 2012 година.
Извор: Министерство за финансии на Република Македонија

Извор: Министерство за финансии.

²⁴ Во рамки на анализата, за номиналниот БДП за 2012 година е користена проекцијата на Министерството за финансии.

Во периодот јануари-август 2012 година, остварениот буџетски дефицит изнесуваше 10.147 милиони денари или 2,1% од БДП, што претставува околу 83,6% од планираниот буџетски дефицит за 2012 година. Финансирањето на буџетскиот дефицит во овој период во најголем дел се изврши преку задолжување на домашниот пазар преку нови емисии на државни хартии од вредност. Дополнителни приливи, иако во многу помал износ, беа остварени и преку задолжување во странство. Нето-приливите од вкупното задолжување на државата беа повисоки од остварениот буџетски дефицит во овој период, што овозможи дополнителен раст на депозитите на сметката на државата кај НБРМ (од вкупно 1.874 милиони денари). **Според последните расположливи податоци, долгот на централната власт со состојба на 31.8.2012 година изнесува 29,8% од БДП²⁵.**

Табела
Буџет на Република Македонија (централен буџет и буџети на фондови)

	Буџет за 2012	Ребаланс на Буџет за 2012	остварено, во милиони денари												јан-авг 2012 година/јан-авг 2011 година, во %	% на реализација со ребалансот, јан-авг 2012
	планирано, во милиони денари		јан	фев	март	Кв1	апр	мај	јун	Кв2	јул	авг	јан-авг.			
ВКУПНИ ПРИХОДИ	156,750	149,532	10,352	10,332	11,114	31,798	13,714	10,332	11,093	35,139	12,492	11,831	91,260	1.1	61.0	
Даночни приходи и придонеси	128,913	123,766	8,985	9,009	9,878	27,872	10,237	9,039	9,686	28,962	10,853	10,189	77,876	0.9	62.9	
Даноци	85,841	81,843	6,245	5,586	6,386	18,217	6,715	5,526	6,351	18,592	7,284	6,743	50,836	-0.3	62.1	
Придонеси	42,620	41,471	2,690	3,354	3,401	9,445	3,460	3,450	3,268	10,178	3,488	3,373	26,484	2.7	63.9	
Неданочни приходи	17,188	15,196	824	1,043	915	2,782	888	1,026	1,173	3,087	1,096	1,253	8,218	-4.6	54.1	
Капитални приходи	5,945	5,815	437	138	171	746	2,510	115	72	2,697	201	229	3,873	17.2	66.6	
Странски донации	4,104	4,155	69	108	103	280	66	95	135	296	259	121	956	47.8	23.0	
Приходи од наплатени заеми	600	600	37	34	47	118	13	57	27	97	83	39	337	-34.8	56.2	
ВКУПНИ РАСХОДИ	169,198	161,667	11,781	12,203	12,344	36,328	13,603	11,332	13,721	38,656	14,373	12,050	101,407	1.9	62.7	
Тековни трошоци	142,190	140,231	10,102	10,638	11,373	32,113	12,068	10,440	12,433	34,941	13,498	10,575	91,127	4.0	65.0	
Капитални трошоци	27,008	21,436	1,679	1,565	971	4,215	1,535	892	1,288	3,715	875	1,475	10,280	-13.3	48.0	
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-12,448	-12,135	-1,429	-1,871	-1,230	-4,530	111	-1,000	-2,628	-3,517	-1,881	-219	-10,147	10.0	83.6	
Финансирање	12,448	12,135	1,429	1,871	1,230	4,530	-111	1,000	2,628	3,517	1,881	219	10,147	10.0		
Прилив	17,769	17,676	1,819	2,168	1,435	5,422	356	1,448	4,011	5,815	2,271	343	13,851	-2.4		
Приходи од приватизација	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0		
Странски заеми	17,669	13,876	122	203	520	845	51	326	141	518	4,784	573	6,720	-56.1		
Депозити	-100	0	1,298	1,972	112	3,382	-1,592	-5,720	2,376	-4,936	-3,447	-1,427	-6,428	150.6		
Државни записи	0	3,600	399	-7	783	1,175	1,864	6,842	1,494	10,200	934	1,197	13,506	917.0		
Продажба на акции	200	200	0	0	20	33	0	0	33	0	0	0	53	-52.7		
Одлив	5,321	5,541	390	297	205	892	467	448	1,383	2,298	390	124	3,704	-25.4		
Отплата на главница	5,321	5,541	390	297	205	892	467	448	1,383	2,298	390	124	3,704	-25.4		
Надворешен долг	3,471	3,613	258	297	205	760	335	448	91	874	208	124	1,966	17.5		
Домашен долг	1,850	1,928	132	0	0	132	132	0	1,292	1,424	182	0	1,738	-47.3		

Извор: Министерство за финансии.

Бруто инвестиции и индикативни категории

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

1.3.3. Инвестициска потрошувачка

Во второто тримесечје на 2012 година, бруто-инвестициите остварија висок годишен раст од 32,1% и претставуваат основен фактор што придонесе за забавување на динамиката на пад на вкупниот БДП. Воедно, раст беше остварен и на квартална основа од 5,7% (сезонски приспособено). Сепак, годишниот раст кај оваа компонента на БДП не може да се објасни преку остварувањата кај поголемиот број високофреквентни показатели, коишто упатуваат на пад на инвестициите во постојани средства. Така, извршените градежни работи повторно се намалија, при висок годишен пад кај државните инвестиции (висока

²⁵ Извор: интернет-страницата на Министерството за финансии: www.finance.gov.mk

споредбена основа). Домашното производство на капитални производи оствари годишен пад со иста јачина како и во претходниот квартал, додека увозот на инвестициски стоки се намалува четири квартали по ред, и тоа со засилена динамика. Зголемената инвестициска активност ја поддржуваат единствено зголемените странски директни инвестиции и растот на кредитите на претпријатијата. Сепак, оваа констатација треба да се толкува претпазливо. Имено, повисоките странски директни инвестиции не се должат на високиот износ, туку на ниската споредбена основа, кога во вториот квартал на 2011 година за првпат беше забележан негативен износ на директни инвестиции во земјата. Покрај тоа, кредитите на претпријатијата бележат забавување на годишниот реален раст, при што најголем дел од кредитите се насочени кон инвестиции во залихи и обртен капитал и кон реструктурирање на долгот²⁶. Оттука, во услови на отсуство на показатели за раст на инвестициите во постојани средства, растот на бруто-инвестициите во вториот квартал најверојатно се должи на порастот на залихите.

За третото тримесечје на 2012 година дел од расположливите податоци²⁷ упатуваат на можно намалување на инвестициите, за што придонес би имала и високата споредбена основа од претходната година.

Така, во услови на висока споредбена основа, годишниот реален пад на државните инвестиции продолжува со речиси иста јачина, со што и градежната активност бележи годишно намалување, но со силно забавување на динамиката. Значителното забавување на реалниот годишен раст на корпоративните долгорочни кредити исто така упатува на намалена инвестициска активност. Наспроти тоа, одредено позитивно поместување е забележано кај странските директни инвестиции, како и годишниот раст на увозот на инвестициски производи, за првпат по неколку последователни квартали на пад. Слични поместувања бележи и домашното производство на капитални производи. Покрај тоа, раководителите во градежната дејност имаат малку поповолни очекувања за третиот квартал²⁸ во поглед на вкупните порачки, бројот на вработените и продажните цени во

Извор: Државен завод за статистика, Министерство за финансии и пресметки на НБРМ.

²⁶ Од Анкетата за кредитната активност на НБРМ спроведена во јули 2012 година.

²⁷ Податоците за извршените градежни работи и за странските директни инвестиции се дадени заклучно со јули, додека останатите податоци се дадени заклучно со август.

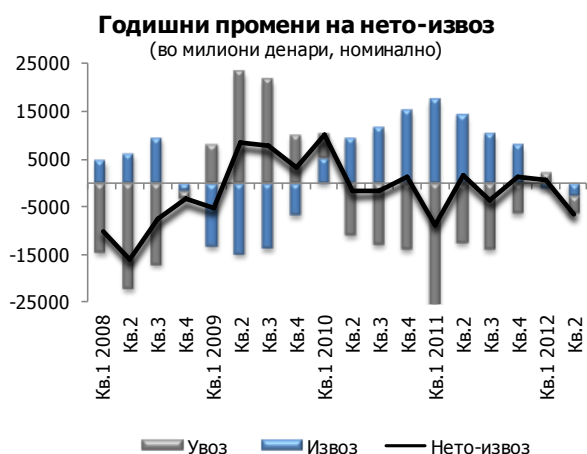
²⁸ Од Анкетата за деловните тенденции во градежништвото на ДЗС спроведена во вториот квартал на 2012 година.

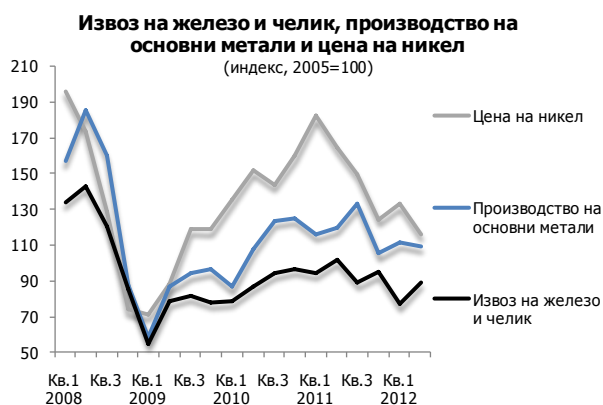
споредба со претходниот квартал. Тоа делумно може да е поврзано со предвидените зафати на делницата од Коридорот 10 (патниот правец Демир Капија - Смоквица)²⁹, како и најавите за изградбата на висококатници.

1.3.4. Нето извозна побарувачка

Засилената динамика на пад кај странската побарувачка за македонските извозни производи и на светските цени на металите придонесоа за пад на активността на извозниот сектор. Од друга страна, увозната побарувачка не го следеше тој тренд и оствари значителен годишен раст, условен пред сè од ефектот на високиот увоз на сировини од страна на еден поголем капацитет. Следствено, нето-извозот се врати на вообичаената патека на негативен придонес кон годишната промена на БДП.

Извор: Државен завод за статистика.

Извор: Државен завод за статистика, ММФ месечна база на податоци и пресметки на НБРМ.

Во второто тримесечје на 2012 година, извозот на стоки и услуги забележа пад на квартална основа (5,4%, сезонски приспособено), што придонесе за мал годишен пад од 0,7%. Одолговлекувањето на должничката криза во евро-зоната, проследена со пад на економската активност во вториот квартал, негативно се одрази врз целокупната побарувачка за македонски производи. Исто така, цените на металите на светските берзи паѓаат со засилена динамика три квартали по ред, што севкупно придонесе за натамошно намалување на искористеноста на капацитетите во металната индустрија. Во овие околности, треба да се има предвид дека падот на извозот би бил многу поголем во отсуство на новите странски директни инвестиции, коишто значително ја зголемуваат отпорноста на домашната економија на негативните шокови од глобалното економско окружување. Воедно, позитивен ефект има и пренасочувањето на дел од извозниците, од европскиот пазар кон пазарите на брзорастечките економии. Во вториот квартал, увозот забележа годишен раст од 6,1% (квартален пад од 1,1%, сезонски

²⁹ Изградбата на патниот правец Демир Капија - Смоквица од Коридорот 10 започна во септември и градежните работи треба да се одвиваат во следните четири-пет години, а крајниот рок за завршување на делницата е до крајот на 2017 година. Изградбата ќе чини околу 270 милиони евра и средствата се обезбедени од Европската комисија (грант од 45 милиони евра), ЕИБ (заем од 130 милиони евра), ЕБОР (заем од 90 милиони евра) и Агенцијата за државни патишта (6 милиони евра). Извор: Министерство за финансии.

приспособено), што произлегува од големиот увоз на суровини (обоени метали) од страна на еден од новите капацитети, како и од зголемената домашна побарувачка. Се очекува дека повисокиот увоз на суровини ќе придонесе за поголем извоз во наредниот период.

И во третото тримесечје на 2012 година глобалниот економски амбиент е нестабилен. Истовремено, финансиските проблеми на претпријатијата во индустријата сè повеќе се истакнуваат како фактор којшто го ограничува индустриското производство³⁰, коешто во првите два месеца од кварталот бележи засилена динамика на пад. Сето ова упатува на продолжување на негативните трендови кај извозниот сектор, што го покажува и остварувањето во надворешнотрговската статистика во јули и август. Согласно со очекувањата за пад на извозот и на домашната побарувачка, се проценува намалување на увозот, што се потврдува и со номиналниот пад на увозот на стоки во јули и август. Оттука, се оценува позитивен придонес на нето-извозот кон годишната промена на БДП во третиот квартал на 2012 година, во услови на очекуван поголем пад на увозот од извозот.

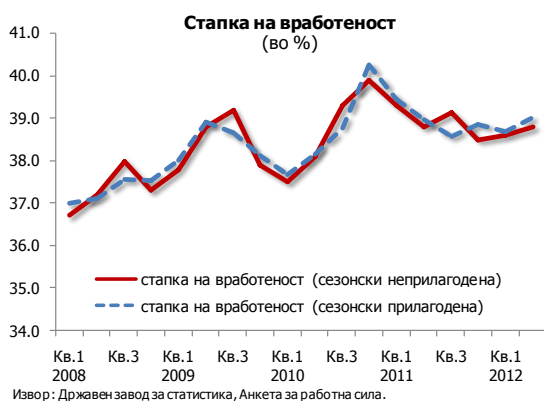
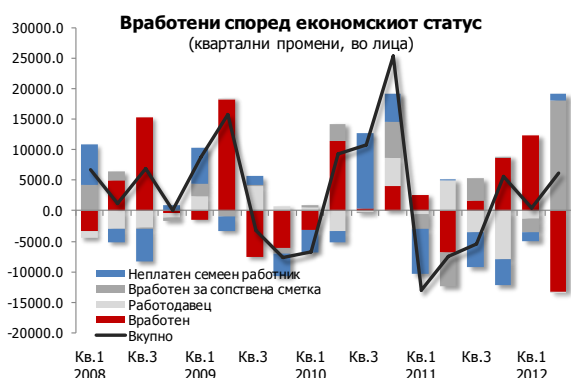
1.4. Вработеност и плати

Бројот на вработените лица веќе трет квартал по ред бележи раст на квартална основа, при што во ова тримесечје беше забележано и засилување на кварталната стапка на раст. Зголемената побарувачка на работна сила услови намалување на бројот на невработените лица, како и малку подинамично надолно поместување на стапката на невработеност на квартална основа. Ваквото движење придонесува и за годишен раст на вработеноста, по падот забележан во претходното тримесечје. Со оглед на вообичаеното временско задоцнување на преносните ефекти од економската активност врз пазарот на труд, последниве приспособувања можат да се објаснат како задоцнет ефект од растот на економската активност во претходната година, но и како позитивен ефект од активноста на новите производствени капацитети коишто апсорбираат нова работна сила. Исто така, поголемата отпорност на вработеноста на падот на економската активност се поврзува и со фактот што најголемиот дел од падот на производството е сконцентриран во капиталноинтензивните, а не во трудоинтензивните гранки. Од аспект на цената на трудот, забележан е номинален годишен пад на платите, како и дополнително засилување на нивниот реален пад. Во поглед на идните движења на пазарот на работна сила, според сигналите од анкетите за деловните тенденции може да се увиди главно благо слабеење на оптимизмот за бројот на вработените за

³⁰ Од Анкетата за деловните тенденции во преработувачката индустрија на ДЗС спроведена во август 2012 година.

наредниот квартал, што соодветствува со најновите остварувања во домашната и глобалната економија, а коишто упатуваат на поизразени негативни ризици.

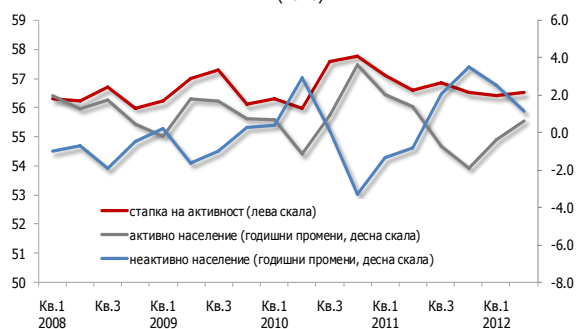

Во второто тримесечје, вкупната вработеност забележа раст од 0,9%³¹, што претставува умерено засилување на позитивната квартална³² динамика. Ваквото поместување може да се објасни како задоцнет ефект од растот на економската активност во претходната година. Стапката на вработеност исто така забележа раст од 0,2 п.п., што придонесе и за минимално засилување на кварталната динамика. Од аспект на економскиот статус, кварталниот раст на вработеноста во целост произлегува од поголемиот број вработени за сопствена сметка и неплатени семејни работници. Анализирани по дејности, кварталниот раст на вработеноста во најголем дел е предизвикан од „трговијата“ и градежништвото. **На годишна основа бројот на вработените бележи раст од 0,8%**, по падот забележан во претходното тримесечје. Сепак, стапката на вработеност стагнира на годишна основа, што се поврзува со натамошниот раст на неактивното население. Анализирани по дејности, годишниот раст на вработеноста во најголем дел произлегува од преработувачката индустрија. Од друга страна, најдлабок пад на вработеноста е забележан кај објектите за сместување и услужните дејности со храна. Согласно со анкетите за деловните тенденции³³, при минимално јакнење на оптимизмот на раководителите во поглед на вработеноста за наредното тримесечје во трговијата и градежништвото, а понеповолни очекувања во преработувачката индустрија, како гранка којашто вработува поголем број лица, може да се увиди благо намалување на оптимизмот во поглед на **побарувачката за работна сила за наредниот тримесечен период**. Ваквите сигнали соодветствуваат со најновите остварувања во домашната и глобалната економија, коишто упатуваат на поизразени негативни ризици.

³¹ Државниот завод за статистика, од јануари 2011 година, ја примени новата национална класификација на дејностите (НКД рев. 2) за прибирање и обработка на податоците за пазарот на труд (плати и вработеност).

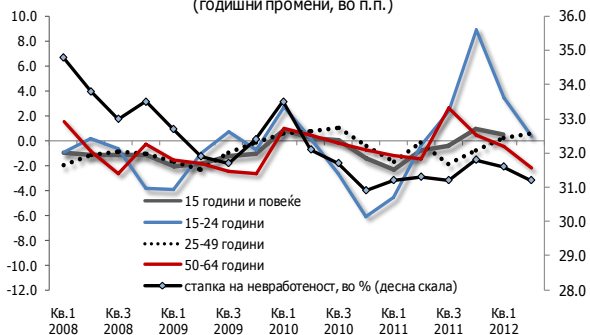
³² Анализата на кварталната динамика на вработеноста, невработеноста и на вкупното активно население е направена со сезонски приспособени податоци.

³³ Извор: Државен завод за статистика, анкети за деловните тенденции во преработувачката индустрија (август 2012 година), градежништвото (втор квартал на 2012 година) и во трговијата (втор квартал на 2012 година).

Активно и неактивно население и стапка на активност
(во %)

Извор: Државен завод за статистика, Анкета за работна сила.

Растот на побарувачката услови благ квартален раст и на понудата на работна сила. Имено, во второто тримесечје активното население со квартален раст од 0,5% се врати во зоната на позитивни промени. Ваквото поместување доаѓа по намалувањето, коешто беше речиси непрекинато од почетокот на 2011 година. Сепак, во услови на пораст на неактивното население, стапката на активност забележа само минимално нагорно придвижување. **Вкупното активно население забележа раст и на годишна основа, за првпат по намалувањето во претходните три квартали.** Сепак, растот од 0,7% кај активното население беше недоволен за раст на стапката на активност, којашто забележа минимално годишно намалување. Со тоа, стапката на активност веќе четири квартали по ред бележи негативни годишни промени.

Стапка на невработеност
(годишни промени, во п.п.)

Извор: Државен завод за статистика.

При посилен раст на побарувачката од понудата на работна сила, невработеноста бележи надолно квартално поместување. Со тоа, бројот на невработените лица бележи пад во текот на два последователни квартали. Притоа, вкупниот број невработени лица се намали за 0,4% додека стапката на невработеност е пониска за 0,4 п.п. На годишна основа, при посилен раст на понудата од побарувачката на труд, невработеноста се зголеми за 0,3%. Сепак, стапката на невработеност забележа минимално надолно поместување, сведувајќи се на 31,2%.

Просечна исплатена бруто и нето-плата
(годишни номинални промени, во %)

Извор: Државен завод за статистика.

Од аспект на цената на трудот, во второто тримесечје е забележан годишен пад на просечните номинални плати. Имено, номиналните нето и бруто-плати се пониски за 0,5% на годишна основа. Ваквото поместување во целост го одразува падот на платите забележан во услужниот сектор, којшто сепак е оценет како транзиторен и се поврзува со вонредно високото намалување забележано кај дејноста „информации и комуникации“, а предизвикано од поместување во сезоната кај исплатите на бонуси и премии³⁴. На квартална основа, номиналните нето и бруто-плати бележат пад од 0,7% и 0,5%, соодветно. Реалната нето-плата, се намали на квартална основа за 1,5%, наспроти падот од 3,4% во претходното тримесечје. Притоа, факторите идентификувани како примарни причини за

³⁴ Во 2012 година исплатата на бонуси и премии е извршена во март, додека ваквите исплати во 2011 година биле извршени во јуни.

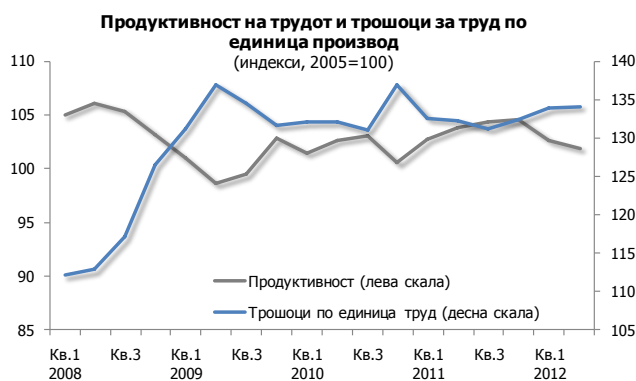

Годишни промени во просечната исплатена нето-плата по сектори во Кв.2 2012 година (во %)

	номинални промени	реални промени
земјоделство, шумарство и рибарство	4.3	2.1
рударство	-5.6	-7.6
преработувачка индустрија	-1.0	-3.1
снабдување со електрична енергија	-0.2	-2.3
снабдување со вода	-1.7	-3.8
градежништво	1.2	-0.9
трговија	1.8	-0.4
транспорт и складирање	-0.6	-2.7
објекти за сместување	2.7	0.5
информации и комуникации	-33.3	-34.7
финансиски дејности	-1.7	-3.8
дејности со недвижен имот	4.9	2.7
научни дејности	11.7	9.4
административни дејности	-7.3	-9.2
јавна управа и одбрана	0.3	-1.8
образование	-0.2	-2.3
здравство	3.3	1.2
уметност	-9.9	-11.8
други услужни дејности	5.6	3.4

Извор: Државен завод за статистика.

годишната промена, подеднакво се однесуваат и на кварталното поместување кај платите. **При забавување на годишната инфлација, продлабочувањето на реалниот пад на платите е целосен одраз на нивното номинално намалување.** Така, просечната реална нето-плата е пониска за 2,6% на годишна основа. Со тоа, реалните нето-плати, непрекинато се намалуваат на годишна основа во текот на шест последователни квартали. Поместувањето на номиналните плати со побавно темпо од стапката на инфлација, упатува на тоа дека работодавците како еден од механизмите за справување со падот на економската активност го одбираат каналот на платите, а не механизмот на намалување на бројот на вработените.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Продуктивноста на трудот и натаму се намалува на годишна основа, при што падот е посилен во однос на претходното тримесечје. Годишниот пад од 1,9% претставува ефект од намалувањето на економската активност и истовремениот раст на вработеноста. Иако со забавен интензитет, продуктивноста се намалува и на квартална основа при подинамичен раст на вработените од растот на производството. **Посилниот пад на продуктивноста од падот на бруто-платите доведе до благо дополнително засилување на годишниот раст на трошоците за труд по единица производ (раст од 1,4%, наспроти 1% во претходниот квартал).** Кварталната споредба исто така покажува зголемување на трошоците за труд по единица производ, но сепак со побавно темпо во однос на претходното тримесечје.

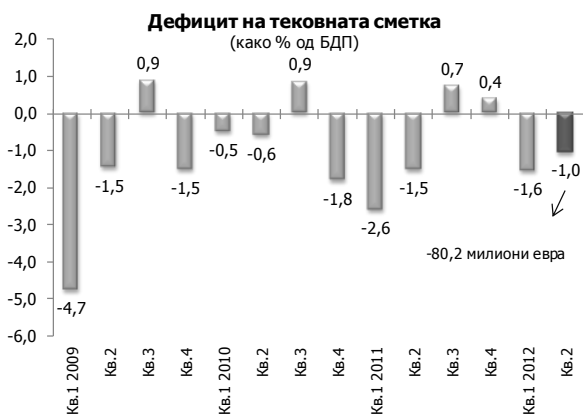
1.5. Биланс на плаќања

Во второто тримесечје од 2012 година, салдото на тековната сметка на билансот на плаќања забележа подобрување во споредба со претходниот квартал. Основни двигатели на позитивните квартални промени беа повисоките нето-приливи од приватни трансфери, со дополнителен позитивен придонес од салдото на услугите. Од друга страна, трговскиот дефицит предизвикан од високата увозна побарувачка, забележа значителен раст на квартална основа. Повисокиот увоз главно се должи на индустриската³⁵ и инвестициската компонента, без позначителни притисоци од страна на личната потрошувачка. Проширувањето на трговскиот дефицит е повеќе изразено на годишна основа, што предизвика и продлабочување кај

³⁵ Повисокиот раст на увозот во одреден дел се должеше на пролонгираните набавки на влезни компоненти за индустријата, коишто поради лошите временски услови во првиот квартал од годината не беа целосно остварени.

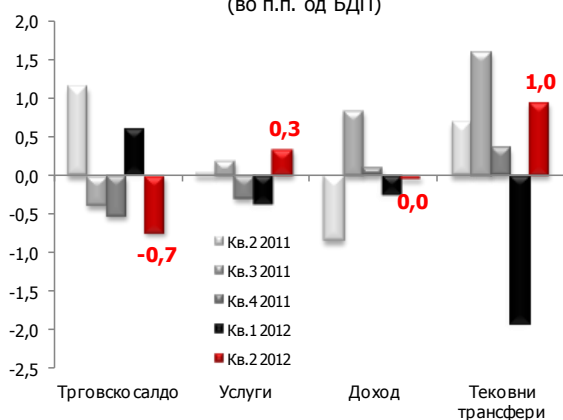

салдото на тековната сметка во споредба со вториот квартал од претходната година. Кај капитално-финансиската сметка на билансот на плаќања во вториот квартал беа остварени скромни нето-приливи, со што дефицитот од тековните трансакции во голем дел беше финансиран преку девизните резерви. Вкупните капитални приливи беа пониски на квартална основа, при најизразено намалување кај странските директни инвестиции и надворешното задолжување на приватниот сектор. Во услови на поизразена глобална неизвесност, капиталните приливи беа пониски и на годишна основа. И покрај овие движења, бруто девизните резерви и натаму се на адекватното ниво во текот на целото второ тримесечје.

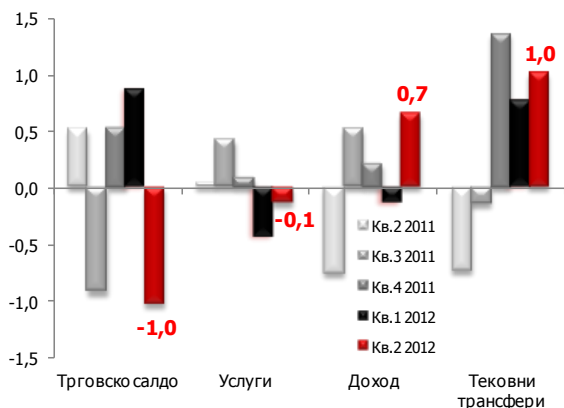

Извор: НБРМ.

Придонес на одделните компоненти во кварталната промена на тековната сметка
(во п.п. од БДП)

Придонес на одделните компоненти во годишната промена на тековната сметка
(во п.п. од БДП)

Извор: НБРМ.

1.5.1. Тековна сметка

Во вториот квартал од 2012 година е остварено негативно салдо на тековната сметка на билансот на плаќања од **80,2 милиона евра или 1% од БДП**. Во споредба со претходното тримесечје, забележливо е стеснување на дефицитот од 0,5 п.п. од БДП, што во одреден дел се должи и на сезонските фактори. Оствареното подобрување главно произлегува од повисоките нето-приливи од тековните трансфери (позитивен придонес од 1 п.п. од БДП), а дополнителен фактор којшто придонесе за стеснување на салдото на тековната сметка е остварениот суфицит кај услугите³⁶. Кварталниот пораст на приливите кај тековните трансфери произлезе целосно од приватните трансфери, раст вообичаен за вторите тримесечја од годините. Сепак, оствареното историски највисоко учество во БДП, во споредба со изминатите втори квартали, се објаснува со засилениот откуп на странска ефективна на менувачкиот пазар, тренд којшто е изразен веќе три последователни квартали³⁷. Зголемените приливи кај трансферите и услугите беа доволни за покривање на проширениот трговскиот дефицит. Негативниот придонес (од 0,7 п.п. од БДП) на трговското салдо се должи на високиот пораст на увозот³⁸, односно позитивните промени на страната на извозот не беа доволни

³⁶ Позитивното салдо во размената со услуги во голем дел е резултат на добрите остварување кај останатите услуги.

³⁷ Овие движења започнаа во текот на декември 2011 година, кога беше остварен изразено висок нето-откуп на менувачкиот пазар. Првичната причина за зголемената понуда на девизи (особено евра) беше зголемената неизвесност околу иднината на евро-зоната и соодветно, иднината на заедничката валута. Продолжената замена на еврата со домашна валута упатува на понатамошна недоверба на домашните субјекти во еврото и соодветно, пораст на довербата во денарот.

³⁸ Високиот пораст на увозот во вториот квартал од годината е резултат на високиот еднократен увоз на платина, влезна компонента во производството на значаен извозен капацитет, како и на сировини за металопреработувачката и текстилната индустрија.

за ублажување на изразените увозни притисоци.

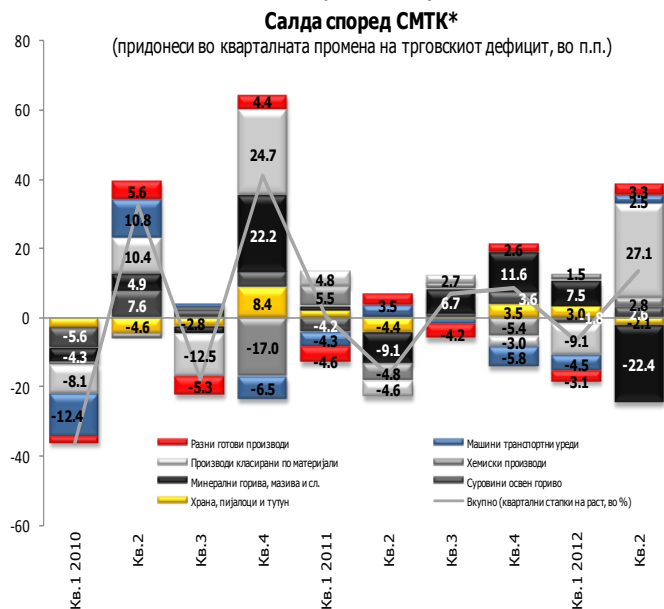

Во споредба со истиот период од претходната година, салдото на тековната сметка забележа благо стеснување од 0,5 п.п. од БДП. Во услови на мали надолни придвижувања кај услугите, основни движечки фактори на промената беа тековните трансфери, трговскиот дефицит и доходот, при што *растот на нето-приливите од тековни трансфери (од 1 п.п. од БДП) и подобреното салдо на доходот (за 0,7 п.п. од БДП) беа повисоки од продлабочувањето на дефицитот во трговската размена од 1,1 п.п. од БДП.* Високите остварувања кај тековните трансфери продолжија и во вториот квартал, повторно предизвикани од високата понуда на странска ефективна на менувачкиот пазар, притоа остварувајќи една од највисоките годишни промени, изразено во апсолутни износи. Позитивните промени на доходот се резултат на споредбената основа, односно високите одливи кај доходот од капитал во вториот квартал од 2011 година³⁹, додека промените кај трговскиот дефицит се должат на високите растот на увозот, при истовременото намалување на извозната активност. **Најновите податоци за јули** укажуваат на понатамошно значително стеснување на дефицитот на тековната сметка, анализирано на годишна основа. Оваа позитивна промена е условена од стеснувањето на трговскиот дефицит, при истовремено повисоки нето-приливи од тековните трансфери и услугите. Единствено, салдото на доходот придонесе за проширување на тековната сметка.

³⁹ Во вториот квартал од 2011 година беше извршена исплата на дивиденда на една поголема компанија со претежно странски капитал.

Прилог 2: Надворешнотрговска размена на стоки⁴⁰ и движење на номиналниот и реалниот ефективен девизен курс (НЕДК и РЕДК)

Наспроти намалувањето во претходниот квартал, во второто тримесечје на 2012 година надворешнотрговската размена на Република Македонија забележа квартален раст. Ваквата промена произлегува од зголемувањето на двете компоненти на размената. Имено, извозот и увозот остварија квартални стапки на раст од 11,2% и 12,2%, соодветно. Повисокиот пораст на увозот во однос на извозот на стоки доведе до **проширување**

Извор: ДЗС и НБРМ.

* Негативен знак претставува влијание во насока на стеснување на дефицитот.

на трговскиот дефицит за 13,7% на квартална основа, што произлегува од влошувањето на **неенергетското салдо**. Главен фактор за порастот на неенергетскиот дефицит се сировините за индустријата, и тоа производите класифицирани по материјали, во чишто рамки најзастапен е ефектот од зголемениот увоз на обоени метали (особено во април кога беше забележан висок месечен увоз), коишто се користат како сировина во производниот процес на еден поголем капацитет во слободната економска зона. Дополнително влијание кај оваа категорија производи има и повисокиот увоз на текстилни предива, што соодветствува со кварталниот раст на производството на облека. Во иста насока делуваа и рудите, при забележан раст на увозот, како и хемиските производи, во услови на намален извоз, заради

повисоката споредбена основа од претходното тримесечје⁴¹. Од аспект на производите за инвестициска потрошувачка, нагорното придвижување на увозот на машини, исто така, придонесе за проширување на негативниот трговски јаз. Што се однесува до стоките за лична потрошувачка, позитивното салдо во размената на облека и пијалаци се намали, а наспроти тоа поволна динамика беше забележана кај салдото на храната (сезонски пораст на извозот на овошје и зеленчук) и возилата, односно стеснување на дефицитот. Сепак, ефектот од проширениот неенергетски дефицит делумно беше ублажен од подобрувањето на **енергетскиот дефицит**. Имено, намалениот увоз на нафта⁴², на електрична енергија (заради високата споредбена основа од претходното тримесечје⁴³), а потоа и на гас (количински ефект⁴⁴), предизвика стеснување на негативното салдо во размената на енергија.

⁴⁰ Според Методологијата за надворешнотрговска размена, податоците за извозот на стоки се објавуваат на ф.о.б., а за увозот на стоки на ц.и.ф.-основа.

⁴¹ Се однесува на дел од извозот на една од компаниите во индустриската зона.

⁴² Во анализираното тримесечје беа забележани минимални увезени количини на сурова нафта, имајќи го предвид намалениот обем на работење на производствените капацитети, делумно и заради ремонтот. За сметка на тоа, дојде до силен раст на увозот на нафтени деривати на квартална основа.

⁴³ Во првиот квартал од годината беше остварен поголем увоз на електрична енергија од очекуваниот, согласно со вообичаената сезонската динамика, заради неповолните временски услови.

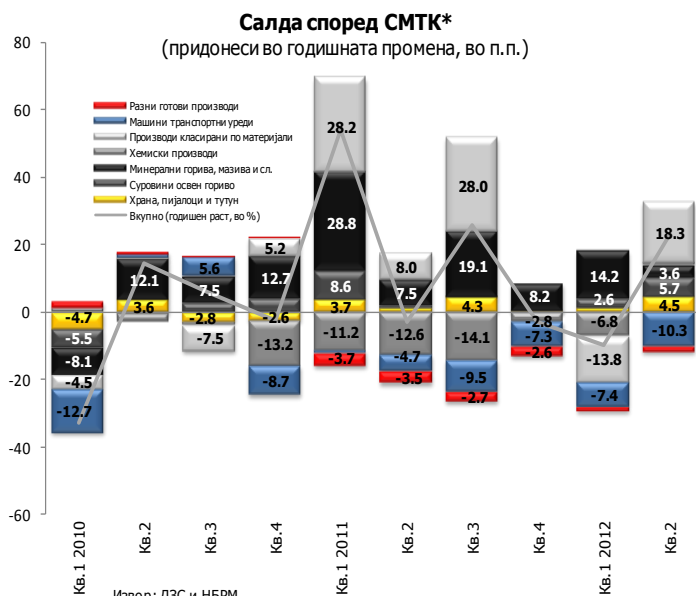
⁴⁴ Пониската вредност на увозот на гас се должи на падот на увезените количини од овој енергент, во услови на намалена активност на новата термоенергетска централа.

	во милиони евра		во тони		во милиони евра	во количини %	во количини %	од од цената количината од цената во процентни поени	
	Кв.1 2012	Кв.2 2012	Кв.1 2012	Кв.2 2012	квартална промена			придонеси во кварталната промена	
УВОЗ НА ЕНЕРГИЈА									
- нафта и производи од нафта	198.7	148.4	292,578.2	237,149.5	-50.3	-25.3	-18.9	-18.9	-6.4
- гас - природен или индустриски	40.2	23.1	66,524.4	39,331.1	-17.1	-42.5	-40.9	-40.9	-1.7
	Кв.2 2011	Кв.2 2012	Кв.2 2011	Кв.2 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
- нафта и производи од нафта	171.8	148.4	276,820.9	237,149.5	-23.4	-13.6	-14.3	-14.3	0.7
- гас - природен или индустриски	17.1	23.1	33,094.2	39,331.1	6.0	35.3	18.8	18.8	16.5
ИЗВОЗ НА ЕНЕРГИЈА									
- нафта и производи од нафта	43.8	43.6	57,386.7	65,074.5	-0.2	-0.4	13.4	13.4	-13.8
- гас - природен или индустриски	0.9	0.8	840.4	574.1	-0.1	-11.0	-31.7	-31.7	20.7
	Кв.2 2011	Кв.2 2012	Кв.2 2011	Кв.2 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
- нафта и производи од нафта	65.4	43.6	102,186.1	65,074.5	-21.9	-33.4	-36.3	-36.3	2.9
- гас - природен или индустриски	1.1	0.8	1,336.1	574.1	-0.3	-24.3	-57.0	-57.0	32.7
	Кв.1 2012	Кв.2 2012	Кв.1 2012	Кв.2 2012	квартална промена			придонеси во кварталната промена	
ИЗВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	156.4	187.1	162,376	188,537	30.7	19.6	16.1	16.1	3.5
УВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	54.9	84.7	105,846	163,297	29.8	54.3	54.3	54.3	0.0
	Кв.2 2011	Кв.2 2012	Кв.2 2011	Кв.2 2012	годишна промена			придонеси во годишната промена	
ИЗВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	195.5	187.1	214,973	188,537	-8.4	-4.3	-12.3	-12.3	8.0
УВОЗ НА ЖЕЛЕЗО И ЧЕЛИК	69.8	84.7	129,729	163,297	14.9	21.3	25.9	25.9	-4.6

Извор: ДЗС и НБРМ.

Трговскиот дефицит бележи продлабочување и на годишна основа (од 22,6%), предизвикано од годишниот раст на увозот (од 5,3%) и истовремено, надолнето со опаѓањето на извозот (за 3,4%). Влошувањето на салдото во позначителен обем е предизвикано од неенергетскиот дефицит, којшто се прошири во однос на истото тримесечје од претходната

година. Најголем придонес за ваквите поместувања кај неенергетското салдо доаѓа од нето-размената на влезните компоненти за индустријата, пред сè од истиот двигател на кварталната промена, а тоа е увозната активност на една компанија во слободната економска зона, односно нејзиниот зголемен увоз на обоени метали⁴⁵, растот на увозот на руди (од 55,3%) и намалениот суфицит во размената на железо и челик⁴⁶. Битен фактор за проширувањето на негативното трговско салдо е и повисокиот дефицит кај стоките за лична потрошувачка, а во нивни рамки храната (најмногу заради зголемениот увоз на жита) и во одредена мера облеката (мал пад на суфицитот во размената). Негативното енергетско салдо дополнително придонесе за повисок трговски дефицит

⁴⁵ Висок месечен увоз на обоени метали во април 2012 година.

⁴⁶ Ваквата промена се должи на зголемувањето на увозот на железо и челик и истовремено, понискиот извоз на овие производи, што во целост претставуваат количински ефекти.

на годишна основа, но со помал интензитет. Притоа, главни фактори за проширениот енергетски јаз се дефицитот кај електричната енергија⁴⁷ и гасот⁴⁸. Наспроти ваквите движења, размената на машини и транспортни уреди придонесе за стеснување на дефицитот, поради зголемениот извоз на индустриски машини на одделни компании од индустриската зона и понискиот инвестициски увоз на електрични машини, како и падот на увозот на возила. Исто така, суфицитот кај тутунот бележи подобрување, во услови на постојан годишен раст на извозот на овој традиционален извозен производ. Последните податоци за **јули и август** укажуваат на придвижување на трговскиот дефицит во спротивна насока, односно во однос на истиот период од претходната година дојде до стеснување на трговскиот јаз од 11,4%. Највисок придонес во стеснувањето на трговскиот дефицит имаат салдата на рудите, друмските возила, тутунот и енергијата (со исклучок на гасот). Од друга страна, обоените метали и разните готови производи предизвикаа проширување на трговскиот дефицит во наведениот период.

САЛДА, СТОКИ	Кв.2	Кв.1	Кв.2	годишна промена		квартална промена		придонеси во годишната промена	
	2011	2012	2012	во милиони евра	%	во милиони евра	%	процентни поени	%
ВКУПНО	-416.3	-449.0	-510.5	-94.2	22.6	-61.5	13.7	22.6	100.0
Производи за храна	-34.8	-74.1	-58.6	-23.8	68.2	15.5	-21.0	5.7	25.2
- месо и преработки од месо	-15.4	-16.4	-21.4	-6.0	39.3	-5.0	30.3	1.4	6.4
- жита и преработки од жита	-5.5	-13.1	-14.9	-9.5	173.4	-1.8	14.0	2.3	10.1
- овошје и зеленчук	28.1	0.3	24.5	-3.6	-12.8	24.2	95 пати	0.9	3.8
Тутун и пијалаци	19.4	30.3	24.4	5.0	25.6	-5.9	-19.4	-1.2	-5.3
Суровини освен гориво	-8.0	-19.9	-31.6	-23.6	3,9 пати	-11.7	59.1	5.7	25.0
- метална руда и метални отпадоци	-2.5	-14.7	-27.0	-24.5	10,8 пати	-12.3	83.1	5.9	26.0
Минерални горива, мазива и сл.	-153.8	-269.6	-169.0	-15.1	9.8	100.7	-37.3	3.6	16.1
- нафта и производи од нафта	-106.3	-154.9	-104.8	1.5	-1.4	50.1	-32.3	-0.4	-1.6
- гас - природен или индустриски	-16.0	-39.2	-22.3	-6.3	39.5	17.0	-43.3	1.5	6.7
- електрична енергија	-20.8	-68.0	-33.2	-12.4	59.3	34.7	-51.1	3.0	13.1
Животински и растителни масла	-8.1	-14.0	-11.4	-3.4	41.7	2.6	-18.3	0.8	3.6
Хемиски производи	-11.2	-1.4	-14.1	-2.9	25.6	-12.6	9,8 пати	0.7	3.0
- неорганско-хемиски производи	-12.0	-10.1	-9.5	2.5	-21.0	0.6	-6.3	-0.6	-2.7
- бои и материји за штавење	-8.8	-15.0	-10.1	-1.2	14.1	4.9	-32.6	0.3	1.3
- хемиски материји и производи	79.2	85.6	74.3	-4.9	-6.2	-11.3	-13.3	1.2	5.2
Производи класирани по материјали	-122.0	-76.3	-198.1	-76.1	62.4	-121.8	159.8	18.3	80.8
- текстил предива и слично	-87.6	-58.2	-81.8	5.9	-6.7	-23.6	40.6	-1.4	-6.2
- железо и челик	125.7	101.5	102.4	-23.3	-18.5	0.9	0.8	5.6	24.7
- обоени метали	-76.6	-56.8	-129.3	-52.7	68.9	-72.5	127.7	12.7	56.0
Машини и транспортни уреди	-160.9	-107.0	-118.2	42.8	-26.6	-11.2	10.5	-10.3	-45.4
- индустриски машини за општа употреба	-14.1	5.2	0.3	14.4	-101.9	-4.9	-94.7	-3.5	-15.3
- телекомуникациони апарати	-20.6	-23.1	-27.0	-6.4	30.8	-3.9	16.7	1.5	6.7
- електрични машини, делови-неспоменато	-26.0	-5.9	-11.1	14.9	-57.4	-5.2	88.1	-3.6	-15.9
- друмски возила	-56.4	-50.1	-42.2	14.2	-25.2	7.9	-15.8	-3.4	-15.1
Разни готови производи	62.7	83.2	68.2	5.5	8.8	-15.0	-18.0	-1.3	-5.9
- облека	101.7	108.7	96.2	-5.5	-5.4	-12.5	-11.5	1.3	5.8

Извор: ДЗС.

Во второто тримесечје, надворешнотрговската размена на Република Македонија анализирана според трговските партнери, на годишна основа, укажува на влошување на салдото во размената со земјите-членки на Европската Унија, како и со земјите од Западен Балкан. Проширувањето на трговскиот дефицит со ЕУ главно произлегува од зголемениот увоз од Грција⁴⁹ и Велика Британија⁵⁰, а во помал дел и од промените на страната

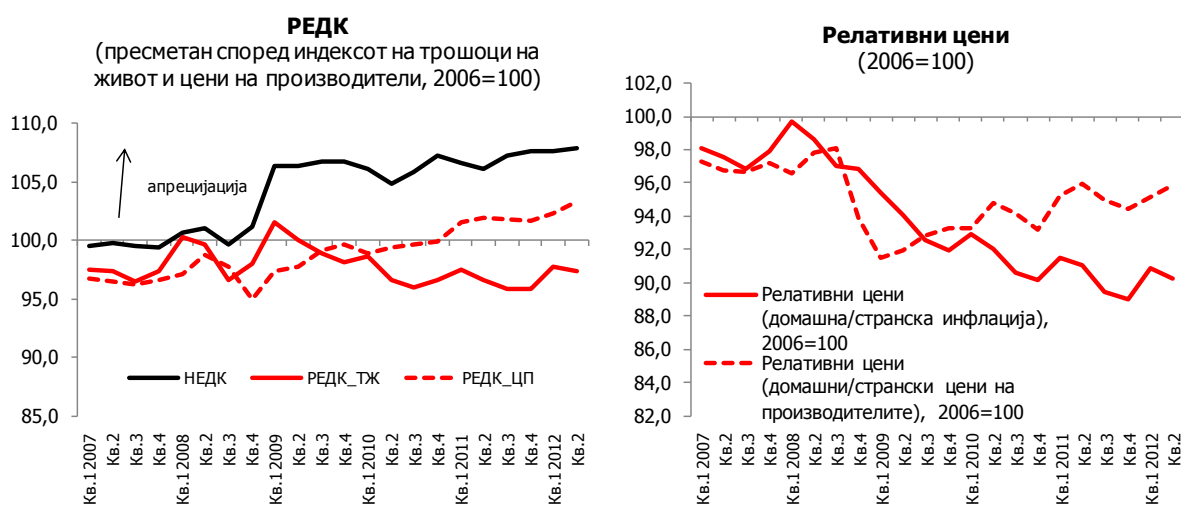
⁴⁷ Годишен раст на увозот и пад на извозот на електрична енергија во второто тримесечје на 2012 година.

⁴⁸ Количински и ценовен раст на увозот на овој енергент, на годишна основа.

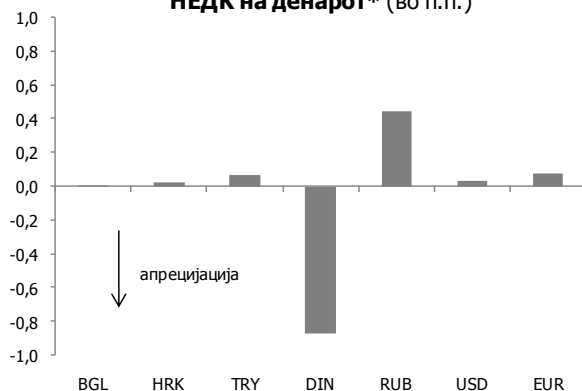
⁴⁹ Во вториот квартал на 2012 година, беше забележан годишен пораст на увозот на нафтени деривати од Грција.

на извозот, односно падот на извозот кон Германија⁵¹. Истовремено, суфицитот во размената со земјите од Западен Балкан и натаму бележи надолно придвижување на годишна основа, главно заради понискиот извоз кон Косово⁵² и Хрватска⁵³. Од друга страна, трговската размена со земјите во развој, пред сè со Русија, придонесува за подобрување на трговското салдо. Имено, во вториот квартал беше остварен понизок увоз на сурова нафта од оваа земја, во споредба со истиот квартал од претходната година. Исто така, позитивни движења се забележани во размената со останатите развиени земји, каде што трговскиот дефицит се стесни на годишна основа. Имено, во услови на намалена побарувачка од европските економии, еден дел од домашните компании од металната индустрија ориентирани кон извоз вршат диверзификација на пазарите, односно извозот го насочуваат кон дел од азиските земји и САД. **Последните податоци за надворешнотрговската размена** покажуваат натамошно стеснување на трговскиот дефицит со земјите во развој и останатите развиени земји, како и влошување на салдото во размената со земјите од ЕУ и од Западен Балкан.

Придонес кон кварталната промена на НЕДК на денарот* (во п.п.)

* За еврото се користи агрегиран пондер од пондерите на земјите во евро-зоната, коишто се вклучени во пресметката на РЕДК.
Извор: НБРМ.

⁵⁰ Ефект од високиот месечен увоз на обоени метали од Велика Британија, како влезна компонента во производниот процес на еден капацитет во индустриската зона, извршен во април 2012 година.

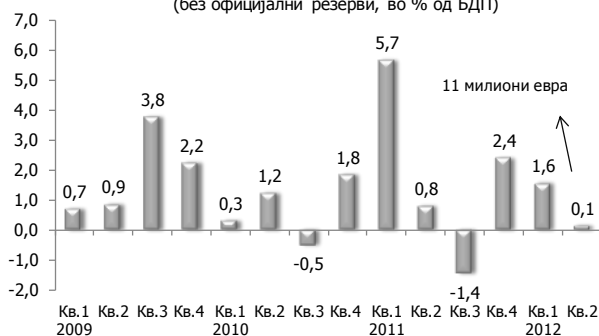
⁵¹ Понизок извоз на катализатори и на фероникел кон Германија, на годишна основа. Имено, во второто тримесечје на 2012 година не беше забележан извоз на фероникел кон оваа земја.

⁵² Намален извоз на нафтени деривати кон Косово на годишна основа.

⁵³ Годишен пад на извозот на производи од железо и челик кон оваа земја.

Показателите на ценовната конкурентност во вториот квартал на 2012 година даваат различни индикации за промените во конкурентноста на домашната економија. Индексот на РЕДК, пресметан според трошоците на животот, покажува подобрување на конкурентноста за 0,4% во однос на претходниот квартал, што во целост се должи на поволниот ценовн сооднос (побавен раст на домашните од странските цени). Истовремено, индексот на РЕДК пресметан според цените на индустриските производители покажува влошување на конкурентноста, апрецирајќи за 1%, што во најголем дел произлегува од неповолниот ценовн сооднос (побрз раст на домашните од странските цени), а во помал дел и од апрецијацијата на НЕДК (за 0,3%, заради јакнењето на денарот во однос на српскиот динар). Слични движења покажуваат и најновите податоци за јули и август 2012 година. Имено, во услови на апрецијација на НЕДК за 0,9%, РЕДК-ТЖ депрецира за 0,6% во однос на вториот квартал, како одраз на поголемиот пад на релативните цени. Од друга страна, и покрај подобрувањето на ценовниот сооднос, РЕДК-ЦП и натаму покажува мала апрецијација (за 0,2%).

Капитална и финансиска сметка
(без официјални резерви, во % од БДП)

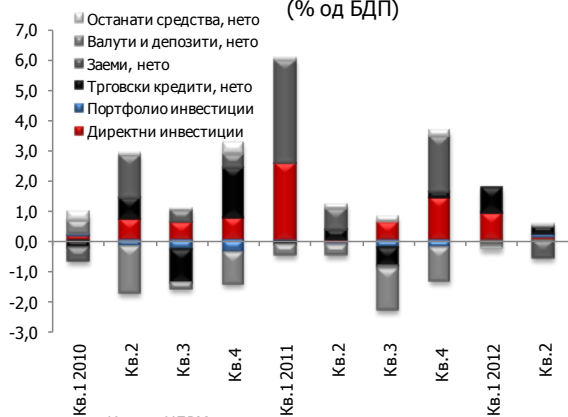

Извор: НБРМ

1.5.2. Капитална и финансиска сметка

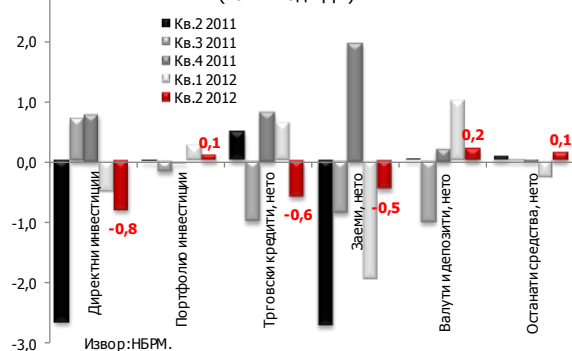
Во текот на вториот квартал од 2012 година, во капитално-финансиската сметка беа остварени нето-приливи од 11 милиони евра или 0,1% од БДП. Притоа, приливите не беа доволни за финансирање на дефицитот во тековната сметка, па голем дел од него беше финансиран преку девизните резерви. Позначајни придвижувања се забележани во рамки на **останатите категории**, каде што највисокиот прилив од 20,9 милиони евра (или 0,3% од БДП) е остварен врз основа на **трговски кредити**⁵⁴. Кај преостанатите категории, нето-одливи се забележани само кај **заемите**, додека **валутите и депозитите** бележат мали приливи. За заемите⁵⁵ и во овој квартал е карактеристично ниското задолжување од надворешни извори на приватниот сектор. Намалувањето на девизните депозити на банките во странство, карактеристично и за првиот квартал, продолжи и во овие три месеци. Ваквото однесување на банките создаде дополнителен прилив во категоријата „валути и депозити“, со кој целосно се неутрализира неповолниот ефект врз билансот на плаќања од валутите и депозитите на населението⁵⁶.

Финансиска сметка, по компоненти
(% од БДП)

Извор: НБРМ

Придонеси во кварталната промена
(во п.п. од БДП)

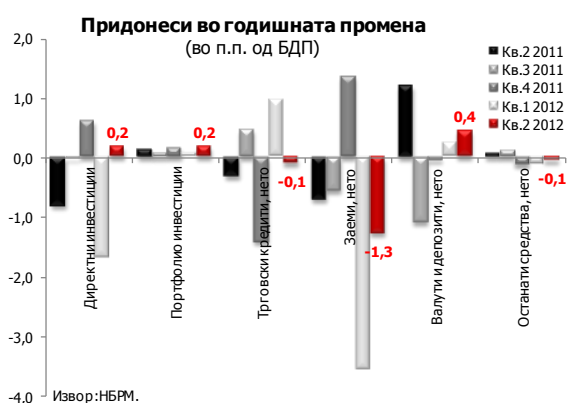
Извор: НБРМ.

Капитално-финансиската сметка бележи влошување и на квартална и на годишна основа во второто тримесечје од годината. Во споредба со претходниот

⁵⁴ Зголемувањето на обврските врз основа на трговски кредити соодветствува со високата увозна активност во овој квартал.

⁵⁵ Кај заемите на приватниот сектор беше забележано најниско користење на надворешни кредити во изминатите шест години.

⁵⁶ Одливите на населението по оваа основа во најголем дел претставуваат замена на девизните средства со денарски, што се должи на намалената доверба во еврото.

квартал, нето-приливите се значително пониски (за 1,4 п.п. од БДП), што во најголем дел се должи на пониските директни инвестиции и трговски кредити, како и на негативното нето-задолжување, особено на приватниот сектор. Послабите остварувања кај овие категории делумно беа ублажени од подобрите остварувања кај валутите и депозитите и портфолио-инвестициите.

Поумерено влошување во капитално-финансиската сметка, од 0,7 п.п. од БДП е забележано и на годишна основа. Заемите имаат изразено негативен придонес во годишната промена, што се должи на намаленото надворешно финансирање и на приватниот и на јавниот сектор. Нето-приливите врз основа на валути и депозити во одреден дел ги ублажија неповолните движења во финансиската сметка.

Во јули 2012 година се забележани негативни капитално-финансиски текови во висина од 16,5 милиони евра. По изразеното повлекување на депозитите од странски банки во првата половина од годината, последните податоци укажуваат на реверзибилен процес кај банките. Исто така, одливи се забележани и кај портфолио-инвестициите, коишто се должат на отплатата на каматата за втората еврообврзница, како и кај трговските кредити. Од друга страна, нето-приливи беа остварени кај финансиските заеми и странските директни инвестиции, главно поради поголемото надворешно задолжување на државата⁵⁷ и позитивните текови кај сите компоненти на странските директни инвестиции.

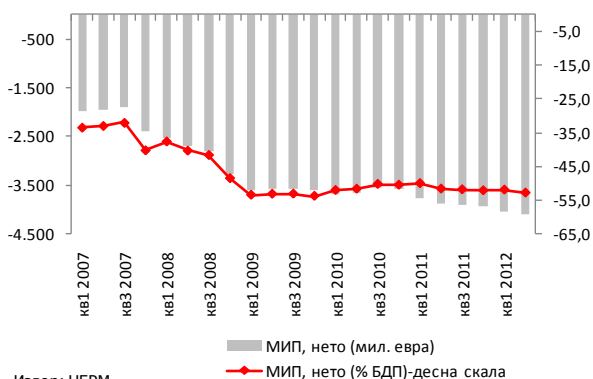
На крајот од јуни 2012 година, **брuto девизните резерви** изнесуваа 2018,7 милиони евра. Во однос на крајот од претходната година, забележан е пад од 50,2 милиона евра, главно како резултат на остварените трансакции за сметка на државата. Последната состојба на девизните резерви расположлива на крајот од септември изнесува 2.103,6 милиони евра, што претставува раст од 84,9 милиони евра во споредба со крајот од второто тримесечје. Позитивната промена кај девизните резерви во најголем дел се должи на нето-приливите од трансакциите на државата⁵⁸, позитивните валутни и ценовни промени и интервенциите на НБРМ на девизниот пазар.

⁵⁷ Во јули се оствари најавеното задолжување на државата кај Дојче банк во висина од 75 милиони евра.

⁵⁸ Приливите кај државата се должат на повлечениот заем од Дојче банк во текот на јули.

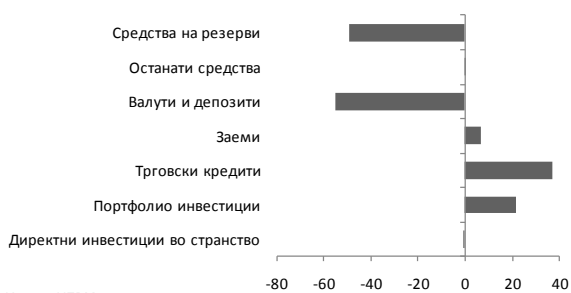

Меѓународна инвестициска позиција, нето

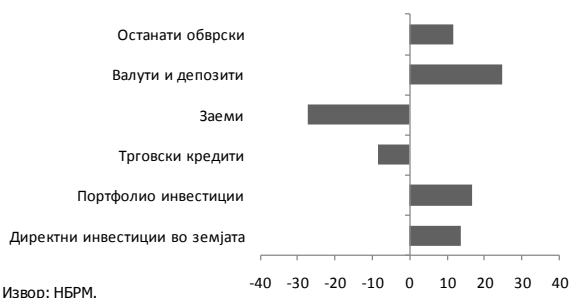
Побарувања од странство според инструменти во кв.2 2012

(квартална промена во милиони евра)

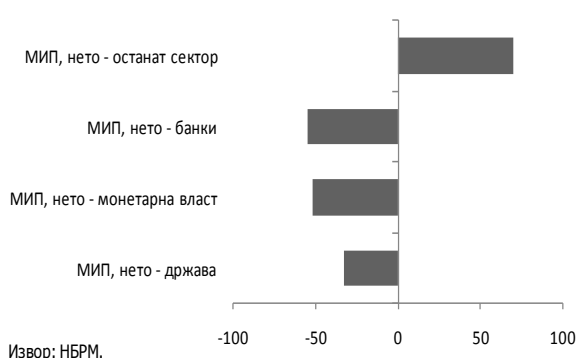
Обврски кон странство според инструменти во кв.2 2012

(квартална промена во милиони евра)

МИП според институционални сектори во кв.2 2012

(квартални промени во милиони евра)

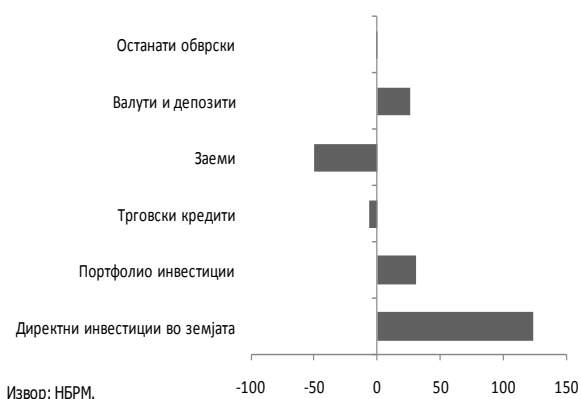
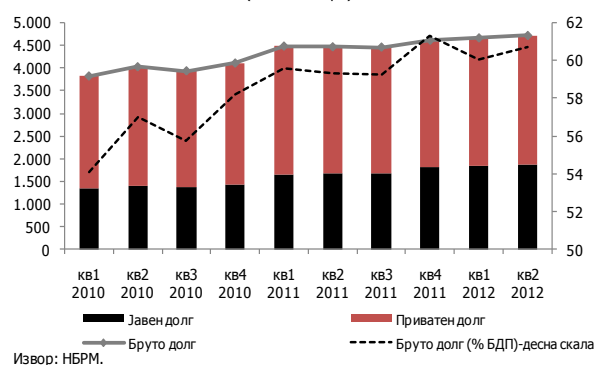
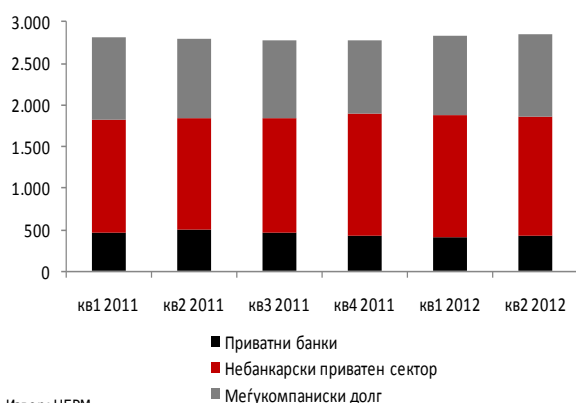
1.5.3. Меѓународна инвестициска позиција⁵⁹ и бруто надворешен долг

Нето меѓународната инвестициска позиција (МИП) на Република Македонија кон остатокот од светот е негативна, при што нето-обврските на земјата постојано растат од последниот квартал на 2010 година, а во текот на вториот квартал на 2012 година тие забележа пораст на квартална основа за дополнителни 70 милиони евра (0,9% од БДП). Со тоа, **на крајот на вториот квартал негативната нето МИП достигна 4.112 милиони евра, или 52,9% од БДП**⁶⁰. Сепак, треба да се има предвид дека половина од обврските кон странство се однесуваат на обврски врз основа на странски директни инвестиции (СДИ), што претставува поволна структурна карактеристика на МИП.

Ваквата квартална промена произлегува од падот на финансиските побарувања од нерезидентите при истовремен пораст на обврските кон нерезидентите. Имено, на крајот на вториот квартал од 2012 година **меѓународните средства** (побарувања од нерезиденти) се пониски за 39 милиони евра во однос на претходниот квартал и изнесуваат 3.515 милиони евра. Намалувањето во најголем

⁵⁹ Од септември 2012 година, НБРМ започна со објавување податоци за меѓународната инвестициска позиција (МИП) на Република Македонија, со состојба по квартали. МИП претставува стандардизиран статистички преглед којшто ги прикажува состојбите на надворешните финансиски средства и финансиски обврски на Република Македонија, т.е. побарувањата од нерезиденти и обврските кон нерезиденти врз основа на финансиски инструменти на определен датум. Податоците за МИП се достапни на интернет-страницата на НБРМ (www.nbrm.mk/statistika/eksterni_statistiki).

⁶⁰ Во второто тримесечје на 2011 година, НБРМ започна со склучување репо и обратни репо-трансакции. При склучувањето на репо-трансакциите, се создаваат обврски (класифицирани под категоријата „заеми“) коишто придонесуваат за зголемување на нивото на бруто-задолженоста. Истовремено, при склучувањето обратни репо-договори, создадените побарувања придонесуваат за зголемување на бруто-побарувањата. НБРМ врши истовремено врзано склучување репо и обратни репо-договори, во речиси идентични износи. Гледано во целина, бидејќи истовремено се склучуваат, на нето-основа овие трансакции имаат неутрален ефект, односно се јавуваат во речиси идентичен износ и на страната на обврските, и на страната на побарувањата, поради што не се одразуваат на вкупната нето МИП и вкупниот нето надворешен долг. *Од тие причини, сите податоци во понатамошниот дел од текстот се прикажани без репо-трансакциите, освен ако не е поинаку назначено.*

Обврски кон странство според инструменти во кв.2 2012
(промена во однос на крај на 2011, во милиони евра)**Бруто-надворешен долг**
(милиони евра)**Структура на приватниот надворешен долг**
(во милиони евра)

дел произлегува од промената кај депозитите на банките во странство и бруто официјалните резерви. Истовремено, **меѓународните обврски** (обврските кон нерезиденти) се зголемени за 31 милион евра и изнесуваат 7.628 милиони евра. Зголемените обврски врз основа на депозити на нерезиденти во домашни банки и порастот кај должничката компонента на директните и портфолио-инвестициите имаат најголем придонес за растот.

Анализата на МИП на ниво на институционални сектори укажува дека и натаму, најголем дел од негативното салдо на МИП го создаваат останатите сектори (главно нефинансиските трговски друштва). Меѓутоа, најголем придонес за кварталниот раст на негативната нето МИП во вториот квартал имаат банките и монетарната власт, а во помал дел и државата, додека останатите сектори придонесуваат за нејзино подобрување.

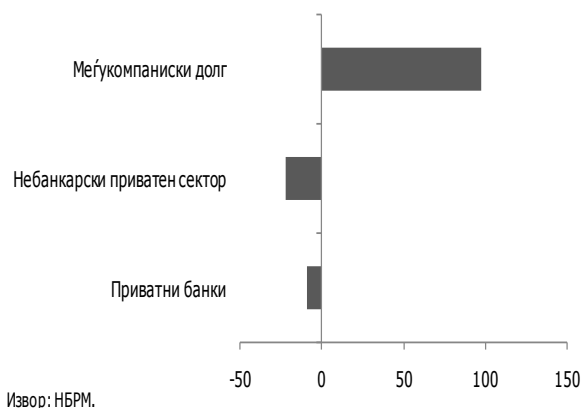
На крајот на вториот квартал на 2012 година, состојбата на бруто надворешниот долг (со вклучени репо-трансакции) изнесува 4.958 милиони евра, или 63,8% од БДП и е речиси непроменета во однос на претходниот квартал. Доколку се исклучат репо-трансакциите, бруто-долгот изнесува 4.717 милиони евра (60,7% од БДП), што претставува квартално зголемување за 53 милиони евра, или за 0,7 п.п. од БДП⁶¹. Ваквата промена се должи на зголемувањето на долгот и на јавниот и на приватниот сектор⁶². **Јавниот долг** е повисок за 34 милиони евра, што речиси во целост произлегува од зголемените обврски врз основа на долгорочни обврзници (продажба на еврообврзниците издадени од државата од страна на резиденти на нерезиденти) и заеми на централната државна власт (којашто сочинува значајни 78% од вкупниот јавен долг). **Долгот на приватниот сектор** зафаќа 60% од вкупниот надворешен долг и е повисок за 19 милиони евра. Најголем удел во овој пораст има зголеменото меѓукомпаниско задолжување (долг на поврзани субјекти кон директни инвеститори), делумно ублажен од намалените обврски на неповрзаните небанкарски субјекти

⁶¹ Целокупната натамошна анализа се однесува на бруто надворешниот долг, без обврските на монетарната власт врз основа на репо-трансакции.

⁶² Во долгот на јавниот сектор се опфатени: долгот на централната и локалната државна власт, јавните фондови, монетарната власт, јавните претпријатија и на Македонската банка за поддршка на развојот (МБПР), а во долгот на приватниот сектор се опфатени: долгот на банките (без МБПР), долгот на останатите сектори (без јавните претпријатија) и меѓукомпанискиот долг.

Долг на приватен сектори во кв.2 2012
(промени во однос на крај на 2011, во милиони евра)

Показатели на надворешната задолженост	Солвентност			
	Сервисирање на камата/Извоз на стоки и услуги и други приливи	Бруто долг/Извоз на стоки и услуги и други приливи	Бруто долг/БДП	Сервисирање на долгот/Извоз на стоки и услуги и други приливи
	во %			
31.12.2004	2,24	120,1	49,3	11,5
31.12.2005	2,33	128,5	56,3	9,7
31.12.2006	2,88	109,8	51,8	18,2
31.12.2007	2,38	102,3	53,2	16,6
31.03.2008	2,30	87,5	47,9	8,8
30.06.2008	2,30	93,6	51,2	8,8
30.09.2008	2,30	100,7	55,1	8,8
31.12.2008	2,30	101,1	55,3	8,8
31.03.2009	2,10	102,3	52,9	10,2
30.06.2009	2,10	101,1	52,2	10,2
30.09.2009	2,10	111,7	57,7	10,2
31.12.2009	2,10	113,3	58,5	10,2
31.03.2010	2,78	112,6	55,9	11,9
30.06.2010	2,78	118,7	58,9	11,9
30.09.2010	2,78	116,0	57,6	11,9
31.12.2010	2,78	121,1	60,1	11,9
31.03.2011	2,70	124,9	63,2	14,5
30.06.2011	2,70	124,4	63,0	14,5
30.09.2011	2,70	124,2	62,9	14,5
31.12.2011	2,70	128,5	65,0	14,5
31.03.2012	2,67	114,7	62,6	13,8
30.06.2012	2,67	116,1	63,3	13,8
Критериум за умерена задолженост	12 - 20%	165 - 275%	30 - 50%	18 - 30%

*Критериумот за умерена задолженост е земен според методологијата на Светска банка за изработка на показатели на задолженост, којашто подразбира користење на тригодишни подвижни просеци на БДП и извозот на стоки и услуги и други приливи, како именители во пресметката на показателите. Податоците за 2012 година се според проекцијата на билансот на плаќања во јули 2012 година.

Извор: НБРМ.

врз основа на долгорочни заеми. **Од аспект на рочноста**, растот на краткорочниот долг (за 47 милиони евра) речиси во целост ја објаснува промената на вкупниот бруто надворешен долг.

Во однос на крајот на 2011 година, негативната нето МИП е зголемена за 181 милион евра, или за 0,7 п.п. од БДП. Ваквата промена се должи пред сè на повисоките обврски (за 126 милиони евра), но и на намалените побарувања (за 55 милиони евра). На страната на обврските, најголем удел во промената имаат обврските врз основа на директни инвестиции во земјата (поработ од 124 милиони евра), од кои половината се однесуваат на вложувањата во акционерски капитал и реинвестираната добивка. Од аспект на секторите, две третини од порастот на нето-обврските на земјата во овој период произлегуваат од зголеменото негативно салдо кај банките, што произлегува од намалувањето на нивните депозити во странство. **Бруто надворешниот долг е повисок за 103 милиони евра во однос на крајот на 2011 година** (изразен како процент од БДП, бруто-долгот бележи намалување за 0,6 п.п.). Најголем дел, или речиси две третини од зголемувањето произлегува од приватниот сектор, при што новонастанатите обврски се сконцентрирани кон директните инвеститори, како поповолен аспект на задолжувањето на земјата. Преостанатиот дел од зголемувањето на долгот се однесува на јавниот сектор и главно ги одразува ефектите од продажбата на државните еврообврзници од резиденти на нерезиденти, како и повлекувањето на долгорочни странски кредитни линии од страна на МБПР. Притоа, најголем дел (97%) од растот на долгот произлегува од зголемувањето на новите краткорочни обврски, што упатува на потенцијално поголема ранливост на домашната економија.

На годишна основа, нето-обврските на земјата се зголемени за 220 милиони евра, или за 1,2 п.п. од БДП, а бруто надворешната задолженост за 251 милион евра, или за 1,4 п.п. од БДП.

Показателите за солвентноста на домашната економија во однос на обврските кон странство⁶³ бележат подобрување, во

⁶³ Показателите се пресметани според методологијата на Светската банка, којашто подразбира користење тригодишни подвижни просеци на БДП и на извозот на стоки и услуги и други приливи (во коишто се опфатени: приливите врз основа на доход од инвестиции, надомест од

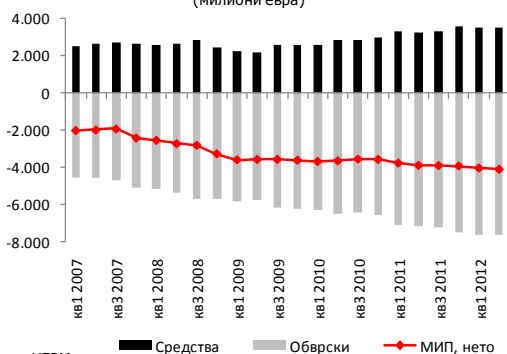

Показатели на надворешната задолженост	Ликвидност		
	Девизни резерви/Краткорочен долг	Девизни резерви/Краткорочен долг, резидуално доспевање*	Краткорочен долг/Вкупен долг
	сооднос	сооднос	во %
31.12.2004	1,14	0,89	30,3
31.12.2005	1,67	1,04	26,7
31.12.2006	1,95	1,34	29,0
31.12.2007	1,35	1,08	39,8
31.03.2008	1,51	1,03	35,1
30.06.2008	1,39	1,06	36,4
30.09.2008	1,35	1,04	38,1
31.12.2008	1,29	0,95	35,2
31.03.2009	1,03	0,78	36,0
30.06.2009	1,07	0,79	33,2
30.09.2009	1,26	0,93	32,5
31.12.2009	1,29	0,94	32,9
31.03.2010	1,36	0,92	31,0
30.06.2010	1,36	1,00	31,2
30.09.2010	1,41	0,94	30,4
31.12.2010	1,31	0,90	32,0
31.03.2011	1,46	1,05	29,1
30.06.2011	1,40	1,00	29,3
30.09.2011	1,42	0,99	29,1
31.12.2011	1,53	1,06	29,4
31.03.2012	1,47	0,93	30,2
30.06.2012	1,39	0,90	30,8
Критериум	1,00		

споредба со крајот на 2011 година. Ова е пред сè поради тоа што при пресметката на именителите на показателите за 2012 година, коишто се засноваат врз тригодишни подвижни просеци, се исклучува 2009 година, во која беше забележан пад на БДП и извозот. Во однос на референтните вредности за степенот на задолженост, и натаму според повеќето показатели и припаѓаме на групата *нискозадолжени земји*, со исклучок на показателот за *учеството на бруто надворешниот долг во БДП, којшто покажува висока задолженост*. Промените кај **показателите за ликвидност** во споменатиот период засега не укажуваат на зголемување на ранливоста на економијата. Сепак, покриеноста на краткорочниот долг (преостанато достасување) со девизни резерви од почетокот на годината се одржува на малку пониско ниво во однос на правилото за целосна покриеност на краткорочниот долг со девизните резерви.

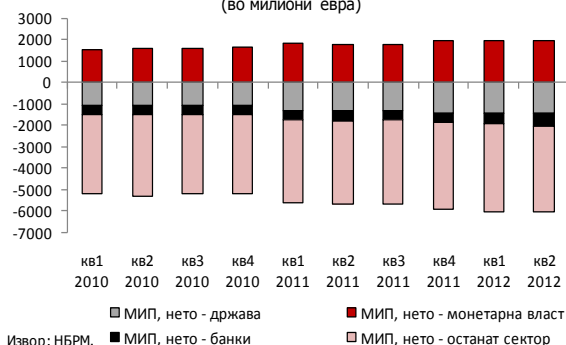
Изработено во согласност со "External debt statistics: Guide for compilers and users", издаден од страна на ММФ.
 *Според Greenspan-Guidotti правилото, потребно е земјата да одржува целосна покриеност на краткорочниот долг (резидуално доспевање) со девизни резерви.
 Извор: НБРМ.

Меѓународна инвестициска позиција, нето (милиони евра)

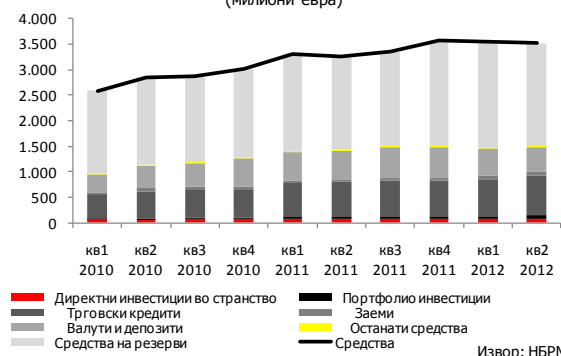
Извор: НБРМ.

МИП според институционални сектори (во милиони евра)

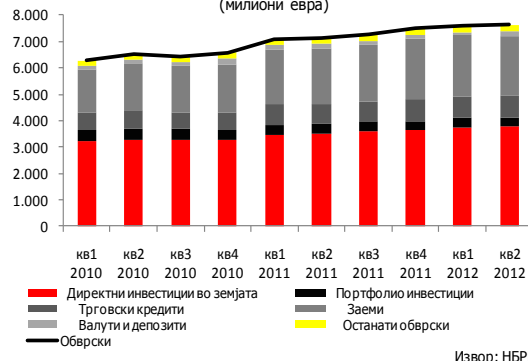
Извор: НБРМ.

Побарувања од странство според инструменти (милиони евра)

Извор: НБРМ.

Обврски кон странство според инструменти (милиони евра)

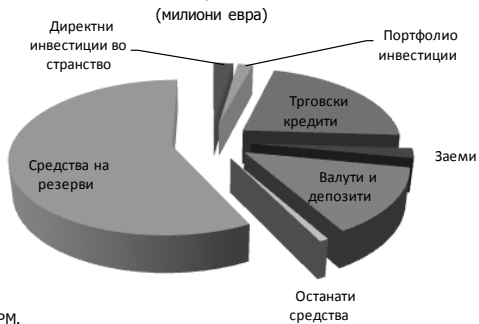

Извор: НБРМ.

вработени и дознаки), како именители во пресметката на показателите. Оваа методологија дефинира и критериуми на задолженост, како референтни вредности за степенот на задолженост.

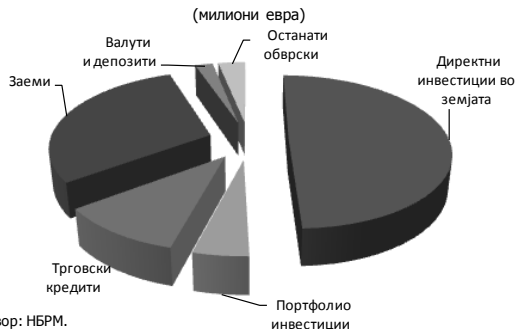

Побарувања од странство според инструменти во кв.2 2012
(милиони евра)

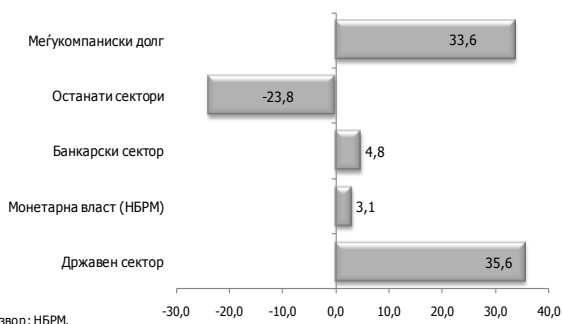
Извор: НБРМ.

Обврски кон странство според инструменти во кв.2 2012
(милиони евра)

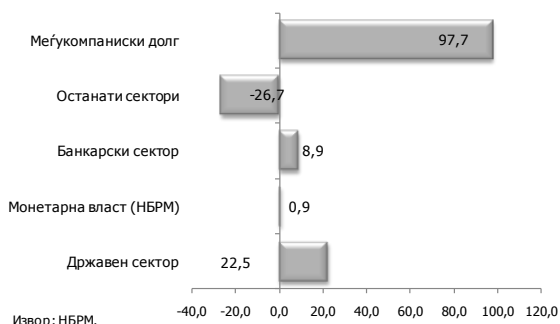
Извор: НБРМ.

Придонес во кварталната промена на бруто долгот, по сектори (во милиони евра)

Извор: НБРМ.

Придонес во промена на бруто долгот во однос на крај на 2011, по сектори (во мил.евра)

Извор: НБРМ.

1.6. Инфлација

Во третото тримесечје на 2012 година растот на домашната инфлација значително забрза на квартална основа, во услови на побрз раст на цените на храната и зголемување на трошоците за домување. Анализата на ценовните промени кај храната покажува дека послабата понуда на домашните земјоделски производи и растот на светските цени на храната и енергијата имаат најголема улога во зголемувањето на домашните цени во овој период. Оттука, факторите на страната на понудата се главни двигатели на ценовните промени во домашната економија. Неповолната состојба во реалниот сектор покажува дека сè уште нема инфлациски притисоци преку побарувачката. Во третото тримесечје на 2012 година се засили и годишната стапка на инфлација, којашто достигна 3,8%, наспроти 2,1% во претходниот квартал. Базичната инфлација во третиот квартал забележа раст на годишна основа од 1,8%, односно растеше со иста динамика како и во претходното тримесечје. Кон крајот на кварталот, растот на оваа компонента значително забрза, што во еден дел можеби претставува пренесен ефект од зголемувањето на цените на енергијата во изминатиот период. Сепак, во голем дел засилувањето на долгорочната компонента на инфлацијата може да се објасни со делувањето на еднократни фактори, коишто најверојатно ќе се исцрпат во следниот период.

Светски цени на храна и сурова нафта

Извор: ММФ - цени на примарни производи (IMF Primary Commodity Prices).

Домашна инфлација и странска ефективна инфлација
(годишни стапки на раст, во %)

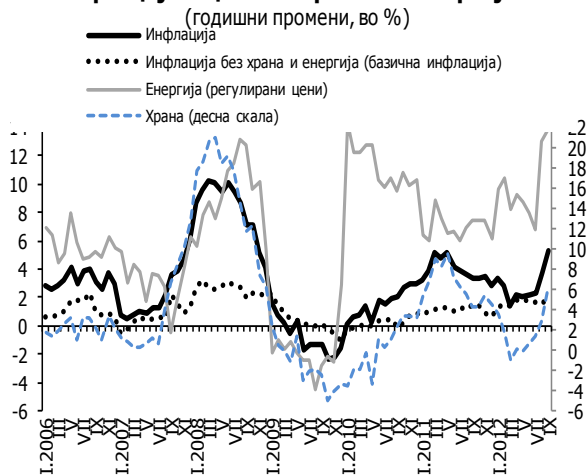

* Ефективната странска инфлација е добиена како пондерирани збир од инфлациите во земјите најзначајни трговски партнери на РМ.
Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

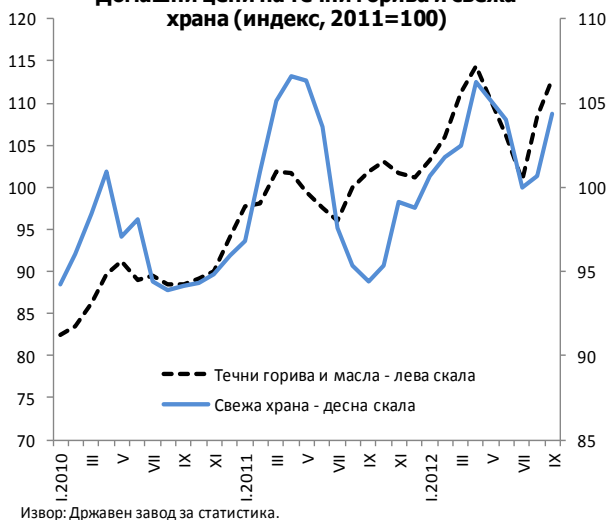
Во третото тримесечје на 2012 година, растот на домашните цени засили на квартална основа и изнесуваше 1,6% **сезонски приспособено**, наспроти 0,8% во претходниот квартал. Инфлацискиот раст и неговото засилување во третото тримесечје, во најголема мера, се објаснува со растот на цените на храната и порастот на трошоците за домување, заради зголемувањето на цените на електричната и топлинската енергија⁶⁴. Неповолните временски услови и веројатно намалената понуда на домашни земјоделски производи, растот на светските цени на храната и енергентите и нивните преносни ефекти врз домашните цени се клучните фактори за засилувањето на растот на прехранбената компонента на инфлацијата. Воедно, во овој квартал голем придонес кон засилувањето на растот на инфлацијата имаше и зголемувањето на регулираните цени, коешто доведе до квартален пораст на нивото на трошоците за домување.

Сезонски **неприспособените** податоци упатуваат на квартална стагнација на инфлацијата и квартално забавување на инфлацијата од претходното тримесечје

⁶⁴ Во јули 2012 година, Регулаторната комисија за енергетика донесе одлуки (важечки од 1 август) за зголемување на цената на електричната енергија за 10% и централното греење за домаќинства за 4,1%. Овој раст придонесе со дополнителни 0,4 п.п. кон кварталната стапка на инфлација.

Инфлација и цени на храната и енергијата

(забавување од 1,1 п.п.). Ваквата динамика најмногу се должи на сезонскиот пад на цените на прехранбената компонента, при истовремен раст на цените на енергијата. Сезонското намалување на цените на храната од 1% во ова тримесечје произлегува од падот на цените на свежата храната (свежиот зеленчук и јајцата). По надолна патека продолжија да се движат и цените на течните горива, коишто по три тримесечја на квартален раст, во третото тримесечје забележаа пад (од 2,6%), што беше неутрализиран од растот на цените на електричната и топлинската енергија⁶⁵. Засилувањето на кварталниот раст на цените на енергетската компонента (од 1,1% на 2,4%) во целост го неутрализира падот на цените на храната.

Домашни цени на течни горива и свежа храна (индекс, 2011=100)

Во третиот квартал беше забележано засилување на инфлацијата и на годишна основа, при што годишниот раст на цените достигна 3,8% (2,1% во претходното тримесечје), со што просечната инфлација за првите девет месеци изнесува 2,8%. Засилувањето на домашната инфлација во третото тримесечје соодветствува со глобалните инфлациски притисоци, односно со тенденцијата на раст на светските цени на нафтата и увозните цени на храната. Најголем дел од засилениот раст на инфлацијата се објаснува со повисокиот придонес од прехранбената компонента, каде што пренесувањето на растот на увозните врз домашните цени, како и преносниот ефект од растот на цените на нафтените деривати предизвикаа раст на цените на свежата храна (свежиот зеленчук и овошје). Воедно, и неповолните временски услови и веројатно намалената домашна понуда на храна создадоа ефект на инфлација. Исто така, придонесот на енергетската компонента кон вкупната инфлација се засили со зголемувањето на регулираните цени⁶⁶ (на електричната и топлинската енергија). Притоа, растот на нафтените деривати забави и имаше помал придонес кон растот на инфлацијата. Годишните стапки на раст на странската ефективна инфлација исто така бележат засилување од 0,8% во третото тримесечје, но со помал интензитет, наспроти 0,3% во претходниот квартал.

Странски ефективни* и домашни цени на храна

* Ефективните странски цени на храна се добиени како пондеран збир од цените на храната во земјите што се најзначајни трговски партнери на РМ. Извор: ДЗС, Еуростат и пресметки на НБРМ.

⁶⁶ Ефектот од зголемувањето на цените на електричната и топлинската енергија врз вкупната инфлација изнесува 0,5 п.п. на годишна основа.

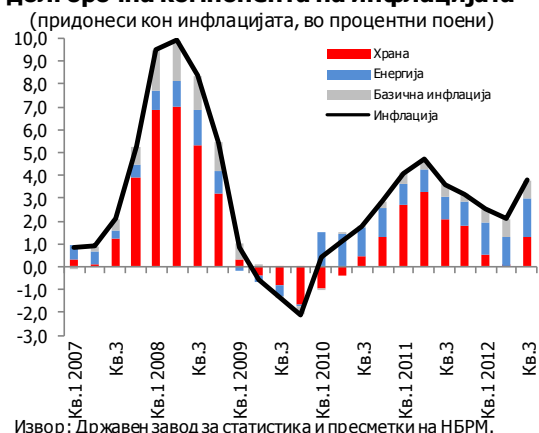
Долгорочната компонента на инфлацијата во третиот квартал од годината растеше со иста динамика на годишна основа, како и во претходното тримесечје. Така, базичната инфлација (ценовна компонента без храна и енергија) забележа раст од 1,8% на годишна основа. Сепак, на крајот на кварталот, растот на базичната инфлација значително засили. Во отсуство на притисоци од домашната побарувачка⁶⁷, засилувањето на растот на долгорочната компонента на инфлацијата може да се објасни со секундарните ефекти од растот на цените на енергентите во претходниот период. Сепак, во најголем дел засилувањето на растот се објаснува со делувањето на фактор со еднократен карактер и се однесува на трошоците за култура и разонода и на цените на обувките. Просечната базична инфлација е сè уште на ниско ниво и е релативно стабилна, а во септември 2012 година изнесуваше 1,6%.

Одделни категории цени

	(годишни промени, во %)								(придонеси кон годишните промени, во п.п.)									
	2010	2011				2012				2010	2011				2012			
		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	Кв.1	Кв.2	Кв.3		Кв.4	2011	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		
Индекс на потрошувачки цени - вкупно	1.6	4.1	4.7	3.6	3.2	3.9	2.5	2.1	3.8	1.6	4.1	4.7	3.6	3.2	3.9	2.5	2.1	3.8
Храна	0.3	7.1	8.4	5.4	4.7	6.4	1.4	0.2	3.4	0.1	2.7	3.3	2.1	1.8	2.5	0.6	0.1	1.3
Свежа храна	-0.9	4.6	6.7	1.7	2.9	4.0	0.7	-0.4	6.2	-0.2	0.8	1.3	0.3	0.5	0.7	0.1	-0.1	1.1
Преработена храна	1.3	8.5	9.9	8.4	6.2	8.3	2.0	0.6	1.1	0.3	1.7	2.0	1.7	1.3	1.7	0.4	0.1	0.2
Енергија	11.2	7.1	6.9	7.0	7.2	7.1	9.4	8.7	11.2	1.4	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0	1.4	1.2	1.6
Нафтни деривати	19.3	18.4	10.9	12.2	12.4	13.5	7.9	10.5	8.0	0.6	0.6	0.5	0.5	0.5	0.6	0.4	0.5	0.4
Електрична енергија	9.8	1.8	5.4	5.4	5.4	4.5	11.5	7.7	14.9	0.6	0.1	0.4	0.4	0.4	0.3	0.8	0.5	1.0
Топлинска енергија за греење	6.5	6.3	5.7	4.2	4.9	5.3	7.6	7.7	7.7	0.2	0.2	0.2	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
Храна и енергија (волатилни цени)	2.9	7.1	8.0	5.8	5.4	6.6	3.5	2.4	5.5	1.5	3.6	4.3	3.1	2.8	3.4	1.9	1.3	3.0
Базична инфлација (без храна и енергија)	0.2	1.0	1.2	1.1	0.7	1.0	1.4	1.8	1.8	0.1	0.5	0.4	0.5	0.4	0.4	0.6	0.8	0.8

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Променлива (храна и енергија) и долгорочна компонента на инфлацијата

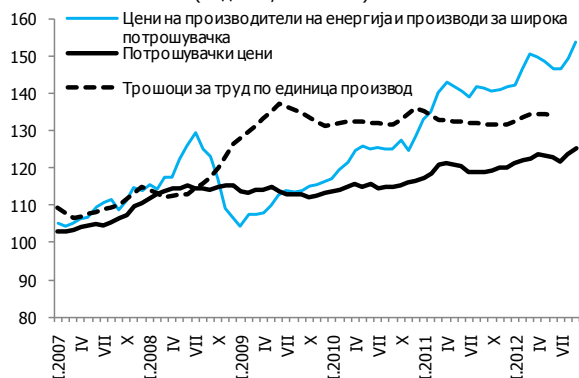

Тренд на засилување на растот на цените во третото тримесечје беше забележан и кај цените на производителите на индустриски производи. На квартална основа овие цени бележат мал раст (0,6%), наспроти растот од 1,2% во претходното тримесечје (сезонски приспособените податоци укажуваат на раст од 2,3%). Притоа, растот во најголема мера се должи на повисоките цени на енергијата, односно на цените на нафтените деривати и на електричната енергија. На годишна основа, растот на цените започна да забрзува (по пет последователни тримесечја на забавување) и достигна 4,7% (3,1% во претходниот квартал). Ваквата динамика се должи на посилниот раст на цените на прехранбените производи, но и на енергијата (нафтените деривати и електричната енергија), коишто сè уште

⁶⁷ Оценките на НБРМ покажуваат дека домашното производство сè уште е под потенцијалното ниво (негативен произведен јаз).

Фактори коишто влијаат врз потрошувачките цени

(индекси, 2005=100)

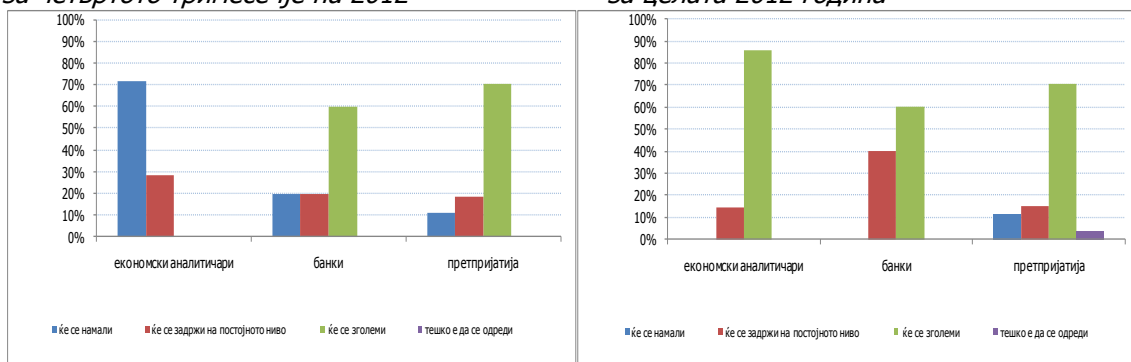
Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

придонесуваат најмногу за растот на ценовното ниво. Движењето на производствените цени коишто влијаат врз домашната компонента на инфлацијата⁶⁸ упатуваат на инфлациски притисоци во наредниот период (при квартален раст, сезонски приспособен и засилен раст на годишна основа од 6,6%). Во второто тримесечје годишниот раст на трошоците за труд по единица производ се зголеми и изнесуваше 1,4% (наспроти 1,1% во првото тримесечје), при истовремен пад на квартална основа од 0,2%. Имајќи го предвид натамошниот негативен производствен јаз, засега не се очекува дека ваквите поместувања кај трошоците за труд ќе создадат инфлациски притисоци.

Прилог 3: Инфлациските очекувања на економските субјекти во Република Македонија

Во Анкетата за инфлациските очекувања спроведена во октомври 2012 година⁶⁹, за крајот на четвртото тримесечје на 2012 година најзастапени се очекувањата за повисока инфлација (56,4% од испитаниците). Истовремено, 23,1% од испитаниците сметаат дека инфлацијата ќе се намали, додека преостанатите 20,5% имаат очекувања за стабилна инфлација. Од аспект на одделните групи испитаници, 70,4% од анкетираниите **претпријатија** очекуваат повисока инфлација, помал дел (18,5%) имаат очекувања за стабилна инфлација, додека 11,1% сметаат дека инфлацијата ќе биде пониска. Слични очекувања преовладуваат и кај **банките**, со најголема застапеност на очекувањата за повисока инфлација (60%), додека преостанатите 40% подеднакво се распределени помеѓу очекувања за стабилна и очекувања за пониска инфлација. Од друга страна, најголем дел од анкетираниите **економски аналитичари** имаат очекувања за пониска инфлација (71,4%), додека преостанатите 28,6% се со очекувања за стабилна инфлација.

Распределба на одговорите за очекувањата за инфлацијата по групи испитаници за четвртото тримесечје на 2012

Извор: НБРМ, Анкета за инфлациските очекувања.

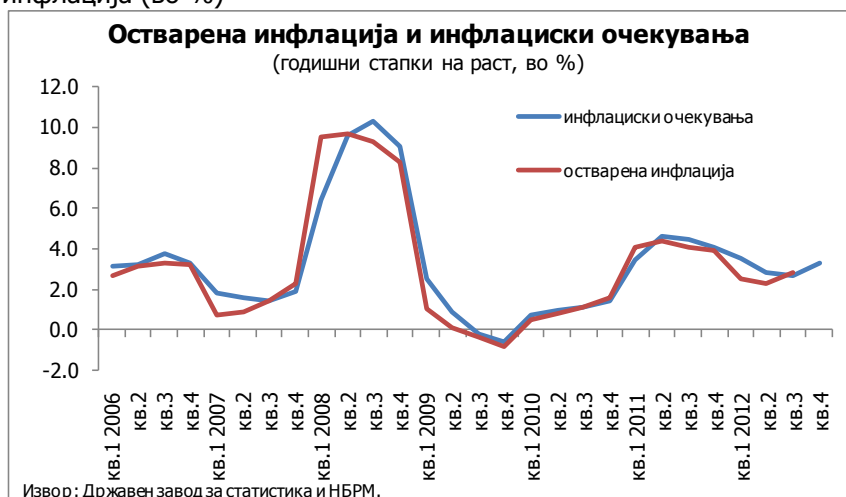
⁶⁸ Производи за широка потрошувачка (трајни и нетрајни) и енергијата.

⁶⁹ Анкетата имаше респонзивност од 53,4%, односно на анкетата одговорија 39 од 73 испитаници. Гледано по групи испитаници, кај банките респонзивноста е 71,4%, потоа следуваат економските аналитичари со 53,8% и претпријатијата со 50,9%.

Во однос на целата 2012 година, преовладуваат очекувања за повисока стапка на инфлација. Имено, големо мнозинство од испитаниците (71,8%) очекуваат дека стапката на инфлација во 2012 година ќе биде повисока од остварената збирна инфлација (2,8%) заклучно со третото тримесечје на годината, 17,9% од испитаниците сметаат дека инфлацијата ќе се задржи на постојното ниво, додека мал дел од испитаниците (7,7%) очекуваат пониска инфлација⁷⁰. Анализирани по групи испитаници, над две третини (70,4%) од анкетираниите **претпријатија** очекуваат засилување на инфлацијата, 14,8% сметаат дека инфлацијата ќе се задржи на постојното ниво, додека 11,1% очекуваат нејзино намалување. Од анкетираниите **банки**, 60% очекуваат дека инфлацијата ќе биде повисока, додека преостанатите 40% сметаат дека инфлацијата ќе биде стабилна. Помеѓу **економските аналитичари** преовладуваат очекувања за засилување на инфлацијата во 2012 година (85,7% од испитаниците), додека 14,3% очекуваат нејзино стабилизирање. *Очекуваната просечна стапка на инфлација во 2012 година, врз основа на одговорите на анкетираниите економски субјекти, изнесува околу 3,3%, што претставува нагорно приспособување на очекувањата за инфлацијата во однос на претходната анкета (околу 2,7%).*

Очекувања за просечната стапка на инфлација за целата година и остварена просечна збирна инфлација (во %)

Извор: НБРМ, Анкета за инфлациските очекувања и ДЗС.

Во поглед на 2013 година, 53,8% од испитаниците очекуваат дека стапката на инфлација ќе се задржи на нивото од 2012 година, 15,4% очекуваат повисока, наспроти 5,1% коишто очекуваат пониска инфлација⁷¹. Помеѓу анкетираниите **банки**, преовладува (80%) очекувањето дека инфлацијата ќе се задржи на нивото од 2012 година, додека преостанатите 20% се со став дека е тешко да се одреди насоката на инфлацијата во следната година. Истовремено, и кај анкетираниите **економски аналитичари** преовладува мислењето за задржување на стапката на инфлација на нивото од 2012 година (71,4% од испитаниците), додека само 14,3% од аналитичарите се со очекувања за нејзино засилување. Кај анкетираниите **претпријатија** малку помалку од половината (44,4%) сметаат дека инфлацијата во 2013 година ќе се задржи на нивото од 2012 година, 18,5% се со очекувања за повисока, а 7,4% за пониска инфлација. *Просечната стапка на инфлација во 2013 година, врз основа на одговорите на економските субјекти, би била околу 3%, што претставува благо засилување во однос на очекуваното ниво за 2012 година.*

Како главни фактори коишто придонесле за формирање на инфлациските очекувања на економските субјекти се посочуваат неизвесноста во поглед на конфликтната ситуација во Северна Африка и Блискиот Исток, како и неизвесноста околу европската должничка криза и

⁷⁰ Процентот којшто преостанува до 100%, во целиот тек на текстот, се однесува на испитаниците кои ја одбрале опцијата „тешко е да се одреди“.

⁷¹ 25,6% од испитаниците сметаат дека е тешко да се одреди стапката на инфлација во 2013 година.

девизните курсеви, со оглед на нивното влијание врз светските цени на енергентите и останатите увозни сировини, и со тоа преносен ефект врз домашните регулирани цени и цените на храната. Дополнително, како фактор за формирање на инфлациските очекувања се посочува и очекуваниот раст на јавната потрошувачка заради претстојните локални избори, како и најавениот подлабок буџетски дефицит.

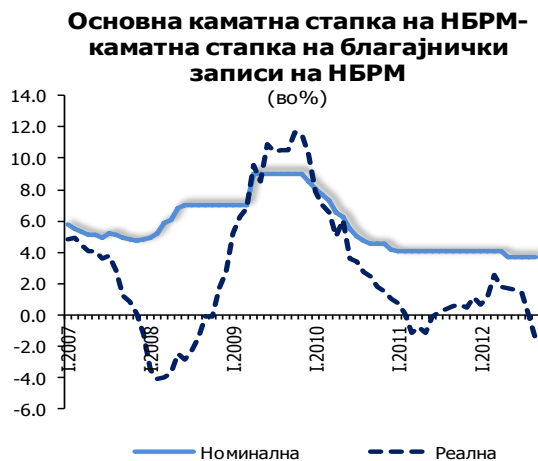

II. Монетарна политика

Од намалувањето на основната каматна стапка на НБРМ на почетокот на мај, до крајот на септември 2012 година не беа направени дополнителни промени во монетарната политика. Во овој период НБРМ ја оцени поставеноста на монетарната политика како соодветна на макроекономскиот амбиент и ја задржа основната каматна стапка на истото ниво, односно 3,75%. Економските остварувања и прогнозите за евро-зоната постојано се влошуваа, што во услови на висока трговска поврзаност на домашната економија со евро-зоната, имаше одредени ефекти врз извозниот сектор и капиталните текови. Сепак, динамиката на девизните резерви, главно не покажа значителни отстапувања во однос на очекувањата, а проекциите укажуваа на нивно натамошно одржување на соодветното ниво. Инфлацијата забележа повисок раст од очекуваниот во третото тримесечје, но сепак оценките беа дека таа и понатаму е во прифатливи рамки и не создава притисок врз девизниот курс. На девизниот и менувачкиот пазар движењата беа поволни, упатувајќи на висока доверба во домашната валута. Од монетарен аспект, ваквите движења укажаа дека и покрај зголемените ризици од надворешен карактер и неповолните очекувања, макроекономскиот амбиент во земјата не е значително променет, што доведе до непроменета поставеност на монетарната политика во анализираниот период. Најновите прогнози за пролонгирана должничка и финансиска криза во евро-зоната ги зголемуваат ризиците за монетарната политика во наредниот период. Оттука, НБРМ ќе продолжи и понатаму внимателно да ги следи сите показатели релевантни за исполнувањето на монетарните цели и доколку е потребно, ќе направи соодветни промени во монетарната политика.

*Тековен месец во однос на истиот месец од претходната година.
Извор: ДЗС.

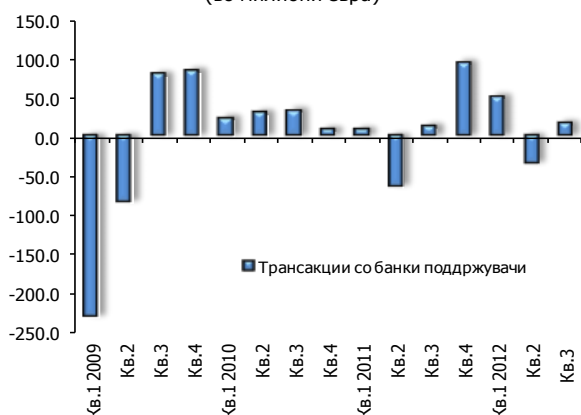
Извор: НБРМ.

По извршените промени во поставеноста на монетарните инструменти и намалувањето на основната каматна стапка за 0,25 процентни поени во вториот квартал, монетарната политика на НБРМ до крајот на третиот квартал остана непроменета, односно максималната каматна стапка на благајничките записи беше задржана на нивото од 3,75%. Имено, по намалувањето на каматната стапка во мај, состојбата на глобален економски и финансиски план дополнително се влоши, доведувајќи до надолни ревизии на економскиот раст во евро-зоната, зголемување на неизвесноста и ризикот и следствено влошување на изгледите за трговските партнери на земјата. Полошиот глобален амбиент придонесе и за малку послаба позиција на билансот на плаќања во споредба со очекувањата за вториот квартал. Притоа, во текот на мај и јуни НБРМ интервенира на девизниот пазар со нето-продажба на девизи. Сепак, девизните резерви постојано се околу адекватното ниво, односно околу нивото што се смета за доволно за амортизирање на потенцијалните поголеми негативни шокови.

Интервенции на НБРМ на девизниот пазар

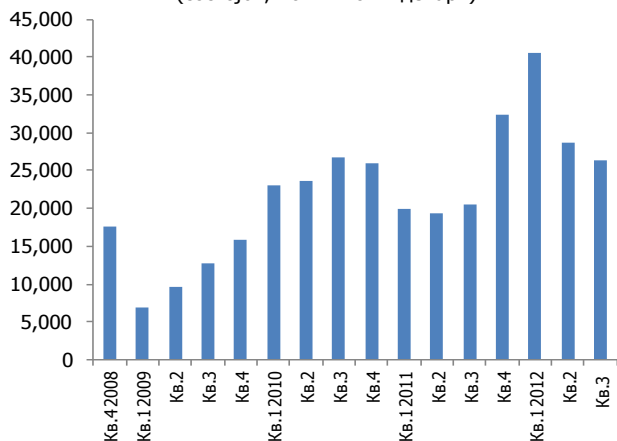
(во милиони евра)

Извор: НБРМ.

Благајнички записи на НБРМ

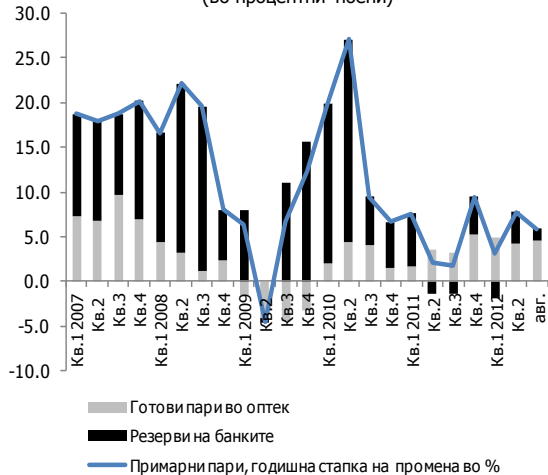
(состојби, во милиони денари)

Извор: НБРМ.

Придонес во годишната промена на примарните пари

(во процентни поени)

Извор: НБРМ.

Воедно, во тој период показателите за економската активност укажаа на веројатно повторно намалување на активноста во реалниот сектор на економијата и со тоа, натамошна слаба побарувачка. Позитивните остварувања кај приватните трансфери коишто ги надминуваа очекувањата укажуваа на висока доверба во домашната валута. Склоностите за располагање со денари, дополнително беа поддржани со ниската и стабилна инфлација, којашто во вториот квартал изнесуваше 2,1%, во просек. **Во вакви услови на релативно стабилни движења кај показателите релевантни за монетарната политика, но при истовремено зголемување на ризиците од надворешното окружување, монетарната поставеност до крајот на јуни остана иста.**

Во текот на третиот квартал, глобалните економски изгледи повторно се влошија. Неизвесноста околу глобалните случувања се зголеми, нагласувајќи ги ризиците за домашната монетарна политика. Домашните извозни компании и понатаму беа под притисок на ослабената странска побарувачка, а се зголемија и негативните ризици околу динамиката на капиталните текови. Сепак, девизните резерви во текот на третиот квартал забележаа раст, што покрај задолжувањето на државата, се должеше и на ефектот од нето-откупот на девизи на девизниот пазар. Воедно, во рамки на третото тримесечје, новите макроекономски проекции укажаа на веројатен натамошен раст на девизните резерви до крајот на годината и нивно одржување на соодветното ниво. **Редовната оценка во контекст на кварталните проекции од јули покажа дека во наредниот период не се очекуваат поголеми поместувања во однос на очекуваните движења.** Единствено, се предвидуваше дека се можни поголеми отстапувања кај инфлацијата, заради поголемиот раст на увозните цени во однос на очекуваниот. Сепак инфлацискиот раст не беше оценет како ризичен за монетарната политика, со оглед на тоа што произлегува од фактори на страната на понудата и е со јачина којашто не би создала притисок на девизниот курс. **Оттука, амбиентот за спроведување на монетарната политика во текот на третиот квартал не претрпе поголеми промени, при што не беа направени промени во поставеноста на монетарната политика.**

Каматниот распон меѓу основната каматна стапка на НБРМ и основната

Извор: НБРМ, ЕЦБ (www.ecb.int) и Централната банка на Холандија (www.statistics.dnb.nl).

каматна стапка на ЕЦБ се прошири и во септември изнесуваше 2.98 процентни поени (2,75 процентни поени во јуни). Имено, по промените на каматната стапка на благајничките записи во мај, НБРМ ја задржа истата основна каматна стапка од 3,75% и во текот на третиот квартал. Од друга страна, во јули ЕЦБ ја намали основната каматна стапка до 0,75%, кога се остварија надолните ризици поврзани со економскиот раст во евро-зоната, а монетарни текови беа сè уште слаби. На домашниот финансиски пазар, СКИБОР⁷² не забележа поголеми промени, што соодветствува со непроменетата основна каматна стапка на НБРМ. Од друга страна, на европскиот финансиски пазар, ЕУРИБОР продолжи да следи надолен тренд. Во вакви услови, каматниот распон помеѓу едномесечниот СКИБОР и едномесечниот ЕУРИБОР се прошири и во септември изнесуваше 3,9 процентни поени (3,6 процентни поени во јуни).

2.1. Ликвидност на банките и движења на меѓубанкарски пазар на пари

*Позитивна промена - креирање ликвидност; негативна промена - повлекување ликвидност.
Извор: НБРМ.

На крајот на септември 2012 година, ликвидноста на банките се зголеми за 473 милиони денари, во однос на крајот на вториот квартал. Со тоа состојбата на сметките на банките кај НБРМ⁷³ на крајот на септември изнесуваше 17.097 милиони денари. Во август годишната стапка на раст на примарните пари⁷⁴ изнесуваше 5,9%, наспроти 7,7% колку што изнесуваше на крајот на вториот квартал.

Во третиот квартал, автономните фактори, на нето-основа, предизвикаа намалување на ликвидноста на банките во износ од 1.927 милиони денари. Во нивни рамки, трансакциите на државата придонесоа најмногу за повлекувањето ликвидни средства (во износ од 2.258 милиони денари), а во иста насока делуваа и готовите пари во оптек (со ефект од 338 милиони денари). Согласно со остварениот нето-откуп на девизни средства на девизниот пазар од страна на НБРМ, девизните трансакции на НБРМ придонесоа за креирање ликвидност во износ од 1.013 милион денари.

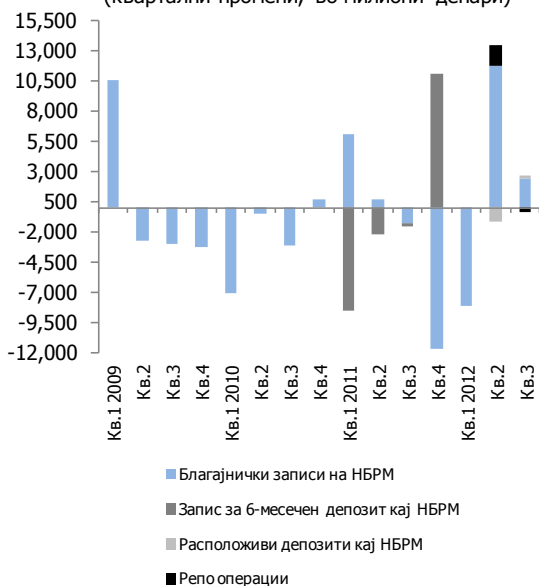
⁷² Меѓубанкарска каматна стапка за денарските депозити, пресметана од котациите на референтните банки.

⁷³ Се однесува на денарските сметки на банките коишто имаат обврска да издвојуваат задолжителна резерва.

⁷⁴ Ја вклучува и задолжителната резерва во девизи.

Монетарни инструменти на НБРМ (квартални промени, во милиони денари)*

*Позитивна промена-креирање ликвидност; негативна промена-повлекување ликвидност.
Извор: НБРМ.

Во третиот квартал, монетарните инструменти на НБРМ на нето-основа придонесоа за креирање ликвидни средства во вкупен износ од 2.400 милиони денари, во најголем дел креирани преку благајничките записи на НБРМ (2.435 милиони денари). На аукциите на благајнички записи на НБРМ одржани во овој период, НБРМ ја одреди големината на понудата на благајнички записи во рамки на достасаниот износ, при што побарувачката од страна на банките постојано беше малку пониска од понудениот износ. Притоа, остварената каматна стапка се движеше блиску до максималната каматна стапка поставена од НБРМ и изнесуваше 3,73%. Репо-трансакциите во текот на третиот квартал обезбедија помала ликвидност во системот, во споредба со претходниот квартал, додека кај расположливите депозити (преку ноќ и на седум дена) беше забележан помал интерес за вложување од страна на банките. Во вакви услови, просечниот вишок на ликвидност над обврската за задолжителна резерва на банките, втор квартал по ред, се одржуваше на релативно ниско ниво во споредба со периодот пред воведувањето на монетарните промени. Така, просечниот вишок на издвоени ликвидни средства над обврската за задолжителна резерва во периодот јули-август изнесуваше 0,6% (0,8% во првиот квартал и 1,4% во просек во периодот јули-август 2011 година).

Меѓубанкарски пазар на депозити

Извор: НБРМ.

Во текот на третиот квартал, тргувањето на меѓубанкарскиот пазар изнесуваше 10.247 милиони денари, што претставува умерен пад од 11,1% во однос на претходниот квартал. Сепак, во споредба со истиот период од претходната година, активноста на меѓубанкарскиот пазар покажува висок раст од 51,7%. Притоа, трендот на зголемена меѓубанкарска активност на подолги рокови (од седум дена и еден месец) се задржа и во овој квартал, а нивното учество во вкупните остварени трансакции изнесуваше 37%. Во третиот квартал, меѓубанкарската каматна стапка (МБКС)⁷⁵ изнесуваше 2,29% во просек (2,23% во вториот квартал), а меѓубанкарската каматна стапка за склучени трансакции преку ноќ (МКДОНИА) изнесуваше 2,14%, во просек (2,07% во вториот квартал). На секундарниот пазар на пари беа остварени трансакции во вкупен износ од 430,1 милион денари, за

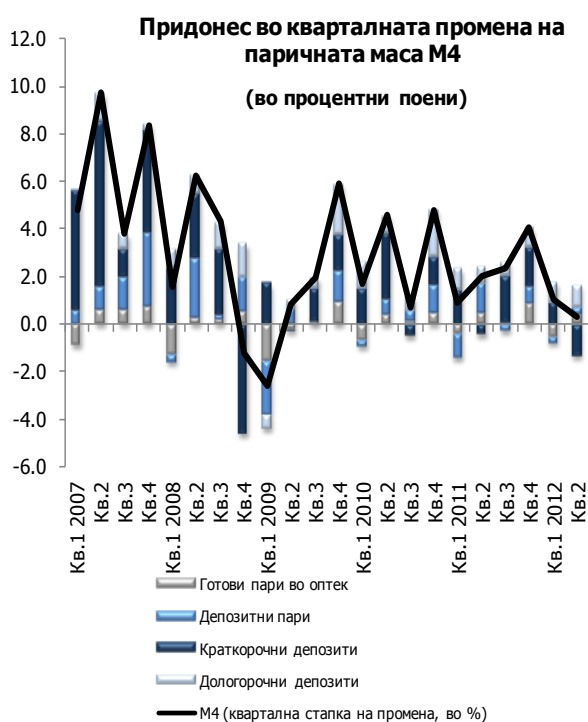
⁷⁵ Просечна каматна стапка на меѓубанкарскиот пазар на пари.

разлика од остварениот релативно висок промет од 1.168 милиони денари во претходниот квартал. Најголемо учество, односно 58,1% од трансакциите имаа благаяничките записи. Истовремено, околу 30,2% од остварените трансакции беа репо-трансакции.

2.2. Монетарни и кредитни агрегати

Паричната маса растеше и во вториот квартал на 2012 година, но со забавено темпо. Растот на паричната маса произлезе од зголемената побарувачка за најликвидни средства (готови пари во оптек и депозитни пари), при намалување на штедењето во рамки на банкарскиот систем. Имено, во услови на релативно слаби остварувања во реалниот сектор, способноста на економијата за креирање нова депозитна база беше намалена. Дополнителен ефект имаа и високите одливи на средства од банките за исплата на дивиденда на странски акционер. Оттука, најпогодени беа корпоративните депозити, коишто забележаа квартален пад, додека депозитите на населението забележаа забавен раст во однос на претходниот период. На кредитниот пазар, во второто тримесечје, беше забележано умерено засилување на кредитната активност. Сепак, претпазливоста од страна на банките и понатаму е голема, поради присутните ризици од промените на глобалната економија. Од секторски аспект, забележано е мало забавување на кварталниот раст на корпоративните кредити, при засилување на растот на кредитите наменети за населението. Вкупниот кредитен раст забавуваше и во периодот јули-август, при што во август беше забележано и месечно намалување на вкупното ниво на кредитите. Од аспект на штедењето, по падот во второто тримесечје заради исплатата на дивидендата, во периодот јули-август депозитниот потенцијал на банките повторно забележа раст.

Извор: НБРМ.

2.2.1. Монетарни агрегати

Во второто тримесечје на 2012 година, најшироката парична маса М4 забележа квартален раст од 0,3%, што претставува забавување во однос на растот од претходниот квартал (од 1%). Трендот на забавување на растот, што започна од почетокот на годината соодветствува со ослабената економска активност во земјава, во услови на продлабочување на должничката криза во евро-зоната. Сепак, поголемиот одлив на средства од банкарските сметки во април, за исплата на дивиденда на една поголема компанија кон државата и странскиот инвеститор, предизвика дополнително посилно забавување на монетарниот раст во овој период. Гледано од структурен аспект, растот на најшироката парична маса на квартална основа се должи на зголемената побарувачка

Основни монетарни индикатори

(квартални стапки на промена, во %)

	2012	
	Кв.1	Кв.2
Монетарен агрегат М4	1.0	0.3
Монетарен агрегат М2	0.2	-0.7
Монетарен агрегат М1	-3.2	3.1
Вкупни депозити*	2.3	-0.5
Денарски депозити	7.8	0.1
Девизни депозити	-1.5	-1.0
Краткорочни депозити	1.6	-2.4
Долгорочни депозити	5.3	6.5
Депозити на претпријатија	1.3	-8.9
Депозити на домаќинства	2.8	1.4

* Вкупните депозити и соодветните категории во нивни рамки не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Придонес во кварталната промена на вкупните депозити на домаќинствата*
(во п.п.)

* Вкупните депозити и денарските депозити не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

Придонес во кварталната промена на вкупните депозити на домаќинствата*
(во п.п.)

* Вкупните депозити и краткорочните депозити не вклучуваат депозитни пари.

Извор: НБРМ.

на најликвидни средства (готови пари во оптек и депозитни пари), како и на зголемените долгорочни депозити на приватниот сектор. Во вакви услови, најтесниот монетарен агрегат М1 на квартална основа беше повисок за 3,1% (наспроти падот од 3,2% во претходниот квартал). Од друга страна, **вкупните депозити кај банките**⁷⁶ на квартална основа беа пониски за 0,5% (раст од 2,3% во претходното тримесечје), што главно е резултат на еднократниот ефект од одливот на средства за исплата на дивиденда. Овие движења се спротивни на остварувањата во првото тримесечје, кога депозитите на приватниот сектор имаа целосен придонес во растот на најшироката парична маса, при негативен придонес на готовите пари во оптек и депозитните пари.

Анализирано од аспект на секторската структура, вкупните депозити на домаќинствата (без депозитните пари)⁷⁷ остварија квартален пораст од **1,4%**, што е половина од растот во претходниот квартал (**2,8%**). Ваквите движења се веројатно под влијание на понеповолните движења на пазарот на труд, изразени преку пониските нето-плати на вработените. Од валутен аспект, новото штедење на населението, веќе трет квартал по ред во целост произлегува од штедењето во домашна валута, додека девизните депозити повторно се намалуваат. Ваквите движења покажуваат задржување на довербата во домашната валута на високо ниво. Анализирано од аспект на рочната структура, целокупниот раст на депозитите на домаќинствата во второто тримесечје се должи на долгорочните депозити, додека краткорочните депозити забележаа пад (за разлика од претходниот квартал кога учествуваа со 66,2% во растот на депозитите на домаќинствата). **Каматните стапки на новите денарски депозити и во текот на вториот квартал беа попривлечни во споредба со каматите на новопримените девизни депозити, и покрај тоа што приносите на денарското штедење се намалени, додека кај девизните депозити е забележан**

⁷⁶ Се однесува на вкупните депозити без депозитните пари. Доколку се вклучат депозитните пари, кварталниот пад на вкупните депозити во вториот квартал на 2012 година изнесува 0,1%, наспроти растот од 1,7% во претходниот квартал.

⁷⁷ Со вклучени депозитни пари, кварталната стапка на раст на вкупните депозити на домаќинствата во вториот квартал на 2012 година изнесува 2,2%, наспроти 2% во претходниот квартал.

минимален пораст. Притоа, реалниот принос на денарските депозити и понатаму е позитивен, за разлика од приносот на девизните, којшто е сè уште под нулата.

Промена на условите на пазарот на депозити

Каматни стапки на новопримени депозити на домаќинствата, во %, на годишно ниво

Номинални

Реални

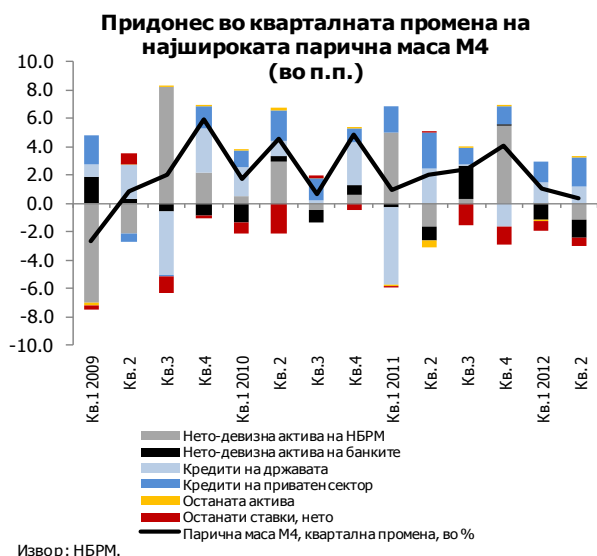

Каматни стапки на вкупни депозити, во %, на годишно ниво

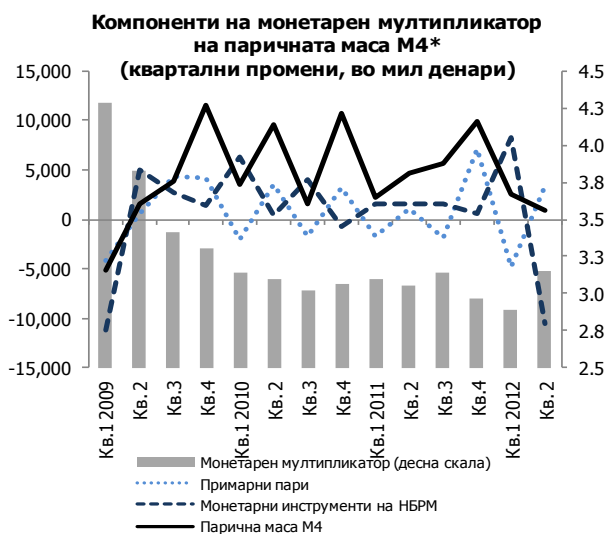
Извор: НБРМ.

Во второто тримесечје, корпоративните депозити забележаа квартален пад од 8,9%, наспроти растот

од 1,3% во претходниот период.⁷⁸ Имено, ослабената економска активност во земјава предизвика забавување на растот на корпоративните депозити во последните два квартала. Дополнително придонес за ваквото движење има и повлекувањето средства од банкарските денарски сметки од страна на една поголема компанија за исплата на дивиденда кон државата и странскиот инвеститор. Од структурен аспект, кај рочните и валутните компоненти на корпоративните депозити е забележан квартален пад, со исклучок на долгорочните депозити, каде што е забележан раст од 13,8%. Најсилно намалување е забележано кај денарските депозити, коишто имаат и најголем придонес (од 77%) за намалувањето на корпоративните депозити. Овие движења се спротивни на остварувањата во претходниот квартал, кога сите компоненти на корпоративните депозити забележаа квартален раст, со исклучок на девизните депозити.

Во второто тримесечје, монетарниот мултипликатор на паричната маса М4 изнесуваше 4,9, во просек, наспроти 5,1 во првиот квартал од годината. Забавувањето на процесот на мултипликација се одвиваше во услови на побавен просечен раст на паричната маса во второто тримесечје во однос на претходниот квартал. Исто така, во вториот квартал, вкупните примарни пари во просек забележаа раст, наспроти падот во првото тримесечје. Имено, во овој период дојде до намалување на стерилизираниот износ преку благајнички записи⁷⁹, при што еден дел од ослободената ликвидност беше задржана на сметките на банките.

Анализирано на годишна основа, растот на најшироката парична маса М4 во јуни изнесува 8% (9,8% во март). Стапката на монетизација, мерена преку учеството на паричната маса во БДП⁸⁰ во вториот квартал умерено порасна и изнесува 55,8%, наспроти 55,5% во претходниот квартал. Структурната анализа на најшироката парична маса М4 повторно покажува најголем придонес на денарските депозити (од 91,2%) во

⁷⁸ Се однесува на вкупните депозити без депозитните пари. Со вклучени депозитни пари, забележан е квартален пад од 7,4%, наспроти растот од 0,7% во претходниот квартал.

⁷⁹ Последица на промените во оперативната монетарна рамка, детално образложени во Кварталниот извештај, јули 2012 година.

⁸⁰ Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од последните четири квартала.

* Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.
Извор: НБРМ и ДЗС.

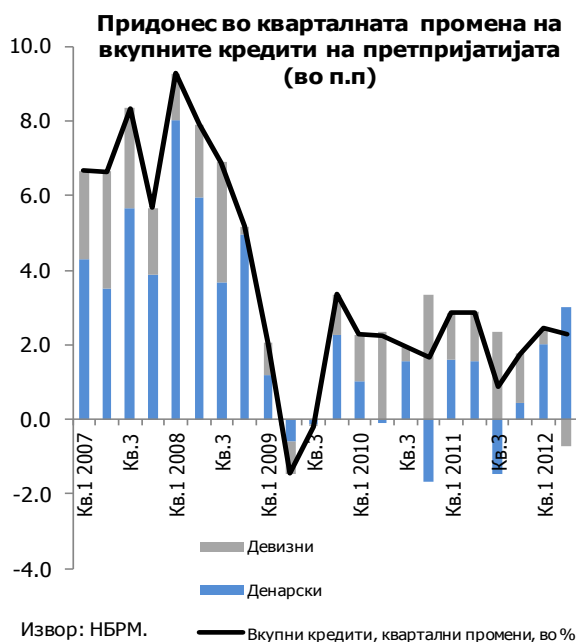
годишниот раст на најширокиот монетарен агрегат, по што следи најликвидниот монетарен агрегат М1 (со 16,6%), додека придонесот на девизните депозити е негативен (7,8%). Вкупните депозити (без депозитните пари⁸¹) во јуни на годишна основа се повисоки за 8,8% (9,8% во март), при годишен раст на депозитите на домаќинствата и депозитите на претпријатијата од 10,4% и 4,7%, соодветно (11,8% и 4,8%, соодветно во март). **Најновите монетарни податоци за периодот јули-август** упатуваат на забавување на монетарниот раст до 6% во август (8% во јуни), во услови на забавен годишен раст на монетарниот агрегат М1, и на вкупните депозити во банкарскиот сектор.

2.2.2. Кредитна активност

Во вториот квартал на 2012 година кварталната стапка на раст на вкупните кредити на банките засили од 1,8% во претходниот квартал на 2,5%. Притоа, во второто тримесечје, износот на кредитите одобрени на приватниот сектор го надмина кредитирањето во првиот квартал за 1,4 пати. Поголемото кредитирање укажа на подобрени очекувања на банките, а воедно веројатно во еден дел беше и ефект од олабавувањето на монетарната политика. Сепак, динамиката на активноста на кредитниот пазар покажа дека постојат други фактори коишто, во голема мера, делуваат во обратна насока. Имено, во текот на кварталот кредитната активност на банките постепено забавуваше. Оваа тенденција продолжи и во јули, а веќе во август дојде до намалување на нивото на кредитите одобрени на приватниот сектор. Променливоста на кредитните текови ја покажува чувствителноста на однесувањето на банките на сè уште нестабилниот и неизвесен амбиент. Во вакви услови, најверојатно главната цел на банките и понатаму е одржувањето на сопствената стабилност, додека остварувањето повисоки пазарни учества или висока профитабилност е со второстепено значење. Оттука произлегува и нивниот поконзервативен и претпазлив пристап при оценувањето на своите клиенти, како и при формирањето на нивните оценки за ризичноста на економијата во целина. Сепак, определен преносен ефект за послабата кредитна активност кај некои банки

Основни кредитни индикатори		
(квартални стапки на промена, во %)		
	2012	2012
	Кв.1	Кв.2
Вкупни кредити	1.8	2.5
Денарски кредити	2.2	4.0
Девизни кредити	1.0	-1.3
Краткорочни кредити	0.0	3.0
Долгорочни кредити	2.1	2.6
Редовни кредити*	1.5	2.7
Сомнителни и спорни побарувања	4.5	0.3
Кредити на претпријатија	2.5	2.3
Кредити на домаќинства	0.8	2.7

*Вкупни кредити намалени за сомнителни и спорни побарувања и пресметана камата.
Извор: НБРМ.

⁸¹ Со вклучени депозитни пари, годишната стапка на раст на вкупните депозити во јуни изнесува 7,6%, наспроти 9,5% во март 2012 година.

може да има и процесот на „делевериџ“ со кој се соочуваат матичните банки во глобални рамки. **Од аспект на основните извори на финансирање на банките,** депозитната база во второто тримесечје забележа пад, додека нето девизната актива на банките забележа посилно квартално намалување.

Кварталната стапка на раст на корпоративните кредити во вториот квартал на 2012 година изнесуваше 2,3%, што во однос на претходниот квартал упатува на забавување на растот (2,5% во претходниот квартал). Воедно, забележано е намалување на кварталниот придонес на корпоративните кредити во растот на вкупните кредити (од 80,4% на 55,2%). Во овој период, и понатаму најголем интерес за кредити постои кај претпријатијата.

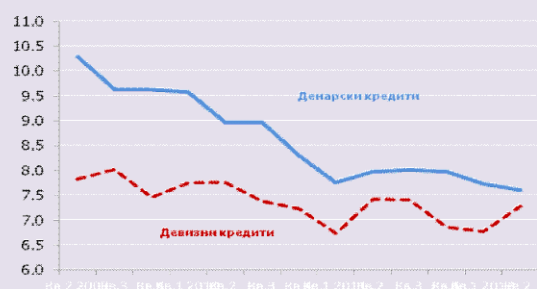
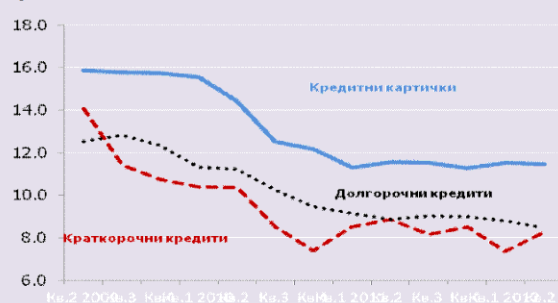
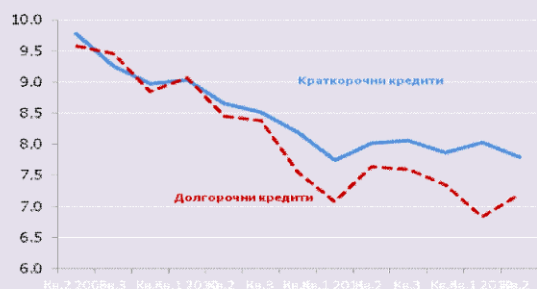

Промена на условите за кредитирање од страна на банките

Кредити на претпријатија

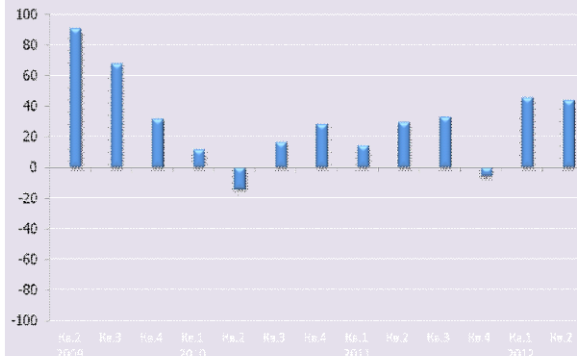
Кредити на домаќинства

Каматни стапки на новоодобрени кредити, во %, на годишно ниво

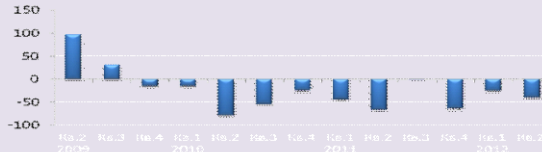

Промена во условите на кредитирање¹

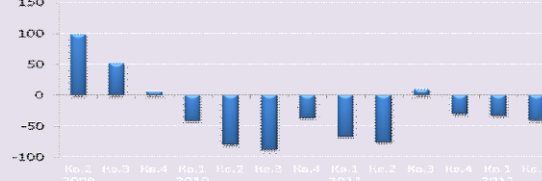
Вкупни кредити на претпријатија

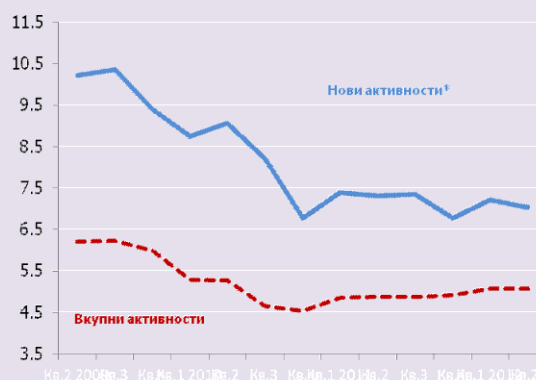
Станбени кредити

Потрошувачки кредити

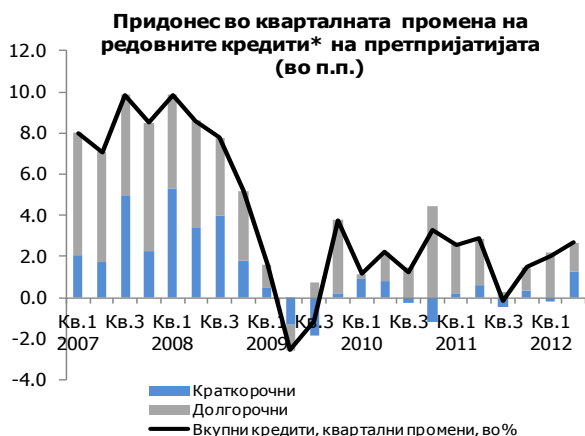

Промена во каматните распони²

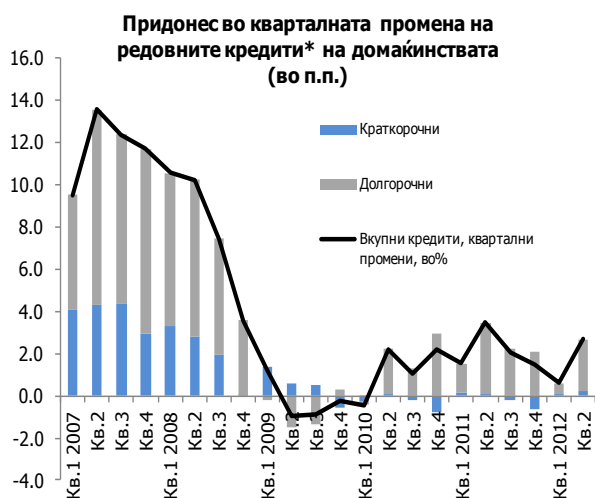
¹На графиконите се претставени нето-проценти. Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“. (Извор: Анкета за кредитна активност на банките).

²Нови активности- разлика помеѓу каматни стапки на новоодобрени кредити и на новопримени депозити; Вкупни активности - разлика помеѓу каматни стапки на вкупни кредити и на вкупни депозити. Извор: НБРМ.

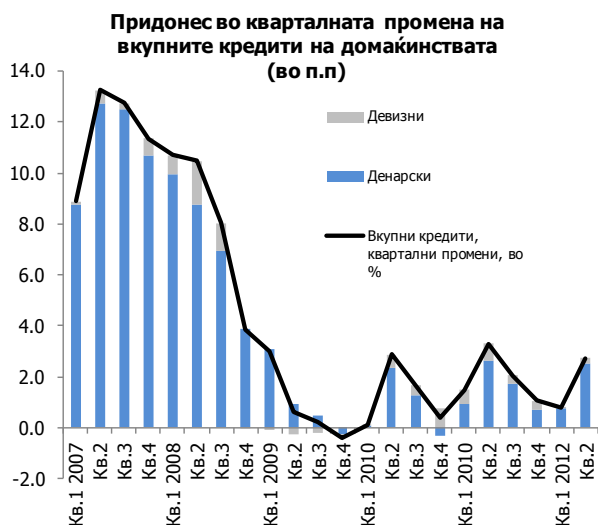
* Вкупни кредити на претпријатијата намалени за сомнителните и спорни побарувања и пресметаната камата.

Извор: НБРМ.

* Вкупни кредити на домаќинства намалени за сомнителните и спорни побарувања и пресметаната камата.

Извор: НБРМ.

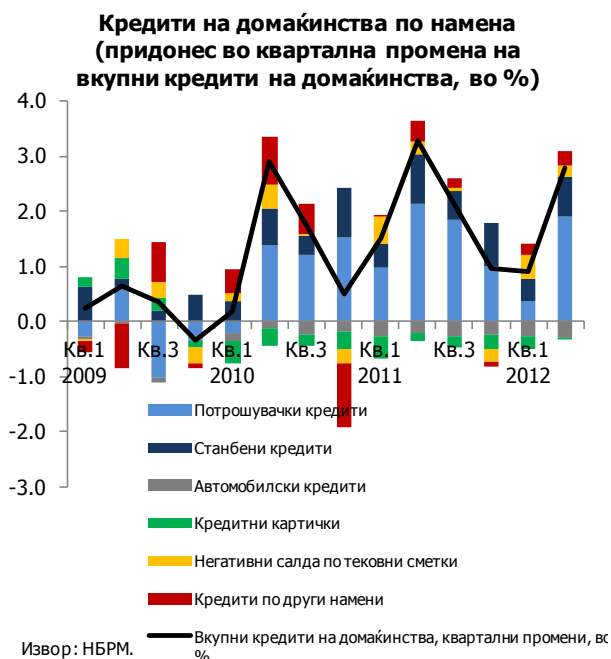

Извор: НБРМ.

од доменот на индустријата и трговијата на големо и мало. Според Анкетата за кредитната активност, веќе четврти квартал по ред, најголем дел од банките укажуваат дека не се забележани поголеми промени кај побарувачката за кредити од страна на претпријатијата. Сепак и во овој период, како и во претходниот, една третина од банките забележале и значително зголемување на побарувачката за корпоративни кредити. Банките ја објаснуваат оваа зголемена заинтересираност со потребата на претпријатијата за инвестирање во залихи и обртен капитал. Воедно, потребата од реструктурирање на долгот, како и потребата за инвестиции во основни средства дополнително придонесла за зголемената заинтересираност за кредити од страна на претпријатијата. Според Анкетата, побарувачката на корпоративни кредити и понатаму се остварува главно при нето заострени кредитни услови. Главните фактори коишто влијаат врз ваквото однесување на банките се влошените согледувања за ризикот во тековните, како и врз идните движења во економијата. Така, банките во овој период ја задржуваат каматната стапка на истото ниво, додека заострувањето го вршат кај останатите кредитни услови (кај големината на заемот, барањата за обезбедување, како и кај повратот на заемот). Од аспект на рочната анализа, за разлика од претходниот квартал кога растот во целост произлезе од долгорочното кредитирање, во вториот квартал, краткорочните кредити учествуваат со 48,9% во порастот на кредитите на претпријатијата. Анализата од аспект на валутната структура, покажува дека денарското кредитирање во целост придонесе за кварталниот пораст на кредитите на претпријатијата, во услови на квартален пад на девизните кредити. Од аспект на цената на кредитите, **во вториот квартал каматната стапка на новоодобрените кредити кон претпријатијата во просек забележа минимален раст, во споредба со претходниот квартал.**

Засилување на кредитната активност е забележана кај сегментот „домаќинства“, чијшто кредитен раст во вториот квартал на 2012 година изнесува 2,7% (0,8% во претходниот квартал). При главно непроменети или нето олеснети кредитни услови⁸², еден од факторите којшто придонесол за позасилен кредитен раст е

⁸² Анкета за кредитната активност за вториот квартал на 2012 година.

* Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.
Извор: НБРМ и ДЗС.

зголемената нето-побарувачка за кредити од страна на овој сектор. Според Анкетата, во овој период е забележан зголемен интерес за потрошувачки кредити, што се забележува и од нивниот посилен квартален раст во однос на претходниот период. Истовремено, потрошувачките кредити се со најголем придонес во порастот на вкупните кредити наменети за домаќинствата. Позитивни нагорни квартални движења се забележани и кај станбените кредити, додека кај негативните салда на тековни сметки има забавување на кварталниот раст. Од друга страна, кај автомобилските кредити и во овој квартал продолжи трендот на постојано намалување на квартална основа. Од аспект на факторите коишто делуваат врз понудата и побарувачката на кредити на домаќинствата, засега се чини дека ризиците во однос на овој сектор се главно стабилизирани. Сепак, ризикот од неизвршување на обезбедувањето е факторот за кој банките и понатаму посочуваат дека предизвикува заострување на кредитните услови. Од аспект на цената на кредитите на населението, **во текот на вториот квартал, каматните стапки на новоодобрените кредити во просек забележаа минимален пад, во споредба со претходниот квартал.**

Анализирано на годишна основа, растот на вкупните кредити во јуни 2012 година изнесува 7,5% (8% во март). Во вакви услови, учеството на вкупните кредити во БДП⁸³ изнесува 46,7%, наспроти 45,4%, во претходниот квартал. Притоа, показателот за покриеноста на кредитите со депозити во текот на вториот квартал сè уште е на стабилно ниво од околу 90%. **Годишниот кредитен раст забавува и во наредниот период, при што стапките на раст во јули и август изнесуваа 7,4% и 7,2%, соодветно.**

⁸³ Ануализиран номинален БДП, пресметан како подвижен збир од соодветните четири квартали.

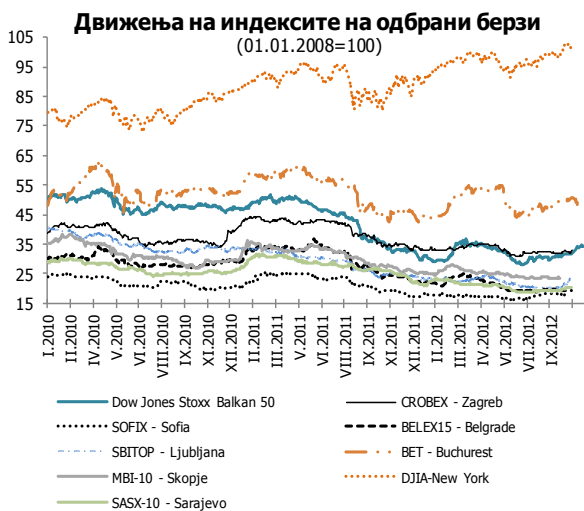

III. Берзански индекси и цени на недвижности

Македонскиот берзански индекс МБИ-10 се движи во надолна насока и во текот на третото тримесечје. Сепак, во текот на кварталот беа забележани и неколку периоди на закрепнување и стагнација. За разлика од индексот на домашниот пазар на капитал, вредностите на регионалните берзански индекси забележаа раст, особено во последните два месеца од третото тримесечје на 2012 година. Овие движења делумно се поврзуваат со позитивните очекувања на инвеститорите, заради најавените мерки на ЕЦБ за надминување на должничката криза во евро-зоната. Трендот на намалување на цените на недвижностите продолжи и во третото тримесечје при пад како на квартална, така и на годишна основа, под влијание на фактори од страната на понудата и побарувачката. Изгледите за наредниот период се во насока на стагнација или мал пад на цените на недвижностите.

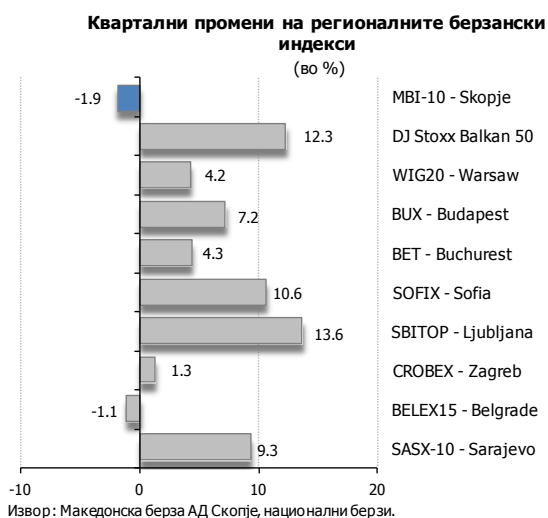
Извор: Македонска берза АД, Скопје.

Извор: Македонска берза АД Скопје, национални берзи.

Неколкуте периоди на закрепнување и стагнација не го прекинаа трендот на намалување на вредноста на македонскиот берзански индекс МБИ-10 во текот на третото тримесечје. Следствено, на крајот на септември 2012 година, нивото на МБИ-10 е пониско за 1,9%, во однос на нивото забележано на крајот на претходното тримесечје. Карактеристично за МБИ-10 е тоа што на почетокот на третото тримесечје на годината индексот постојано се намалуваше, сведувајќи се на најниската вредност од 1796,6 индексни поени на 31 јули. На крајот на кварталот беше забележана стагнација со кратки периоди на раст и пад. Слична патека на движење, но со поголем интензитет на промените е забележана и кај индексот на јавно поседувани друштва МБИД, којшто на крајот на септември се намали за 7,3%, во однос на крајот на јуни 2012 година. За разлика од нив, на крајот на јуни индексот на обврзници ОМБ е на речиси истото ниво (минимален пад од 0,1%), во однос на нивото од 29.6.2012 година. Во наредниот период, при поповолни изгледи за економската активност во споредба со сегашните движења, се очекува постепено зголемување на цените на пазарот на капитал.

За разлика од домашниот пазар на капитал, вредностите на регионалните берзански индекси во текот на третото тримесечје на 2012 година имаа позитивни трендови. Сепак, во почетниот период на кварталот вредноста на индексите се бележеше стагнација и кратки периоди на опаѓање, што се објаснува со послабите изгледи за економски раст кај најголемите економии во светот и песимистичките очекувања на меѓународните инвеститори во врска со самитот на ЕУ за надминување на должничката криза во евро-зоната. По овој

Извор: пресметки од страна на вработени во НБРМ врз основа на податоци од огласи за недвижности од дневните весници.

период, во поголемиот дел од кварталот, регионалните берзански индекси започнаа да растат, во услови на преовладување на позитивните согледувања од страна на инвеститорите во исчекување на стимулативните мерки на ЕЦБ. Потоа, во последниот месец на кварталот, нагорните трендови се засилија уште повеќе што се должи на објавениот план на ЕЦБ за директен откуп на државните обврзници (којшто треба да ги намали трошоците на финансирање на високозадолжените земји-членки во еврозоната), како и на усвоениот нов стимулативен план на ФЕД за економијата на САД. Најсилен нагорен тренд забележаа букурешкиот, будимпештанскиот и варшавскиот берзански индекс, додека послаб позитивен тренд имаа белградскиот и загребскиот индекс.

Трендот на намалување на цените на недвижностите дополнително се засили во третото тримесечје на 2012 година. Така, индексот на цените на становите⁸⁴ бележи пад од 1,8% на квартална основа, што претставува второ последователно намалување (во вториот квартал падот изнесуваше 1,3%), а засилување на падот се забележува и на годишно ниво (од -1,5% во вториот на -3,3% во третиот квартал). Продолжувањето на трендот на намалување на цената на становите може да се објасни со тенденцијата на раст на извршените градежни работи, односно на изградените станбени згради во изминатиот неколкугодишен период. Така, во вториот квартал изградбата на станбените згради е поголема за двапати во однос на претходниот квартал, а на годишно ниво е забележан минимален годишен пад. Исто така, надолните ценовни поместувања на пазарот на недвижности може да се поврзат и со општата тенденција на раст кај бројот на станови за чијашто изградба е добиено одобрение⁸⁵ (во јули бројот на издадените одобренија за градење станови е зголемен за 3,6 пати во однос на јуни, а корисната површина за 4 пати). Од страна на

⁸⁴ Хедонички индекс на цените на становите, изготвен од страна на НБРМ врз база на огласите за продажба во главниот град, а објавени од агенциите коишто се занимаваат со промет со недвижности. Цената на станот е функција од големината, населбата во која се наоѓа, катот, дали станот има централно парно греење и дали станот е нов.

⁸⁵ Поврзаноста е во фактот што на продажба се нудат и делумно завршени станови, како и станови коишто сè уште се во фаза на нацрт, при што нивната цена е директна конкуренција на становите коишто го сочинуваат постариот станбен фонд. Податокот се однесува на одобренијата за изградба на станови во скопскиот регион.

побарувачката, фактор којшто можеби ја ограничува побарувачката за недвижности се намалените извори за финансирање на домаќинствата преку банките. Имено, во текот на третото тримесечје, станбените кредити забележаа пад на месечна основа и забавување на темпото на раст на годишна основа.

Збирната изградба на станбени згради, во комбинација со помалата побарувачка, може да доведе до натамошна стагнација или мал пад на цените на недвижностите во наредниот период.

IV. Макроекономски проекции и ризици

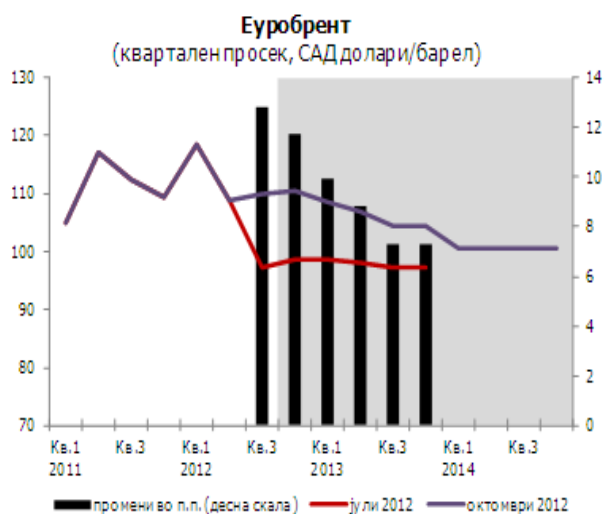
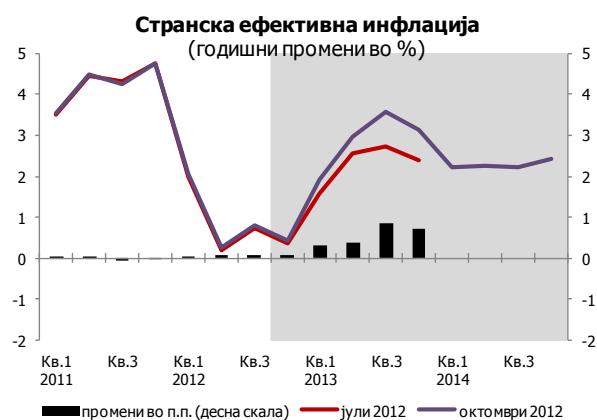
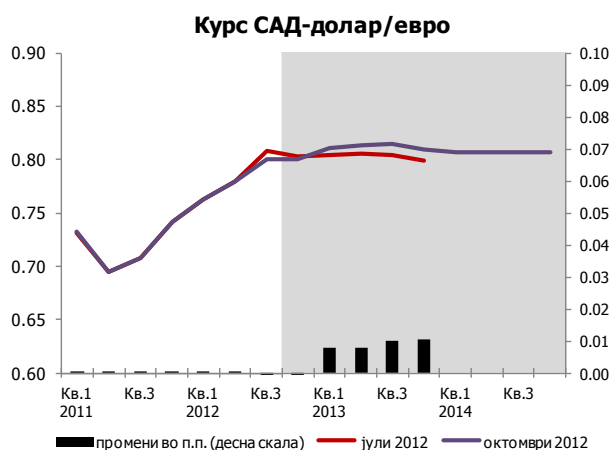
Последните проекции упатуваат на умерено влошување на макроекономската слика за домашната економија во однос на претходните очекувања. Послабиот глобален економски раст, влошените очекувања, понискиот расположлив доход за потрошувачка, како и поотпорниот увоз се факторите поради кои се предвидува стагнација на бруто домашниот производ во 2012 година, наспроти очекуваниот раст од околу 1%. **Се очекува дека закрепнувањето на домашната економија ќе започне од 2013 со повисока извозна активност и инвестиции, при што растот на БДП се проценува на 2,6%.** Тековната сметка во 2013 година би гравитирала околу 4% од БДП. Влошувањето во основа произлегува од стабилизирањето на нивото на тековните трансфери, по нивниот исклучително висок раст во претходната година, и со тоа намалување на нивното учество во БДП. Од друга страна, се очекува дека намалувањето на неизвесноста и враќањето на довербата на странските инвеститори ќе доведе до пораст на странските директни инвестиции. Според тоа, се оценува дека капиталните приливи во 2013 ќе бидат доволни за финансирање на дефицитот во тековната сметка и за дополнителен раст на девизните резерви. **Макроекономската слика за 2014 претставува продолжување на трендовите започнати во 2013 година. Се очекува дека растот на БДП ќе се засили и ќе изнесува 3,4%,** поддржан од извозната активност, високите инвестиции, но и од засилувањето на растот на личната потрошувачка. Зголемувањето на домашната побарувачка, преку ефектот врз увозот, ќе услови продлабочување на дефицитот во тековната сметка. Сепак, повисоките капитални приливи, пред сè во форма на странски директни инвестиции, ќе бидат доволни за финансирање на повисокиот дефицит и за дополнителен раст на девизните резерви. **Најновите расположливи податоци за движењето на цените упатуваат на остварување на дел од ризиците за поголеми ценовни шокови кај прехранбените производи што беа нагласени во претходната проекција.** Соодветно, очекуваната стапка на инфлација за 2012 година е ревидирана на 3,4% (наспроти очекуваниот раст на цените од 2,2% во претходните проекции). Нагорна ревизија е направена и за 2013 година кога се очекува стапка на инфлација од околу 3,5%, додека во 2014 година инфлацијата постепено би се намалувала и се очекува дека ќе изнесува 2,6%, во просек.

4.1. Претпоставки во проекцијата за надворешното окружување

Темпото на глобалниот раст во третиот квартал повторно забави, како резултат на неповолните економски остварувања во евро-зоната и понискиот раст на брзорастечките економии, што негативно се одрази и врз претпоставките за надворешното окружување на македонската економија. Притоа, економскиот раст на земјите што се наши најзначајни трговски партнери повторно беше надолно ревидиран, додека нарушувањата на страната на понудата и понатаму предизвикаа раст на цените на дел од примарните производи на светските пазари, што создаде притисоци и врз домашната инфлација.

Според најновите проекции, побарувачката од земјите коишто се наши најзначајни трговски партнери во 2012

година се проценува дека ќе се намали за 1,4% во однос на 2011 година, што претставува умерено подлабок пад во споредба со јулските оценки од 1,2%. Ова се должи на извршените повторни надолни корекции на проектираните стапки на раст кај поголемиот дел од земјите вклучени во пресметката на странската ефективна побарувачка. Притоа, за разлика од претходно кога се очекуваше побрзо заздравување на ефективната побарувачка и нејзино преминување во зоната на раст од почетокот на 2013 година, сега ваквите очекувања се пролонгирани за втората половина од годината. Оттука, оценките за движењата на странската ефективна побарувачка во 2013 година се надолно ревидирани и сега наместо раст од 0,5%, се очекува пад од 0,1%. Позначително економско заздравување на трговските партнери се очекува во 2014 година, за кога е проектиран раст на странската побарувачка од 1,4%.

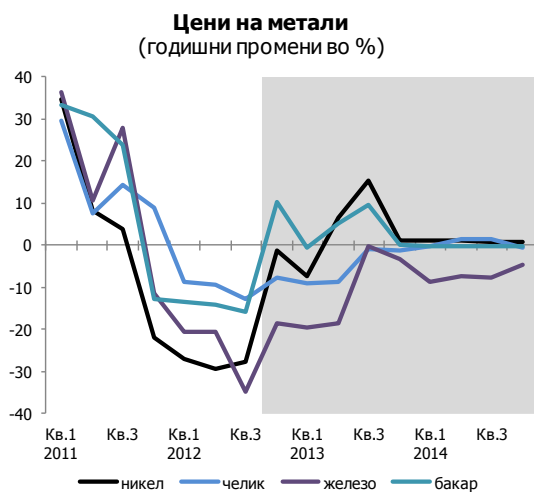
Во поглед на странската ефективна инфлација, во третиот квартал не постојат поголеми разлики помеѓу јулската проекција од 0,7% и остварената стапка од 0,8%. Со оглед на тоа што оценката за четвртиот квартал е непроменета, октомвриската проекција вклучува незначителна нагорна ревизија на странската инфлација на 0,9% во 2012 година, наспроти 0,8% во јулските проекции. Во 2013 година се очекува позасилен раст на цените во земјите што се наши најзначајни трговски партнери, а особено во Србија, Грција, Словенија и САД, со што се очекува дека странската ефективна инфлација ќе достигне 2,9% (2,3% во јули). Се очекува дека странската инфлација ќе се намали во 2014 година и ќе изнесува 2,3%.

Од аспект на девизниот курс на американскиот долар во однос на еврото, сегашните проекции упатуваат на апрецијација на доларот од 8,8% во 2012 година, 3% во 2013 година, а за 2014 година не се очекува промена. Претходните проекции покажуваа зголемување на вредноста на доларот од 9,2% во 2012 година и 1,9% во 2013 година.

Цената на нафтата на светските берзи во третиот квартал се намали за 2,2% на годишна основа, што претставува значително понизок пад од проектираниот во јули (-13,6%). Воедно, во последниот квартал од годината се очекува пораст на

цената на нафтата на квартална и годишна основа, наспроти јулските оценки за пад. Со тоа, се очекува дека годишната просечна цена на нафтата во 2012 година ќе забележи раст од 0,9%, наспроти оцените за пад од 4,6%, во претходната проекција. Ваквата разлика помеѓу проекциите најмногу се објаснува со неодамнешниот пораст на цената на нафтата како резултат на пазарната загриженост околу намалената понуда на нафта од земјите од ОПЕК (Ангола, Либија и Иран⁸⁶) и од земјите надвор од ОПЕК (Норвешка), за што дополнително придонесоа и политичките тензии на Блискиот Исток. Исто така, беше забележано одредено зголемување на побарувачката на нафта, и покрај забавувањето на глобалната активност, главно како резултат на привремени, сезонски фактори. Се очекува дека цената на нафтата во 2013 година ќе изнесува 106 САД-долари за барел, што би било ниво пониско за 5,3% во однос на 2012 година, наспроти јулската проекција за пад од 7,7%, додека за 2014 година се очекува дека цената на нафтата ќе се движи околу 100 САД-долари за барел.

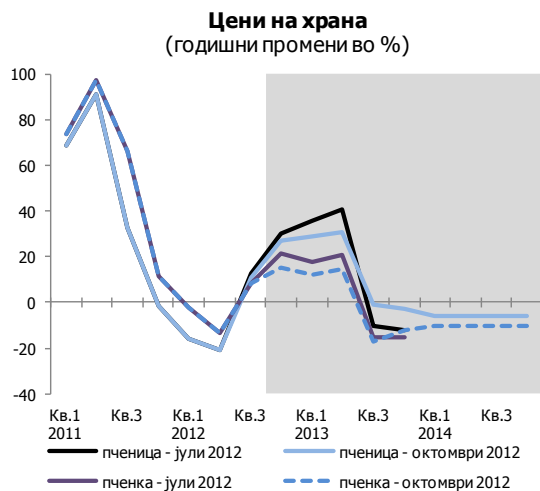
Во третото тримесечје продолжија негативните тенденции на светските пазари на метали. Следствено, цените на железото, никелот, челикот и бакарот повторно остварија длабоки стапки на пад, коишто го надминаа намалувањето предвидено со јулските проекции. Главни фактори за ваквите остварувања се падот на активноста во европската економија и намалената увозна побарувачка во Кина, којашто зафаќа повеќе од 40% од светската потрошувачка на метали⁸⁷. Согласно со овие остварувања, во 2012 година се очекува повисок годишен пад на цените на железото и челикот од претходно проектираниот, додека никелот и бакарот ќе забележат умерено понизок пад поради очекуваните релативно подобри движења во четвртиот квартал. Следната година се предвидува раст на цените на никелот и бакарот, наспроти претходните оценки за пад, што е во согласност со очекувањата за заздравување на глобалната побарувачка и мерките преземени за стимулирање на европската, кинеската и американската економија. Од друга страна, цените на железото и челикот и натаму ќе бележат пад, што се објаснува со постојаното натрупување

⁸⁶ Во јули стапи на сила ембаргото на ЕУ за продажба на иранска нафта.

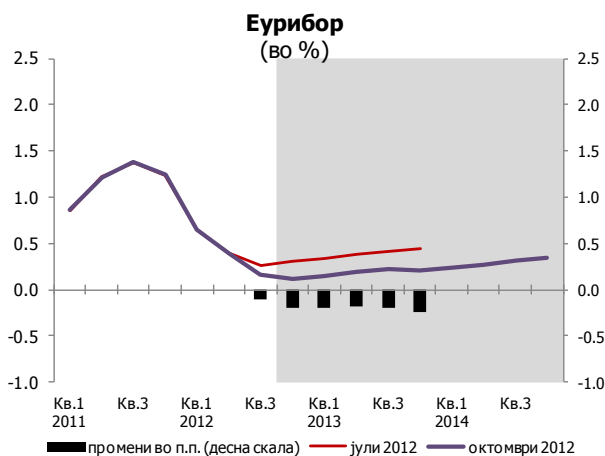
⁸⁷ ММФ, Светски економски преглед, октомври 2012 година.

на залихите на овие производи⁸⁸. Во 2014 година повторно се очекуваат различни придвижувања кај цените на металите, при што цените на никелот и челикот ќе се движат во зоната на позитивни промени, додека бакарот и железото ќе остварат ценовен пад.

По падот во првата половина од годината, **цените на храната** во третиот квартал значително се зголемија. Притоа, цената на пченицата забележа понизок, додека цената на пченката забележа умерено повисок раст во однос на јулските проекции. Ваквите движења првенствено се должеа на исклучително неповолните временски услови во САД и во регионот на Црното Море, што предизвикаа намалување на приносот на житните култури. Се очекува дека цените на храната ќе се зголемуваат и во четвртиот квартал, иако очекуваните стапки на раст ќе бидат умерено пониски во однос на претходните проекции. Се предвидува дека трендот на пораст на светските цени ќе трае сè до крајот на првата половина на 2013 година, по што се очекува нивен пад во остатокот од годината, како и во текот на целата 2014 година.

Надолниот тренд на **едномесечниот ЕУРИБОР** продолжи и во месеците од третиот квартал. Притоа, во просек, каматната стапка на пазарот на пазарот на пари изнесуваше 0,16%, наспроти очекуваната стапка од 0,26% во претходните проекции. Ова остварување беше последица на одлуката на ЕЦБ за намалување на основната каматна стапка за 25 базични поени во јули, како и на најавите за спроведување дополнителни нестандартни монетарни мерки. При очекувања за натамошно олабавување на монетарната политика на еврозоната, се очекува дека стапката на Еурибор ќе се движи по надолна патека и во четвртиот квартал од годината. Сепак, тековните оценки се дека краткорочната каматна стапка постепено ќе започне да се зголемува од почетокот на 2013 година, при што ваквиот тренд на умерен раст ќе биде карактеристичен за целиот хоризонт на проекции.

⁸⁸ Energy & Metals Consensus Forecast, август 2012 година.

4.2. Проекција и ефекти врз монетарната политика

Неповолното глобално окружување постојано делува и врз домашната економија, зголемувајќи ги ризиците околу надворешната позиција и вкупните девизни приливи во економијата. Општата претпазливост на меѓународниот пазар на капитал ја зголемува неизвесноста околу надворешното должничко и недолжничко финансирање. Воедно, сè уште слабата надворешна побарувачка може да има неповолни ефекти врз извозната активност. Од друга страна, се смета дека домашната побарувачка нема да биде доволно силна за да создава големи увозни притисоци. Воедно, во следните две години, се очекува дека голем дел од увозните притисоци ќе дојдат преку каналот на инвестиции, што во идниот период би требало да создаде нови девизни приливи. **Во последните месеци дополнителен ризик е и растечката домашна инфлација, предизвикана од растот на увозните цени.** Сепак, монетарните ефекти од ваквиот инфлациски раст се оценуваат како ограничени. Имено, во услови на ниска побарувачка и веројатно привремен карактер на инфлациските притисоци, засега не се очекува дека растот на цените ќе доведе до зголемување на инфлациските очекувања. Воедно, не се очекува и дека ваквата инфлација ќе предизвика промени во валутните склоности и ќе доведе до притисоци врз побарувачката за девизи. **Поставувањето на буџетската потрошувачка за 2012 година и 2013 година на повисоко ниво во однос на досега очекуваното,** исто така, е фактор што може да има ефекти врз монетарната политика. Но, имајќи го предвид сè уште ниското ниво на домашната побарувачка во економијата и високата доверба во денарот, засега не се очекува дека промените во фискалната поставеност ќе се прелеат во повисока инфлација или повисока побарувачка за девизи во економијата.

Оттука, и покрај растечките ризици, основното макроекономско сценарио упатува на натамошно одржување соодветно ниво девизни резерви во следните две години и простор за апсорбирање неповолни шокови. Со тоа и премијата за ризик на домашната економија не се менува многу во однос на претходната проекција. Дополнително, странските каматни стапки се намалува и во

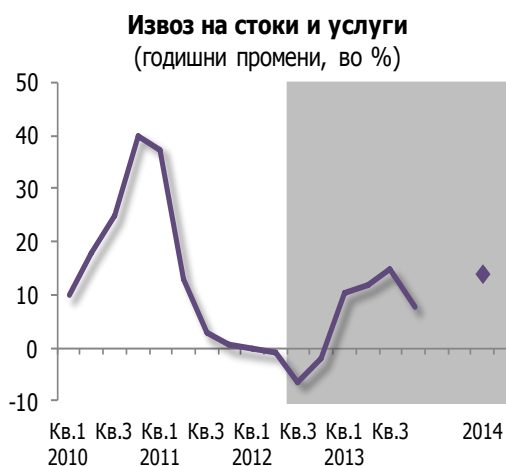
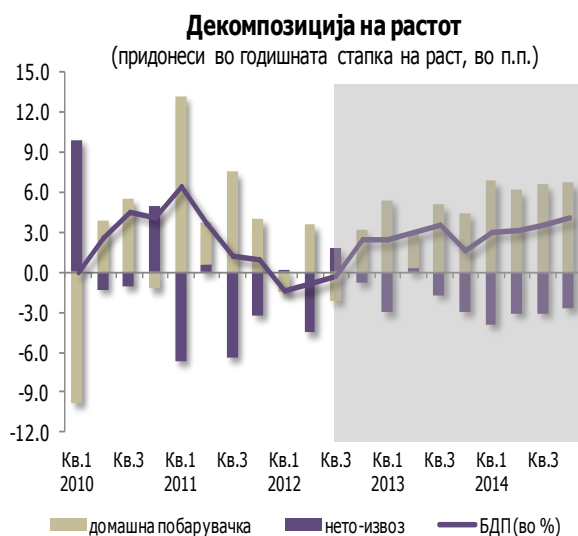

третото тримесечје, што доведува до **проширување на каматниот диференцијал помеѓу домашната и странската камата**. Повисоката домашна камата значи и зголемена привлечност на домашната валута наспроти странската, односно отсуство на притисоци врз побарувачката за девизи преку овој канал. **При непроменета премија за ризик и намалување на странската камата, а истовремено растечки неповолни ризици и зголемена неизвесност, тековната поставеност на монетарната политика се оценува како соодветна.**

Влошениот глобален амбиент, лошите временски услови во првите три месеци на годината и високиот раст на увозот во вториот квартал на годината⁸⁹ доведоа до пад на БДП во првата половина на годината. Расположливите високофреквентни податоци за јули и за август упатуваат на натамошно надолно приспособување на економската активност и во третиот квартал од годината. **Имајќи ги предвид овие движења, во 2012 година се очекува дека БДП ќе се задржи на нивото од 2011 година.** Подобрувањето на извозната активност и посланата инвестициска побарувачка ќе доведат до **стабилизирање на состојбите во текот на 2013 година, за кога се очекува економски раст од 2,6%. Засилување на растот на 3,4% е очекувано во 2014 година,** кога покрај високиот раст на извозот и инвестициите се очекува и зголемување на личната потрошувачка.

Ниската странска побарувачка за домашни производи и понеповолните извозни цени се главни фактори коишто ќе доведат **до пад на реалниот извоз до крајот на 2012 година.** Се очекува дека негативните движења на извозната страна ќе се исцрпат веќе во 2013 година при стабилизирање на падот на странската побарувачка и најавеното зголемување на извозниот потенцијал на дел од капацитети во земјата ориентирани кон извоз. Се очекува дека растот на извозот ќе продолжи и во 2014 година со сличен интензитет, како и во 2013 година.

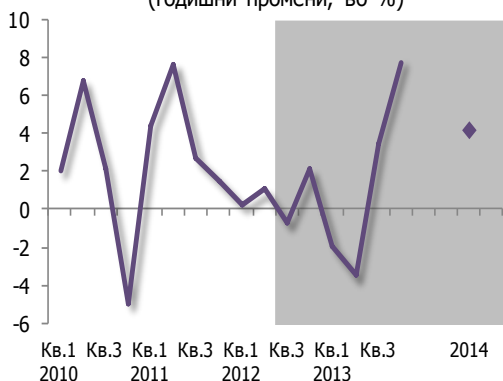
Влошените очекувања на домаќинствата и производителите, како резултат на севкупната неизвесност во поглед на идните движења, дополнето со

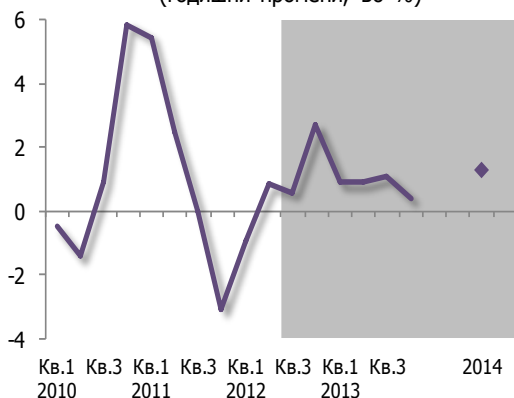
⁸⁹ Растот на увозот во вториот квартал беше поттикнат главно од високиот увоз на сировини за еден поголем капацитет.

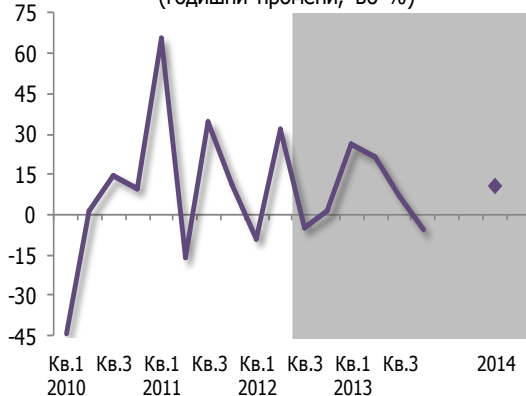
Лична потрошувачка
(годишни промени, во %)

Број на вработени лица
(годишни промени, во %)

Бруто инвестиции
(годишни промени, во %)

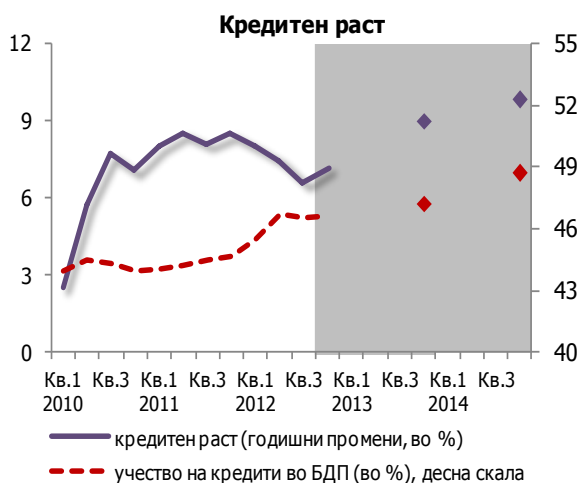

очекуваното стеснување на изворите на финансирање, ќе услови одложување на дел од тековната потрошувачка и инвестициски одлуки до крајот на 2012 година. Имено, во втората половина на 2012 година се проценува натамошно намалување на реалните плати, при засилен раст на цените во економијата, како и значително поскупување на приватни трансфери, по нивниот силен раст во изминатиот период, што ќе придонесе за поголема воздржаност од потрошувачка. Во поглед на движењето на инвестициите, до крајот на 2012 година не се очекува значително засилување на инвестициската активност во споредба со претходната година, заради повисоката споредбена основа. Намалената побарувачка за извоз ќе влијае негативно врз планираните инвестиции. Исто така, се очекува дека приливите врз основа на странски директни инвестиции во 2012 година ќе бидат пониски во споредба со претходната година, дополнително ограничувајќи ја инвестициската активност во 2012 година. Оттука, позитивниот придонес на домашната побарувачка во 2012 година ќе биде значително понизок во споредба со претходната година. **Во согласност со оцените за стабилизирање на глобалните економски текови и засилување на домашната извозна активност во 2013 година ќе дојде и до засилување на растот на домашната побарувачка.** Гледано од аспект на компонентите на домашната побарувачка, во 2013 година побарувачката за инвестиции ќе биде категорија со највисок позитивен придонес кон очекуваниот раст. Имено, подобрувањето на амбиентот за инвестирање и поповолните согледувања на економските агенти ќе доведат до зајакнување на приватните инвестиции, а воедно позитивен ефект ќе имаат и најавените јавни инвестиции. Се очекува дека приватните инвестиции во 2013 година во голема мера ќе бидат поддржани од повисоките капитални приливи во форма на странски директни инвестиции. Дополнителен позитивен импулс во 2013 година се очекува и преку повисоката потрошувачка на домаќинствата што е во согласност со оценките за постепено зајакнување на довербата на потрошувачите и очекувањата за умерен пораст на вработеноста преку отворање нови работни места. Сепак, растот на личната потрошувачка и во 2013 година ќе биде релативно низок. **Се очекува дека поповолните движења на страната на домашната побарувачка ќе продолжат и во 2014 година при сè уште висок раст на инвестициите, но и**

засилување на растот на личната потрошувачка. Имено, се очекува дека зголемувањето на изворите на финансирање на потрошувачката, при очекуван раст на реалните плати во економијата, заедно со дополнителното подобрување на состојбата на пазарот на труд, како резултат на поповолните деловни тенденции во економијата, ќе придонесат за значително зголемување на склоноста кон потрошувачка во 2014 година.

Се претпоставува дека домашната побарувачка, во целиот период на проекцијата, ќе биде дополнително поддржана преку банкарскиот систем. До крајот на 2012 година се очекува дека вкупните кредити ќе бидат повисоки за 7,2%, во споредба со крајот на претходната година. Умерено забрзување на растот на кредитите се очекува во 2013 и 2014 година, што е во согласност со процените за забрзување на економскиот раст. Притоа, поголем дел од расположливите кредити во текот на 2012 и 2013 година би биле наменети за корпоративниот сектор, при процени за умерено влошување на кредитоспособноста на секторот „домаќинства“. Подобрениот економски амбиент и очекуваниот раст на реалните плати ќе доведе до забрзување на растот на кредитите пласирани кај домаќинствата во 2014 година. Сепак, неопходно е да се истакне дека основното сценарио се темели врз очекувањата за стабилни согледувања за ризик на банките. Имено, и покрај тоа што банкарскиот систем располага со доволен кредитен потенцијал, секое влошување на согледувањата за ризик на банките би довело и до надолни приспособувања на проекцијата за кредитниот раст. Дополнителен ризик околу проекциите за кредитната активност се и можните, поизразени понатамошни негативни ефекти врз домашните банки во странска сопственост, од процесот на „делевериџ“ на нивните матични банки. Овој процес би значел и потенцијално ограничување за побрз кредитен раст во домашната економија. **Побарувачката за кредити во текот на 2012, во услови на релативно ниско ниво на домашна побарувачка, се оценува како поумерена во однос на претходната година.** Поголемата побарувачка за инвестиции и лична потрошувачка во 2013 и 2014 година ќе условат и постепено зголемување на побарувачката за кредити во овој период. **Што се однесува до движењето на депозитите, во 2012 година се предвидува забавување на нивниот**

раст и негово сведување на 4,8%. Пониската склоност кон штедењето во голема мера се објаснува со пониската база за штедење, поради падот на реалните плати, но и со намалените приноси од штедењето заради повисокиот раст на потрошувачките цени. **Воедно, голем ефект имаат и корпоративните депозити, коишто се под големо влијание на падот на економската активност и одливите на капитал од домашната економија.** Умерено засилување на растот се очекува во текот на 2013 и 2014 година во услови на ревитализирање на расположливиот доход и засилување на економскиот раст од втората половина на 2013 година.

Падот на извозот и анемичната домашна побарувачка ќе доведат до намалување на **реалниот увоз на стоки и услуги во 2012 година и до значително стеснување на негативниот придонес на нето-извозот кон растот во однос на 2011 година.** Сепак, почнувајќи од 2013 година повторно се очекува постепено зголемување на негативниот придонес на нето-извозот. Повисокиот увоз во 2013 година се објаснува со засилувањето на извозната активност и со зајакнатата инвестициска побарувачка. Проектираниот висок раст на личната потрошувачка, но и зголемениот увоз на инвестициски добра и суровини поврзани со почетната фаза на работење на дел од новите производствени капацитети ќе условат дополнително забрзување на растот на увозот во 2014 година.

Проекција на Билансот на плаќања (во % од БДП)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Тековна сметка	-6.8	-2.0	-3.0	-2.8	-3.8	-5.9
Салдо на стоки и услуги	-23.0	-20.0	-21.0	-21.4	-21.1	-22.2
Стоки, нето	-23.3	-20.5	-22.3	-22.5	-22.3	-23.9
Услуги, нето	0.2	0.5	1.3	1.1	1.2	1.6
Доход, нето	-0.7	-1.4	-1.6	-1.6	-1.6	-2.3
Тековни трансфери, нето	16.9	19.4	19.7	20.2	18.9	18.6
Прив. трансфери, нето	16.4	18.9	18.7	19.8	18.4	18.1
Капитална сметка	0.3	0.2	0.3	0.1	0.0	0.0
Финансиска сметка	5.9	1.9	6.5	2.6	4.1	7.1
СДИ, нето	2.0	2.2	4.5	1.3	3.0	4.5
Портфолио инвестиции, нето	1.6	-0.8	-0.6	0.5	-2.2	0.1
Останати инвестиции, нето	2.4	0.4	2.6	0.8	3.3	2.5

Подлабокиот реален пад на извозот отколку увозот на стоки и услуги во 2012 година, при слични оценки за движења на извозните и увозните цени, ќе доведе до номинален пад на извозот за 1,4%, додека увозот ќе забележи минимален раст од 0,3%. Оттаму, се очекува дека во 2012 ќе дојде до мало проширување на **дефицитот во размената на стоки и услуги**, којшто ќе изнесува 21,4% од БДП. Притоа, и понатаму најголем дел од дефицитот се финансира преку **приватните трансфери**, коишто се зголемуваат и во третиот квартал, во услови на продолжена неизвесност околу кризата во евро-зоната и висока доверба во домашната валута. Задржувањето на овие трендови до крајот на годината ќе придонесе за зголемување на учеството на приватните трансфери во БДП на историски највисоко ниво од 19,8%. Сепак, овие проекции се проследени со голема неизвесност. Ваквите очекувани

движења ќе доведат до благо стеснување на **дефицитот на тековната сметка** на 2,8% од БДП. Очекуваното закрепнување на глобалната економија и зголемувањето на извозот од новите капацитети во 2013 година ќе доведе до висок номинален раст на размената со странство, а посилното нагорно придвижување на извозот во однос на увозот ќе придонесе за стеснување на дефицитот во размената на стоки и услуги на 21,1%. Од друга страна, се очекува дека растечката домашна инфлација и исцрпувањето на ефектите поврзани со недовербата во еврото ќе доведат до стагнација на приватните трансфери, односно намалување на нивното учество во БДП. Оттука, во 2013 година ќе дојде до умерено влошување на дефицитот на тековната сметка на 3,8% од БДП. Во 2014 година, закрепнувањето на домашната економија и новите странски инвестиции ќе создадат засилени притисоци врз увозот којшто, и покрај високиот раст на извозот и трансферите, ќе доведе до поизразено проширување на тековниот дефицит.

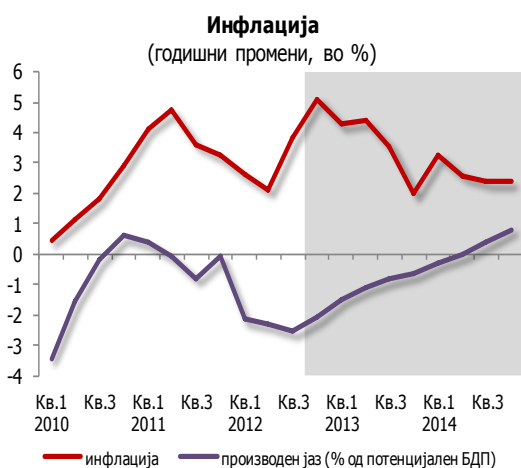
Се очекува дека нето-приливите во **капитално-финансиската сметка** во 2012 година ќе се намалат значително во однос на оние во претходната година, најмногу како резултат на странските директни инвестиции и на задолжувањето. Имено, негативните глобални и домашни економски движења, како и постојаната висока неизвесност предизвикуваат воздржување на странските компании од инвестирање во досегашниот период. Воедно, во ваков глобален амбиент се зголемува и ризикот од натамошен одлив на капитал во форма на меѓукомпаниско задолжување. Се оценува дека овие тенденции ќе се задржат до крајот на годината, што ќе доведе до релативно ниско ниво на странски директни инвестиции од 1,3% од БДП. Дополнителен ефект за помали приливи во 2012 година има и помалото надворешно задолжување, при неповолни услови за финансирање на меѓународните пазари. Сепак, се очекува дека почетокот на закрепнувањето на глобалната и на домашната економија во наредната година ќе придонесе за раст на капиталните приливи. Имено, намалувањето на неизвесноста и враќањето на довербата на странските инвеститори ќе предизвикаат зголемување на странските инвестиции на 3% и 4,5% од БДП во наредните две години, соодветно. Значителен придонес за растот на странските инвестиции ќе има и остварувањето на веќе најавените проекти. Исто така,

стабилизирањето на условите на финансиските пазари ќе овозможи зголемени приливи врз основа на задолжување во текот на наредните две години. Притоа, овие приливи во најголем дел ќе го одразуваат поголемото нето-задолжување на јавниот сектор. Се оценува дека ризиците околу капиталните приливи се умерено надолни и се главно поврзани со можното пролонгирање на решавањето на кризата во евро-зоната, што би довело до понатамошна нестабилност на меѓународните пазари и воздржување на инвеститорите.

Имајќи ги предвид оцените за тековната сметка и капиталните приливи, во 2012 година не се очекуваат поголеми промени кај девизните резерви, при што тие и понатаму ќе се задржат околу адекватното ниво. Од друга страна, засилувањето на капиталните приливи во текот на наредните две години ќе овозможи тие да го покријат продлабочениот дефицит во тековната сметка, што ќе придонесе за зголемување на девизните резерви.

Негативниот шок на светските цени на храната и на енергентите на почетокот на третиот квартал, како и зголемувањето на регулираните цени предизвикаа засилување на растот на **домашните цени**. Задржувањето на овие тенденции на светските пазари и нивниот пренос врз домашните цени ќе доведе до инфлација од 3,4% во 2012 година. Во 2013 година, се очекува дека просечната инфлација ќе се движи околу 3,5%, во услови на очекуван понатамошен раст на цените на храната. Дополнителен, но помал ефект ќе има и релативно високото ниво на цените на енергентите, како и претпоставеното зголемување на регулираните цени на електричната енергија⁹⁰. Притоа, негативниот произведен јаз до крајот на наредната година укажува на отсуство на инфлациски притисоци од побарувачката. Од друга страна, во 2014 година се очекува значително забавување на инфлацијата на 2,6%, при поинаква структура на ценовните промени. Имено, се оценува дека во тој период ќе дојде до исцрпување на инфлациските притисоци од цените на храната и енергентите, додека закрепнувањето на домашната побарувачка ќе биде главниот фактор којшто ќе предизвика зголемување на ценовното ниво. Ризиците за инфлацијата се избалансирани, а нивното остварување во голема мера зависи од случувањата на светските берзи.

⁹⁰ Претпоставен раст на цените на електричната енергија во јуни 2013 година од 10%.

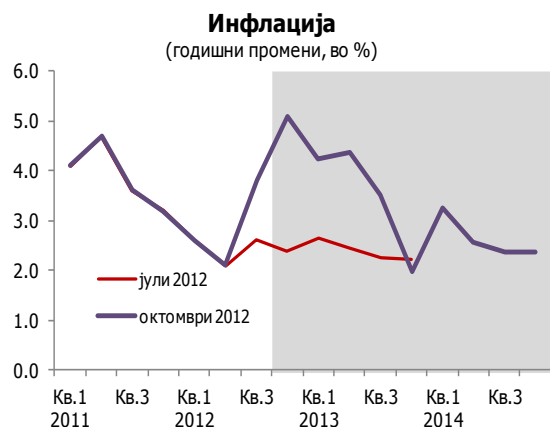
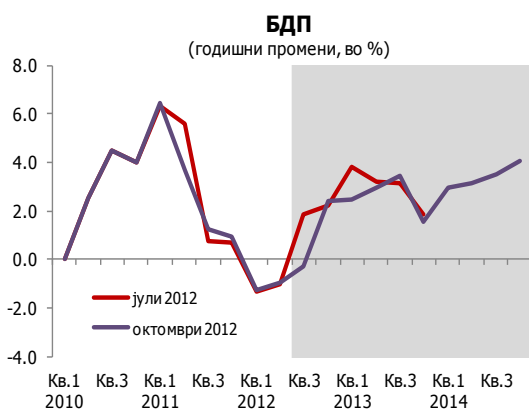

Споредба со претходната проекција

Остварувањата и оценките за тековните движења укажуваат на надолна ревизија на БДП за 2012 година, како и на повисока инфлација во 2012 и 2013 година во однос на стапките предвидени со јулските проекции. Кај салдото на тековната сметка се очекува мало подобрување на дефицитот за 2012 година и влошување во наредната година заради продлабочувањето на трговскиот дефицит, во споредба со јулските проекции. Во капиталната сметка се очекуваат пониски приливи во 2012 година како резултат на надолните ревизии на нето-приливите на приватниот сектор, додека капиталните приливи за 2013 година се ревидирани нагоре како резултат на очекуваното повисоко надворешно задолжување на државата.

Проекција на селектирани макроекономски варијабли

годишни стапки на промени (во %)	2012 проекција		2013 проекција		2014 проек.
	јули	окт.	јули	окт.	окт.
БДП	1.0	0.0	3.0	2.6	3.4
Лична потрошувачка	1.7	0.6	1.9	1.3	4.1
Бруто инвестиции	-1.3	0.9	8.0	11.4	10.6
Јавна потрошувачка	1.0	0.5	2.5	1.9	1.6
Извоз на стоки и услуги	-2.9	-2.2	12.4	11.1	13.8
Увоз на стоки и услуги	-1.9	-0.4	9.9	10.2	13.7
Инфлација	2.2	3.4	2.2	3.5	2.6
Дефицит во тековна сметка (% од БДП)	-2.9	-2.8	-3.0	-3.8	-5.9

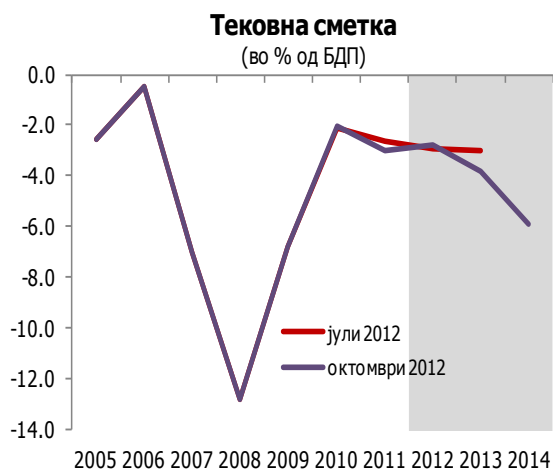
Во октомвриските проекции е извршена **надолна ревизија на очекуваниот раст во 2012 година**, односно наспроти претходните очекувања за економски раст од околу 1%, најновите оценки укажуваат на стагнација на БДП во 2012 година. Притоа, направена е ревизија и на факторите за промената на БДП, во споредба со претходната проекција. Имено, и покрај подобрите остварувања во второто тримесечје, оцените за помал реален доход, при повисока инфлација, доведоа до надолна корекција на личната потрошувачка. Од друга страна, поволните остварувања во првата половина на годината и најавите за дополнителни инвестиции укажуваат на повисока инвестициска побарувачка, во однос на претходните оценки. Притоа, падот на увозната побарувачка сега се оценува како помал, во еден дел како последица на релативната отпорност на увозот на опрема. Во услови на минимална корекција на извозот, ова доведува до негативен придонес на нето-извозот, наспроти претходно очекуваниот неутрален ефект на овој фактор. При мало зголемување на позитивниот придонес на домашната побарувачка, заради повисоките инвестиции, надолната ревизија на БДП во целост произлегува од понеповолниот нето-извоз. Ревизијата на растот за 2012 година и понеповолниот глобален амбиент условија и надолна корекција на очекуваниот раст за 2013 година. Имено, согласно со октомвриските проекции се очекува дека БДП ќе се зголеми за 2,6%, наспроти 3% во претходните проекции.

Притоа, направени се минимални корекции на структурата на растот. Имено, задржани се оценките за економски раст предизвикан од извозот и инвестициите, но сега се оценува поповолен ефект на инвестициите, стимулирани од странските и државните инвестиции. Од друга страна, позитивниот придонес на личната потрошувачка се оценува како помал од претходно очекуваниот.

Шокот на цените на храната во третиот квартал е главен фактор за **нагорна ревизија на очекуваната инфлација во 2012 година од 2,2% на 3,4%**. Очекувањата за понатамошен раст на цените на храната се главен фактор за повисока стапка на инфлација од 3,5% во 2013 година, наспроти 2,2% согласно со претходните проекции. Дополнителен, но релативно понизок придонес за повисоката инфлација во 2012 и 2013 година има и очекуваниот повисок преносен ефект на растот на цените на храната и на енергентите врз останатите цени.

Што се однесува до движењата во надворешниот сектор, октомвриската проекција претпоставува релативно слични движења кај номиналниот извоз и увоз на стоки и услуги, што доведува до непроменет дефицит во размената на стоки и услуги во 2012 година, во однос на јулската проекција. Од друга страна, подобрите остварувања во досегашниот тек на годината укажуваат на умерено повисоки приватни трансфери во однос на јулската проекција. Како резултат на поповолните движења кај приватните трансфери, направена е **минимална надолна корекција на очекуваниот дефицит на тековната сметка за 2012 година од 2,9% на 2,8% од БДП**. На страната на капиталната и финансиската сметка се направени ревизии во надолна насока. Имено, се оценува дека досегашните остварувања и продолжената неизвесност на меѓународните пазари ќе доведат до пониски странски директни инвестиции и нето-приливи на приватниот сектор. Надолните ревизии на капитално-финансиската сметка ќе условат задржување на девизните резерви на нивото од 2011 година, наспроти претходните очекувања за нивен раст. Понатаму, се оценува дека во 2013 година ќе дојде до значително повисоки приливи на капитално-финансиската сметка отколку претходните оценки, првенствено како одраз на задолжувањето на државата. Од друга страна, подлабокиот трговски дефицит во однос на претходните очекувања доведува до нагорна ревизија на очекуваниот дефицит во тековната

сметка во 2013 година од 3% на 3,8% од БДП. При вакви промени, растот на девизните резерви за 2013 година е малку понизок во однос на претходните оцени.

СТАТИСТИЧКИ ПРИЛОГ

Табели од реалниот сектор

Табела 1: Бруто домашен производ

Табела 2: Цени

Табела 3: Индекс на индустриското производство

Табела 4: Вработеност и продуктивност во целата економија

Табела 5: Плати

Табела 6: Државен буџет

Табели од монетарниот сектор

Табела 7: Биланс на НБРМ

Табела 8: Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници

Табела 9: Преглед на депозитни институции - НБРМ, останатни депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници)

Табела 10: Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници

Табела 11: Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор)

Табела 12: Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

Табела 13: Обврски на депозитните банки

Табела 14: Извештај за пондерирани каматни стапки на вкупно примени депозити и вкупно дадени кредити

Табела 15: Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

Табела 16: Задолжителна резерва на банки и штедилници

Табела 17: Каматни стапки на државни хартии од вредност

Табели од надворешнотрговскиот и девизен сектор

Табела 18: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци

Табела 19: Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци

Табела 20: Платен биланс на Република Македонија - услуги

Табела 21: Платен биланс на Република Македонија - доход

Табела 22: Платен биланс на Република Македонија - тековни трансвери

Табела 23: Платен биланс на Република Македонија - капитална финансиска сметка

Табела 24: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена

Табела 25: Надворешно трговска размена на Република Македонија по сектори по земји

Табела 26: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по земји на инвеститори

Табела 27: Состојба на странски директни инвестиции во Република Македонија по дејности - 1997 - 2008

Табела 28: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби

Табела 29: Меѓународна инвестициона позиција на Република Македонија - состојби

Табела 30: Бруто надворешен долг на Република Македонија - состојба

Табела 31: Бруто надворешени побарувања на Република Македонија - состојба

Табела 32: Нето надворешен долг на Република Македонија - состојба

Табела 33: Девизни резерви

Табела 34: Девизен курс на денарот (просек за периодот)

Табела 35: Среден девизен курс на денарот (на крај на периодот)

Табела 36: Индекси на ефективен девизен курс на денарот

Методолошки објаснувања

Табела 1

Бруто домашен производ (според производниот метод)

Во милиони денари (по постојани цени - референтна 2005 година) и реални годишни стапки на раст (во %)

	БДП вкупно	%	Земјоделство, лов, шумарство и рибарство		Валење руди и камен, преработувачка индустрија и снабдување со електричност, гас и вода		Градежништво		Трговија на големо и трговија на мало		Hotели и ресторани		Сообраќај, складирање и врсски		Финансиско посредување, активности во врска со недвижен имот и други деловни и услужни дејности		Јавна управа и одбрана	
			А+Б	%	В+Г+Д	%	Ѓ	%	Е	%	Ж	%	З	%	С+И+Љ	%	Ј+К+Л	%
1997 ¹	235750	1,4	30099		45646		12570		26280		2844		15378		38109		35331	
1998	243765	3,4	31090	3,3	46303	1,4	13537	7,7	26379	0,4	3052	7,3	19453	26,5	38109	0,0	35759	1,2
1999	254247	4,3	31370	0,9	47089	1,7	14946	10,4	27179	3,0	3804	24,7	22792	17,2	38838	1,9	37226	4,1
2000	265688	4,5	31689	1,0	51493	9,4	15335	2,6	28005	3,0	3375	-11,3	24723	8,5	39887	2,7	37261	0,1
2001	253732	-4,5	28268	-10,8	49140	-4,6	13122	-14,4	27771	-0,8	3223	-4,5	22666	-8,3	40720	2,1	36387	-2,3
2002	256016	0,9	27693	-2,0	48741	-0,8	13203	0,6	29276	5,4	3759	16,6	22268	-1,8	39218	-3,7	37649	3,5
2003	270314	5,6	29030	4,8	51214	5,1	14957	13,3	29796	1,8	4121	9,6	22366	0,4	37794	-3,6	39501	4,9
2004	282748	4,6	30888	6,4	52648	2,8	15810	5,7	33282	11,7	4051	-1,7	21292	-4,8	43010	13,8	39264	-0,6
2005	295052	4,4	30991	0,3	55052	4,6	15761	-0,3	38649	16,1	4245	4,8	23459	10,2	42625	-0,9	40670	3,6
2006	309895	5,0	32465	4,8	56465	2,6	16513	4,8	40528	4,9	4309	1,5	25759	9,8	46139	8,2	41301	1,6
2007	328951	6,1	31508	-2,9	63607	12,6	17063	3,3	43186	6,6	4677	8,5	28460	10,5	48015	4,1	42274	2,4
2008	345239	5,0	33293	5,7	65133	2,4	16125	-5,5	46014	6,5	4954	5,9	31920	12,2	51177	6,6	44175	4,5
2009	342062	-0,9	34175	2,6	58159	-10,7	16835	4,4	48974	6,4	4528	-8,6	31563	-1,1	53556	4,6	45215	2,4
2010	351963	2,9	36348	6,4	60133	3,4	17244	2,4	49422	0,9	4406	-2,7	31680	0,4	55620	3,9	46986	3,9
2011 ²	362034	2,9	37002	1,8	62560	4,0	19890	15,3	52580	6,4	4897	11,2	32145	1,5	55392	-0,4	48430	3,1
2005 Кв.1	63697	2,3	5291	-2,6	12563	9,1	2133	-21,7	7730	14,4	906	-0,8	5058	0,8	10662	-0,9	10157	3,8
Кв.2	74535	8,2	6871	0,3	14503	15,6	3956	-6,0	9899	25,7	1022	3,7	5883	10,7	10734	-0,6	10229	4,5
Кв.3	75061	4,4	7439	2,2	13793	0,1	4585	6,3	9672	14,2	1229	8,7	6386	17,9	10569	-1,8	10164	3,7
Кв.4	81760	2,6	11390	0,5	14194	-4,2	5086	11,5	11348	11,5	1088	6,6	6132	10,7	10660	-0,2	10121	2,3
2006 Кв.1	67610	6,1	5414	2,3	11822	-5,9	2777	30,2	9843	27,3	922	1,8	5966	18,0	11137	4,5	10321	1,6
Кв.2	77191	3,6	7455	8,5	14042	-3,2	4821	21,9	9709	-1,9	1047	2,4	6336	7,7	11676	8,8	10307	0,8
Кв.3	80100	6,7	7937	6,7	14883	7,9	4634	1,1	10312	6,6	1238	0,7	6732	5,4	11616	9,9	10308	1,4
Кв.4	84994	4,0	11659	2,4	15718	10,7	4281	-15,8	10664	-6,0	1102	1,3	6726	9,7	11710	9,8	10365	2,4
2007 Кв.1	72083	6,6	5803	7,2	14342	21,3	2606	-6,2	9362	-4,9	923	0,1	6325	6,0	11474	3,0	10465	1,4
Кв.2	81116	5,1	7533	1,0	15540	10,7	4763	-1,2	10570	8,9	1185	13,2	6846	8,0	11873	1,7	10553	2,4
Кв.3	84493	5,5	7535	-5,1	16417	10,3	4910	6,0	11136	8,0	1391	12,4	7317	8,7	12218	5,2	10577	2,6
Кв.4	91259	7,4	10635	-8,8	17308	10,1	4785	11,8	12118	13,6	1178	6,9	7973	18,5	12450	6,3	10678	3,0
2008 Кв.1	76552	6,2	5885	1,4	15484	8,0	2443	-6,3	10290	9,9	1056	14,4	7223	14,2	12395	8,0	10908	4,2
Кв.2	86448	6,6	8059	7,0	16443	5,8	4511	-5,3	11544	9,2	1225	3,4	8032	17,3	13050	9,9	11019	4,4
Кв.3	89403	5,8	8514	13,0	17199	4,8	4360	-11,2	11744	5,5	1456	4,7	8231	12,5	12851	5,2	11094	4,9
Кв.4	92836	1,7	10834	1,9	16007	-7,5	4812	0,6	12436	2,6	1218	3,4	8433	5,8	12881	3,5	11155	4,5
2009 Кв.1	75516	-1,4	6042	2,7	13398	-13,5	2551	4,4	10785	4,8	1002	-5,1	7243	0,3	13249	6,9	11135	2,1
Кв.2	84368	-2,4	7873	-2,3	14443	-12,2	4897	8,6	11957	3,6	1135	-7,3	7847	-2,3	13404	2,7	11345	3,0
Кв.3	87495	-2,1	8821	3,6	14659	-14,8	4446	2,0	12546	6,8	1346	-7,6	8253	0,3	13554	5,5	11328	2,1
Кв.4	94683	2,0	11439	5,6	15658	-2,2	4942	2,7	13685	10,0	1045	-14,2	8220	-2,5	13348	3,6	11407	2,3
2010 Кв.1	75509	0,0	6173	2,2	13040	-2,7	2508	-1,7	10957	1,6	885	-11,7	7063	-2,5	13760	3,9	11696	5,0
Кв.2	86506	2,5	8141	3,4	14929	3,4	4037	-17,6	12164	1,7	1127	-0,7	7956	1,4	13945	4,0	11662	2,8
Кв.3	91449	4,5	10745	21,8	15621	6,6	4767	7,2	12762	1,7	1335	-0,8	7740	-6,2	14097	4,0	11732	3,6
Кв.4	98499	4,0	11289	-1,3	16544	5,7	5932	20,0	13540	-1,1	1059	1,3	8920	8,5	13819	3,5	11896	4,3
2011 ² Кв.1	80375	6,4	6778	9,8	15237	16,8	3056	21,9	11377	3,8	936	5,7	7487	6,0	13572	-1,4	12078	3,3
Кв.2	89687	3,7	8384	3,0	15817	6,0	4983	23,4	14069	15,7	1228	9,0	8056	1,2	13903	-0,3	12134	4,0
Кв.3	92574	1,2	9803	-8,8	15648	0,2	5302	11,2	13085	2,5	1559	16,7	7934	2,5	13885	-1,5	12105	3,2
Кв.4	99398	0,9	12036	6,6	15857	-4,1	6549	10,4	14049	3,8	1175	10,9	8669	-2,8	14033	1,5	12113	1,8
2012 ² Кв.1	79343	-1,3	6771	-0,1	13775	-9,6	2755	-9,8	11414	0,3	985	5,2	7589	1,4	13981	3,0	12359	2,3
Кв.2	88850	-0,9	8582	2,4	14727	-6,9	4728	-5,1	13754	-2,2	1230	0,2	7817	-3,0	14431	3,8	12382	2,0

¹ Реалната вредност на БДП и додадената вредност по сектори од кв.1 1997 до кв.4 2003 се пресметки на НБРМ врз основа на податоци од ДЗС.² Проценети податоци.

Извор: Државен завод за статистика и пресметки на НБРМ.

Табела 2

Цени

Годишни стапки (%)

	Индекс на трошоци на живот (стапки на раст)														Индекс на цени на производителите на индустриски производи (стапки на раст)						
	Вкупно Стоки Услуги			По категории																	
				Искраена Тугун и пијалаци Облека и обулки				Домување					Хигиена и здравје			Култура и разнода		Сообраќајни средства и услуги		Ресторани и хотели ^{1/}	Останати услуги /1
				Вкупно	Стан (станарина, вода, услуги)	Огрев и осветление	Покупнина	Вкупно	Хигиена и здравје	Култура и разнода	Сообраќајни средства и услуги	Ресторани и хотели ^{1/}	Останати услуги /1								
1997	2,6	2,2	3,8	4,2	-3,9	-1,6	1,7	0,3	3,8	1,6	-0,5	-8,6	19,4	-	-	-	-	4,2			
1998	-0,1	0,0	-0,4	-0,2	3,6	2,4	0,4	0,0	0,4	2,0	0,1	-10,3	2,4	-	-	-	-	4,0			
1999	-0,7	-1,1	0,5	-1,6	0,2	1,2	0,3	0,1	1,1	-1,9	-1,4	-2,2	-0,8	-	-	-	-	-0,1			
2000	5,8	5,2	8,9	-0,4	13,9	-2,3	19,3	8,8	27,4	1,7	-1,7	-1,6	22,4	-	-	-	-	8,9			
2001	5,5	4,5	10,9	6,9	2,3	1,3	5,5	11,3	3,9	0,1	-0,7	1,9	9,5	-	-	-	-	2,0			
2002	1,8	1,2	5,0	1,8	1,0	6,8	1,7	4,1	1,0	-0,6	-3,8	3,6	2,1	-	-	-	-	-0,9			
2003	1,2	0,3	5,9	-1,4	3,4	2,2	3,9	3,9	4,4	1,1	3,9	2,2	4,2	-	-	-	-	-0,3			
2004	-0,4	-1,1	3,3	-3,1	1,1	0,9	2,2	-0,3	3,0	4,2	0,4	1,3	4,0	-	-	-	-	0,9			
2005	0,5	0,3	1,3	-1,2	5,5	2,2	0,4	0,3	1,0	-1,2	-3,5	0,9	3,7	-	-	-	-	3,2			
2006	3,2	3,7	1,3	2,2	17,8	0,2	2,0	-0,7	3,7	-0,8	2,0	6,4	1,8	-	-	-	-	6,9			
2007	2,3	3,0	-0,3	3,9	1,8	1,8	4,7	6,3	5,8	-0,7	0,3	2,4	-3,1	4,7	8,6	-	-	2,5			
2008	8,3	9,2	5,1	15,3	4,0	1,8	6,0	6,1	7,3	1,4	1,5	0,2	3,2	11,4	2,2	-	-	10,2			
2009	-0,8	-0,8	-0,8	-1,6	4,0	0,0	4,5	2,0	6,3	1,7	2,1	-3,8	-7,9	2,2	-5,8	-	-	-7,0			
2010	1,6	1,9	0,0	0,3	0,5	0,8	5,1	0,6	8,7	0,4	0,4	0,4	3,7	0,4	-5,6	-	-	8,7			
2011	3,9	4,5	0,7	6,4	0,9	1,4	3,7	5,6	4,8	0,1	2,9	-0,8	3,1	1,6	-0,1	-	-	11,1			
2006 Кв.1 ^{2/}	2,7	3,2	0,9	1,6	17,7	-0,5	0,9	-0,2	1,6	-0,5	0,3	6,0	2,6	-	-	-	-	7,2			
Кв.2	3,4	3,8	2,0	2,3	17,5	0,3	1,1	0,2	1,9	-0,5	1,9	6,8	3,8	-	-	-	-	9,0			
Кв.3	3,6	4,0	1,9	2,9	17,9	0,5	1,7	-0,6	3,2	-0,9	2,7	6,9	2,3	-	-	-	-	6,9			
Кв.4	3,1	3,7	0,4	2,1	17,9	0,6	4,2	-2,2	7,9	-1,1	2,9	5,7	-1,5	-	-	-	-	4,4			
2007 Кв.1	0,7	1,3	-1,1	0,7	0,1	1,8	5,1	1,6	8,8	-1,8	0,0	3,5	-5,0	3,0	-2,8	-	-	1,3			
Кв.2	1,1	1,6	-0,5	0,7	2,2	1,0	5,9	6,6	7,8	-0,9	0,5	3,1	-4,3	3,6	11,6	-	-	0,5			
Кв.3	2,4	3,0	0,2	3,8	2,3	1,1	5,2	7,5	6,0	-0,1	0,9	3,6	-3,1	3,9	12,5	-	-	1,3			
Кв.4	4,9	6,2	0,4	10,4	2,4	3,5	2,8	9,6	1,1	0,0	0,0	-0,5	-0,6	8,0	13,0	-	-	7,1			
2008 Кв.1	9,5	11,0	3,9	19,0	4,2	1,6	3,6	8,5	2,7	0,4	1,5	-0,3	4,4	11,8	16,7	-	-	10,3			
Кв.2	9,9	11,4	4,5	19,5	3,5	3,6	3,4	4,7	3,7	1,0	1,1	0,5	5,8	12,0	1,9	-	-	13,7			
Кв.3	8,4	9,0	6,1	14,7	4,1	1,9	6,3	5,7	7,9	1,6	1,2	-0,2	5,1	13,1	-1,1	-	-	15,3			
Кв.4	5,5	5,4	5,8	8,6	4,3	0,3	10,4	5,8	14,4	2,7	2,1	0,9	-2,4	8,9	-6,6	-	-	1,5			
2009 Кв.1	0,9	0,8	1,2	0,9	4,5	1,6	7,4	3,8	9,9	3,8	2,1	-1,7	-9,1	5,1	-7,3	-	-	-6,6			
Кв.2	-0,6	-0,7	0,0	-1,0	4,2	-0,9	6,7	2,4	9,7	2,4	2,7	-2,3	-10,9	3,1	-8,6	-	-	-10,0			
Кв.3	-1,4	-1,3	-1,8	-2,2	3,8	0,2	4,1	1,3	6,2	1,0	2,3	-4,4	-9,1	1,0	-5,8	-	-	-11,0			
Кв.4	-2,1	-2,0	-2,4	-4,2	3,3	-0,8	0,2	0,6	0,3	-0,3	1,4	-6,9	-2,1	-0,1	-0,9	-	-	-0,8			
Јануари	1,7	1,5	2,7	2,3	4,9	1,5	7,9	5,5	10,1	4,0	1,8	-0,6	-8,4	6,5	-6,4	-	-	-6,3			
Февруари	0,7	0,6	0,9	0,4	4,5	1,9	7,1	3,2	9,7	3,6	2,4	-2,0	-8,9	4,6	-7,6	-	-	-5,5			
Март	0,2	0,2	0,1	-0,1	4,1	1,3	7,2	2,7	10,0	3,8	2,1	-2,6	-10,1	4,2	-7,8	-	-	-8,1			
Април	-0,5	-0,5	0,0	-1,2	4,1	0,0	6,8	2,6	9,6	2,8	2,3	-2,7	-9,7	3,8	-8,2	-	-	-8,2			
Мај	0,4	0,4	0,3	1,3	4,3	-1,5	6,8	2,6	9,8	2,4	3,0	-1,7	-11,0	3,0	-8,8	-	-	-10,4			
Јуни	-1,7	-2,0	-0,3	-3,0	4,3	-1,2	6,4	1,9	9,6	2,0	2,9	-2,4	-12,1	2,4	-8,8	-	-	-11,2			
Јули	-1,3	-1,5	-0,4	-2,1	4,2	0,0	6,2	1,5	9,5	1,5	2,6	-3,0	-11,5	1,0	-8,1	-	-	-12,6			
Август	-1,4	-1,2	-2,7	-2,0	3,7	0,1	3,2	1,4	4,6	1,0	2,5	-3,4	-9,6	0,8	-8,1	-	-	-10,7			
Септември	-1,4	-1,2	-2,2	-2,5	3,5	0,4	3,0	0,9	4,5	0,4	1,7	-6,7	-6,1	1,2	-1,2	-	-	-9,5			
Октомври	-2,4	-2,4	-2,2	-5,0	3,4	0,0	2,9	0,8	4,6	-0,1	1,6	-6,5	-6,0	0,8	-0,8	-	-	-5,9			
Ноември	-2,3	-2,2	-2,8	-4,1	3,3	0,0	-1,7	0,7	-2,9	-0,3	1,3	-7,6	-1,5	-0,6	-1,0	-	-	1,1			
Декември	-1,6	-1,5	-2,3	-3,4	3,3	-2,5	-0,5	0,4	-0,8	-0,5	1,2	-6,5	1,1	-0,6	-1,0	-	-	2,7			
2010 Кв.1	0,5	0,6	-0,2	-2,4	1,2	-0,4	4,9	0,3	8,7	-0,2	1,2	-0,1	4,0	-0,4	-2,3	-	-	7,3			
Кв.2	1,1	1,4	-0,2	-0,9	0,1	0,9	4,7	-0,2	8,3	0,2	-0,3	0,8	5,2	-0,1	-7,1	-	-	10,5			
Кв.3	1,8	2,0	0,6	1,2	-0,2	1,1	5,2	0,0	8,9	0,7	0,0	1,6	2,6	0,5	-6,8	-	-	8,4			
Кв.4	2,9	3,5	0,0	3,3	0,8	1,6	5,8	2,5	8,9	1,1	0,7	-0,8	3,1	1,6	-6,2	-	-	8,6			
Јануари	0,1	0,1	0,2	-3,5	2,4	-1,2	5,4	0,4	9,5	-0,2	1,2	-0,5	3,7	-0,4	-0,2	-	-	6,5			
Февруари	0,6	0,8	-0,3	-1,9	0,7	-0,3	4,8	0,3	8,6	-0,3	0,9	-0,3	4,0	-0,4	0,8	-	-	7,4			
Март	0,7	0,9	-0,6	-1,9	0,5	0,4	4,5	0,3	7,9	-0,2	1,6	0,4	4,2	-0,5	-7,6	-	-	8,7			
Април	1,4	1,8	-0,5	-0,3	0,3	0,7	4,7	0,0	8,3	0,0	0,2	1,1	5,4	-0,5	-7,4	-	-	10,5			
Мај	0,2	0,3	-0,7	-3,4	0,0	1,1	4,7	-0,3	8,3	0,2	-0,4	0,0	5,7	-0,1	-6,9	-	-	10,9			
Јуни	1,8	2,0	0,7	0,9	0,0	1,0	4,6	-0,4	8,2	0,4	-0,6	1,2	4,5	0,3	-6,9	-	-	7,6			
Јули	1,5	1,6	0,8	0,2	-0,2	1,0	4,7	-0,2	8,2	0,6	-0,1	2,1	3,6	0,6	-7,1	-	-	7,5			
Август	1,9	2,0	1,4	1,0	-0,3	1,2	5,5	-0,2	9,5	0,7	-0,1	3,0	2,8	0,7	-6,8	-	-	7,7			
Септември	2,0	2,5	-0,3	2,3	-0,2	1,2	5,4	0,4	9,1	0,7	0,1	-0,3	1,3	0,2	-6,4	-	-	7,8			
Октомври	2,7	3,5	-0,8	3,4	0,7	2,0	5,7	1,6	9,1	1,0	-0,1	-2,5	3,1	0,7	-6,5	-	-	8,7			
Ноември	2,9	3,5	0,4	3,4	0,9	1,5	5,9	3,0	8,9	1,3	0,6	0,3	2,5	2,2	-6,1	-	-	7,1			
Декември	3,0	3,5	0,3	3,2	0,7	1,3	5,7	3,0	8,6	1,0	1,5	-0,3	3,6	1,9	-6,1	-	-	9,3			
2011 Кв.1	4,1	4,5	1,0	7,1	1,0	1,0	3,0	6,0	3,3	0,4	1,4	-0,8	4,8	1,5	-5,5	-	-	13,6			
Кв.2	4,7	5,4	1,1	8,4	1,0	1,4	4,3	6,9	5,5	-0,1	3,5	-2,6	2,8	1,6	2,4	-	-	11,7			
Кв.3	3,6	4,4	0,2	5,4	1,2	1,5	3,9	6,3	5,0	0,0	3,8	-0,7	2,6	1,6	2,0	-	-	10,2			
Кв.4	3,2	3,8	0,6	4,7	0,2	1,6	3,5	3,1	5,2	0,0	2,8	0,8	2,4	1,8	1,1	-	-	9,1			
Јануари	3,2	3,6	0,7	5,3	0,8	0,9	2,3	4,8	2,3	0,7	1,2	-0,9	5,0	1,0	-8,3	-	-	12,7			
Февруари	3,9	4,2	0,9	6,8	1,1	1,0	2,3	6,5	2,0	0,4	1,4	-0,5	4,6	1,1	-8,3	-	-	12,8			
Март	5,2	5,7	1,5	9,1	1,2	1,2	4,3	6,7	5,6	0,1	1,6	-1,0	4,9	2,3	0,1	-	-	15,3			
Април	4,8	5,3	1,6	8,3	0,9	1,5	4,2	6,9	5,4	-0,1	3,3	-2,2	3,7	2,0	2,3	-	-	13,3			
Мај	5,2	5,9	1,5	9,6	1,1	1,6	4,3	6,8	5,5	-0,1	3,4	-2,8	2,9	1,6	2,3	-	-	10,8			
Јуни	4,1	5,1	0,2	7,2	1,1	1,2	4,3	7,0	5,5	-0,1	3,9	-2,8	1,7	1,2	2,5	-	-	10,9			
Јули	3,8	4,5	0,9	6,2	1,1	1,8	4,2	6,7	5,5	-0,2	3,3	-2,2	2,0	1,7	2,4	-	-	9,5			
Август	3,6	4,6	-0,6	5,6	1,2	1,4	3,9	6,5	4,8	0,2	4,2	-1,7	2,4	1,6	2,1	-	-	11,1			
Септември	3,4	4,1	0,3	4,3	1,2	1,2	3,7	5,8	4,7	0,0	4,0	1,7	3,5	1,6	1,6	-	-	10,0			
Октомври	3,3	4,0	0,9	4,3	0,3	0,9	3,4	4,8	4,6	-0,1	3,9	2,2	3,6	1,5	1,1	-	-	8,6			
Ноември	3,5	4,3	0,5	5,3	0,2	1,9	3,5	2,3	5,5	-0,1	3,1	0,4	2,5	1,8	1,1	-	-	10,4			
Декември	2,8	3,2	0,5	4,4	0,2	1,9	3,7	2,3	5,6	0,1	1,4	-0,1	1,1	2,1	1,1	-	-	8,3			
2012 Кв.1	2,6	2,6	1,6	1,4	0,0	1,6	6,8	1,9	10,3	-0,2	1,8	0,7	3,6	3,0	1,0	-	-	5,0			
Кв.2	2,1	2,4	1,5	0,2	0,2	4,2	5,4	2,4	7,7	0,0	2,5	1,3	3,7	2,8	-0,7	-	-	3,0			
Кв.3	3,8	4,3	1,3	3,4	0,1	5,6	8,6	2,6	12,6	0,3	2,5	1,4	2,4	2,1							

Табела 3

Индекс на индустриското производство (стапки на раст)
Годишни стапки на раст (%)

	Вкупно	По сектори				По група на производи				
		Рударство и вадење на камен	Преработувачка индустрија	Снабување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	Енергија	Интермедијарни производи, освен енергија	Капитални производи	Трајни производи за широка потрошувачка	Нетрајни производи за широка потрошувачка	
2002	-5,3	-24,5	-4,7	-3,8	-16,8	-8,0	53,3	-22,6	-2,4	
2003	4,7	-39,1	5,9	9,8	28,7	-12,1	-9,0	36,9	19,0	
2004	-2,2	-5,0	-2,1	-2,6	-1,8	0,9	-20,1	9,1	-3,4	
2005	7,0	40,4	7,3	2,5	4,6	14,2	-3,2	-14,9	3,8	
2006	5,9	11,1	6,4	0,8	3,2	10,1	6,1	-17,1	4,7	
2007	3,9	10,0	5,5	-9,5	-6,9	11,8	25,0	9,3	-1,3	
2008	5,1	9,4	5,9	-3,1	-0,1	7,5	-1,0	64,6	2,8	
2009	-8,7	-12,4	-10,4	8,7	2,5	-14,9	-23,1	-21,6	-3,3	
2010	-4,8	-3,8	-7,5	14,4	6,8	-12,8	-10,8	-1,0	-1,8	
2011	3,3	7,4	5,5	-11,1	-10,6	2,1	41,1	57,2	3,5	
2005 Кв.1 ¹	4,8	-19,7	5,8	3,7	2,0	14,0	-1,7	-19,3	0,7	
Кв.2	13,5	14,0	16,3	-0,3	5,8	24,6	-2,2	10,0	8,8	
Кв.3	6,0	62,4	5,5	2,0	3,8	9,8	-5,4	-10,7	5,1	
Кв.4	4,1	95,1	2,5	3,7	6,9	9,5	-7,1	-26,3	0,1	
2006 Кв.1	3,0	37,9	2,4	-0,7	4,7	5,8	-18,0	2,1	2,2	
Кв.2	4,2	23,6	3,9	1,0	-2,9	4,1	27,3	-37,9	7,4	
Кв.3	10,5	2,8	11,5	4,6	5,2	18,6	11,6	-5,4	6,2	
Кв.4	5,4	-4,8	6,9	-0,4	5,3	11,3	1,0	-16,7	2,4	
2007 Кв.1	11,0	14,3	15,2	-9,0	-2,1	20,9	60,3	10,3	6,0	
Кв.2	-2,6	16,6	-1,2	-20,7	-16,7	6,9	-1,2	25,3	-7,3	
Кв.3	1,5	16,0	1,9	-8,6	-4,5	7,0	30,2	-2,3	-4,9	
Кв.4	6,9	-3,7	8,6	-1,1	-6,3	15,3	27,0	7,7	2,9	
2008 Кв.1	6,0	10,5	6,9	-0,8	1,7	9,2	28,5	74,6	-1,3	
Кв.2	11,4	13,1	12,3	1,8	15,9	13,0	29,9	73,7	2,4	
Кв.3	12,4	2,5	13,8	1,9	3,4	26,8	-16,7	52,1	2,9	
Кв.4	-8,2	11,9	-8,6	-12,1	-15,3	-18,3	-31,5	60,3	6,1	
Јануари	13,7	14,4	16,3	1,6	9,6	21,3	14,2	81,9	5,2	
Февруари	7,4	5,0	9,1	-1,7	-2,8	12,1	58,9	68,7	-1,1	
Март	-1,3	13,4	-1,8	-2,7	-1,5	-1,8	13,6	73,9	-6,4	
Април	5,2	8,0	6,3	-5,2	-7,1	7,6	16,4	70,9	3,2	
Мај	17,7	8,5	19,6	3,4	40,4	19,0	33,3	78,0	5,1	
Јуни	11,7	23,6	11,2	11,4	31,2	12,6	39,9	72,5	-0,6	
Јули	14,1	9,6	16,4	-6,5	-0,3	28,6	12,6	59,5	3,5	
Август	8,0	-6,0	9,3	1,4	10,2	12,3	-0,1	46,7	1,4	
Септември	14,9	4,0	15,7	11,3	0,6	39,9	-42,9	50,1	3,8	
Октомври	-10,5	13,7	-12,5	-1,4	2,6	-23,4	-41,9	41,1	3,4	
Ноември	-3,2	21,7	-3,4	-9,7	-13,3	-13,4	-28,6	48,0	14,4	
Декември	-10,6	2,6	-9,4	-21,7	-30,9	-16,8	-19,9	93,1	1,2	
2009 Кв.1	-12,3	-12,2	-14,0	-1,6	-0,1	-27,2	-22,7	-16,1	-0,6	
Кв.2	-14,5	-18,8	-16,9	15,5	-0,9	-25,1	-39,7	-31,7	-1,0	
Кв.3	-13,4	-11,4	-15,4	10,3	-5,2	-22,1	-17,7	-14,2	-4,1	
Кв.4	6,4	-7,4	6,3	14,2	16,1	22,2	-5,1	-22,4	-6,5	
Јануари	-17,2	-23,1	-19,3	-4,6	-1,6	-37,9	-20,9	-16,0	-4,1	
Февруари	-13,9	-21,6	-14,5	-6,6	-6,3	-23,7	-41,3	-17,1	-1,1	
Март	-6,1	9,1	-8,8	6,9	8,2	-21,2	-0,5	-15,3	2,8	
Април	-9,4	-8,1	-10,5	-0,2	-3,9	-21,2	-28,2	-28,5	7,8	
Мај	-17,1	-16,8	-20,8	26,1	-8,1	-24,5	-43,9	-25,5	-5,9	
Јуни	-16,5	-31,1	-18,8	25,5	9,9	-29,3	-45,2	-40,3	-3,7	
Јули	-20,2	-23,6	-22,1	5,7	-0,2	-40,4	-37,5	-28,6	-0,1	
Август	-10,4	-7,3	-13,3	21,2	0,4	-15,9	-25,1	-1,9	-6,1	
Септември	-9,7	-2,2	-11,2	4,6	-16,4	-12,2	11,9	-10,5	-6,4	
Октомври	-0,9	-8,8	-2,2	13,8	5,5	11,3	-10,6	-7,3	-13,4	
Ноември	3,0	-4,5	2,0	14,8	15,8	9,0	-10,1	-18,3	-3,5	
Декември	18,1	-8,6	20,3	13,9	28,8	51,4	6,2	-37,2	-3,0	
2010 Кв.1	-9,3	-6,4	-14,6	19,1	-2,5	-15,5	-27,7	-1,3	-6,2	
Кв.2	-0,9	-0,4	-5,8	38,5	28,6	-5,1	-5,9	1,9	-8,1	
Кв.3	-3,6	5,1	-5,1	6,9	8,5	-12,6	-12,7	-5,8	3,0	
Кв.4	-6,0	-12,5	-5,9	-3,8	-1,7	-17,6	5,1	1,1	2,9	
2010 Јануари	-2,8	8,8	-8,0	16,8	6,6	-10,1	-36,7	5,9	0,0	
Февруари	-10,6	1,0	-17,9	31,3	7,2	-21,4	-26,5	0,0	-10,2	
Март	-13,3	-22,9	-16,6	10,6	-20,9	-13,8	-22,3	-8,5	-7,4	
Април	-7,2	-14,2	-11,4	29,6	2,5	-4,8	-24,3	10,3	-12,4	
Мај	-1,1	-3,2	-6,1	37,6	55,1	-12,0	-21,4	-17,3	-6,9	
Јуни	5,5	20,6	0,1	49,7	33,3	2,1	31,3	14,1	-5,2	
Јули	8,0	10,7	5,0	35,1	24,3	17,8	4,2	1,5	-4,0	
Август	-2,5	6,1	-3,2	-0,1	9,7	-13,2	-13,9	-3,3	6,2	
Септември	-14,0	-0,5	-14,9	-10,8	-12,4	-29,0	-22,4	-13,2	7,9	
Октомври	-4,7	-7,5	-4,1	-8,2	-10,1	-9,3	2,9	-1,0	2,3	
Ноември	-2,9	-11,4	-1,0	-14,3	-4,3	-11,2	-16,7	-0,8	6,7	
Декември	-10,0	-18,8	-12,2	10,0	8,7	-30,7	28,1	5,5	-0,6	
2011 Кв.1	13,8	7,9	18,4	-3,1	6,8	19,9	64,5	65,2	3,8	
Кв.2	5,3	14,6	9,7	-21,6	-23,3	4,2	44,7	117,5	9,7	
Кв.3	1,4	-5,2	4,0	-16,7	-18,2	2,3	43,0	59,8	0,6	
Кв.4	-4,7	13,4	-5,6	-4,1	-9,9	-11,3	18,6	-1,5	0,6	
2011 Јануари	4,9	2,4	8,0	-4,8	-6,1	16,8	72,6	19,5	-1,8	
Февруари	10,9	-2,7	16,6	-7,9	1,2	18,2	81,9	22,4	3,2	
Март	24,5	24,4	28,9	4,1	31,8	23,6	47,4	150,2	9,3	
Април	11,8	20,8	14,7	-6,3	12,9	4,7	44,8	107,0	7,3	
Мај	6,9	27,3	11,9	-24,4	-30,1	12,2	87,0	103,9	10,2	
Јуни	-1,8	-2,8	3,4	-33,5	-45,7	-3,6	17,6	139,8	11,4	
Јули	5,5	2,2	9,0	-18,7	-15,5	2,6	26,1	181,1	6,3	
Август	0,9	-8,9	3,1	-12,9	-21,1	9,9	55,0	3,8	-3,1	
Септември	-2,3	-8,6	-0,3	-18,8	-17,9	-5,3	48,1	8,7	-1,8	
Октомври	-3,8	11,7	-5,3	1,2	-11,3	-10,6	17,3	-1,7	4,0	
Ноември	-5,3	15,5	-7,6	5,7	-4,2	-12,6	70,3	-0,7	-6,6	
Декември	-4,8	13,2	-3,8	-15,3	-13,6	-10,8	-12,7	-2,0	5,4	
2012 Кв.1	-8,4	-10,4	-6,4	-17,6	-24,2	2,0	-13,9	-42,8	-1,5	
Кв.2	-5,6	-7,4	-5,5	-5,1	-17,6	1,3	-13,6	-50,0	0,0	
2012 Јануари	-8,0	-12,1	-4,6	-20,4	-22,6	5,6	-9,1	-34,4	-4,8	
Февруари	-8,8	-15,7	-8,5	-7,9	-14,6	-9,3	-18,2	-19,8	-1,5	
Март	-8,5	-4,7	-6,0	-23,8	-35,0	8,4	-13,6	-57,2	0,9	
Април	-7,2	-3,2	-7,0	-10,3	-27,4	-2,3	1,2	-57,7	5,1	
Мај	-5,4	-22,8	-3,2	-14,1	-22,9	1,0	-19,8	-43,2	1,6	
Јуни	-4,1	6,4	-6,3	12,7	5,7	5,4	-18,9	-47,7	-5,8	
Јули	-6,9	4,3	-10,0	18,0	-14,4	-6,6	24,1	-45,1	-2,5	
Август	-8,1	9,4	-10,1	3,9	-21,0	-10,9	23,9	3,5	-5,6	

¹ Кварталните пресметки се изработени во Дирекција за истражување на НБРМ.

Извор: Државен завод за статистика.

Табела 4

Вработеност и продуктивност во целата економија

	Вкупно работоспособно население	Активно население:			Број на вработени лица по економски дејности*:			Продуктивност ^{1/}
		Вкупно	Вработени	Невработени	Земјоделство	Индустрија	Услуги	
1996	1.436.602	789.081	537.591	251.489	100.067	193.975	243.548	-
1997	1.489.625	800.513	512.301	288.213	84.256	163.988	264.056	-
1998	1.503.365	823.826	539.762	284.064	107.249	190.674	241.839	-
1999	1.518.250	806.674	545.222	261.452	115.361	185.283	244.580	-
2000	1.534.256	811.557	549.846	261.711	119.971	187.066	242.809	-
2001	1.554.420	862.504	599.308	263.196	131.094	190.458	277.755	-
2002	1.566.953	824.824	561.341	263.483	134.293	186.917	238.868	-
2003	1.579.450	860.976	545.108	315.868	120.132	184.855	238.583	-
2004	1.594.557	832.281	522.995	309.286	88.050	171.390	261.810	-
2005	1.607.997	869.187	545.253	323.934	106.533	175.868	261.523	0,1
2006	1.618.482	891.679	570.404	321.274	114.777	186.085	268.117	0,5
2007	1.628.635	907.138	590.234	316.905	107.717	184.928	294.305	2,4
2008	1.633.341	919.424	609.015	310.409	119.749	190.530	297.189	1,9
2009	1.638.869	928.775	629.901	298.873	116.668	187.077	324.410	-4,2
2010	1.648.522	938.294	637.855	300.439	121.771	185.243	328.778	1,5
2011	1.656.215	940.048	645.085	294.963	120.893	193.554	328.206	1,9
2005 Кв.1	1.603.675	827.428	507.397	320.030	76.546	181.450	251.307	5,1
Кв.2	1.606.833	883.522	552.797	330.724	126.194	174.588	251.112	6,4
Кв.3	1.609.071	889.725	564.880	324.845	135.712	170.157	257.804	-1,3
Кв.4	1.612.410	876.074	555.938	320.136	87.921	180.089	286.837	-8,4
2006 Кв.1	1.615.584	877.798	559.702	318.096	103.319	190.355	264.550	-2,5
Кв.2	1.617.423	885.609	566.293	319.316	128.519	189.630	246.842	1,0
Кв.3	1.619.447	899.732	576.813	322.919	125.322	187.760	262.480	3,9
Кв.4	1.621.475	903.576	578.810	324.766	101.948	176.592	298.599	-0,3
2007 Кв.1	1.624.611	902.588	579.301	323.287	95.384	186.975	293.629	4,3
Кв.2	1.627.216	906.199	589.254	316.944	112.982	184.622	288.104	-0,2
Кв.3	1.630.010	909.466	598.327	311.139	117.531	181.993	294.863	0,8
Кв.4	1.632.702	910.301	594.054	316.247	104.975	186.122	300.622	4,8
2008 Кв.1	1.635.058	920.512	600.593	319.919	121.238	178.848	298.110	2,9
Кв.2	1.633.339	917.566	607.125	310.441	129.711	186.184	289.783	3,5
Кв.3	1.631.646	925.073	619.802	305.271	119.149	198.499	301.415	2,1
Кв.4	1.633.321	914.547	608.541	306.006	108.896	198.590	299.451	-0,8
2009 Кв.1	1.634.986	919.026	618.189	300.837	120.186	181.567	314.199	-3,9
Кв.2	1.637.828	933.878	636.156	297.722	122.958	188.433	322.983	-7,1
Кв.3	1.640.302	940.661	642.541	298.120	119.474	189.239	333.028	-5,6
Кв.4	1.642.360	921.534	622.720	298.814	104.055	189.069	327.428	-0,2
2010 Кв.1	1.644.423	925.613	615.962	309.651	109.821	182.562	321.505	0,5
Кв.2	1.648.132	923.323	627.129	296.194	121.442	183.307	320.243	4,1
Кв.3	1.649.507	949.313	648.773	300.540	128.825	186.077	332.186	3,4
Кв.4	1.652.026	954.928	659.557	295.371	126.995	189.024	341.179	-2,0
2011 Кв.1	1.653.275	944.216	649.575	294.641	118.837	192.349	335.187	1,1
Кв.2	1.655.188	936.256	642.809	293.448	122.698	194.047	323.785	1,2
Кв.3	1.657.216	942.395	648.617	293.778	123.973	197.175	325.504	1,2
Кв.4	1.659.180	937.326	639.340	297.986	118.065	190.645	328.349	4,1
2012 Кв.1	1.667.862	941.019	643.668	297.351	109.222	190.928	341.116	-0,3
Кв.2	1.669.368	942.420	648.200	294.220	119.440	194.222	330.594	-1,9

^{1/} Годишни стапки на раст во (%). Пресметките се изработени во Дирекција за истражување на НБРМ.

* Од јануари 2011 година ДЗС ја примени новата Национална класификација на дејностите (НКД Рев.2) за прибирање и обработка на податоците за вработените лица. Напомена: поради методолошките промени, податоците за 2011 година по економски дејности не се целосно споредливи со податоците за претходниот период.

Извор: Државен завод за статистика - Анкета за работна сила и пресметки на НБРМ.

Табела 5

Плати

Износи во денари, годишна промена во (%)

	Бруто плати:									Нето плати:					
	Просечна, вкупно	Номинална промена	Реална промена	По економски дејности:			Просечна, вкупно	Номинална промена	Реална промена	По економски дејности:					
				Земјоделство	Индустрија	Услуги				Земјоделство	Индустрија	Услуги			
1999	16.941	3,6	-	12.944	16.306	19.684	10.029	2,9	3,6	8.667	8.380	10.720			
2000	17.958	6,0	-	15.733	17.785	20.968	10.526	5,5	-0,3	9.294	8.883	11.354			
2001	17.893	-0,4	-5,6	14.739	18.304	20.467	10.592	3,5	-1,9	8.754	10.348	11.852			
2002	19.030	6,4	4,5	14.437	19.243	21.648	11.550	6,9	5,0	8.833	11.415	12.791			
2003	19.957	4,9	3,7	14.100	19.854	22.955	11.955	4,8	3,6	8.522	11.782	13.549			
2004	20.779	4,1	4,5	17.287	20.692	23.748	12.534	4,0	4,4	10.337	12.290	13.999			
2005	21.335	2,7	2,2	19.128	21.450	24.737	13.125	2,5	2,0	11.419	12.738	14.548			
2006	23.037	8,0	4,6	19.485	23.570	25.624	13.854	7,3	4,0	11.660	13.983	15.036			
2007	24.139	4,8	2,4	17.755	23.965	26.520	14.586	7,9	5,5	10.766	14.585	16.080			
2008	25.349	8,7	0,3	17.342	25.478	28.492	16.095	10,3	1,9	10.693	15.780	17.581			
2009	29.923	9,4	10,3	19.331	29.068	33.056	19.958	9,9	10,8	13.096	19.316	22.136			
2010	30.226	1,0	-0,6	19.597	29.762	32.659	20.554	3,0	1,4	13.388	20.090	22.289			
2011	30.603	1,3	-2,5	21.423	31.885	34.147	20.848	1,4	-2,4	14.785	21.544	23.351			
2006 Кв.1	22.559	7,6	4,9	19.179	22.969	25.184	13.207	6,9	3,7	11.466	13.606	14.757			
Кв.2	22.923	8,5	5,1	19.600	23.340	25.444	13.428	7,7	4,2	11.681	13.820	14.910			
Кв.3	23.214	8,7	5,1	19.719	23.967	25.835	13.584	7,7	3,9	11.779	14.184	15.125			
Кв.4	23.451	7,1	4,0	19.440	24.003	26.035	13.854	7,2	4,0	11.712	14.321	15.351			
2007 Кв.1	23.139	2,6	1,9	17.809	23.414	25.635	13.962	5,7	5,0	10.802	14.230	15.516			
Кв.2	23.651	3,2	2,1	18.396	23.569	26.020	14.287	6,4	5,3	11.161	14.335	15.746			
Кв.3	24.193	4,2	1,8	17.524	24.043	26.510	14.604	7,5	5,1	10.652	14.608	16.086			
Кв.4	25.574	9,1	4,2	17.291	24.836	27.917	15.490	11,8	6,9	10.451	15.167	16.971			
2008 Кв.1	25.146	8,7	-0,8	16.983	24.571	27.429	15.430	10,5	0,9	10.315	15.220	16.934			
Кв.2	25.566	8,1	-1,6	16.679	25.126	27.899	15.697	9,9	0,0	10.295	15.559	17.228			
Кв.3	26.337	8,9	0,4	16.779	25.610	28.561	16.171	10,7	2,1	10.479	15.860	17.628			
Кв.4	27.863	9,0	3,3	18.928	26.604	30.080	17.081	10,3	4,5	11.684	16.480	18.534			
Јануари	25.349	10,2	1,4	17.355	25.456	27.398	15.555	12,0	3,1	10.453	15.757	16.918			
Февруари	24.799	7,4	-2,0	16.599	24.265	27.165	15.207	9,1	-0,4	10.169	15.019	16.771			
Март	25.289	8,4	-1,6	16.994	23.993	27.724	15.529	10,4	0,2	10.325	14.884	17.114			
Април	25.412	7,5	-2,3	16.379	24.735	27.808	15.605	9,2	-0,8	10.042	15.315	17.176			
Мај	25.612	7,9	-1,4	16.379	25.337	27.843	15.728	9,8	0,2	10.104	15.691	17.198			
Јуни	25.673	8,8	-1,1	17.279	25.307	28.047	15.759	10,7	0,5	10.741	15.672	17.311			
Јули	25.739	8,6	-0,8	16.653	24.907	28.100	15.808	10,5	1,0	10.493	15.415	17.355			
Август	25.758	7,7	-0,8	16.811	25.413	28.078	15.820	9,5	0,8	10.438	15.739	17.333			
Септември	27.513	10,2	2,9	16.873	26.510	29.505	16.884	12,1	4,6	10.505	16.425	18.196			
Октомври	27.758	7,2	0,1	20.034	26.800	29.855	17.020	9,0	1,8	12.364	16.621	18.404			
Ноември	27.507	8,3	3,0	17.223	25.889	29.603	16.859	10,0	4,6	10.687	16.029	18.238			
Декември	28.323	11,4	7,0	19.527	27.125	30.784	17.363	11,7	7,3	12.001	16.791	18.960			
2009 Кв.1*	29.540	12,5	11,5	19.127	28.496	32.764	19.653	12,7	11,8	12.973	18.774	21.885			
Кв.2*	30.137	12,8	13,5	19.489	29.156	33.394	20.116	13,4	14,1	13.191	19.414	22.423			
Кв.3*	29.833	8,4	9,9	19.453	29.248	32.861	19.891	8,9	10,4	13.171	19.496	21.973			
Кв.4*	30.183	3,7	5,9	19.254	29.372	33.207	20.172	4,5	6,8	13.051	19.579	22.261			
Јануари*	29.586	11,7	9,9	19.610	28.815	32.608	19.616	11,6	9,8	13.241	18.752	21.767			
Февруари*	29.433	13,6	12,8	18.840	27.834	32.929	19.598	14,1	13,3	12.811	18.490	21.973			
Март*	29.602	12,1	11,8	18.930	28.841	32.753	19.746	12,6	12,3	12.869	19.081	21.913			
Април*	30.139	13,5	14,1	19.129	29.367	33.683	20.167	14,4	15,0	12.931	19.530	22.723			
Мај*	30.100	12,5	12,1	19.831	28.249	33.603	20.112	13,2	12,7	13.431	18.810	22.561			
Јуни*	30.171	12,5	14,4	19.507	29.851	32.896	20.070	12,7	14,7	13.211	19.903	21.987			
Јули*	29.730	10,6	12,0	18.930	29.137	32.725	19.763	10,7	12,1	12.879	19.420	21.806			
Август*	29.767	10,6	12,2	19.841	29.139	32.850	19.867	11,2	12,7	13.421	19.430	21.975			
Септември*	30.002	4,4	5,9	19.589	29.469	33.009	20.044	5,1	6,6	13.213	19.636	22.137			
Октомври*	30.110	3,8	6,4	19.618	29.173	32.919	20.116	4,6	7,2	13.306	19.449	22.051			
Ноември*	29.829	3,8	6,3	19.434	29.644	32.640	19.918	4,6	7,0	13.173	19.732	21.855			
Декември*	30.611	3,5	5,1	18.710	29.300	34.061	20.483	4,4	6,1	12.676	19.555	22.877			
2010 Кв.1	29.879	1,1	0,6	19.358	29.223	32.467	20.303	3,3	2,8	13.234	19.774	22.136			
Кв.2	30.238	0,3	-0,8	19.678	29.636	32.650	20.557	2,2	1,1	13.491	19.982	22.283			
Кв.3	30.099	0,9	-0,9	20.072	29.724	32.325	20.465	2,9	1,1	13.668	20.056	22.049			
Кв.4	30.688	1,7	-1,2	19.280	30.465	33.194	20.890	3,6	0,7	13.161	20.548	22.690			
Јануари 2010	29.947	1,2	1,1	19.844	29.370	32.586	20.330	3,6	3,5	13.651	19.850	22.196			
Февруари	29.751	1,1	0,5	19.205	28.801	32.659	20.240	3,3	2,7	13.155	19.565	22.324			
Март	29.938	1,1	0,4	19.026	29.500	32.157	20.338	3,0	2,3	12.897	19.907	21.889			
Април	30.081	-0,2	-1,6	19.723	29.249	32.481	20.449	1,4	0,0	13.551	19.760	22.155			
Мај	30.598	1,7	1,5	19.684	29.925	32.971	20.798	3,4	3,2	13.573	20.154	22.501			
Јуни	30.035	-0,5	-2,2	19.626	29.734	32.500	20.424	1,8	0,0	13.348	20.033	22.193			
Јули	29.827	0,3	-1,2	20.661	29.164	31.921	20.299	2,7	1,2	14.125	19.728	22.192			
Август	30.207	1,5	-0,4	19.839	29.976	32.421	20.541	3,4	1,5	13.499	20.215	22.118			
Септември	30.263	0,9	-1,1	19.716	30.031	32.634	20.554	2,5	0,5	13.379	20.226	22.236			
Октомври	30.279	0,6	-2,1	18.716	30.034	32.582	20.584	2,3	-0,4	12.630	20.245	22.232			
Ноември	30.349	1,7	-1,1	19.488	29.734	32.786	20.633	3,6	0,7	13.363	20.071	22.382			
Декември	31.435	2,7	-0,3	19.636	31.629	34.213	21.454	4,7	1,7	13.491	21.329	23.456			
2011 Кв.1	30.383	1,7	-2,3	20.478	31.582	33.718	20.682	1,9	-2,1	14.093	21.319	23.030			
Кв.2	30.633	1,3	-3,2	21.613	32.000	34.397	20.864	1,5	-3,1	14.871	21.597	23.515			
Кв.3	30.528	1,5	-2,1	21.581	31.974	33.808	20.795	1,6	-1,9	14.937	21.636	23.102			
Кв.4	30.870	0,6	-2,5	22.020	31.984	34.664	21.050	0,8	-2,4	15.240	21.627	23.756			
Јануари 2011**	30.902	3,2	0,0	20.689	31.900	34.252	21.029	3,4	0,2	14.247	21.369	23.431			
Февруари	30.032	0,9	-2,8	19.938	31.550	33.346	20.433	1,0	-2,8	13.731	21.394	22.748			
Март	30.216	0,9	-4,1	20.806	31.297	33.557	20.585	1,2	-3,8	14.301	21.193	22.910			
Април	30.172	0,3	-4,3	21.195	31.705	33.735	20.519	0,3	-4,3	14.542	21.276	23.027			
Мај	30.736	0,5	-4,5	21.765	32.342	34.274	20.954	0,7	-4,3	14.966	21.850	23.441			
Јуни	30.990	3,2	-0,9	21.880	31.954	35.181	21.119	3,4	-0,7	15.104	21.664	24.078			
Јули	30.528	2,4	-1,3	21.314	31.453	34.030	20.813	2,5	-1,3	14.741	21.343	23.281			
Август	30.715	1,7	-1,8	21.814	32.587	33.834	20.912	1,8	-1,7	15.109	22.027	23.086			
Септември	30.340	0,3	-3,0	21.616	31.881	33.560	20.659	0,5	-2,8	14.961	21.537	22.938			
Октомври	30.680	1,3	-1,9	22.367	32.336	33.819	20.902	1,5	-1,7	15.561	21.867	23.098			
Ноември	30.591	0,8	-2,6	21.622	31.828	33.952	20.834	1,0	-2,4	14.920	21.484	23.190			
Декември	31.338	-0,3	-3,0	22.071	31.788	36.220	21.415	-0,2	-2,9	15.237	21.530	24.981			
2012 Кв.1	30.634	0,8	-1,7	21.902	31.757	34.690	20.896	1,0	-1,5	15.108	21.469	23.783			
Кв.2	30.468	-0,5	-2,6	22.648	32.019	33.915	20.754	-0,5	-2,6	15.700	21.628	23.142			
Јануари 2012	30.768	-0,4	-3,7	22.197	32.492	34.100	20.982	-0,2	-3,5	15.341	21.953	23.379			
Февруари	30.257	0,7	-2,1	21.302	30.940	34.165	20.625	0,9	-1,9	14.706	20.931	23.366			

Табела 6

Буџет на Република Македонија (Централен Буџет и Буџети на Фондови)

	2010				Вкупно 2010	2011				Вкупно 2011	2012			
	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Јули	Август
ВКУПНИ ПРИХОДИ	29.521	32.322	36.134	34.173	132.150	31.422	36.042	34.444	35.258	137.166	31.798	35.139	12.492	11.831
Даночни приходи и придонеси	25.295	28.151	29.176	29.818	112.440	27.332	29.519	30.461	31.357	118.669	27.872	28.962	10.853	10.189
Даночни приходи (ССП)*	177	160	196	282	815	192	146	151	215	704	210	192	81	73
Даноци	16.009	18.528	19.209	19.192	72.938	18.002	19.411	20.247	20.546	78.206	18.217	18.592	7.284	6.743
Персонален данок на доход	2.111	2.116	2.085	2.560	8.872	2.242	2.325	2.288	2.658	9.513	2.298	2.363	795	731
Данок на добивка	879	623	1154	1034	3.690	920	1496	731	741	3.888	964	1.312	191	74
ДДВ	8.204	9.734	9.929	9.827	37.694	9.834	10.140	11.037	11.213	42.224	9.798	9.100	4.167	3.620
Акцизи	3.140	3.542	4.304	3.939	14.925	3.423	3.687	4.326	4.077	15.513	3.399	4.034	1.512	1.678
Увозни давачки	953	1.772	903	1.084	4.712	809	950	1.027	993	3.779	932	994	366	340
Други даноци	722	741	834	748	3.045	774	813	838	864	3.289	826	789	253	300
Придонеси	9.109	9.463	9.771	10.344	38.687	9.138	9.962	10.063	10.596	39.759	9.445	10.178	3.488	3.373
Фонд за ПИОМ	6.162	6.385	6.613	6.977	26.137	6.188	6.740	6.792	7.170	26.890	6.375	6.876	2.355	2.272
Агенција за вработување	400	400	412	439	1.651	388	425	434	452	1.699	402	437	150	145
Фонд за здравствено осигурување	2.547	2.678	2.746	2.928	10.899	2.562	2.797	2.837	2.974	11.170	2.668	2.865	983	956
Неданочни приходи	3.703	3.020	6.284	3.563	16.570	2.922	3.585	3.358	2.979	12.844	2.782	3.087	1.096	1.253
Неданочни приходи (ССП)	1.864	1.431	1.821	1.320	6.436	1.677	1.536	1.523	1.260	5.996	1.548	1.225	369	405
Профит од јавни финансиски институции	495	63	3157	764	4.479	12	22	281	47	362	48	46	12	12
Административни такси	448	474	381	472	1.775	439	565	383	428	1.815	399	438	160	124
Партиципација за здравствени услуги	85	80	75	75	315	82	90	77	78	327	82	86	31	26
Други административни такси	133	137	115	158	543	127	196	162	183	668	156	179	64	66
Други неданочни приходи	247	289	145	203	884	245	718	425	549	1.937	196	538	141	425
Надоместоци за Агенција за патишта	358	446	574	449	1.827	340	458	507	434	1.739	353	575	319	195
Капитални приходи	268	331	227	333	1.159	605	2558	232	392	3.787	746	2.697	201	229
Странски донации	201	648	281	329	1459	231	277	254	325	1087	280	296	259	121
Приходи од наплатени заеми	56	173	166	130	525	332	103	139	205	779	118	97	83	39
ВКУПНИ РАСХОДИ	33.625	34.293	36.644	38.130	142.692	35.148	40.048	36.103	37.350	148.649	36.328	38.656	14.373	12.050
Тековни трошоци	30.396	31.563	31.703	33.696	127.358	31.133	35.164	31.830	32.812	130.939	32.113	34.941	13.498	10.575
Плати и надоместоци	5.751	5.636	5.588	5.663	22.638	5.755	5.773	5.821	5.798	23.147	5.680	5.702	1.906	1.875
Стоки и услуги	3.728	3.179	3.785	3.989	14.681	3.497	3.768	3.128	3.565	13.958	3.739	3.328	1.126	800
Трансфери	20.687	22.086	20.960	23.132	86.865	21.523	24.938	21.392	22.510	90.363	22.164	25.110	9.239	7.644
Трансфери (ССП)	264	309	369	243	1.185	173	211	218	195	797	208	191	92	50
Социјални трансфери	15.620	15.931	16.079	16.156	63.786	15.961	17.223	16.665	17.339	67.188	17.015	17.254	5.758	5.897
Фонд за ПИОМ	9.231	9.380	9.378	9.625	37.614	9.521	9.800	9.733	10.180	39.234	10.099	10.232	3.436	3.399
Агенција за вработување	495	525	518	656	2.194	488	552	561	668	2.269	521	547	172	234
Социјална помош	1.267	1.336	1.215	856	4.674	1.100	1.777	1.275	1.042	5.194	1.247	1.282	508	451
Здравствена заштита	4.627	4.690	4.968	5.019	19.304	4.852	5.094	5.096	5.449	20.491	5.148	5.193	1.642	1.813
Други трансфери	4.794	5.829	4.502	6.718	21.843	5.389	7.504	4.509	4.976	22.378	4.941	7.665	3.389	1.697
Каматни плаќања	231	661	1370	912	3.174	358	685	1.489	939	3.471	530	801	1.227	256
Камати по домашен долг	99	464	185	271	1.019	196	444	224	243	1.107	242	347	117	126
Камати по надворешен долг	131	198	1185	641	2.155	162	241	1.265	696	2.364	288	454	1.110	130
Капитални трошоци	3.229	2.730	4.941	4.434	15.334	4.015	4.884	4.273	4.538	17.710	4.215	3.715	875	1.475
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ / СУФИЦИТ	-4.104	-1.972	-510	-3.957	-10.543	-3.726	-4.006	-1.659	-2.092	-11.483	-4.530	-3.517	-1.881	-219
Финансирање	4.104	1.972	510	3.957	10.543	3.726	4.006	1.659	2.092	11.483	4.530	4.006	1.881	219
Прилив	4.699	5.504	1.545	6.276	18.024	4.518	7.810	2.559	4.697	19.584	5.422	7.810	2.271	343
Приходи од приватизација	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Странски заеми	337	1593	722	4.525	7.177	635	14.324	471	8.288	23.718	855	14.324	4.784	573
Депозити	4.440	1.616	129	-2.173	4012	3.199	-6.315	893	-5.092	-7315	3.372	-6.315	-3.447	-1.427
Државни записи	-78	2.295	695	3884	6.796	615	-199	1.134	1.356	2.906	1175	-199	934	1.197
Продажба на акции	0	0	0	40	40	69	0	61	146	276	20	0	0	0
Одлив	596	3.532	1035	2319	7.482	792	3804	900	2.605	8.101	892	3.804	390	124
Отплата на главница	596	3.532	1035	2319	7.482	792	3804	900	2.605	8.101	892	3.804	390	124
Надворешен долг	596	534	726	734	2.590	650	783	760	905	3.098	760	783	208	124
Домашен долг	0	2.998	309	1585	4.892	142	3021	140	1.700	5.003	132	3.021	182	0

*Сметки за сопствени приходи.

Извор: Министерство за финансии на Република Македонија.

Табела 7

БИЛАНС НА НБРМ 1,2,3,4)

Табела бр.7

	2009												2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
А. ВКУПНИ СРЕДСТВА	93073	91373	82366	78467	76168	78057	89571	96341	97643	98975	101631	102010	103709	103882	103114	105478	107774	109433	105350	110091	112350	110622	111982	114473
1. Девизни средства	88888	87201	78197	74290	72012	73904	85428	92219	93538	94889	97499	97807	99515	99697	98935	101310	103590	105246	101212	105896	104160	102450	103745	105495
1.1. Девизни резерви	88543	86814	77859	73928	71658	73618	85235	92066	93387	94760	97380	97725	99435	99595	98837	101209	103485	105138	101126	105844	104119	102408	103707	105451
1.2. Останати девизни средства	345	387	338	362	354	286	193	154	151	129	119	83	80	102	99	102	105	108	86	53	41	42	38	45
2. Побарувања од Државата	1309	1305	1305	1306	1306	1305	1306	1306	1301	1294	1319	1327	1337	1347	1347	1355	1380	1394	1370	1381	5405	5402	5477	5493
2.1. Во денари	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1297	1293	1286	1311	1318	1328	1338	1338	1346	1371	1383	1360	1371	5395	5392	5465	5479
2.2. Во странска валута	12	8	8	9	9	9	9	9	8	8	8	9	9	9	9	9	11	10	11	10	11	10	12	13
3. Други средства	2876	2867	2864	2872	2850	2847	2837	2815	2804	2792	2813	2876	2857	2838	2832	2813	2804	2793	2768	2813	2784	2770	2760	3485
Б. ВКУПНИ ОБВРСКИ	93073	91373	82366	78467	76168	78057	89571	96341	97643	98975	101631	102010	103709	103882	103114	105478	107774	109433	105350	110091	112350	110622	111982	114473
1. Монетарна база	45654	45915	42550	42717	42016	44035	49041	49542	48875	52287	51188	51892	52672	51077	50046	51684	52365	54127	52346	52903	51432	54313	53027	53917
1.1. Готови пари во оптик	18484	17856	17267	17388	17144	16822	18094	17599	17170	17243	17449	19482	18431	17949	17995	17925	18576	18463	19752	19338	18879	19007	18507	20173
1.2. Останати депозитни институции	21246	22026	19686	19678	18742	20850	24377	25356	24860	28055	27171	26639	28044	27090	26001	27345	27166	29001	27167	28000	26845	29445	28770	28830
1.2.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	10550	10787	8823	8444	7279	9281	12815	13470	12612	15759	14881	14245	15704	14919	13761	14877	14760	16299	14479	15109	13804	16514	15849	15659
1.2.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	895	847	240	331	275	324	310	281	269	239	186	169	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.3. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	9801	10392	10623	10903	11189	11245	11252	11605	11978	12058	12104	12225	12189	12171	12240	12468	12406	12702	12688	12891	13042	12931	12921	13170
1.3. Локална самоуправа	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505
1.3.1. Трансферабилни депозити - Локална самоуправа, во денари	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505
1.4. Останати финансиски институции	2844	2848	2942	3006	3137	3143	3414	3296	3379	3392	3327	3410	3300	3415	3459	3484	3460	3484	2270	2195	2282	2328	2330	2409
2. Готови пари кај останати депозитни институции	2569	2515	2621	2627	2700	2613	2795	2834	2714	2639	2979	3216	2906	2862	3151	2702	3071	2801	3024	3135	2934	2939	2922	3215
3. Останати депозитни институции - останати обврски	13593	14103	7511	10502	9923	12489	8391	13054	15247	14830	17846	16676	18194	21033	23201	23447	25012	23660	22878	25427	27618	25623	27118	26867
3.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	0	418	602	663	1557	2835	2110	3781	2618	2496	2526	814	417	215	246	215	197	185	62	985	986	924	984	923
3.3. Кредити, во странска валута	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.4. Хартии од вредност, исклучени од монетарните агрегати, во денари	13593	13685	6909	9838	8366	9654	6280	9274	12333	15319	15862	17776	20817	22954	23231	24814	23475	22816	24441	26631	24698	26133	25944	
4. Ограничени депозити	2	1	1	13	17	17	8	2	12	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5. Девизни обврски	949	950	949	949	734	733	733	4158	4542	4484	4505	4561	4638	4719	4722	4777	4812	4903	4724	4993	4816	4788	4872	4886
6. Депозити на државата	13738	11696	14900	8287	7600	5445	16149	14595	13536	12103	11903	12692	11385	9507	8242	7620	6112	6774	7807	8043	10435	8172	8024	9009
6.1. Во денари	10876	9055	12445	5757	4808	3485	3812	2170	1539	1523	1674	2775	3110	3013	4206	2384	1546	2189	3995	4402	3485	2129	2875	5941
6.2. Во странска валута	2862	2641	2455	2530	2793	1960	12337	12425	11997	10580	10229	9917	8274	6494	4035	5236	4566	4585	3812	3640	6950	6043	5149	3068
7. Останати обврски	19137	18708	16455	15999	15878	15338	15249	14989	15431	15264	16189	16189	16820	17546	16903	17950	19474	19968	17594	18725	18049	17726	18941	19794

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Август 2008 година, депозитните банки и штедилниците издвојуваат задолжителен депозит кај НБРМ, согласно Одлуката за задолжителен депозит кај НБРМ, бр. 02-15/VI-1/2008

3) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

4) Согласно препораките на ММФ, променет е третманот на СПВ алокацијата така што наместо да биде дел од капиталните сметки претставува девизна обврска на НБРМ. Извршена е ревизија на

БИЛАНС НА НБРМ 1,2,3,4)

Табела бр.7

	2011												2012					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
А. ВКУПНИ СРЕДСТВА	113189	112959	138681	138380	142965	140365	146861	143536	139862	151305	153490	164498	167990	163161	166352	163544	164337	162748
1. Девизни средства	105025	104760	116919	118563	122646	120236	124943	123392	119141	131031	132502	141624	146633	142305	145456	142429	141082	139316
1.1. Девизни резерви	104979	104715	116881	115470	116006	112912	111589	113389	113644	113083	113577	127247	127142	126801	127184	126876	126711	124415
1.2. Останати девизни средства	46	45	38	3092	6640	7324	13354	10003	5497	17948	18924	14377	19491	15504	18272	15553	14372	14901
2. Побарувања од Државата	5451	5468	19039	18451	18932	18750	19058	18739	19322	18884	19600	20098	19979	19486	19534	19754	20454	20357
2.1. Во денари	5379	5395	5402	5209	5317	5281	5358	5278	5424	5314	5502	5647	5642	5473	5485	5547	5723	5700
2.2. Во странска валута	72	74	13637	13242	13615	13469	13700	13461	13898	13571	14099	14451	14337	14013	14049	14208	14731	14657
3. Други средства	2713	2731	2722	1366	1387	1379	2859	1404	1398	1390	1388	2776	1379	1370	1363	1361	2800	3075
Б. ВКУПНИ ОБВРСКИ	113189	112959	138681	138380	142965	140365	146861	143536	139862	151305	153490	164498	167990	163161	166352	163544	164337	162748
1. Монетарна база	53993	54389	61954	65852	65868	65572	69231	68663	63903	54810	54116	58879	56700	56001	54592	59842	58785	59323
1.1. Готови пари во оптик	18875	19087	18744	19841	20592	20135	21418	20843	20357	20321	19711	22767	21559	21623	21095	21565	21669	22171
1.2. Останати депозитни институции	29518	29633	37199	39600	38934	39148	41836	41799	37261	28471	28469	30877	29567	28977	27701	32091	30991	31128
1.2.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	16123	15073	15083	16396	16023	14422	14824	15338	11987	14261	14438	16746	16063	15659	14679	18327	16713	16904
1.2.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во денари	0	1070	8597	9549	9120	10818	12997	12417	11086	0	0	0	0	0	0	701	1178	1095
1.2.3. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	13395	13490	13519	13655	13791	13907	14015	14044	14188	14211	14032	14131	13504	13318	13022	13063	13100	13129
1.3. Локална самоуправа	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742	3067	2961	2813
1.3.1. Трансферабилни депозити - Локална самоуправа, во денари	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742	3067	2961	2813
1.4. Останати финансиски институции	2476	2492	2559	2575	2626	2668	2704	2759	2813	2736	2823	2895	2952	3065	3055	3119	3165	3211
2. Готови пари кај останати депозитни институции	3061	3025	2801	3044	3311	3095	3332	3291	3172	3355	3084	3460	3358	3289	3235	3490	3300	3349
3. Останати депозитни институции - останати обврски	27142	27388	19874	15946	19493	19219	15814	14765	20492	31151	31286	32230	34342	36702	40421	32851	28616	28723
3.1. Трансферабилни депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Останати депозити, исклучени од монетарните агрегати, во странска валута	923	923	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.3. Кредити, во странска валута	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
3.4. Хартии од вредност, исклучени од монетарните агрегати, во денари	26218	26465	19874	15945	19492	19219	15813	14765	20491	31150	31285	32230	34341	36702	40420	32850	28615	28722
4. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	19	19	19	19
5. Девизни обврски	4786	4832	4761	7688	11342	12000	17847	14452	10090	22415	23578	19121	24195	20136	22922	20257	19236	19704
6. Депозити на државата	9659	8185	34240	32730	28990	26840	26347	26684	26633	24542	24675	33541	32147	29851	29476	31263	37495	34919
6.1. Во денари	5515	4132	2906	5384	1315	2552	3696	4461	5011	4124	4599	7028	6014	4427	4383	6239	11823	9872
6.2. Во странска валута	4144	4053	31334	27346	27674	24288	22651	22224	21622	20418	20076	26512	26133	25424	25092	25023	25672	25047
7. Останати обврски	17610	18165	17852	16164	17272	16733	17620	18971	18744	18386	19830	20728	20606	20471	18923	19313	20186	20059

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Август 2008 година, депозитните банки и штедилниците издвојуваат задолжителен депозит кај НБРМ, согласно Одлуката за задолжителен депозит кај НБРМ, бр. 02-15/VI-1/2008 од 12.06.2008

3) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

4) Согласно препораките на ММФ, променет е третманот на СПВ алокацијата така што наместо да биде дел од капиталните сметки претставува девизна обврска на НБРМ. Извршена е ревизија на целата

Табела 8

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003						2004						2005						2006						2007						2008					
	XII	XI	XII	XI	XII	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII						
A. ВКУПНО СРЕДСТВА	128133	146283	171189	204745	254348	283710	279841	283209	281636	284510	282706	284134	287565	293062	293358	298724	302720	306469	307928	309677	310961	317359	324351	328194	331352	331594	335190	337668	342815	349758						
I. Валути и депозити	40700	44136	49509	55860	59192	50211	49414	50741	50913	53215	55682	54737	60173	62983	60786	63857	61073	60794	57956	55073	53849	56658	60361	60487	60167	60032	59705	63303	64985	68466						
1.1.. Валути	2368	2390	3332	3905	4791	5667	5043	4812	4962	5203	5268	5025	6109	5512	5349	5200	5539	5912	5153	4932	5286	5231	5534	5297	6135	6152	5635	5514	5427	6204						
1.1.1. Во денари	844	921	1389	1545	1986	3198	2569	2515	2621	2627	2700	2613	2795	2834	2714	2639	2979	3216	2906	2862	3151	2702	3071	2801	3024	3152	2934	2939	3222	3215						
1.1.2. Во девизи	1524	1469	1943	2360	2805	2469	2474	2297	2341	2576	2568	2412	3315	2679	2635	2561	2560	2696	2247	2070	2135	2530	2463	2496	3111	3018	2701	2575	2506	2989						
1.2. Депозити	38332	41746	46177	51955	54401	44544	44370	45930	45952	48012	50414	49713	54064	57471	55437	58657	55535	54882	52802	50140	48563	51427	54827	55190	54032	53880	54070	57789	59557	62262						
1.2.1. Во денари	3583	2850	4814	7420	10848	11977	11675	11737	9307	8942	7739	9812	13404	14055	13167	16135	15262	14614	15967	15031	13930	14952	14926	16737	14560	15320	14509	16609	16079	15978						
НБРМ/ Задолжителна резерва и останати	3295	2767	4742	7329	10649	11616	11208	11373	8856	8522	7289	9266	12958	13604	12730	15702	14824	14176	15528	14586	13484	14580	14529	16312	14132	14871	13630	16173	15647	15391						
валута	288	83	72	91	199	361	467	365	452	420	450	447	447	451	438	438	438	438	438	445	446	372	397	425	428	449	429	436	422	587						
Останати	34749	38896	41363	44535	43553	32567	32696	34192	36644	39071	42675	39900	40659	43415	42270	42522	40273	40268	36835	35109	34633	36475	39901	38453	39472	38560	40011	41180	43479	46285						
НБРМ Нерезидент	771	343	766	1347	1185	1832	1225	1375	1716	1888	2985	3063	2596	2693	2106	2819	1686	1233	1123	1166	1095	1021	1010	934	1726	1748	1886	1729	1789							
Нерезидент	2951	3504	5323	6373	7277	9769	9801	10392	10623	10903	11189	12468	12231	13196	12835	13404	13083	12225	12189	12171	12240	12468	12406	12702	12688	12891	13042	12931	12921	13170						
Нерезидент	31027	35049	35274	36815	35091	20966	21669	22425	24305	26280	28501	24369	25833	26553	26742	27012	24371	26357	23412	21814	21227	22912	26474	24742	25850	23943	25221	26363	28828	31325						
2. Хартии од вредност различни од акции	10778	11656	16218	22912	34300	27339	23722	23509	21291	20610	17722	19528	16807	20231	22937	23633	28020	29782	32668	35877	36709	36801	38309	38149	36272	38681	40898	39765	42739	44492						
2.1. Во денари	4829	6041	16140	22835	34217	27240	23663	23450	21233	21233	17664	19434	16590	19944	22637	23331	27500	29265	32145	35353	36336	36431	37952	37789	35919	38316	40530	39384	42357	44114						
2.1.1. НБРМ	4006	4465	8932	9457	21000	17437	13460	13281	6893	9824	8331	9594	6280	9572	12628	12331	15318	15861	17776	20814	22954	23230	24814	23196	22816	24441	26630	24698	26132	25943						
2.1.2. Останати депозитни институции	0	0	0	0	300	529	860	863	868	871	876	895	837	838	839	839	832	833	836	839	840	841	835	837	838	840	841	842	835	617						
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	53	34	34	34	34	13	13	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
2.1.4. Држава	823	1571	7205	13365	12837	9252	9289	9272	13384	9823	8422	8932	9461	9521	9169	10161	11350	12571	13533	13701	12542	12360	12303	13756	12266	13036	13060	13845	15390	17554						
2.1.5. Останати нефинансиски институции	0	5	3	13	80	22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
2.1.6. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
2.2. Во странска валута	5949	5615	78	77	83	99	59	59	59	59	58	94	217	286	300	302	520	517	523	523	374	370	357	360	353	365	367	381	381	377						
2.2.1. Држава	5889	5502	0	0	0	0	0	0	0	0	0	91	215	284	300	302	363	359	362	361	374	370	357	360	353	365	367	381	381	377						
2.2.2. Нерезиденти	60	113	78	77	83	99	59	59	59	59	58	3	3	3	0	0	157	159	161	162	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0						
3. Кредити	49164	60126	72604	95069	131562	176417	177028	179306	180466	180903	180305	179846	180324	180022	179793	180417	181923	184241	184395	185977	187083	188961	190102	191702	192930	194698	195411	195873	196655	198375						
3.1. Во денари	40735	47799	54148	70302	99521	136665	136261	138503	139788	140089	140167	139659	140192	139829	139662	140081	141064	142289	142513	142846	143465	143654	143816	144628	146210	147201	147004	147292	146911	144692						
3.1.1. НБРМ	0	0	0	0	0	0	8	8	8	8	8	9	10	12	11	12	14	13	12	13	12	13	12	13	14	14	13	14	13	16						
3.1.2. Останати депозитни институции	1342	743	796	1568	1966	2849	2223	2398	2771	2813	2714	2607	2618	2507	2439	2710	2683	2925	2690	2911	2905	2245	2285	2486	2611	2849	2262	2056	1966	2061						
3.1.3. Останати финансиски институции	46	0	3	4	52	30	118	141	87	95	50	57	44	24	33	35	35	31	41	41	42	43	39	21	23	19	19	39	37	40						
3.1.4. Држава	24	153	44	268	139	115	52	52	56	55	105	103	103	102	102	102	102	98	97	98	101	96	97	102	95	98	97	93	95	99						
3.1.5. Останати самоуправа	2	20	13	0	24	24	24	24	23	23	22	22	22	21	21	21	20	20	20	20	19	18	18	17	18	17	16	15	15	15						
3.1.6. Јавни нефинансиски институции	458	677	517	363	315	133	92	91	94	87	37	34	32	31	29	30	33	33	32	31	25	23	18	13	12	11	10	10	10	10						
3.1.7. Останати финансиски институции	28507	30065	30336	37026	48498	68078	66608	68693	69356	69471	69411	68790	69090	68821	68671	68759	69602	70993	71540	71734	72103	72594	72099	72006	73382	73620	73731	73866	73386	71848						
3.1.8. Други резиденти	10355	16139	22428	31049	48487	65414	67083	67044	67344	67472	67764	67978	68216	68252	68296	68357	68526	68121	68025	67945	68196	68561	69186	69908	69997	70517	70801	71141	71330	70544						
3.1.9. Нерезиденти	1	2	11	24	64	22	53	53	53	56	55</																									

Табела 8

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003						2009												2010											
	XII	XI	XII	XI	XII	XI	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Б. ВКУПНО ОБВРСКИ	128133	146283	171189	204745	254348	283710	279841	283210	281636	284510	282706	284134	287565	293062	293358	298724	302720	306469	307928	309677	310961	317359	324351	328194	331352	331594	335190	337668	342815	349758
1. Депозити вклучени во монетар	65671	78831	92725	117838	155869	175130	173922	174586	172789	174714	173259	174596	172880	177642	177897	181947	183647	187587	189304	189768	192433	196282	200480	201213	197149	201567	203658	206073	211217	213202
1.1. Во денари	31159	36262	41617	57385	87613	91298	88487	88391	83493	82879	82375	82972	78099	80497	80773	83617	85023	87073	87556	88087	89897	91937	95189	96197	92959	96227	97744	99695	102694	104409
1.1.1. Останати финансиски институции	398	285	338	492	1008	1947	5227	5232	4850	4859	5018	5495	5158	5387	5893	6244	6708	7005	7062	7266	7497	7777	7896	7690	7985	8293	8148	8070	8111	7821
1.1.2. Јавни самоуправа	308	193	16	10	33	42	61	60	61	52	59	37	32	29	42	39	34	33	33	33	34	33	32	32	34	33	41	46	45	18
1.1.3. Јавни нефинансиски институции	457	659	609	674	2511	3095	5455	5220	5278	5073	4695	4330	3625	4260	3692	3487	3183	3067	2410	3127	2799	2962	2684	2732	2546	3021	3381	3560	3467	2927
1.1.4. Останати финансиски институции	15491	18866	20571	27691	37280	38913	32860	34104	32240	31848	32275	33312	29409	31276	30733	31548	32111	31459	31777	29999	29881	30026	32156	32122	27750	29945	30428	30817	32342	31646
1.1.5. Други резиденти	14505	16259	20083	28518	46781	47301	44884	43774	41065	41047	40335	39776	39870	39543	40426	42295	42983	45508	46273	47663	49685	51138	52420	53621	54644	54929	55747	57202	58730	61997
1.2. Во странска валута	34512	42569	51108	60453	68256	83832	85435	86195	89296	91834	90885	91624	94780	97145	97124	98330	98624	100513	101748	101681	102535	104345	105292	105016	104190	105340	105914	106378	108523	108793
1.2.1. Останати финансиски институции	49	73	20	32	78	217	793	893	844	873	1017	994	935	941	933	971	1015	1108	1085	1044	1382	956	970	1010	1140	1052	1023	937	1000	1037
1.2.2. Јавни самоуправа	0	0	0	0	0	0	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	10	9	9	9	9	9	9
1.2.3. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	1791	327	383	435	261	230	392	457	431	459	484	358	369	364	362	363	365	341	351	360	294	279	283	311
1.2.4. Останати финансиски институции	6834	9659	11522	15243	17417	19883	17668	17528	17746	17790	15904	15177	16361	17641	16829	17609	17131	17679	17732	16931	17370	19636	20693	20034	19531	19660	20381	20500	21196	20648
1.2.5. Други резиденти	27629	32837	39566	45178	50761	63732	65176	67440	70316	72729	73695	75215	77084	78096	78922	79283	79986	81360	82553	83333	83412	83380	83254	83621	83159	84258	84206	84652	86035	86788
2. Депозити исклучени од монета	7372	5849	8541	13869	18367	23512	21661	23950	24033	24248	25233	20024	24959	25539	25359	24009	24103	21332	19363	19154	19076	18423	18380	18501	19259	18070	18236	18722	19261	21811
2.1. Во денари	3166	2241	2985	3516	4398	5721	4087	4771	4713	5047	5373	5012	5971	6665	6737	6028	5937	6124	6438	5582	5743	5786	5655	5688	5646	5447	5681	5837	6083	5754
2.1.1. НЕРМ	0	0	0	0	0	0	35	35	0	0	0	3	3	4	6	7	8	9	10	12	13	15	17	20	19	21	1	0	1	
2.1.2. Останати депозитни институции	1150	740	1273	1746	2954	3420	510	504	593	530	561	562	593	621	628	542	554	552	565	551	582	491	494	523	515	536	518	534	517	679
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	4	88	19	4	34	34	37	37	37	37	37	38	33	34	33	33	33	45	46	46	16	16	16
2.1.4. Држава самоуправа	1850	1177	1562	1672	1359	2243	1230	1212	1217	1299	1182	1310	1330	1931	1948	1365	1168	1226	1256	1122	1175	1307	1154	1104	854	827	1072	1039	1118	1157
2.1.6. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	23	23	23	23	23	24	24	18	18	18	18	18	12	12	10	10	10	10	7	7	7	7	7	
2.1.6. Јавни нефинансиски институции	166	324	150	98	85	58	39	39	39	39	39	39	0	19	19	19	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
2.1.7. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	483	966	1077	1097	1072	1000	989	976	1007	930	956	912	1048	992	992	939	933	899	893	912	920	963	1059	984
2.1.8. Други резиденти	0	0	0	0	0	0	803	1020	828	810	1113	792	860	830	830	891	930	1136	1187	1128	1132	1170	1169	1226	1452	1329	1322	1365	1402	1362
2.1.9. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	964	970	846	1228	1377	1280	2138	2231	2245	2219	2247	2214	2302	1713	1786	1801	1824	1853	1836	1751	1755	1892	1943	1528
2.2. Во странска валута	4206	3608	5556	10353	13969	17791	17573	19179	19320	19202	19861	15012	18988	18874	18622	17981	18165	15208	12926	13571	13333	12637	12725	12813	13613	12623	12555	12885	13177	16057
2.2.1. Останати депозитни институции	760	340	964	1657	1571	2308	1213	963	1170	1247	1382	1454	1493	1780	1350	921	1150	902	849	875	945	862	807	797	829	738	764	953	718	870
2.2.2. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	47	56	9	9	9	9	8	8	8	8	9	9	9	12	12	12	14	13	14	14	13	14	15	
2.2.3. Држава	25	27	1	1	1	2	49	16	5	8	8	6	5	7	6	4	5	5	6	7	6	6	6	6	5	7	5	4	201	164
2.2.4. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	244	1826	1910	1942	1935	1923	1861	1792	1797	1753	1757	1747	1764	1762	1652	1626	1673	1636	1543	1512	1495	1524	1472	1434
2.2.5. Јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	1606	1633	1770	1742	1717	1797	1809	2058	2392	2344	2156	2243	2258	2353	2404	2474	2430	2808	2482	2451	2522	2531	2627	2639
2.2.6. Други резиденти	3421	3241	4591	8695	12397	15481	14414	14686	14455	14253	14809	9822	13812	13229	13069	12951	13087	10303	8040	8567	8316	7657	7798	7553	8740	7901	7755	7859	8146	10936
3. Хартии од вредност различни од	0	0	0	0	300	954	957	959	975	977	944	932	936	940	943	947	942	932	938	942	945	949	945	936	939	943	947	950	927	617
4. Кредити	8959	9691	13556	14646	17860	16047	15599	15955	16088	16330	15912	20139	19923	19672	19695	20991	21801	25445	25125	26354	25004	25900	27845	28593	30978	31177	31230	30615	30882	33749
4.1. Во денари	2532	1946	2218	3212	3575	5089	4838	4999	5358	5360	5263	5209	5181	5074	5101	5412	5441	5779	5462	5713	5710	4964	5139	5363						

Табела 8

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012						
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
A. ВКУПНО СРЕДСТВА	348059	351252	356990	360817	366040	369593	371368	372410	372235	375134	375852	383002	381184	386519	391441	392666	392304	395069	
1. Валути и депозити	66204	66670	74245	77974	77060	76951	85044	85288	78185	68911	67309	71531	67900	69356	64673	67107	65397	64966	
1.1. Валути	5339	5340	4926	5577	5569	5773	6629	6148	5972	6372	6114	7601	6248	5948	5769	6024	6149	6306	
1.1.1. Во денари	3061	3025	2801	3044	3111	3095	3332	3291	3172	3355	3084	3460	3358	3289	3235	3490	3300	3349	
1.1.2. Во девизи	2278	2315	2125	2533	2258	2678	3297	2857	2800	3017	3031	4141	2890	2659	2534	2534	2849	2957	
1.2. Депозити	60865	61331	69319	72397	71491	71178	78415	79140	72213	62539	61195	63931	61652	63408	58904	61084	59248	58660	
1.2.1. Во денари	16271	16293	23818	25905	25061	25135	28041	27998	23415	14632	14564	16784	15965	15700	14545	18855	17795	17770	
- НБРМ/ Задолжителна резерва и останати	15826	15849	23372	25509	24666	24749	27639	27578	22994	14212	14431	16648	15905	15566	14440	18740	17657	17645	
- валута	445	444	446	397	395	385	402	420	420	133	137	60	134	104	115	138	125	125	
- останати	44595	45038	45501	46491	46430	46043	50374	51142	48798	47907	46631	47146	45687	47707	44359	42228	41453	40890	
- останати - НБРМ Нерезиденти	1493 13395 29707	1630 13490 29918	757 13519 31224	996 13655 31841	792 13791 31847	854 13907 31282	1151 14015 35208	914 14044 36183	914 14188 33618	854 14210 32842	391 14031 32209	744 14130 32272	431 13504 31752	1206 13318 33183	649 13022 30688	625 13063 28541	693 13100 27660	666 13129 27095	666 13129 27095
2. Хартии од вредност различни од акции	44601	44793	38121	34060	36421	36058	32549	31708	36868	47791	48008	48837	51084	53779	57631	51808	53845	54054	
2.1. Во денари	44222	44351	37675	33610	35965	35601	32107	31274	36432	47294	47510	48343	50583	53266	57117	51296	53331	53533	
2.1.1. НБРМ	26218	26465	19873	15944	19492	19218	15813	14764	20490	31150	31285	32229	34340	36700	40418	32849	28614	28722	
2.1.2. Останати депозитни институции	618	619	621	622	617	618	620	620	622	623	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.1.3. Останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
2.1.4. Држава	17385	17267	17181	17044	15857	15765	15671	15886	15316	15517	16222	16110	16240	16562	16695	18444	24713	24808	
2.1.5. Останати нефинансиски	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.1.6. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
2.2. Во странска валута	379	442	446	450	455	457	442	435	437	497	497	494	501	513	514	512	514	521	
2.2.1. Држава	379	442	446	450	455	457	442	435	437	497	497	494	501	513	514	512	514	521	
2.2.2. Нерезиденти	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3. Кредити	198310	200049	203787	206275	209023	211061	211827	212059	213695	214091	215590	218061	217608	218518	222483	224414	227177	228291	
3.1. Во денари	144552	145486	146885	148673	149914	150990	150698	149999	150702	150894	152017	152291	152352	152886	155140	156900	159940	161311	
3.1.1. НБРМ	15	13	21	35	46	52	61	72	49	19	15	17	11	5	7	8	9	8	
3.1.2. Останати депозитни институции	1974	1756	1758	1849	2095	1940	1756	1719	1979	1655	1764	2315	1557	1548	1933	1411	2207	1989	
3.1.3. Останати финансиски институции	21	21	25	20	39	39	49	49	30	35	36	42	40	85	81	180	175	165	
3.1.4. Држава	89	92	97	88	97	105	107	114	84	99	107	118	98	109	124	103	117	129	
3.1.5. Самоуправа	15	14	13	13	13	12	33	72	118	118	135	243	248	264	262	258	265	286	
3.1.6. Јавни нефинансиски	12	17	17	19	21	25	24	14	13	41	41	41	39	39	39	39	39	38	
3.1.7. Останати нефинансиски	71792	72916	73681	74993	75100	75502	74752	73529	73748	73849	74452	74291	75082	75584	76839	78675	79993	80720	
3.1.8. Други резиденти	70577	70601	71216	71600	72447	73260	73861	74375	74627	75054	75414	75171	75225	75201	75804	76173	77078	77914	
3.1.9. Нерезиденти	57	56	57	56	56	55	55	55	54	53	53	53	53	52	52	53	58	63	
3.2. Во странска валута	53758	54563	56902	57602	59109	60071	61128	62061	62993	63197	63574	65769	65255	65632	67343	67514	67237	66979	
3.2.1. Останати депозитни институции	4632	4742	5759	6564	6794	7059	6743	6789	6817	6480	6546	7936	7343	7521	8497	8229	8622	8628	
3.2.2. Останати финансиски институции	34	31	32	31	29	28	26	23	22	21	18	17	17	17	17	21	23	22	
3.2.3. Држава	10	9	9	8	7	5	4	4	4	4	4	3	3	3	3	2	2	1	
3.2.4. Самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	1	6	6	7	10	10	10	11	12	13	17	
3.2.5. Јавни нефинансиски	398	397	383	274	269	265	266	255	260	258	277	280	281	280	280	279	284	280	
3.2.6. Останати нефинансиски	42815	43289	44313	44139	45272	46006	47253	48059	48869	49312	49500	50450	50451	50547	50969	51211	50394	50031	
3.2.7. Други резиденти	5134	5299	5528	5786	5944	6014	6110	6167	6278	6423	6510	6556	6561	6571	6611	6685	6770	6774	
3.2.8. Нерезиденти	735	796	877	801	794	694	726	762	737	692	712	517	589	682	956	1076	1129	1226	
4. Акции и други сопственички хартии од вредност	1431	1436	1417	1416	1430	1434	1450	1447	1450	1454	1469	1533	1604	1640	1620	1638	1617	1607	
4.1. Во денари	1242	1245	1228	1227	1233	1240	1252	1249	1247	1247	1257	1312	1386	1411	1387	1397	1374	1357	
4.2. Во странска валута	189	192	188	188	197	194	199	198	203	206	212	221	218	229	233	241	243	249	
5. Финансиски деривативи	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0	7	3	0	0	0	0	20	15	
6. Останати побарувања	23627	24538	25437	26986	27883	29652	26027	27164	27233	27841	28397	27593	27647	27956	29622	32253	28595	30054	
6.1. Во денари	22718	23132	24007	25589	26221	27932	24291	25423	25463	26113	26518	25707	25775	26575	28120	30674	27068	28561	
6.2. Во странска валута	909	1406	1431	1397	1662	1720	1737	1741	1770	1728	1878	1886	1872	1381	1502	1578	1527	1492	
7. Нефинансиски средства	13874	13754	13982	14106	14225	14437	14470	14744	14803	15047	15072	15444	15340	15270	15411	15446	15654	16083	

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од Јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот сметковен план за банки

Табела 8

Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	IV	
Б. ВКУПНО ОБВРСКИ	348059	351252	356990	360817	366040	369593	371368	372410	372235	375135	375852	383002	381184	386519	391441	392666	392304	395069
1. Депозити вклучени во монетар	213743	214900	216220	215044	218119	219709	224616	226647	225103	227568	229428	232836	234157	234764	236705	235105	235599	236426
1.1. Во денари	104662	105056	105381	105271	106796	107536	108472	109759	110462	111861	112552	119357	121686	123384	124940	123697	123979	125740
1.1.1. Останати финансиски институции	8022	8294	8073	8008	7903	7857	8304	8149	7320	7544	7317	7407	7556	7302	7445	7886	8018	7558
самоуправа	24	22	16	18	19	26	21	23	20	19	21	20	17	18	16	16	13	13
1.1.3. Јавни нефинансиски	2856	2740	2739	2690	2880	2527	2513	2643	3025	2773	2485	2132	2358	2378	2216	2025	1839	2099
1.1.4. Останати нефинансиски	32106	31223	31698	29936	31086	31696	32100	33140	33024	33671	33589	35243	35287	35055	35811	32795	32186	32398
1.1.5. Други резиденти	61655	62778	62854	64619	64908	65430	65534	65805	67074	67854	69140	74555	76467	78632	79452	80975	81923	83673
1.2. Во странска валута	109081	109844	110839	109773	111323	112173	116144	116887	114641	115707	116876	113479	112471	111380	111765	111409	111620	110685
1.2.1. Останати финансиски институции	985	977	931	1047	1076	1091	1145	1282	1243	1148	1155	1135	1123	1227	1089	1655	1085	1043
самоуправа	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.2.3. Јавни нефинансиски	317	344	333	324	312	308	303	324	348	383	402	409	372	349	380	329	620	385
1.2.4. Останати нефинансиски	20581	20695	20893	19176	19383	19550	22654	22894	20178	21758	22622	20249	20230	19492	20055	19269	19814	19283
1.2.5. Други резиденти	87190	87829	88681	89226	90551	91225	92041	92388	92872	92417	92696	91686	90746	90311	90241	90155	90101	89974
2. Депозити исклучени од монета	19065	19029	20061	20986	21653	21582	22010	19219	20349	20657	17818	18961	17908	18740	18361	19861	20284	20351
2.1. Во денари	5428	5582	5630	5852	6195	6174	5889	5540	5832	6147	5891	6068	5683	5922	5855	5933	6328	6244
2.1.1. НЕРМ	1	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	1	1	1	1	1
2.1.2. Останати депозитни институции	499	488	516	564	565	574	576	584	645	677	471	393	265	431	303	313	323	187
2.1.3. Останати финансиски институции	16	15	15	25	26	27	19	19	20	20	20	21	21	21	21	21	22	21
2.1.4. Држава	1100	1137	1095	1173	1088	1060	1051	1123	1330	1550	1512	1238	1260	1273	1270	1373	1410	1724
самоуправа	7	6	3	3	3	3	4	4	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2
2.1.6. Јавни нефинансиски	21	21	21	21	21	22	22	22	23	23	23	23	23	22	22	22	22	22
2.1.7. Останати нефинансиски	947	939	909	937	1029	1024	1024	1021	1028	1037	992	1402	1144	1085	1112	1054	1007	994
2.1.8. Други резиденти	1292	1404	1544	1491	1812	1600	1859	1671	1648	1648	1638	1802	1747	1842	1862	1879	1924	2000
2.1.9. Нерезиденти	1545	1572	1525	1637	1648	1793	1333	1097	1134	1188	1231	1185	1219	1244	1262	1269	1617	1294
2.2. Во странска валута	13636	13447	14431	15134	15459	15408	16121	13679	14517	14510	11927	12894	12225	12819	12506	13928	13956	14106
2.2.1. Останати депозитни институции	571	717	769	1001	805	862	1041	902	999	864	436	747	452	1024	475	451	523	469
2.2.2. Останати финансиски институции	15	13	19	19	19	19	21	22	23	21	22	22	19	20	22	22	21	21
2.2.3. Држава	114	107	103	95	97	90	81	88	92	87	90	84	87	72	68	65	54	54
2.2.4. Останати нефинансиски	1397	1412	1393	1373	1314	1271	1211	1160	1193	1063	1059	1512	1427	1385	1161	1127	993	977
2.2.5. Јавни нефинансиски	0	0	0	0	0	0	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
2.2.6. Други резиденти	2619	2633	2717	2802	2814	3336	2820	2921	3062	3212	3072	3026	3080	3127	3218	3142	3173	3325
2.2.7. Нерезиденти	8921	8564	9429	9844	10410	9829	10946	8572	9135	9250	7236	7488	7146	7177	7548	9108	9179	9245
3. Хартии од вредност различни од	618	619	621	622	617	618	620	620	622	623	0	0	0	0	0	0	0	0
4. Кредити	33349	33306	35518	37895	38563	38639	38394	36956	36874	35939	36182	39602	36673	38802	40067	39013	41216	40897
4.1. Во денари	4565	4353	4363	4282	4607	4466	5758	4286	4574	4078	4240	4913	4083	4192	4716	4246	6557	6690
4.2. Во странска валута	28784	28952	31155	33613	33955	34173	32635	32670	32299	31860	31942	34689	32591	34610	35351	34767	34659	34207
5. Финансиски деривативи	6	1	6	18	8	7	8	0	0	12	0	0	2	10	5	1	0	0
5.1. Во денари	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2. Во странска валута	6	1	6	18	8	7	8	0	0	12	0	0	2	10	5	1	0	0
6. Останати обврски	24456	25377	26650	28021	28452	30033	26272	27675	27692	28257	28641	27464	27839	28157	30158	32021	28383	30026
6.1. Во денари	23264	23631	24977	25847	26579	28202	24395	25676	25797	26429	26828	25669	26023	26785	28855	30599	26915	28408
6.2. Во странска валута	1192	1746	1673	2175	1873	1832	1877	1999	1894	1828	1812	1795	1816	1372	1303	1422	1468	1618
7. Акции и други сопственички ха	56822	58019	57913	58230	58629	59005	59449	61293	61596	62079	63784	64140	64605	66046	66146	66665	66822	67370

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од Јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 9

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2
во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	65371	67722	88937	107524	109068	90980	88967	87428	80949	78762	78534	77493	86604	90895	92170	92974	92113	94764
1. Девизни средства, нето	42096	41374	65725	84853	94424	90953	87939	86251	77247	73340	71278	73172	84696	88061	88996	90405	92994	93246
1.1. Девизни средства	46078	44831	69588	88102	94979	91908	88888	87201	78197	74290	72012	73904	85428	92219	93538	94889	97499	97807
1.2. Девизни обврски	-3982	-3457	-3863	-3249	-555	-955	-949	-950	-949	-949	-734	-733	-733	-4158	-4542	-4484	-4505	-4561
2. Девизни средства, нето	23275	26348	23212	22671	14644	27	1029	1177	3702	5421	7256	4322	1908	2834	3174	2569	-881	1518
2.1. Девизни средства	33080	37106	37797	39732	38478	23904	24682	25244	27203	29365	31604	27899	30187	30465	30720	30978	28489	30643
2.2. Девизни обврски	-9805	-10758	-14585	-17061	-23834	-23877	-23654	-24067	-23501	-23944	-24348	-23577	-28279	-27632	-27546	-28409	-29370	-29125
B. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	43317	55212	57232	72912	121814	169749	170028	173783	174959	178445	177414	179028	169596	170240	170646	174054	177231	178825
1. Побарувања од државата, нето	-4392	-4132	-15271	-21263	-8922	-5530	-6033	-4360	-4082	-1073	-1643	1028	-9009	-7941	-7308	-4287	-2648	-2408
1.1. Побарувања од државата	3890	3495	3549	2519	1271	1304	1305	1305	1306	1306	1306	1305	1306	1306	1301	1294	1319	1327
1.2. Депозити на државата	-12348	-12865	-24025	-34648	-20833	-12334	-13738	-11696	-14900	-8287	-7601	-5446	-16149	-14595	-13536	-12103	-11903	-12692
1.3. Побарувања од државата	6833	7333	7542	13646	12995	9380	9800	9588	13529	9972	8576	9228	9884	10018	9687	10690	11945	13059
1.4. Депозити на државата	-2767	-2095	-2338	-2781	-2355	-3880	-3405	-3557	-4017	-4064	-3924	-4060	-4050	-4669	-4761	-4168	-4009	-4103
2. Побарувања од локалната самоуправа	2	20	13	0	0	24	24	24	24	23	23	22	22	22	21	21	20	20
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	2	20	13	0	0	24	24	24	24	23	23	22	22	22	21	21	20	20
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции	485	682	517	363	315	133	374	372	516	512	511	453	431	435	446	441	439	431
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	485	682	517	363	315	133	374	372	516	512	511	453	431	435	446	441	439	431
4. Побарувања од приватен сектор	47172	58639	71967	93803	130366	174782	175068	177000	177802	178276	177861	176876	177546	177138	176893	177287	178846	180196
4.1. Побарувања од приватен сектор	-1	44	1063	1092	1412	1508	1499	1490	1494	1506	1498	1491	1487	1480	1471	1464	1480	1512
4.2. Побарувања од приватен сектор	47173	58595	70904	92711	128954	173274	173569	175509	176769	176363	175386	176059	175658	175422	175823	177366	178684	
5. Побарувања од останати финансиски институции	49	3	6	9	55	340	595	747	699	708	661	649	607	586	593	592	573	587
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	46	0	3	6	52	337	594	746	698	707	660	648	606	585	592	591	572	586
B. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	28265	28842	31354	36788	48858	56942	52702	52073	49446	49465	50319	50854	51471	52894	51376	52716	52301	54584
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	14166	14150	14424	16187	17908	17601	15915	15341	14646	14760	14443	14210	15299	14766	14456	14604	14470	16266
2. Обврски кон јавен сектор	0	0	679	635	1602	2823	3080	3185	2655	2646	2992	3219	3157	3290	3467	3596	3241	2361
3. Обврски кон останати финансиски институции	1317	1569	1575	1882	2006	2794	2844	2848	2942	3006	3137	3143	3414	3296	3379	3392	3327	3410
4. Депозитни пари	12782	13123	14676	18084	27342	33724	30863	30700	29203	29053	29746	30281	29602	31542	30075	31123	31262	32547
Г. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	166	324	150	98	85	69	3201	5509	5649	5667	5917	5592	5551	5695	6075	5962	5838	6077
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	11	2	1	1	13	17	17	8	2	12	7	0	0
2. Ограничени депозити	166	324	150	98	85	58	3199	5507	5648	5654	5900	5575	5543	5693	6062	5955	5837	6077
Д. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	52889	65708	78049	99754	128527	141406	143059	143887	143586	145660	143514	144315	143278	146100	147823	150824	152385	155040
1. Орочени, штедни и девизни депозити	52889	65708	78049	99754	128527	141406	143059	143887	143586	145660	143514	144315	143278	146100	147823	150824	152385	155040
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	0	0	0	15	346	10	441	452	436	369	360	340	381	361	356	415	407	397
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	346	10	441	452	436	369	360	340	381	361	356	415	407	397
Е. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	38327	40727	45756	47644	52570	61474	64514	65062	63470	62687	62817	62648	62848	63140	63672	64130	65552	65554
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-10959	-12667	-9140	-3863	496	828	-4921	-5772	-6680	-6641	-6979	-7226	-7329	-7055	-6485	-7019	-7140	-8062

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2
во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	95012	92917	92943	96911	100656	99983	94424	97854	97099	96366	99436	99869
1. Девизни средства, нето	94877	94978	94214	96534	98778	100343	96488	100903	99344	97662	98873	100610
1.1. Девизни средства	99515	99697	98935	101310	103590	105246	101212	105896	104160	102450	103745	105495
1.2. Девизни обврски	-4638	-4719	-4722	-4777	-4812	-4903	-4724	-4993	-4816	-4788	-4872	-4886
2. Девизни средства, нето	135	-2061	-1271	377	1877	-360	-2064	-3049	-2245	-1296	563	-740
2.1. Девизни средства	27146	25372	24694	26761	30269	28488	30044	28071	29002	30009	32411	35346
2.2. Девизни обврски	-27012	-27433	-25965	-26383	-28392	-28848	-32108	-31120	-31247	-31304	-31848	-36086
B. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	181649	184830	186027	188332	190973	193713	193501	195453	197962	201704	203991	206007
1. Побарувања од државата, нето	-91	2070	2145	2476	4153	5036	3675	4253	5726	8849	10365	11511
1.1. Побарувања од државата	1337	1347	1347	1355	1380	1394	1370	1381	5405	5402	5477	5493
1.2. Депозити на државата	-11385	-9507	-8242	-7620	-6112	-6774	-7807	-8043	-10435	-8172	-8024	-9009
1.3. Побарувања од државата	14021	14195	13056	12865	12800	14266	12764	13550	13580	14379	15932	18060
1.4. Депозити на државата	-4064	-3965	-4017	-4124	-3916	-3849	-2652	-2636	-2825	-2759	-3019	-3033
2. Побарувања од локалната самоуправа	20	20	19	18	18	17	18	17	16	16	15	15
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	20	20	19	18	18	17	18	17	16	16	15	15
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции	424	417	426	420	461	448	433	431	433	427	417	417
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	424	417	426	420	461	448	433	431	433	427	417	417
4. Побарувања од приватен сектор	180710	181736	182852	184832	185758	187635	188797	190177	191215	191822	192617	193394
4.1. Побарувања од приватен сектор	1514	1493	1487	1468	1453	1444	1445	1492	1482	1475	1464	1455
4.2. Побарувања од приватен сектор	179196	180244	181364	183364	184305	186191	187352	188686	189733	190347	191153	191939
5. Побарувања од останати финансиски институции	586	587	586	586	584	577	578	575	572	590	576	669
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	585	585	585	585	582	576	576	574	571	589	575	668
B. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	52872	53367	52866	53508	56104	55706	55854	56966	57197	57301	57428	59867
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	15525	15087	14844	15224	15505	15662	16728	16204	15945	16068	15585	16958
2. Обврски кон јавен сектор	2896	2622	2592	2930	3162	3179	3157	3370	3425	3532	3420	2505
3. Обврски кон останати финансиски институции	3300	3415	3459	3484	3460	3484	2270	2195	2282	2328	2330	2409
4. Депозитни пари	31151	32242	31971	31871	33976	33381	33699	35198	35544	35373	36093	37995
Г. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	6291	6268	6211	6241	6237	6601	6402	6232	6288	6411	6589	6447
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Ограничени депозити	6290	6268	6211	6240	6237	6600	6401	6231	6287	6411	6589	6446
Д. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	158153	157526	160461	164411	166504	167832	163449	166369	168113	170700	175124	175207
1. Орочени, штедни и девизни депозити	158153	157526	160461	164411	166504	167832	163449	166369	168113	170700	175124	175207
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	398	396	379	378	363	348	415	402	383	357	365	407
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	398	396	379	378	363	348	415	402	383	357	365	407
Е. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	66408	67627	67758	68609	70473	71522	69495	71133	71132	71169	72798	72902
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-7460	-7437	-8705	-7903	-8053	-8313	-7690	-7796	-8052	-7870	-8877	-8953

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници) /1,2
 во милиони денари

	2011												2012					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
A. ДЕВИЗНИ СРЕДСТВА, НЕТО	99191	99443	110825	108111	107580	104757	108683	113703	111001	109995	111657	124698	124696	123934	121662	117973	117262	115381
1. Девизни средства, нето	100239	99928	112158	110875	111304	108236	107096	108940	109051	108616	108923	122504	122438	122170	122534	122173	121847	119612
1.1. Девизни средства	105025	104760	116919	118563	122646	120236	124943	123392	119141	131031	132502	141624	146633	142305	145456	142429	141082	139316
1.2. Девизни обврски	-4786	-4832	-4761	-7688	-11342	-12000	-17847	-14452	-10090	-22415	-23578	-19121	-24195	-20136	-22922	-20257	-19236	-19704
2. Девизни средства, нето	-1048	-485	-1333	-2764	-3723	-3479	1587	4763	1950	1379	2734	2194	2258	1765	-872	-4200	-4585	-4231
2.1. Девизни средства	33018	33332	34543	35503	35233	34985	39595	40137	37519	36897	36299	37287	35584	36898	34562	32639	32019	31667
2.2. Девизни обврски	-34066	-33817	-35876	-38267	-38956	-38464	-38008	-35375	-35570	-35518	-33565	-35093	-33326	-35133	-35434	-36838	-36604	-35898
B. ДОМАШНИ КРЕДИТИ	205104	208176	198325	199754	204961	208906	211014	210630	211868	214535	217189	210005	212091	214907	217746	220783	223027	226487
1. Побарувања од државата, нето	10800	12210	-294	531	3682	5595	6364	5831	5658	7421	8771	518	1935	4081	4609	4712	5451	7709
1.1. Побарувања од државата	5451	5468	19039	18451	18932	18750	19058	18739	19322	18884	19600	20098	19979	19486	19534	19754	20454	20357
1.2. Депозити на државата	-9659	-8185	-34240	-32730	-28990	-26840	-26347	-26684	-26633	-24542	-24675	-33541	-32147	-29851	-29476	-31263	-37495	-34919
1.3. Побарувања од државата	17880	17833	17756	17605	16434	16354	16250	16474	15879	16159	16877	16737	16844	17192	17343	19072	25360	25476
1.4. Депозити на државата	-2872	-2907	-2849	-2795	-2695	-2669	-2596	-2698	-2910	-3081	-3031	-2777	-2742	-2746	-2793	-2851	-2867	-3205
2. Побарувања од локалната самоуправа	15	14	13	13	13	12	33	73	124	124	142	253	258	274	272	270	278	303
2.1. Побарувања од локалната самоуправа	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2. Побарувања од локалната самоуправа	15	14	13	13	13	12	33	73	124	124	142	253	258	274	272	270	278	303
3. Побарувања од јавни нефинансиски институции	410	414	400	292	290	290	290	269	273	271	318	321	320	318	319	319	322	318
3.1. Побарувања од јавни нефинансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2. Побарувања од јавни нефинансиски институции	410	414	400	292	290	290	290	269	273	271	318	321	320	318	319	319	322	318
4. Побарувања од приватен сектор	193216	194878	197557	198274	200308	202335	203629	203763	205139	206040	207304	208198	208833	209443	211756	214578	216080	217290
4.1. Побарувања од приватен сектор	1445	1437	1427	110	101	98	89	79	74	68	61	74	89	84	84	75	71	122
4.2. Побарувања од приватен сектор	191771	193441	196130	198165	200208	202237	203540	203684	205065	205973	207242	208124	208744	209358	211672	214502	216009	217168
5. Побарувања од останати финансиски институции	662	660	648	643	666	674	697	694	674	678	654	715	745	791	790	905	895	868
5.1. Побарувања од останати финансиски институции	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2. Побарувања од останати финансиски институции	661	659	648	643	666	674	697	694	674	678	654	715	745	791	790	905	895	868
B. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	57755	57299	57505	61008	61896	61637	61116	61263	60969	60808	59199	63641	62781	62130	62073	63945	62715	63995
1. Готови пари надвор од останати депозитни институции	15814	16062	15944	16797	17281	17040	18086	17552	17185	16966	16627	19308	18201	18333	17860	18075	18369	18822
2. Обврски кон јавен сектор	3124	3177	3452	3836	3716	3621	3273	3262	3471	3281	3113	2340	2622	2336	2742	3067	2961	2813
3. Обврски кон останати финансиски институции	2476	2492	2559	2575	2626	2668	2704	2759	2813	2736	2823	2895	2952	3065	3055	3119	3165	3211
4. Депозитни пари	36341	35567	35551	37801	38273	38308	37053	37691	37500	37825	36636	39098	39006	38395	38416	39684	38221	39148
G. ОГРАНИЧЕНИ ДЕПОЗИТИ	6283	6416	6589	6627	6994	7326	6941	6812	6971	6999	6804	7783	7438	7477	7409	7258	7153	7353
1. Ограничени депозити	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	19	19	19	19
2. Ограничени депозити	6283	6415	6589	6627	6993	7325	6940	6811	6970	6999	7782	7782	7438	7477	7390	7239	7134	7334
D. ОСТАНАТИ ДЕПОЗИТИ	177402	179333	180670	177243	179846	181402	187563	188956	187603	189743	192792	193738	195151	196369	198289	195421	197378	197278
1. Орочени, штедни и девизни депозити	177402	179333	180670	177243	179846	181402	187563	188956	187603	189743	192792	193738	195151	196369	198289	195421	197378	197278
Ѓ. ОБВРСКИ КОН ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ИНСТИТУЦИИ	413	401	407	423	459	487	536	584	576	583	608	644	632	664	674	705	726	757
1. Обврски кон останати финансиски институции	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. Обврски кон останати финансиски институции	413	401	407	423	459	487	536	584	576	583	608	644	632	664	674	705	726	757
E. КАПИТАЛНИ СМЕТКИ	71610	73387	72944	72973	74481	74282	75948	78806	78831	79081	82197	82518	84186	85306	83570	84466	85518	85850
Ж. ОСТАНАТИ СТАВКИ (НЕТО)	-9169	-9217	-8964	-10410	-11135	-11470	-12407	-12087	-12079	-12684	-12754	-13619	-13402	-13105	-12606	-13040	-13202	-13365

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003
 2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 10

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009												
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
ВКУПНИ КРЕДИТИ	46644	58298	70524	92017	128071	172150	173301	175397	176298	176758	176261	175164	175711	175326	175066	175384	176889	178196	
1. Во денари	39368	46901	53297	68442	97352	133679	133925	135992	136900	137156	137334	136884	137406	137151	137052	137201	138212	139197	
1.1. Краткорочни кредити	15975	17200	17800	22121	32070	44469	44943	45454	45691	46097	45789	45204	45330	44905	44496	42948	43485	44529	
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	-	-	-	-	-	-	40204	40759	40424	39468	39004	38549	38424	37803	37339	35794	36187	36400	
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	-	-	-	-	-	-	4738	4695	5267	6628	6785	6654	6906	7102	7157	7153	7298	8130	
1.2. Долгорочни кредити	14347	20810	26065	36856	56324	78193	78631	80030	80332	80069	79653	79141	79123	78939	78834	79650	80109	81155	
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	-	-	-	-	-	-	29856	30968	30948	28581	28297	28388	28144	27968	27865	28008	27969	28288	
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	-	-	-	-	-	-	48775	49062	49384	51488	51357	50753	50979	50972	50969	51642	52141	52866	
1.3. Пресметана камата	406	385	485	578	752	1027	1542	1552	1589	1615	1690	1681	1723	1824	1841	1849	1904	1788	
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	8640	8506	8947	8887	8206	9990	8808	8956	9287	9375	10201	10858	11230	11483	11880	12753	12713	11725	
2. Во странска валута	7276	11397	17227	23575	30719	38471	39376	39405	39398	39602	38927	38280	38304	38175	38015	38183	38676	38998	
2.1. Краткорочни кредити	1863	3246	3360	4654	6734	9829	9974	10173	9967	10428	9786	9516	9554	9342	8797	8873	9210	8558	
2.2. Долгорочни кредити	4016	6993	12684	17692	22695	27064	26559	26323	26027	25563	25452	25034	25080	25059	25075	25171	25318	26226	
2.3. Пресметана камата	33	45	44	76	88	96	243	260	238	222	231	232	224	244	226	220	230	216	
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	1364	1113	1139	1153	1202	1482	2601	2649	3166	3389	3456	3499	3445	3530	3917	3919	3918	3999	
годишни стапки на пораст																			
ВКУПНИ КРЕДИТИ		24,98	20,97	30,48	39,18	34,42	32,10	28,99	25,35	21,37	18,46	14,34	11,22	9,34	6,42	4,64	4,07	3,51	
1. Во денари		19,13	13,64	28,42	42,24	37,32	34,22	30,61	26,07	22,11	19,43	15,49	12,87	11,22	8,56	6,27	5,16	4,13	
1.1. Краткорочни кредити		7,67	3,49	24,28	44,98	38,66	36,60	30,28	24,71	21,29	18,64	13,55	11,19	8,65	4,37	-0,38	-2,32	0,14	
1.1.1. Во денари без валутна клаузула		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.1.2. Во денари со валутна клаузула		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.2. Долгорочни кредити		45,05	25,25	41,40	52,82	38,83	36,47	33,70	28,61	23,58	19,66	15,07	11,65	10,09	7,59	5,56	5,17	3,79	
1.2.1. Во денари без валутна клаузула		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.2.2. Во денари со валутна клаузула		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.3. Пресметана камата		-5,17	25,97	19,18	30,10	36,57	93,04	86,96	83,49	81,05	81,70	76,61	76,15	69,02	78,19	73,49	67,35	74,09	
1.4. Сомнителни и спорни побарувања		-1,55	5,18	-0,67	-7,66	21,74	4,05	4,82	7,63	8,60	14,65	20,82	22,99	24,82	27,67	34,63	32,33	17,37	
2. Во странска валута		56,64	51,15	36,85	30,30	25,24	25,37	23,70	22,92	18,86	15,17	10,39	5,68	3,07	-0,63	-0,81	0,35	1,37	
2.1. Краткорочни кредити		74,24	3,51	38,51	44,69	45,96	40,20	38,05	33,60	30,13	19,26	13,37	6,18	1,81	-12,33	-10,27	-5,30	-12,93	
2.2. Долгорочни кредити		74,13	81,38	39,48	28,28	19,25	17,85	16,15	12,20	6,43	4,43	0,89	-3,08	-5,41	-6,15	-6,98	-6,81	-3,10	
2.3. Пресметана камата		36,36	-2,22	72,73	15,79	9,09	160,88	192,62	156,36	88,13	120,30	116,41	122,26	132,42	69,77	83,37	107,57	124,79	
2.4. Сомнителни и спорни побарувања		-18,40	2,34	1,23	4,25	23,29	56,21	52,57	142,99	190,39	209,72	156,88	171,70	178,59	185,94	174,25	154,92	169,84	

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ВКУПНИ КРЕДИТИ	178702	179611	180722	182662	183668	185258	186222	187728	188609	189365	190133	190816
1. Во денари	139660	139771	140391	141241	141366	141971	143432	144184	144577	145072	144779	142457
1.1. Краткорочни кредити	44518	44621	45084	45791	46018	46099	46151	46266	46238	46156	46161	44287
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	36099	35654	36159	36519	36657	36529	36595	36926	36878	36671	36626	35188
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	8419	8967	8925	9272	9360	9570	9556	9340	9360	9485	9535	9099
1.2. Долгорочни кредити	80273	80265	80545	80346	79934	80684	81155	80648	81191	81733	82337	83433
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	27841	27837	28200	28544	28906	29524	30007	29800	30386	31093	31804	33200
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	52433	52428	52345	51802	51028	51160	51149	50848	50805	50641	50533	50233
1.3. Пресметана камата	1913	1880	1874	1890	1921	1907	1941	1971	1933	1992	1971	1713
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	12954	13004	12889	13212	13494	13281	14185	15300	15217	15191	14310	13024
2. Во странска валута	39042	39840	40331	41421	42302	43287	42790	43544	44032	44292	45354	48359
2.1. Краткорочни кредити	8303	8441	8704	8781	8705	8510	8084	8246	7964	7957	8007	8278
2.2. Долгорочни кредити	26256	26899	26963	28062	28543	29551	29805	30491	31338	31444	32468	35520
2.3. Пресметана камата	234	245	249	231	249	258	253	278	301	273	276	301
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	4249	4255	4414	4347	4805	4968	4647	4529	4430	4619	4603	4260

годишни стапки на пораст

ВКУПНИ КРЕДИТИ	3,12	2,40	2,51	3,34	4,20	5,76	5,98	7,07	7,74	7,97	7,49	7,08
1. Во денари	4,28	2,78	2,55	2,98	2,94	3,72	4,39	5,13	5,49	5,74	4,75	2,34
1.1. Краткорочни кредити	-0,94	-1,83	-1,33	-0,66	0,50	1,98	1,81	3,03	3,91	7,47	6,15	-0,54
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	-10,21	-12,53	-10,55	-7,47	-6,02	-5,24	-4,76	-2,32	-1,23	2,45	1,21	-3,33
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	77,68	90,99	69,44	39,90	37,96	43,82	38,39	31,51	30,77	32,60	30,65	11,92
1.2. Долгорочни кредити	2,09	0,29	0,26	0,35	0,35	1,95	2,57	2,16	2,99	2,62	2,78	2,81
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	-6,75	-10,11	-8,88	-0,13	2,15	4,00	6,62	6,55	9,05	11,01	13,71	17,36
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	7,50	6,86	6,00	0,61	-0,64	0,80	0,33	-0,24	-0,32	-1,94	-3,08	-4,98
1.3. Пресметана камата	24,01	21,15	17,93	17,06	13,69	13,43	12,65	8,06	4,99	7,69	3,51	-4,21
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	47,07	45,20	38,79	40,93	32,27	22,31	26,32	33,24	28,09	19,12	12,57	11,08
2. Во странска валута	-0,85	1,10	2,37	4,59	8,67	13,08	11,71	14,07	15,83	16,00	17,26	24,00
2.1. Краткорочни кредити	-16,75	-17,02	-12,67	-15,79	-11,05	-10,57	-15,39	-11,74	-9,47	-10,33	-13,06	-3,27
2.2. Долгорочни кредити	-1,14	2,19	3,60	9,78	12,14	18,05	18,84	21,68	24,98	24,92	28,24	35,44
2.3. Пресметана камата	-3,73	-6,08	4,53	3,88	7,73	11,24	12,85	14,07	33,10	23,85	19,61	39,35
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	63,37	60,67	39,42	28,27	39,00	42,00	34,89	28,30	13,09	17,85	17,48	6,53

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Кредити на недржавен сектор дадени од банки и штедилници /1,2

во милиони денари

	2011												2012					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
ВКУПНИ КРЕДИТИ	190799	192584	195209	196874	199135	201151	202374	202544	203972	205090	206390	207102	207954	208597	210912	213532	215033	216246
1. Во денари	142417	143569	144952	146645	147621	148839	148719	148038	148537	149069	150078	149789	150634	151172	153024	155325	157549	159123
1.1. Краткорочни кредити	44374	44943	45601	45807	45978	45785	45380	44098	44524	44362	44499	43915	44573	44679	44670	45513	45911	46555
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	35498	35907	36615	36794	37008	36782	36416	35431	35906	35933	36326	35775	36715	36908	37314	37944	38460	38655
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	8877	9036	8986	9012	8971	9003	8964	8666	8618	8428	8174	8140	7858	7771	7356	7569	7451	7900
1.2. Долгорочни кредити	82675	83370	84230	85504	86111	87663	87284	86989	87504	87735	88480	89422	89271	89941	91614	92696	93967	95466
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	33087	33784	34540	35802	35975	37123	36771	36600	36963	37089	37613	38144	38278	38498	39923	41008	42070	43462
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	49588	49586	49690	49702	50136	50540	50512	50389	50541	50646	50868	51277	50993	51444	51691	51688	51897	52004
1.3. Пресметана камата	1790	1790	1821	1870	1896	1895	1946	1940	1899	1984	1962	1874	1994	2001	1978	2044	2076	2094
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	13578	13466	13300	13465	13636	13495	14109	15011	14610	14989	15137	14579	14796	14550	14762	15072	15595	15008
2. Во странска валута	48382	49016	50257	50229	51514	52313	53655	54506	55435	56021	56311	57312	57321	57426	57888	58207	57484	57123
2.1. Краткорочни кредити	8312	8432	7264	7233	7572	7730	8143	8069	8312	9123	9063	8779	8656	8411	7999	8390	7760	7685
2.2. Долгорочни кредити	35444	35853	38102	38160	38765	39504	40195	41046	41667	41231	41520	42686	42457	42685	43327	43240	43477	43047
2.3. Пресметана камата	302	317	352	322	344	360	355	368	371	341	368	368	350	350	357	330	359	360
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	4324	4413	4540	4514	4833	4719	4961	5023	5084	5326	5360	5479	5857	5979	6205	6246	5889	6032

годишни стапки на пораст

ВКУПНИ КРЕДИТИ	6,77	7,22	8,02	7,78	8,42	8,58	8,67	7,89	8,15	8,30	8,55	8,53	8,99	8,31	8,04	8,46	7,98	7,50
1. Во денари	1,97	2,72	3,25	3,83	4,43	4,84	3,69	2,67	2,74	2,75	3,66	5,15	5,77	5,30	5,57	5,92	6,73	6,91
1.1. Краткорочни кредити	-0,32	0,72	1,15	0,03	-0,09	-0,68	-1,67	-4,69	-3,71	-3,89	-3,60	-0,84	0,45	-0,59	-2,04	-0,64	-0,15	1,68
1.1.1. Во денари без валутна клаузула	-1,67	0,71	1,26	0,75	0,96	0,69	-0,49	-4,05	-2,64	-2,01	-0,82	1,67	3,43	2,79	1,91	3,12	3,93	5,09
1.1.2. Во денари со валутна клаузула	5,43	0,77	0,69	-2,80	-4,16	-5,92	-6,20	-7,21	-7,92	-11,14	-14,28	-10,54	-11,47	-14,00	-18,14	-16,01	-16,94	-12,26
1.2. Долгорочни кредити	2,99	3,87	4,57	6,42	7,73	8,65	7,55	7,86	7,78	7,34	7,46	7,18	7,98	7,88	8,77	8,41	9,12	8,90
1.2.1. Во денари без валутна клаузула	18,85	21,36	22,48	25,43	24,46	25,74	22,54	22,82	21,65	19,29	18,27	14,89	15,69	13,95	15,59	14,54	16,94	17,08
1.2.2. Во денари со валутна клаузула	-5,43	-5,42	-5,07	-4,06	-1,75	-1,21	-1,24	-0,90	-0,52	0,01	0,66	2,08	2,83	3,75	4,03	4,00	3,51	2,90
1.3. Пресметана камата	-6,44	-4,81	-2,81	-1,08	-1,32	-0,61	0,26	-1,54	-1,73	-0,41	-0,50	9,41	11,44	11,83	8,62	9,31	9,51	10,48
1.4. Сомнителни и спорни побарувања	4,81	3,55	3,19	1,91	1,06	1,61	-0,54	-1,88	-3,99	-1,33	5,78	11,94	8,97	8,05	10,99	11,94	14,36	11,21
2. Во странска валута	23,92	23,03	24,61	21,26	21,78	20,85	25,39	25,17	25,90	26,48	24,16	18,51	18,48	17,16	15,18	15,88	11,59	9,20
2.1. Краткорочни кредити	0,10	-0,11	-16,55	-17,63	-13,02	-9,17	0,74	-2,14	4,38	14,66	13,19	6,06	4,14	-0,25	10,12	16,00	2,49	-0,58
2.2. Долгорочни кредити	34,99	33,29	41,31	35,98	35,81	33,68	34,86	34,61	32,96	31,12	27,88	20,17	19,79	19,05	13,71	13,31	12,15	8,97
2.3. Пресметана камата	29,36	29,70	41,09	39,76	37,96	39,88	40,29	32,19	23,48	25,11	33,46	22,45	15,83	10,47	1,60	2,50	4,47	-0,19
2.4. Сомнителни и спорни побарувања	1,75	3,71	2,85	3,84	0,60	-5,02	6,76	10,92	14,77	15,32	16,46	28,60	35,47	35,49	36,67	38,37	21,83	27,82

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 11

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)

во милиони денари

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009											
	XII	XII	XII	XII	XII	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1. Готови пари во оптек	14166	14150	14424	16187	17908	17601	15915	15341	14646	14760	14443	14210	15299	14766	14456	14604	14470	16266
2. Депозитни пари	14099	14692	16251	19966	29348	36518	33707	33548	32145	32059	32883	33425	33016	34838	33453	34516	34590	35957
3. (1+2) Парична маса M1	28265	28842	30675	36153	47256	54119	49622	48888	46791	46819	47326	47635	48315	49603	47909	49119	49060	52223
4. Краткорочни депозити	48986	61593	73802	94187	119697	124766	128446	128828	128168	130009	127606	128129	126819	129604	130687	132786	132869	133761
4.1. во денари	15752	20722	24677	36742	55599	49584	50444	50453	46995	46580	45341	45530	41523	42133	43538	44957	45742	45735
4.2. во странска валута	33234	40871	49125	57445	64098	75182	78002	78376	81173	83429	82264	82598	85296	87471	87149	87829	87128	88025
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	44017	49564	55352	72895	102855	103703	100065	99341	93786	93400	92668	93165	89837	91736	91447	94076	94801	97958
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	77251	90435	104477	130340	166953	178885	178067	177717	174959	176829	174932	175763	175133	179208	178596	181905	181929	185984
7. Долгорочни депозити	3903	4115	4247	5567	8830	16640	14613	15058	15418	15651	15908	16186	16460	16496	17136	18038	19516	21279
7.1. во денари	2625	2417	2264	2559	4672	7990	7180	7239	7295	7246	7288	7160	6975	6823	7161	7537	8019	8791
7.2. во странска валута	1278	1698	1983	3008	4158	8650	7433	7820	8123	8405	8620	9026	9485	9673	9975	10501	11496	12488
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	81154	94550	108724	135907	175783	195525	192681	192775	190377	192480	190840	191949	191593	195704	195732	199943	201445	207262
годишни стапки на пораст																		
1. Готови пари во оптек		-0,11	1,94	12,22	10,63	-1,71	-2,87	-5,35	-6,82	-9,54	-11,82	-12,02	-8,59	-9,69	-12,52	-11,93	-8,55	-7,59
2. Депозитни пари		4,21	10,61	22,86	46,99	24,43	19,47	13,88	11,83	7,05	3,36	0,43	3,87	3,43	-0,60	5,79	3,34	-1,54
3. Парична маса M1		2,04	6,35	17,86	30,71	14,52	11,26	7,05	5,24	1,20	-1,80	-3,64	-0,43	-0,85	-4,53	-0,18	-0,48	-3,50
4. Краткорочни депозити		25,74	19,82	27,62	27,08	4,23	4,69	4,03	3,49	3,18	0,20	-0,38	-3,93	-3,36	-2,36	1,46	6,51	7,21
4.1. во денари		31,55	19,09	48,89	51,32	-10,82	-10,97	-11,51	-16,77	-18,48	-20,80	-20,93	-29,99	-28,76	-25,25	-22,36	-10,72	-7,76
4.2. во странска валута		22,98	20,20	16,94	11,58	17,29	18,14	17,30	20,46	21,16	17,35	16,28	17,33	16,69	15,28	20,36	18,52	17,08
5. Парична маса M2 - денарски		12,60	11,68	31,69	41,10	0,82	-1,18	-3,26	-7,07	-9,68	-12,12	-12,95	-16,69	-15,97	-15,66	-12,17	-5,70	-5,54
6. Парична маса M2 - вкупно		17,07	15,53	24,75	28,09	7,15	6,44	4,85	3,95	2,65	-0,35	-1,29	-2,99	-2,68	-2,95	1,01	4,53	3,97
7. Долгорочни депозити		5,43	3,21	31,08	58,61	88,45	65,03	56,99	50,86	44,14	36,98	38,62	34,91	24,78	23,55	18,69	20,94	27,88
7.1. во денари		-7,92	-6,33	13,03	82,57	71,02	49,25	45,18	41,63	34,11	26,32	18,27	9,00	3,11	2,93	-1,18	-0,33	10,02
7.2. во странска валута		32,86	16,78	51,69	38,23	108,03	83,80	69,77	60,25	54,08	47,51	60,52	63,50	46,50	44,29	38,72	42,09	44,37
8. Парична маса M4 - вкупно		16,51	14,99	25,00	29,34	11,23	9,39	7,64	6,64	5,11	1,97	1,17	-0,59	-0,84	-1,09	2,39	5,92	6,00

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)

во милиони денари

	2010											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1. Готови пари во оптек	15525	15087	14844	15224	15505	15662	16728	16204	15945	16068	15585	16958
2. Депозитни пари	34451	35658	35430	35355	37437	36865	35969	37393	37827	37701	38423	40404
3. (1+2) Парична маса M1	49976	50745	50274	50578	52942	52527	52697	53596	53772	53769	54008	57362
4. Краткорочни депозити	136124	135063	136879	139799	141464	142646	138009	140246	141594	143320	146452	144217
4.1. во денари	47145	46229	47695	49297	50090	51574	47799	49184	50072	51562	52980	51296
4.2. во странска валута	88979	88835	89184	90502	91374	91072	90211	91062	91522	91758	93472	92921
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	97121	96974	97969	99876	103032	104101	100495	102781	103844	105331	106988	108658
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	186100	185808	187153	190377	194406	195173	190706	193842	195366	197089	200460	201579
7. Долгорочни депозити	22029	22463	23582	24612	25040	25186	25440	26123	26518	27380	28672	30989
7.1. во денари	9260	9617	10231	10769	11123	11242	11460	11845	12127	12760	13621	15118
7.2. во странска валута	12769	12846	13351	13843	13918	13945	13979	14278	14391	14619	15051	15872
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	208129	208271	210735	214989	219446	220359	216146	219965	221884	224469	229132	232569

годишни стапки на пораст

1. Готови пари во оптек	-2,45	-1,65	1,35	3,14	7,35	10,22	9,34	9,74	10,30	10,03	7,71	4,26
2. Депозитни пари	2,21	6,29	10,22	10,28	13,85	10,29	8,95	7,33	13,07	9,23	11,08	12,37
3. Парична маса M1	0,71	3,80	7,44	8,03	11,87	10,27	9,07	8,05	12,24	9,47	10,09	9,84
4. Краткорочни депозити	5,98	4,84	6,80	7,53	10,86	11,33	8,82	8,21	8,35	7,93	10,22	7,82
4.1. во денари	-6,54	-8,37	1,49	5,83	10,47	13,27	15,11	16,74	15,01	14,69	15,83	12,16
4.2. во странска валута	14,07	13,34	9,87	8,48	11,07	10,26	5,76	4,10	5,02	4,47	7,28	5,56
5. Парична маса M2 - денарски	-2,94	-2,38	4,46	6,93	11,18	11,74	11,86	12,04	13,56	11,96	12,85	10,92
6. Парична маса M2 - вкупно	4,51	4,55	6,97	7,66	11,13	11,04	8,89	8,17	9,39	8,35	10,19	8,39
7. Долгорочни депозити	50,74	49,17	52,95	57,25	57,41	55,60	54,56	58,36	54,75	51,79	46,92	45,63
7.1. во денари	28,96	32,85	40,24	48,62	52,63	57,00	64,30	73,61	69,35	69,30	69,84	71,97
7.2. во странска валута	71,78	64,28	64,36	64,70	61,45	54,49	47,39	47,60	44,27	39,22	30,92	27,09
8. Парична маса M4 - вкупно	8,02	8,04	10,69	11,69	14,99	14,80	12,82	12,40	13,36	12,27	13,74	12,21

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Монетарни агрегати и нивните компоненти (недвижен сектор) 1,2)
во милиони денари

	2011												2012					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
1. Готови пари во оптек	15814	16062	15944	16797	17281	17040	18086	17552	17185	16966	16627	19308	18201	18334	17860	18075	18369	18822
2. Депозитни пари	38817	38060	38109	40376	40899	40976	39757	40449	40313	40562	39459	41993	41958	41461	41471	42804	41385	42360
3. (1+2) Парична маса M1	54631	54122	54053	57172	58180	58016	57843	58001	57498	57528	56086	61301	60159	59794	59331	60878	59754	61182
4. Краткорочни депозити	145550	146838	147519	143712	145763	146532	151671	152807	151223	152365	154760	155399	157078	157236	157804	154218	155306	154411
4.1. во денари	52544	53326	53281	50782	51460	51660	53018	53240	53698	54191	55419	58293	59907	60871	61518	58301	59249	59273
4.2. во странска валута	93006	93512	94238	92930	94303	94872	98654	99567	97526	98174	99341	97107	97171	96365	96287	95917	96057	95138
5. (3+4.1.) Парична маса M2 - денарски	107175	107447	107334	107954	109640	109676	110860	111241	111195	111718	111505	119593	120065	120665	120849	119179	119003	120455
6. (5+4.2.) Парична маса M2 - вкупно	200181	200959	201572	200884	203944	204548	209514	210808	208721	209892	210846	216700	217236	217030	217136	215096	215060	215593
7. Долгорочни депозити	31852	32495	33150	33531	34083	34869	35891	36149	36380	37377	38031	38338	38074	39132	40484	41202	42071	42866
7.1. во денари	15777	16163	16549	16689	17063	17569	18401	18829	19264	19845	20497	21966	22773	24117	25006	25711	26509	27319
7.2. во странска валута	16074	16332	16601	16842	17020	17301	17490	17320	17115	17532	17534	16372	15300	15015	15478	15492	15563	15548
8. (6+7) Парична маса M4 - вкупно	232033	233454	234722	234416	238026	239417	245406	246957	245101	247270	248877	255038	255310	256163	257620	256298	257131	258459

годишни стапки на пораст

1. Готови пари во оптек	1,86	6,46	7,41	10,33	11,45	8,80	8,12	8,32	7,78	5,59	6,69	13,86	15,09	14,14	12,02	7,61	6,29	10,46
2. Депозитни пари	12,67	6,74	7,56	14,20	9,25	11,15	10,53	8,17	6,57	7,59	2,70	3,93	8,09	8,94	8,82	6,01	1,19	3,38
3. Парична маса M1	9,31	6,65	7,52	13,04	9,89	10,45	9,77	8,22	6,93	6,99	3,85	6,87	10,12	10,48	9,77	6,48	2,71	5,46
4. Краткорочни депозити	6,92	8,72	7,77	2,80	3,04	2,72	9,90	8,96	6,80	6,31	5,67	7,75	7,92	7,08	6,97	7,31	6,55	5,38
4.1. во денари	11,45	15,35	11,71	3,01	2,74	0,17	10,92	8,25	7,24	5,10	4,60	13,64	14,01	14,15	15,46	14,81	15,14	14,74
4.2. во странска валута	4,53	5,27	5,67	2,68	3,21	4,17	9,36	9,34	6,56	6,99	6,28	4,50	4,48	3,05	2,17	3,21	1,86	0,28
5. Парична маса M2 - денарски	10,35	10,80	9,56	8,09	6,41	5,36	10,31	8,23	7,08	6,06	4,22	10,06	12,03	12,30	12,59	10,40	8,54	9,83
6. Парична маса M2 - вкупно	7,57	8,15	7,70	5,52	4,91	4,80	9,86	8,75	6,84	6,50	5,18	7,50	8,52	8,00	7,72	7,07	5,45	5,40
7. Долгорочни депозити	44,59	44,66	40,57	36,24	36,11	38,45	41,08	38,38	37,19	36,52	32,64	23,72	19,53	20,43	22,12	22,88	23,44	22,93
7.1. во денари	70,38	68,07	61,76	54,98	53,40	56,28	60,57	58,96	58,85	55,52	50,48	45,30	44,35	49,21	51,10	54,06	55,36	55,50
7.2. во странска валута	25,89	27,14	24,34	21,66	22,29	24,07	25,11	21,31	18,93	19,93	16,50	3,15	-4,82	-8,06	-6,76	-8,02	-8,56	-10,13
8. Парична маса M4 - вкупно	11,49	12,09	11,38	9,04	8,47	8,65	13,54	12,27	10,46	10,16	8,62	9,66	10,03	9,73	9,76	9,33	8,03	7,95

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 12

Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

во милиони денари

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Нефинансиски друштва (јавни и приватни друштва)

Период	Кредити				Пресмета на камата		достасани ненаплатени и сомнителни и спорни		Хартии од вредност		Акции		
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута		
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	
2010	I	63659	31173	35100	59732	596	204	7318	3813	0	0	351	6
	II	63838	31965	35486	60317	596	221	7331	3831	0	0	357	6
	III	64418	32248	36317	60349	565	226	7152	3978	0	0	357	6
	IV	64627	33277	37090	60815	572	210	7420	3900	0	0	357	6
	V	64199	33603	37126	60676	572	228	7352	4350	0	0	355	6
	VI	64377	34409	37112	61674	542	237	7107	4378	0	0	355	6
	VII	64959	34134	37008	62085	560	232	7876	4028	0	0	353	6
	VIII	64256	34910	37181	61985	559	256	8816	3898	0	0	351	6
	IX	64591	35396	36867	63121	525	278	8625	3789	0	0	350	6
	X	64702	35366	36802	63266	565	249	8610	3987	0	0	350	6
	XI	64948	36313	36935	64326	565	252	7883	4012	0	0	351	6
	XII	63994	39303	35705	67592	476	275	7388	3672	0	0	351	6
2011	I	63485	39205	35721	66969	522	275	7798	3733	0	0	355	6
	II	64583	39575	36521	67637	523	291	7828	3820	0	0	356	6
	III	65507	40447	35899	70055	528	323	7664	3927	0	0	356	6
	IV	66620	40210	36184	70646	569	291	7822	3911	0	0	355	6
	V	66683	41010	36532	71161	571	311	7867	4220	0	0	353	6
	VI	67179	41821	36501	72499	520	327	7828	4123	0	0	352	6
	VII	65850	42823	36643	72031	569	321	8357	4375	0	0	352	6
	VIII	63771	43556	35208	72119	547	332	9224	4426	0	0	350	6
	IX	64486	44301	35996	72791	501	336	8775	4492	0	0	348	6
	X	64271	44528	36497	72303	556	304	9035	4738	0	0	348	6
	XI	64664	44665	36695	72634	526	332	9303	4780	0	0	366	0
	XII	64916	45484	36333	74067	478	332	8939	4914	0	0	365	0
2012	I	65489	45146	36667	73968	559	311	9073	5275	0	0	407	0
	II	66225	45105	36618	74712	557	313	8840	5409	0	0	416	0
	III	67350	45310	36149	76511	507	318	9021	5622	0	0	403	0
	IV	68818	45537	37436	76919	559	291	9337	5662	0	0	402	0
	V	69776	45074	37134	77716	570	319	9686	5286	0	0	387	0
	VI	71081	44600	37588	78093	566	321	9112	5390	0	0	387	0

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Домаќинства

(физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд)

Период	Кредити				Пресметана камата		Достасани ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити		Кредити						
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според рочност		Според намена						
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Потрошувачки кредити	Автомобилски	За станбена изградба	Рамковни кредити	Останати	За вршење на самостојна дејност	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
2010	I	61003	3329	17663	46669	1316	29	5636	436	22220	4045	14211	17403	2850	3603
	II	60925	3318	17518	46725	1283	24	5673	425	22197	4028	14367	17246	2837	3568
	III	61069	3363	17411	47021	1308	23	5736	436	22346	3983	14498	17177	2854	3574
	IV	61363	3512	17426	47449	1317	21	5792	447	22585	3963	14678	17207	2919	3524
	V	61618	3591	17541	47667	1348	21	6137	454	22806	3918	14770	17312	2942	3461
	VI	62260	3599	17469	48390	1364	20	6169	589	23313	3897	14983	17257	2985	3424
	VII	62230	3693	17215	48708	1380	21	6304	619	23634	3823	15104	17003	3008	3351
	VIII	62535	3764	17315	48985	1410	21	6478	631	23845	3763	15217	17138	3061	3276
	IX	62721	3845	17317	49249	1407	21	6586	641	24187	3716	15226	17150	3048	3238
	X	63062	3977	17284	49755	1426	23	6576	631	24487	3664	15421	17120	3127	3220
	XI	63430	4127	17208	50348	1405	23	6423	590	24759	3617	15642	17087	3235	3216
	XII	63585	4460	16814	51231	1236	25	5631	588	25331	3579	15890	16719	3317	3210
2011	I	63456	4503	16938	51021	1267	27	5769	591	25203	3511	15888	16856	3338	3162
	II	63622	4665	16827	51461	1265	26	5627	593	25527	3444	16029	16732	3430	3125
	III	64219	4873	16939	52154	1292	28	5622	613	26071	3377	16199	16810	3536	3100
	IV	64548	5139	16787	52900	1300	30	5636	603	26615	3322	16368	16663	3620	3100
	V	65223	5285	16943	53565	1323	32	5762	613	27120	3260	16566	16826	3658	3080
	VI	66122	5372	16984	54510	1374	32	5667	596	27725	3210	16892	16868	3730	3068
	VII	66639	5477	16843	55272	1375	34	5751	586	28360	3151	17069	16721	3778	3036
	VIII	67108	5522	16922	55708	1391	35	5781	597	28733	3076	17195	16833	3779	2974
	IX	67302	5641	16824	56119	1397	35	5829	592	29256	2992	17304	16760	3788	2843
	X	67581	5787	16970	56398	1425	36	5954	588	29457	2927	17409	16920	3796	2859
	XI	68054	5883	16851	57087	1433	36	5834	580	29880	2856	17662	16826	3851	2863
	XII	68059	5945	16345	57659	1393	36	5640	565	30743	2790	17904	16375	3339	2853
2012	I	67995	5929	16547	57377	1432	39	5722	582	30579	2722	17906	16604	3326	2787
	II	67956	5952	16391	57517	1442	37	5710	571	30654	2642	18060	16448	3350	2752
	III	68480	5977	16413	58044	1468	39	5741	583	31026	2574	18222	16529	3393	2713
	IV	68803	6051	16338	58516	1479	39	5735	584	31384	2503	18434	16440	3399	2694
	V	69507	6116	16401	59221	1501	40	5909	603	31974	2415	18633	16507	3407	2687
	VI	70362	6083	16560	59885	1522	38	5897	642	32576	2337	18834	16665	3383	2651

Побарувања на останати депозитни институции (банки и штедилници)

во милиони денари

I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР

- Останато

(Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, Останати финансиски институции, Локална самоуправа)

Период	Кредити				Пресметана камата		Достасани ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити		Хартии од вредност		Акции		
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута		
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2010	I	130	57	58	129	2	0	1	0	0		493	4
	II	122	57	58	122	2	0	1	0	0		493	4
	III	142	56	59	139	1	0	1	0	0		493	4
	IV	147	55	57	145	1	0	1	0	0		493	4
	V	134	54	55	133	1	1	5	0	0		494	5
	VI	147	54	29	171	1	1	5	0	0		505	5
	VII	118	62	12	168	1	1	5	0	0		505	5
	VIII	123	63	16	170	1	1	5	0	0		505	5
	IX	116	60	18	159	1	1	5	0	0		505	4
	X	127	58	28	157	1	1	5	0	0		505	4
	XI	120	36	25	131	1	1	5	0	0		509	4
	XII	141	35	45	130	1	1	4	0	0		601	4
2011	I	108	48	27	129	1	0	11	0	0		601	4
	II	108	45	27	126	1	1	11	0	0		603	4
	III	105	45	27	123	1	1	14	0	0		587	4
	IV	142	44	68	118	1	1	7	0	0	0	587	4
	V	183	41	74	150	2	1	7	0	0	0	594	4
	VI	147	41	29	158	1	1	0	0	0	0	603	4
	VII	176	39	38	176	1	1	0	0	4	0	615	4
	VIII	207	37	37	208	2	0	6	0	4	0	614	4
	IX	240	38	17	261	2	0	6	0	4	0	614	4
	X	244	38	17	265	3	0	0	0	4	0	614	4
	XI	262	35	16	280	2	0	0	0	4	0	593	4
	XII	362	36	16	382	3	0	0	0	4	0	648	5
2012	I	360	38	15	384	4	0	0	0	4	0	681	4
	II	439	39	81	397	2	0	0	0	4	0	681	4
	III	454	39	106	386	4	0	0	0	4	0	684	4
	IV	587	43	130	500	6	0	0	0	4	0	696	4
	V	596	47	136	507	5	0	0	0	4	0	688	5
	VI	578	49	92	535	6	0	0	0	4	0	673	5

II. ДРЖАВА

Период	Кредити				Пресмета на камата		достасани ненаплатени и сомнителни и спорни		Хартии од вредност		Акции		
	Според валута		Според рочност		Според валута		Според валута		Според валута		Според валута		
	Во денари	Во странска валута	Краткорочни	Долгорочни	Во денари	Во странска валута	во денари	во странска валута	во денари	во странска валута	во денари	во странска валута	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2010	I	87	18	13	92	1	0	8	0	13533	362	0	0
	II	87	18	14	91	2	0	8	0	13701	361	0	0
	III	90	17	17	90	3	0	8	0	12542	374	0	0
	IV	86	17	14	89	1	0	8	0	12360	370	0	0
	V	85	17	14	88	3	0	8	0	12303	357	0	0
	VI	88	17	17	88	4	0	9	0	13756	360	0	0
	VII	85	17	15	88	1	0	9	0	12266	353	0	0
	VIII	85	12	12	85	4	0	9	0	13036	365	0	0
	IX	83	11	10	85	6	0	9	0	13060	367	0	0
	X	82	11	10	82	2	0	9	0	13845	381	0	0
	XI	81	11	11	81	5	0	9	0	15390	381	0	0
	XII	80	10	11	80	11	0	9	0	17554	377	0	0
2011	I	78	10	11	77	3	0	8	0	17385	379	0	0
	II	75	9	8	76	9	0	8	0	17267	442	0	0
	III	73	9	7	74	16	0	8	0	17181	446	0	0
	IV	75	8	10	73	4	0	8	0	17044	450	0	0
	V	74	7	12	69	14	0	8	0	15857	455	0	0
	VI	72	5	11	67	24	0	8	0	15765	457	0	0
	VII	66	4	7	63	32	0	8	0	15671	442	0	0
	VIII	65	4	7	62	40	0	8	0	15886	435	0	0
	IX	65	4	7	61	19	0	0	0	15316	437	0	0
	X	64	4	8	59	35	0	0	0	15517	497	0	0
	XI	62	4	8	58	45	0	0	0	16222	497	0	0
	XII	62	3	8	56	56	0	0	0	16110	494	0	0
2012	I	58	3	7	54	38	0	3	0	16240	501	0	0
	II	58	3	7	55	50	0	0	0	16562	513	0	0
	III	57	3	8	52	66	0	0	0	16695	514	0	0
	IV	55	2	6	51	48	0	0	0	18444	512	0	0
	V	54	2	7	48	62	0	0	0	24713	514	0	0
	VI	53	1	7	48	76	0	0	0	24808	521	0	0

Табела 13

Обврски на депозитните банки 1,2)

во милиони денари

Период	Депозити										Хартии од вредност		Останати кредитни обврски		
	Во денари					Во странска валута					Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута	
	депозитни тари	депозити по вложување	зрочени до 3 месеци	зрочени над 3 месеци до 1 година	зрочени над 1 година	ограничени депозити	депозити по вложување	зрочени до 1 година	зрочени над 1 година	ограничени депозити					
I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР															
- Нефинансиски друштва (јавни и приватни друштва)															
2010	I	17374	254	7766	7260	1044	490	8134	8561	297	1108	0	0	26	3
	II	18300	147	6280	6881	1039	479	7284	8630	273	1108	0	0	26	3
	III	17411	231	8980	4544	1008	507	7468	8817	219	1228	0	0	26	2
	IV	17217	154	8647	5486	960	526	9324	9487	231	958	0	0	26	2
	V	18776	375	6760	7394	1001	534	10305	9080	221	1453	0	0	26	2
	VI	18298	205	5980	8856	1003	512	9505	9277	206	1387	0	0	26	1
	VII	18233	307	5235	5043	977	500	9643	8107	206	1926	0	0	26	1
	VIII	20122	298	5567	5345	987	646	9356	8926	210	1528	0	0	26	1
	IX	20377	257	5069	6463	998	646	10023	9022	202	1428	0	0	26	1
	X	20388	303	4956	6993	1053	684	9175	9747	184	1673	0	0	26	0
	XI	20962	284	4830	8044	1058	631	9193	10259	57	1970	0	0	26	0
	XII	21180	276	3854	7510	1148	606	9885	9671	116	1288	0	0	26	0
2011	I	20545	248	4677	7680	1178	634	9584	9798	123	1393	0	0	26	0
	II	19412	242	5108	7573	1174	454	9196	9747	141	1954	0	0	26	0
	III	19568	106	6666	6468	1192	437	9666	10032	145	1383	0	0	26	0
	IV	20387	401	5337	4888	1166	447	10019	7924	68	1489	0	0	26	0
	V	21101	168	5584	5477	1226	410	9960	8163	69	1504	0	0	26	0
	VI	21136	181	5283	5715	1367	540	9634	8042	78	2104	0	0	26	0
	VII	19940	278	6064	6170	1684	478	12418	8903	92	1543	0	0	26	0
	VIII	21047	197	5954	6279	1781	525	12075	9563	97	1483	0	0	26	0
	IX	20906	137	4981	7472	1951	602	9707	9533	107	1180	0	0	25	0
	X	21231	203	4659	7977	1744	631	10464	10130	278	1269	0	0	25	0
	XI	19939	170	4312	9094	1922	638	11226	10260	284	1254	0	0	27	0
	XII	20678	202	5388	8916	1686	504	10179	9412	110	957	0	0	25	0
2012	I	20750	164	5686	8907	1699	438	9831	9617	200	954	0	0	25	0
	II	20244	190	6121	8469	1961	449	9286	9485	176	894	0	0	25	0
	III	20629	273	7992	6944	1741	448	10302	8520	348	1265	0	0	25	0
	IV	20712	250	4320	7169	1846	523	10212	7667	217	1503	0	0	25	0
	V	19368	168	5343	6601	1958	587	9793	9056	219	1366	0	0	25	0
	VI	19683	236	5242	6815	1972	547	9391	8460	223	1594	0	0	25	0
- Домаќин ства															
(Физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд)															
2010	I	11943	2739	9010	13711	6374	318	19465	48340	12961	1509	0	0	10	0
	II	12142	2685	9463	14259	6612	334	19686	48688	13048	1589	0	0	10	0
	III	12725	2731	9820	14845	7118	338	19571	48434	13552	1557	0	0	12	0
	IV	12804	2906	9969	15482	7520	355	19037	48425	14040	1556	0	0	11	0
	V	13162	2828	10227	15880	7870	360	18776	48466	14148	1562	0	0	3	0
	VI	12787	2894	10590	16553	8124	369	18906	48621	14202	1602	0	0	5	0
	VII	13039	2748	10675	17011	8579	395	18643	48410	14246	1566	0	0	5	0
	VIII	12514	2619	10709	17504	8931	414	18817	48985	14557	1567	0	0	5	0
	IX	12597	2550	10707	17960	9220	430	18473	49202	14674	1554	0	0	6	0
	X	12859	2706	10738	18521	9606	443	18141	49682	14964	1535	0	0	6	0
	XI	13101	2624	10665	19105	10459	443	17996	50376	15517	1564	0	0	6	0
	XII	14981	2582	10628	19415	11697	434	18072	50589	16224	1463	0	0	9	0
2011	I	13634	2603	10809	19610	12277	476	17935	51021	16382	1503	0	0	9	0
	II	13960	2576	10920	20078	12593	493	17788	51495	16633	1565	0	0	9	0
	III	13879	2545	10658	20150	12924	529	17934	51861	16927	1595	0	0	10	0
	IV	15227	2780	10640	20126	13155	541	18006	51989	17248	1595	0	0	10	0
	V	15184	2743	10597	20145	13418	558	18326	52816	17464	1575	0	0	10	0
	VI	15174	2772	10592	20126	13772	581	18520	52994	17717	1581	0	0	5	0
	VII	14964	2723	10456	20423	14159	536	18764	53389	17913	1582	0	0	5	0
	VIII	14470	2635	10451	20890	14526	541	18540	54158	17758	1553	0	0	5	0
	IX	14725	2587	10475	21180	15051	515	18668	54758	17548	1516	0	0	6	0
	X	14490	2717	10455	21433	15749	573	18154	54669	17726	1513	0	0	6	0
	XI	14714	2703	10465	21807	16464	588	18344	54644	17682	1647	0	0	6	0
	XII	16667	2689	11067	23388	17935	601	19002	54118	16607	1579	0	0	7	0
2012	I	16052	2714	11306	24829	18644	621	18808	54552	15422	1559	0	0	7	0
	II	16307	2724	11644	25425	19654	594	18595	54690	15094	1520	0	0	7	0
	III	15811	2763	11611	25702	20502	652	18344	54466	15409	1586	0	0	8	0
	IV	16566	2764	11451	25924	21166	650	18358	54379	15548	1473	0	0	8	0
	V	16592	2845	11321	26117	21936	670	18170	54407	15642	1486	0	0	8	0
	VI	17447	2879	11163	26188	22677	686	18202	54126	15667	1553	0	0	3	0

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Обврски на депозитните банки 1,2)

во милиони денари

Период	Депозити											Хартии од вредност		Останати кредитни обврски	
	Во денари						Во странска валута					Во денари	Во странска валута	Во денари	Во странска валута
	депозитни пари	депозити по видување	орочени до 3 месеци	орочени над 3 месеци до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити	депозити по видување	орочени до 1 година	орочени над 1 година	ограничени депозити					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
I. НЕДРЖАВЕН СЕКТОР															
- Останато															
(Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата, Останати финансиски институции, Локална самоуправа)															
2010	I	1834	29	1753	3138	2452	65	486	698	174	13	0	0	380	0
	II	1801	40	1784	3182	2590	69	479	707	176	11	0	0	383	1
	III	1836	132	1550	3336	2724	62	786	715	176	11	0	0	361	0
	IV	1850	59	1225	3796	2926	55	450	655	172	10	0	0	359	0
	V	2038	48	1099	3893	2893	50	439	656	177	10	0	0	344	1
	VI	2296	36	1038	3836	2766	54	476	648	176	10	0	0	328	0
	VII	2427	8	1246	3953	2533	48	574	676	181	13	0	0	383	0
	VIII	2562	14	1342	4014	2592	47	508	689	183	13	0	0	370	0
	IX	2570	20	1287	3969	2562	62	483	655	185	13	0	0	351	0
	X	2126	20	1313	4138	2786	59	427	679	157	13	0	0	355	0
	XI	2029	19	1241	4335	2805	58	727	693	158	13	0	0	362	0
	XII	1835	20	1098	4146	2938	61	626	687	160	13	0	0	401	2
2011	I	2162	5	1050	4095	2927	50	497	679	155	11	0	0	407	3
	II	2194	40	1099	4079	3011	49	494	663	156	11	0	0	397	2
	III	2104	59	1020	3920	3089	67	478	640	165	11	0	0	398	2
	IV	2187	29	1185	3686	3022	68	601	661	161	11	0	0	405	0
	V	1989	40	1157	3823	3099	76	618	652	164	14	0	0	440	0
	VI	1998	42	1232	3841	3102	80	684	607	200	14	0	0	467	0
	VII	2149	56	1121	3949	3250	71	673	652	200	14	0	0	522	0
	VIII	2173	31	1106	3835	3247	70	790	653	204	14	0	0	569	0
	IX	1869	34	1163	3754	3011	49	603	807	201	13	0	0	560	0
	X	2104	33	918	3774	3120	50	606	596	287	13	0	0	568	0
	XI	1983	34	1097	3679	2892	50	611	564	346	13	0	0	581	12
	XII	1753	36	926	3762	3108	50	517	637	346	16	0	0	614	13
2012	I	2204	40	767	3655	3154	53	598	615	301	16	0	0	609	10
	II	1845	41	868	3568	3234	46	615	669	340	16	0	0	640	10
	III	1976	43	808	3483	3525	35	561	608	342	14	0	0	647	10
	IV	2406	63	836	3520	3495	35	1118	581	342	11	0	0	679	10
	V	2261	35	1169	3518	3455	34	549	575	344	11	0	0	699	10
	VI	2019	34	791	3801	3521	39	607	544	308	11	0	0	730	10

II. ДРЖАВА

2010	I	1013	2	88	142	0	11	6	0	0	0	0	0	1920	868
	II	888	52	38	142	0	2	7	0	0	0	0	0	1954	871
	III	918	2	109	142	0	4	6	0	0	0	0	0	1971	814
	IV	1051	2	109	142	0	3	6	0	0	0	0	0	1903	816
	V	908	2	109	132	0	3	6	0	0	0	0	0	1935	789
	VI	929	2	37	132	0	4	5	0	0	0	0	0	1970	752
	VII	686	2	72	91	0	2	5	0	0	0	0	0	1035	746
	VIII	661	2	71	91	0	2	7	0	0	0	0	0	1041	748
	IX	905	2	72	91	0	2	5	0	0	0	0	0	1051	685
	X	861	2	72	91	0	13	4	0	0	0	0	0	1019	685
	XI	954	2	69	91	0	2	201	0	0	0	0	0	1028	658
	XII	949	2	97	107	0	2	164	0	0	0	0	0	1038	635
2011	I	952	3	37	106	0	2	114	0	0	0	0	0	1007	630
	II	928	3	38	167	0	2	107	0	0	0	0	0	1012	630
	III	888	3	37	167	0	1	103	0	0	0	0	0	1023	575
	IV	1001	2	2	167	0	1	95	0	0	0	0	0	943	576
	V	979	3	4	102	0	1	97	0	0	0	0	0	951	549
	VII	940	3	3	101	0	5	81	0	0	0	0	0	930	531
	VIII	1007	3	7	101	0	5	88	0	0	0	0	0	941	531
	IX	1218	3	7	101	0	2	92	0	0	0	0	0	961	509
	X	1405	3	40	101	0	1	87	0	0	0	0	0	930	510
	XI	1359	3	40	110	0	1	90	0	0	0	0	0	939	482
	XII	1064	3	60	110	0	1	84	0	0	0	0	0	950	468
2012	I	1091	3	56	110	0	1	87	0	0	0	0	0	922	462
	II	1163	3	56	49	0	2	72	0	0	0	0	0	927	462
	III	1160	3	56	49	0	1	68	0	0	0	0	0	948	452
	IV	1176	3	21	172	0	1	65	0	0	0	0	0	945	453
	V	1162	3	21	223	0	1	54	0	0	0	0	0	959	426
	VI	1425	3	21	273	0	2	54	0	0	0	0	0	975	427

1) Ревидирани податоци: Почнувајќи со кварталниот извештај за Q1 2009 податоците се ревидирани согласно со новата усвоена методологија за периодот од јануари 2003

2) Почнувајќи од Јануари 2009 година податоците се компилирани врз основа на новиот Сметковен план за банки

Табела 14
Извештај за пондерирани каматни стапки на
вкупно примени депозити и вкупно дадени
кредити

(во % на годишно ниво)

	XI.05	XII.05	XII.06	XII.07	XII.08	XII.09	I.10	II.10	III.10	IV.10	V.10	VI.10	VII.10	VIII.10	IX.10	X.10	XI.10	XII.10	I.11	II.11	III.11	IV.11	V.11	VI.11	VII.11
КАМАТНИ СТАПКИ НА КРЕДИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)						9,6	9,5	9,3	9,2	9,2	9,0	9,0	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,5	8,5	8,4	8,4	8,4
КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕПОЗИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)						4,7	4,6	4,7	4,7	4,6	4,5	4,5	4,4	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,2	4,2	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8
A. ДЕНАРСКИ КАМАТНИ СТАПКИ																									
1. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ КРЕДИТИ	12,1	12,1	10,7	9,9	9,8	10,3	10,2	10,0	9,8	9,8	9,6	9,6	9,2	9,2	9,2	9,1	9,1	9,0	9,0	9,0	8,9	8,9	8,9	8,8	8,9
1.1. Каматни стапки на кредити без валутна клаузула	12,5	12,6	10,9	10,2	10,5	11,5	11,5	11,5	11,3	11,3	11,0	10,9	10,3	10,2	10,2	10,1	10,1	10,0	9,8	9,7	9,7	9,6	9,6	9,6	9,6
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити без валутна клаузула</i>	11,3	11,4	9,9	8,9	9,2	10,0	9,9	9,9	9,7	9,7	9,3	9,2	9,2	9,2	9,1	9,0	8,9	8,9	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
- на краткорочни кредити на претпријатија	10,7	10,7	9,5	8,6	9,0	9,9	9,8	9,8	9,7	9,6	9,2	9,2	9,2	9,1	9,1	8,9	8,9	8,9	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,7
- на краткорочни кредити на население	19,5	19,4	16,9	13,4	13,5	14,3	14,4	14,6	14,0	14,0	13,7	13,4	11,7	11,7	11,7	11,7	11,5	11,2	10,8	10,6	10,5	10,3	10,1	10,0	10,1
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити без валутна клаузула</i>	13,5	13,5	11,7	11,3	11,6	12,5	12,5	12,5	12,3	12,3	12,1	12,0	10,9	10,9	10,9	10,8	10,7	10,6	10,3	10,2	10,2	10,1	10,1	10,0	10,0
- на долгорочни кредити на претпријатија	10,1	10,0	8,4	8,4	8,8	9,8	9,7	9,7	9,5	9,5	9,1	9,1	9,0	9,0	9,0	8,8	8,8	8,7	8,8	8,7	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6
- на долгорочни кредити на население	15,4	15,3	14,3	13,3	13,4	14,6	14,5	14,3	14,3	14,1	13,9	12,1	12,1	12,1	12,1	12,0	12,0	11,9	11,3	11,3	11,2	11,2	11,1	11,1	11,1
1.2. Каматни стапки на кредити со валутна клаузула	11,2	11,1	10,3	9,5	9,1	9,3	9,2	8,9	8,7	8,7	8,5	8,5	8,3	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити со валутна клаузула</i>	9,4	9,0	8,1	7,2	7,4	8,9	8,8	8,7	8,7	8,6	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3	8,2	8,1	8,1	8,0	8,1	8,1
- на краткорочни кредити на претпријатија	9,6	9,1	8,3	7,2	7,4	8,9	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,3	8,3	8,3	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1
- на краткорочни кредити на население	8,1	8,1	7,0	7,1	7,3	8,2	8,2	7,7	7,8	7,7	7,8	7,8	7,5	7,8	7,9	7,8	7,7	7,4	7,6	7,8	7,6	7,3	7,1	7,2	7,2
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити со валутна клаузула</i>	11,5	11,5	10,6	9,6	9,2	9,3	9,2	8,9	8,7	8,7	8,6	8,5	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2	8,2	8,3	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,2
- на долгорочни кредити на претпријатија	10,9	11,0	10,4	9,3	9,0	9,7	9,5	9,5	9,4	9,4	9,2	9,2	9,1	9,1	9,1	9,0	9,0	8,9	8,9	8,8	8,8	8,8	8,7	8,7	8,7
- на долгорочни кредити на население	11,9	11,9	10,8	9,8	9,4	9,0	8,9	8,4	8,0	8,0	8,0	7,9	7,6	7,5	7,6	7,5	7,5	7,5	7,9	7,9	7,9	7,8	7,8	7,8	7,8
2. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ ДЕПОЗИТИ	5,7	5,6	4,4	5,3	6,5	7,5	7,3	7,5	7,5	7,4	7,1	7,0	7,1	7,0	6,8	6,7	6,7	6,7	6,4	6,3	6,0	6,0	6,0	5,9	5,8
2.1. Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула	5,8	5,7	4,5	5,6	6,8	8,4	8,0	8,0	8,0	7,9	7,6	7,5	7,3	7,2	7,1	7,0	7,0	7,0	6,7	6,6	6,2	6,1	6,1	6,0	5,9
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на претпријатија</i>	7,4	7,2	3,4	5,4	6,2	7,1	6,2	6,5	6,5	6,3	5,9	5,8	5,8	5,6	5,4	5,3	5,3	5,4	5,2	5,2	5,0	4,9	4,9	4,8	4,7
- на депозити по видување	0,7	0,6	0,7	2,3	1,5	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3
- на краткорочно орочени депозити	7,6	7,3	3,4	5,4	6,0	7,0	6,0	6,2	6,2	6,1	5,6	5,5	5,6	5,4	5,2	5,0	5,0	5,1	4,9	4,9	4,7	4,6	4,7	4,4	4,3
- на долгорочно орочени депозити	7,3	7,3	6,7	7,5	8,6	9,1	9,1	9,1	9,0	8,9	8,8	8,8	8,6	8,6	8,5	8,5	8,4	8,2	8,1	7,9	7,8	7,9	7,6	7,5	7,5
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на население</i>	4,8	4,8	5,0	5,7	7,0	8,7	8,5	8,4	8,4	8,3	8,0	8,0	7,7	7,7	7,5	7,4	7,4	7,3	7,0	6,9	6,5	6,4	6,3	6,2	6,2
- на депозити по видување	1,0	1,0	1,0	1,1	1,0	1,1	0,8	0,7	0,9	0,7	0,4	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3
- на краткорочно орочени депозити	6,9	7,0	6,7	6,9	7,9	9,1	8,9	8,7	8,6	8,4	8,0	8,0	7,6	7,6	7,3	7,3	7,3	7,1	6,7	6,6	6,1	5,9	5,9	5,8	5,6
- на долгорочно орочени депозити	7,9	8,0	8,0	8,3	9,1	10,7	10,7	10,5	10,8	10,8	10,7	10,6	10,2	10,1	10,1	9,9	9,7	9,6	9,3	9,2	8,8	8,8	8,7	8,6	8,5
2.2. Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула	4,4	4,4	3,4	3,9	5,0	3,6	3,1	3,9	3,7	3,8	3,6	3,2	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,6	2,5	2,4	3,1	2,8	2,8	2,9
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на претпријатија</i>	4,4	4,4	3,3	3,9	5,0	3,5	3,0	3,8	3,7	3,8	3,6	3,2	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,6	2,5	2,5	2,4	3,1	2,8	2,8	2,9
- на краткорочно орочени депозити	4,5	4,5	3,2	3,9	5,0	3,5	3,0	3,8	3,7	3,8	3,5	3,1	2,4	2,5	2,4	2,4	2,4	2,5	2,5	2,4	2,3	2,9	2,6	2,6	2,8
- на долгорочно орочени депозити	3,8	3,7	5,8	4,0	4,3	7,1	7,1	7,1	7,1	7,1	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	6,9	7,0	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на население</i>			8,8	8,3	9,2	7,6	7,6	7,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	9,8	4,3	4,6	6,3	6,3	6,8
- на краткорочно орочени депозити			8,8	8,3	8,9	7,5	7,5	7,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	4,3	4,6	6,3	6,3	6,8
- на долгорочно орочени депозити				8,0	9,9	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0					

1) Почнувајќи од Јануари 2019, каматните стапки се пондерираат согласно новиот Сметковен план за банки.

**Извештај за пондерирани каматни стапки на
вкупно примени депозити и вкупно дадени
кредити**

(во % на годишно ниво)

	XI.05	XII.05	XII.06	XII.07	XII.08	XII.09	I.10	II.10	III.10	IV.10	V.10	VI.10	VII.10	VIII.10	IX.10	X.10	XI.10	XII.10	I.11	II.11	III.11	IV.11	V.11	VI.11	VII.11	
Б. ДЕВИЗНИ КАМАТНИ СТАПКИ																										
1. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕВИЗНИ КРЕДИТИ	7,6	7,8	8,5	8,5	7,2	7,6	7,5	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	
1.1. Каматни стапки на краткорочни девизни кредити	7,6	8,1	8,4	8,1	6,2	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	7,4	7,4	7,5	7,4	7,4	7,4	7,5	7,6	7,6	7,5	7,4	7,5	
<i>Каматни стапки на краткорочни девизни кредити на претпријатија</i>	7,6	8,0	8,4	8,0	6,2	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	7,4	7,4	7,5	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	7,6	7,6	7,5	7,4	7,5
- одобрени во ЕВРА	7,5	8,1	8,4	8,1	6,8	7,7	7,7	7,8	7,8	7,8	7,7	7,7	7,7	7,6	7,6	7,7	7,6	7,6	7,6	7,6	7,6	7,7	7,7	7,5	7,4	7,5
- одобрени во САД долари	7,9	7,4	8,0	6,8	3,1	6,0	6,0	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	6,0	6,0	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	6,7	7,0	7,0	6,6	6,6	6,9	
<i>Каматни стапки на краткорочни девизни кредити на население</i>	16,1	16,2	13,3	12,4	12,8	9,6	9,6	9,2	9,1	9,1	8,8	9,1	8,8	8,8	8,3	8,3	8,3	8,3	8,7	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,6	
- одобрени во ЕВРА	16,1	16,2	13,3	12,4	12,8	10,0	9,6	9,2	9,1	9,1	8,8	9,1	8,8	8,8	8,3	8,3	8,3	8,7	8,8	8,7	8,7	8,7	8,7	8,8	8,6	
- одобрени во САД долари					3,0	2,0																				
1.2. Каматни стапки на долгорочни девизни кредити	7,6	7,8	8,5	8,7	7,5	7,6	7,5	7,2	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4	7,5	
<i>Каматни стапки на долгорочни девизни кредити на претпријатија</i>	7,5	7,6	8,4	8,7	7,3	7,3	7,2	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,2	7,3	7,4
- одобрени во ЕВРА	7,5	7,6	8,5	8,7	7,4	7,3	7,2	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,4
- одобрени во САД долари	6,9	6,9	7,6	7,1	3,7	6,5	6,5	6,4	6,5	6,5	6,7	6,6	6,6	6,6	6,5	6,5	6,5	6,4	6,4	6,1	5,5	5,5	5,5	5,5	7,0	
<i>Каматни стапки на долгорочни девизни кредити на население</i>	10,5	10,4	9,2	8,6	8,5	10,2	9,7	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,0	8,0	8,0	
- одобрени во ЕВРА	10,5	10,4	9,2	8,6	8,5	10,2	9,7	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,0	8,0	
- одобрени во САД долари	4,2	4,2	4,1	4,7	3,0	2,8	2,8	3,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,5	2,4	2,4	2,4	2,4	2,5	
2. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕВИЗНИ ДЕПОЗИТИ	1,3	1,4	1,8	2,0	3,0	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8	2,7	
2.1. Каматни стапки на девизни депозити на претприј	1,7	1,7	2,1	2,3	2,7	2,2	2,0	2,1	2,0	1,9	1,7	1,6	1,7	1,7	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	
- на депозити по видување	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- примени во ЕВРА	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- примени во САД долари	0,5	0,5	0,6	0,6	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- на краткорочно орочени депозити	2,5	2,5	3,2	3,6	4,2	3,6	3,5	3,5	3,4	3,5	3,1	2,9	3,2	3,1	3,1	2,8	2,7	2,9	2,9	2,9	2,5	2,7	2,6	2,7	2,6	
- примени во ЕВРА	2,0	2,1	2,8	3,6	4,3	3,6	3,5	3,5	3,4	3,5	3,1	2,9	3,2	3,2	3,1	2,8	2,7	2,9	2,9	2,9	2,5	2,7	2,6	2,7	2,6	
- примени во САД долари	3,2	3,3	4,3	3,8	3,1	2,4	2,4	2,3	1,9	1,7	2,5	2,3	2,5	2,3	2,5	2,5	2,5	2,2	2,1	2,1	2,1	1,3	1,3	1,3	1,3	
- на долгорочно орочени депозити			3,0	2,7	2,5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	5,1	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	3,9	3,9	3,2	3,4	
- примени во ЕВРА			3,0	2,7	2,5	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	5,1	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	3,9	3,9	3,2	3,4	
- примени во САД долари					2,5																					
2.2. Каматни стапки на девизни депозити на населени	1,2	1,3	1,7	1,9	3,1	3,6	3,6	3,6	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1	3,0	
- на депозити по видување	0,6	0,6	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- примени во ЕВРА	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- примени во САД долари	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
- на краткорочно орочени депозити	1,7	1,8	2,3	2,6	3,9	4,3	4,3	4,2	4,1	4,1	4,0	4,1	3,9	3,8	3,8	3,9	3,9	3,8	3,7	3,7	3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	
- примени во ЕВРА	1,8	1,8	2,3	2,6	4,1	4,5	4,5	4,4	4,3	4,3	4,2	4,3	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	3,8	3,8	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5	
- примени во САД долари	1,6	1,7	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2	2,2	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,9	
- на долгорочно орочени депозити	2,8	2,9	3,7	3,7	4,8	5,5	5,5	5,5	5,4	5,4	5,5	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,2	5,2	5,1	4,9	4,9	4,9	4,8	4,8	
- примени во ЕВРА	2,9	2,9	3,8	3,9	4,9	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,6	5,5	5,4	5,4	5,4	5,4	5,3	5,3	5,2	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	4,9	
- примени во САД долари	2,4	2,5	3,1	3,0	2,8	3,6	3,7	3,7	3,1	3,6	3,6	3,6	3,1	3,2	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	2,9	2,8	2,8	

1) Почнувајќи од Јануари 2009, каматните стапки се пондерираат согласно новиот Сметковен план за банки.

Табела 14
Извештај за пондерирани каматни стапки на
вкупно примени депозити и вкупно дадени
кредити

(во % на годишно ниво)

	VIII.11	IX.11	X.11	XI.11	XII.11	I.12	II.12	III.12	IV.12	V.12	VI.12
КАМАТНИ СТАПКИ НА КРЕДИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)	8,4	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3	8,2	8,2	8,1	8,1	8,1
КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕПОЗИТИ (ДЕНАРСКИ И ДЕВИЗНИ)	3,8	3,9	3,8	3,7	3,8	3,7	3,6	3,6	3,6	3,5	3,5
A. ДЕНАРСКИ КАМАТНИ СТАПКИ											
1. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ КРЕДИТИ	8,8	8,8	8,8	8,8	8,8	8,7	8,7	8,6	8,6	8,5	8,5
1.1. Каматни стапки на кредити без валутна клаузула	9,6	9,5	9,6	9,5	9,5	9,4	9,4	9,3	9,2	9,1	9,1
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити без валутна клаузула</i>	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,6	8,5	8,4	8,3	8,3
- на краткорочни кредити на претпријатија	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,6	8,6	8,5	8,4	8,3	8,3
- на краткорочни кредити на население	10,1	10,0	9,7	10,0	9,9	9,7	9,7	9,6	9,5	9,4	9,4
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити без валутна клаузула</i>	10,0	9,9	9,9	9,9	9,9	9,8	9,8	9,6	9,6	9,5	9,4
- на долгорочни кредити на претпријатија	8,6	8,5	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,3	8,2	8,2	8,2
- на долгорочни кредити на население	11,0	10,9	10,9	10,9	10,8	10,8	10,7	10,7	10,6	10,5	10,5
1.2. Каматни стапки на кредити со валутна клаузула	8,2	8,2	8,2	8,1	8,1	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	7,9
<i>Каматни стапки на краткорочни кредити со валутна клаузула</i>	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,2	8,1	8,0	7,9	7,8
- на краткорочни кредити на претпријатија	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,1	8,2	8,1	8,0	7,9	7,8
- на краткорочни кредити на население	7,2	7,3	7,6	7,7	7,5	7,3	7,2	7,1	7,1	7,2	6,9
<i>Каматни стапки на долгорочни кредити со валутна клаузула</i>	8,2	8,2	8,2	8,1	8,1	8,1	8,0	8,0	8,0	8,0	7,9
- на долгорочни кредити на претпријатија	8,6	8,6	8,6	8,5	8,5	8,5	8,4	8,4	8,3	8,3	8,3
- на долгорочни кредити на население	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7
2. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕНАРСКИ ДЕПОЗИТИ	5,8	5,8	5,7	5,6	5,6	5,5	5,3	5,2	5,4	5,1	5,1
2.1. Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула	5,9	6,0	5,9	5,8	5,8	5,7	5,4	5,4	5,4	5,2	5,1
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на претпријатија</i>	5,0	5,1	5,0	5,0	4,9	4,9	4,8	4,9	4,8	4,5	4,5
- на депозити по видување	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
- на краткорочно орочени депозити	4,5	4,6	4,6	4,5	4,6	4,6	4,4	4,5	4,5	4,2	4,1
- на долгорочно орочени депозити	7,5	7,5	7,4	7,4	7,4	7,4	7,2	7,3	7,2	6,8	6,7
<i>Каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула на население</i>	6,2	6,2	6,1	6,0	6,0	5,9	5,6	5,6	5,5	5,3	5,2
- на депозити по видување	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
- на краткорочно орочени депозити	5,6	5,7	5,6	5,4	5,3	5,3	4,9	4,9	4,8	4,5	4,4
- на долгорочно орочени депозити	8,5	8,4	8,3	8,2	8,1	7,9	7,6	7,6	7,5	7,4	7,2
2.2. Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,2	3,4	3,1	2,9
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на претпријатија</i>	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,2	3,3	3,0	2,9
- на краткорочно орочени депозити	2,8	2,7	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5	2,1	3,1	2,8	2,7
- на долгорочно орочени депозити	7,6	7,6	7,6	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8	7,8
<i>Каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула на население</i>	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,1	6,1	6,1	6,7	6,6	6,7
- на краткорочно орочени депозити	6,3	6,3	6,3	6,3	6,3	6,1	6,1	6,1	6,2	4,3	5,9
- на долгорочно орочени депозити									7,0	7,0	7,0

1) Почнувајќи од Јануари 2009, каматните стапки се пондерираат согласно новиот Сметковен план за банки.

**Извештај за пондерирани каматни стапки на
вкупно примени депозити и вкупно дадени
кредити**

(во % на годишно ниво)

	VIII.11	IX.11	X.11	XI.11	XII.11	I.12	II.12	III.12	IV.12	V.12	VI.12
Б. ДЕВИЗНИ КАМАТНИ СТАПКИ											
1. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕВИЗНИ КРЕДИТИ	7,4	7,4	7,4	7,4	7,3	7,2	7,2	7,1	7,1	7,0	7,0
1.1. Каматни стапки на краткорочни девизни кредити	7,5	7,5	7,4	7,4	7,2	7,1	7,2	7,2	7,1	7,1	7,1
<i>Каматни стапки на краткорочни девизни кредити на претпријатија</i>	7,5	7,5	7,4	7,3	7,2	7,1	7,2	7,2	7,1	7,1	7,1
- одобрени во ЕВРА	7,5	7,5	7,4	7,4	7,3	7,2	7,2	7,2	7,1	7,1	7,1
- одобрени во САД долари	6,9	6,9	6,1	6,0	6,0	6,3	6,3	6,2	6,1	6,0	6,0
<i>Каматни стапки на краткорочни девизни кредити на население</i>	8,4	8,5	8,6	8,6	8,6	8,7	8,7	8,5	8,4	8,3	8,2
- одобрени во ЕВРА	8,4	8,5	8,6	8,6	8,6	8,7	8,7	8,5	8,4	8,4	8,3
- одобрени во САД долари									2,0	2,0	
1.2. Каматни стапки на долгорочни девизни кредити	7,4	7,4	7,4	7,4	7,3	7,2	7,2	7,1	7,1	7,0	7,0
<i>Каматни стапки на долгорочни девизни кредити на претпријатија</i>	7,3	7,3	7,3	7,3	7,2	7,1	7,0	7,0	6,9	6,9	6,9
- одобрени во ЕВРА	7,4	7,3	7,3	7,3	7,3	7,2	7,1	7,0	6,9	6,9	6,9
- одобрени во САД долари	6,4	6,4	6,2	6,3	6,3	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
<i>Каматни стапки на долгорочни девизни кредити на население</i>	8,0	8,0	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,8	7,8
- одобрени во ЕВРА	8,0	8,0	8,0	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,9	7,8	7,8
- одобрени во САД долари	2,4	2,4	2,4	2,4	2,7	2,3	2,7	2,7	2,6	2,7	2,7
2. КАМАТНИ СТАПКИ НА ДЕВИЗНИ ДЕПОЗИТИ	2,7	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5	2,3	2,3	2,3	2,2	2,3
2.1. Каматни стапки на девизни депозити на претприј	1,2	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,1	1,3
- на депозити по видување	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- примени во ЕВРА	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- примени во САД долари	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- на краткорочно орочени депозити	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,5	2,5	2,2	2,5
- примени во ЕВРА	2,6	2,6	2,6	2,5	2,5	2,4	2,4	2,5	2,5	2,2	2,5
- примени во САД долари	1,3	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	1,7
- на долгорочно орочени депозити	3,4	3,3	2,7	4,4	3,1	4,1	2,7	4,3	3,8	3,8	3,8
- примени во ЕВРА	3,4	3,3	2,7	4,4	3,1	4,1	2,7	4,3	3,8	3,8	3,8
- примени во САД долари											
2.2. Каматни стапки на девизни депозити на населени	3,0	3,0	3,0	2,9	2,8	2,7	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
- на депозити по видување	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
- примени во ЕВРА	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
- примени во САД долари	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
- на краткорочно орочени депозити	3,3	3,3	3,3	3,2	3,1	3,1	2,9	2,9	2,8	2,7	2,7
- примени во ЕВРА	3,5	3,5	3,4	3,3	3,3	3,2	3,1	3,0	3,0	2,9	2,9
- примени во САД долари	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,0	0,9	1,0	0,9	0,9
- на долгорочно орочени депозити	4,8	4,7	4,8	4,7	4,6	4,5	4,2	4,1	4,1	4,0	4,1
- примени во ЕВРА	4,9	4,8	4,8	4,8	4,6	4,5	4,2	4,2	4,2	4,1	4,1
- примени во САД долари	2,8	2,9	2,9	2,9	2,8	1,8	1,0	1,0	2,0	1,9	1,8

1) Почнувајќи од Јануари 2009, каматните стапки се пондерираат согласно новиот Сметковен план за банки.

Табела 15

Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

(во %)

Период	Есконтна стапка	Референтна каматна стапка за пресметување на стапката на казнена камата	Активни каматни стапки - обезбедување на ликвидност		Пасивни каматни стапки - повлекување на ликвидност	
			Расположлив кредит преку ноќ	Аукциски репо-трансакции	Благајнички записи - основна рочност*	
					тендер со износи	тендер со каматни стапки
2003.XII	6,5		14,0			6,2
2004.XII	6,5		13,0		10,0	
2005.XII	6,5		13,0			8,5
2006.XII	6,5		9,5			5,7
2007.XII	6,5		7,5			4,77
2008.XII	6,5		8,5		7,00	
2009.I	6,5	7,0	8,5		7,00	
II	6,5	7,0	8,5		7,00	
III	6,5	7,0	8,5		7,00	
IV	6,5	7,0	10,5		9,00	
V	6,5	7,0	10,5		9,00	
VI	6,5	7,0	10,5		9,00	
VII	6,5	9,0	10,5		9,00	
VIII	6,5	9,0	10,5		9,00	
IX	6,5	9,0	10,5		9,00	
X	6,5	9,0	10,5		9,00	
XI	6,5	9,0	10,5		9,00	
XII	6,5	9,0	10,0		8,50	
2010.I	6,5	8,5	9,5		8,00	
II		8,5	9,0		7,61	
III		8,5	9,0		7,26	
IV		8,5	8,0		6,50	
V		8,5	7,5		6,24	
VI		8,5	6,5		5,46	
VII		5,0	6,5		5,00	
VIII		5,0	6,0		4,68	
IX		5,0	6,0		4,50	
X		5,0	6,0		4,50	
XI		5,0	6,0		4,50	
XII		5,0	5,5		4,11	
2011.I		4,0	5,5		4,00	
II		4,0	5,5		4,00	
III		4,0	5,5		4,00	
IV		4,0	5,5		4,00	
V		4,0	5,5		4,00	
VI		4,0	5,5		4,00	
VII		4,0	5,5	4,50	4,00	
VIII		4,0	5,5		4,00	
IX		4,0	5,5	4,50	4,00	
X		4,0	5,5		4,00	
XI		4,0	5,5		4,00	
XII		4,0	5,5		4,00	
2012.I		4,0	5,5		4,00	
II		4,0	5,5		4,00	
III		4,0	5,5		4,00	
IV		4,0	4.44**		4,00	3,96
V		4,0	4.21***	3,71		3,75
VI		4,0	4.23****	3,73		3,73

* со рочност од 28 дена

** 4,44% започнувајќи од 11.04.2012 година; 4,47% започнувајќи од 18.04.2012 година; 4,44% започнувајќи од 25.04.2012 година

*** 4,43% започнувајќи од 02.05.2012 година; 4,21% започнувајќи од 09.05.2012 година;

****4,23% започнувајќи од 13.06.2012 година

Табела 16

Задолжителна резерва на банки и штедилници*

(во милиони денари)

Период	Стапки на задолжителна резерва на банки (%)			Задолжителна резерва на банки во денари						Задолжителна резерва на банки во евра		Задолжителна резерва на штедилници во денари		
	Обврски во домашна валута	Обврски во домашна валута со валутна клаузула	Обврски во странска валута	Процент од износот утврден од обврски во странска валута**	Задолжителна резерва	Просечно исполнување	Вишок/ Недостиг	Процент на исполнување (%)	Стапка на надомест (%)	Задолжителна резерва	Стапка на надомест (%)	Стапка на задолжителна резерва (%)	Задолжителна резерва	Стапка на надомест (%)
2003.XII	7,5		7,5	0,00	2.488	3.467	980	139,4	4,0	2.763	1,0	2,5	7	4,0
2004.XII	7,5		7,5	0,00	2.855	3.309	454	115,9	2,0	3.374	1,0	2,5	8	2,0
2005.XII	10,0		10,0	0,00	4.242	5.267	1.025	124,2	2,0	5.325	0,0	2,5	11	2,0
2006.XII	10,0		10,0	0,00	5.618	6.705	1.087	119,3	2,0	6.373	0,0	2,5	14	2,0
2007.XII	10,0		10,0	0,00	8.436	9.125	689	108,2	2,0	7.288	0,0	2,5	17	2,0
2008.XII	10,0		10,0	0,00	10.125	10.762	637	106,3	2,0	9.802	0,0	2,5	18	2,0
2009.I	10,0		10,0	0,00	9.695	9.915	220	102,3	2,0	9.801	0,0	2,5	17	2,0
II	10,0		10,0	0,00	9.645	9.827	182	101,9	2,0	10.392	0,0	2,5	17	2,0
III	10,0		10,0	0,00	9.310	9.482	172	101,9	2,0	10.623	0,0	2,5	17	2,0
IV	10,0		10,0	0,00	9.146	9.462	316	103,5	2,0	10.903	0,0	2,5	17	2,0
V	10,0		10,0	0,00	8.952	9.224	272	103,0	2,0	11.189	0,0	2,5	16	2,0
VI	10,0		10,0	0,00	8.867	9.365	498	105,6	2,0	11.291	0,0	2,5	16	2,0
VII	10,0	20,0 **	11,5	13,00	11.957	12.161	204	101,7	2,0	11.251	0,0	2,5	16	2,0
VIII	10,0	20,0	13,0	23,00	13.239	13.375	136	101,0	2,0	11.604	0,0	2,5	15	2,0
IX	10,0	20,0	13,0	23,00	13.207	13.410	203	101,5	2,0	11.979	0,0	2,5	15	2,0
X	10,0	20,0	13,0	23,00	13.489	14.058	569	104,2	2,0	12.058	0,1	2,5	15	2,0
XI	10,0	20,0	13,0	23,00	13.653	14.029	376	102,8	2,0	12.104	0,1	2,5	14	2,0
XII	10,0	20,0	13,0	23,00	13.874	14.253	379	102,7	2,0	12.225	0,1	2,5	14	2,0
2010.I	10,0	20,0	13,0	23,00	14.097	14.549	452	103,2	2,0	12.151	0,1	2,5	14	2,0
II	10,0	20,0	13,0	23,00	14.212	14.606	394	102,8	2,0	12.144	0,1	2,5	14	2,0
III	10,0	20,0	13,0	23,00	13.914	14.217	302	102,2	2,0	12.237	0,1	2,5	14	2,0
IV	10,0	20,0	13,0	23,00	14.164	14.348	184	101,3	2,0	12.459	0,1	2,5	14	2,0
V	10,0	20,0	13,0	23,00	14.439	14.559	120	100,8	2,0	12.418	0,1	2,5	14	2,0
VI	10,0	20,0	13,0	23,00	14.843	15.152	309	102,8	2,0	12.693	0,1	2,5	14	2,0
VII	10,0	20,0	13,0	23,00	15.034	15.415	381	102,5	2,0	12.696	0,1	2,5	14	2,0
VIII	10,0	20,0	13,0	23,00	14.518	15.035	517	103,6	2,0	12.876	0,1	2,5	14	2,0
IX	10,0	20,0	13,0	23,00	14.420	14.887	467	103,2	2,0	13.030	0,1	2,5	15	2,0
X	10,0	20,0	13,0	23,00	14.572	14.919	347	102,4	2,0	12.942	0,1	2,5	15	2,0
XI	10,0	20,0	13,0	23,00	14.878	15.072	194	101,3	2,0	12.938	0,1	2,5	16	2,0
XII	10,0	20,0	13,0	23,00	15.284	15.595	311	102,0	2,0	13.170	0,1	2,5	17	2,0
2011.I	10,0	20,0	13,0	23,00	15.484	15.785	301	101,9	2,0	13.395	0,1	2,5	17	2,0
II	10,0	20,0	13,0	23,00	15.637	15.915	278	101,8	2,0	13.489	0,1	2,5	17	2,0
III	10,0	20,0	13,0	23,00	15.703	16.040	337	102,2	2,0	13.517	0,1	2,5	17	2,0
IV	10,00	20,00	13,00	23,00	15.770	16.291	521	103,3	2,0	13.656	0,1	2,5	18	2,0
V	10,00	20,00	13,00	23,00	15.923	16.226	302	101,9	2,0	13.768	0,1	2,5	18	2,0
VI	10,00	20,00	13,00	23,00	15.689	15.863	174	101,1	2,0	13.906	0,1	2,5	18	2,0
VII	10,00	20,00	13,00	23,00	15.896	16.111	216	101,4	2,0	14.019	0,1	2,5	18	2,0
VIII	10,00	20,00	13,00	23,00	15.959	16.182	223	101,4	2,0	14.066	0,1	2,5	18	2,0
IX	10,00	20,00	13,00	23,00	16.146	16.616	470	102,9	2,0	14.189	0,1	2,5	18	2,0
X	10,00	20,00	13,00	23,00	16.381	16.624	244	101,5	2,0	14.210	0,1	2,5	18	2,0
XI	10,00	20,00	13,00	23,00	16.505	16.692	187	101,1	2,0	14.030	0,1	2,5	18	2,0
XII	10,00	20,00	13,00	23,00	16.575	17.141	566	103,4	2,0	14.132	0,1	2,5	18	2,0
2012.I	10,00	20,00	13,00	23,00	16.622	16.922	300	101,8	1,0	13.504	0,1	2,5	18	1,0
II	10,00	20,00	13,00	23,00	17.002	17.226	224	101,3	1,0	13.319	0,1	2,5	18	1,0
III	10,00	20,00	13,00	23,00	17.019	17.290	271	101,6	1,0	13.021	0,1	2,5	18	1,0
IV	10,00	20,00	13,00	23,00	17.242	17.425	183	101,1	1,0	13.057	0,1	2,5	19	1,0
V	10,00	20,00	13,00	23,00	17.190	17.307	117	100,7	1,0	13.089	0,1	2,5	19	1,0
VI	10,00	20,00	13,00	23,00	16.860	16.956	96	100,6	1,0	13.119	0,1	2,5	19	1,0

* Задолжителната резерва на банки во денари се одржува на просечно ниво, додека задолжителната резерва на банки во девизи и задолжителната резерва на штедилници во денари се одржува на фиксно ниво.

** Процент од износот утврден од обврски во странска валута кој се исполнува во денари. Остатокот го претставува износот на задолжителна резерва кој се исполнува во евра.

*** Пред 11 јули 2009 година, стапката на задолжителна резерва на обврски во домашна валута со валутна клаузула беше еднаква со стапката на задолжителна резерва на обврски во домашна валута.

**** Од 11 јануари 2012 година се применува стапка на задолжителна резерва од 0% за обврски кон физички лица со договорна рочност над две години (доколку обврските исполнуваат одредени договорни услови) и обврски по репо-трансакции во домашна валута.

Табела 17

Каматни стапки на државни хартии од вредност

(во %)

Период	во денари							во денари со девизна клаузула						
	1 месец	3 месеци	6 месеци	12 месеци	2 години	3 години	5 години	1 месец	3 месеци	6 месеци	12 месеци	2 години	3 години	5 години
2004.XII		9,2	10,4											
2005.XII		8,0	8,8	9,6										
2006.XII		6,3	7,0	8,9										
2007.XII		4,8												
2008.XII		7,48	7,84	7,00										
2009.I		7,43	7,26	7,00										
II		7,80	7,51											
III	8,57	8,74	7,69											
IV	8,81	8,97	9,10											
V		9,03	8,80											
VI		9,35	8,99						5,25		7,00			
VII		8,65								5,25	5,70			
VIII										5,50				
IX									5,40					
X										5,50				
XI										5,50				
XII									5,30					
2010.I										5,20				
II										5,00				
III										4,99				
IV										4,99				
V										4,99				
VI										4,99				
VII										4,70				
VIII			5,00							4,70				
IX			4,70							4,40				
X			4,70							4,40				
XI		4,50	4,50							4,30				
XII		4,46								4,30				
2011.I			4,30							4,15				
II		4,20								4,10				
III		4,20	4,30						4,10	4,10				
IV			4,30						4,10	4,10				
V		4,20							4,10	4,10				
VI		4,20							4,10	4,10				
VII		4,20							4,10	4,10				
VIII		4,20							4,10	4,10				
IX		4,20					5,70		4,10	4,10				5,50
X		4,20							4,10	4,10				
XI		4,20							4,10	4,10				
XII		4,20					5,70		4,10					5,50
2012.I		4,20							4,10	4,10				
II		4,20							4,10	4,10				
III		4,20					5,70		4,10	4,10				5,50
IV		4,20							4,10	4,10				
V		4,15	4,10	4,39						4,00				
VI		4,00	4,10	4,75			5,70		3,90					5,50

Табела 18

Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци /1,4

(во милиони САД долари)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
I. Тековна сметка	-82,5	-262,9	-298,9	-339,8	-286,5	-280,1	-65,6	-103,1	-235,4	-378,8	-185,5	-451,6	-159,3	-28,5	-605,7	-1235,8	-609,6	-197,8	-310,6
СТОКИ, нето	42,8	-184,9	-222,8	-314,7	-386,3	-515,6	-495,9	-690,8	-526,7	-805,6	-851,0	-1139,0	-1063,0	-1260,5	-1638,5	-2589,9	-2168,8	-1918,9	-2330,5
Извоз, ф.о.б	1055,3	1086,3	1204,0	1147,4	1236,8	1291,5	1190,0	1320,7	1155,4	1112,1	1362,7	1674,9	2040,6	2410,7	3391,5	3983,3	2702,3	3345,0	4428,9
Увоз, ф.о.б /2	-1012,5	-1271,3	-1426,8	-1462,1	-1623,1	-1807,1	-1685,9	-2011,6	-1682,2	-1917,7	-2213,7	-2813,8	-3103,6	-3671,2	-5030,0	-6573,2	-4871,0	-5264,0	-6759,4
УСЛУГИ, нето	-154,5	-155,1	-200,5	-156,2	-137,8	-59,8	38,9	48,7	-19,2	-22,1	-10,4	-57,1	-39,3	22,3	38,7	15,9	24,1	47,4	137,3
Прилив	84,0	172,0	185,2	154,3	138,1	149,3	272,8	316,7	244,6	253,1	381,2	453,4	516,6	603,5	822,3	1017,3	861,6	900,4	1122,3
Одлив	-238,5	-327,1	-385,7	-310,4	-275,8	-209,1	-234,0	-268,0	-275,3	-391,6	-510,4	-555,9	-581,2	-783,6	-1001,4	-837,5	-853,0	-985,0	-985,0
ДОХОД, нето	-56,7	-46,6	-39,6	-51,3	-54,4	-53,5	-72,1	-70,0	-27,2	-45,5	-60,0	-35,3	-109,2	-27,5	-389,3	-119,8	-66,9	-131,4	-173,4
Прилив	4,3	10,0	20,8	22,8	17,5	23,6	24,2	41,6	52,6	50,8	60,3	84,6	97,1	134,7	213,1	272,7	178,1	194,2	240,5
Одлив	-61,0	-56,6	-60,4	-74,2	-71,9	-77,1	-96,4	-111,7	-79,8	-96,3	-120,3	-119,9	-206,3	-162,2	-602,4	-392,5	-245,0	-325,6	-413,8
ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ, нето	85,8	123,7	163,9	182,3	292,0	348,9	463,6	609,0	337,8	494,4	735,9	779,7	1052,2	1237,1	1383,4	1458,0	1602,0	1805,1	2056,0
Прилив	115,0	197,0	293,5	341,3	433,3	376,5	507,2	635,5	372,4	535,2	773,8	824,5	1094,9	1279,2	1480,9	1528,0	1668,4	1867,1	2120,1
Одлив	-29,2	-73,3	-129,5	-158,9	-141,3	-27,6	-43,6	-26,5	-34,6	-40,8	-37,9	-44,8	-42,7	-42,1	-97,5	-70,0	-66,4	-62,0	-64,0
II. Капитална и финансиска сметка	-12,9	162,3	280,6	318,2	349,6	296,3	-91,4	40,2	236,6	388,0	218,3	434,1	165,5	24,6	657,6	1266,7	569,2	198,2	316,3
КАПИТАЛНА СМЕТКА, нето	0,0	30,0	1,7	0,0	0,0	-1,8	0,0	0,3	1,4	8,3	-6,7	-4,6	-2,0	-1,1	4,9	-17,6	28,6	16,5	29,3
ФИНАНСИСКА СМЕТКА, нето	-12,9	132,3	278,9	318,2	349,6	298,1	-91,4	39,9	235,2	379,7	225,0	438,7	167,5	25,7	652,7	1284,2	540,5	181,7	287,0
Директни инвестиции, нето	0,0	24,0	9,5	11,2	58,0	150,5	88,1	215,7	446,3	105,5	117,5	321,9	94,2	424,0	700,2	600,5	185,5	209,1	463,4
Директни инвестиции во странство	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,3	0,6	-0,9	-0,1	-0,3	-1,2	-2,8	-0,2	1,1	13,5	-11,6	-1,9	0,1
Директни инвестиции во земјата	0,0	24,0	9,5	11,2	58,1	150,5	88,4	215,1	447,1	105,6	117,8	323,0	97,0	424,2	699,1	587,0	197,1	211,0	463,3
Портфолио-инвестиции, нето	0,0	0,0	2,7	0,3	1,3	-0,2	0,1	-0,9	3,5	1,2	5,7	11,5	238,6	92,4	155,2	-72,5	147,2	-74,5	-58,2
Средства	0,0	0,0	1,4	-0,5	1,7	0,2	0,1	-0,8	3,2	1,2	0,3	-0,9	0,8	-0,5	-2,8	-1,1	-51,3	-29,0	-10,7
Обврски	0,0	0,0	1,3	0,8	-0,4	-0,4	0,0	-0,1	0,4	0,1	5,3	12,4	237,8	92,8	157,9	-71,4	198,5	-45,5	-47,5
Останати инвестиции, нето	44,0	150,2	367,4	300,8	294,1	201,1	-36,3	89,6	-137,6	133,4	152,8	124,8	249,7	-116,4	-69,4	676,2	355,1	124,2	325,8
Средства	32,0	34,7	39,9	77,7	-66,1	-58,9	-184,1	-63,0	-112,2	226,8	18,2	8,5	-47,0	-148,6	-80,9	297,7	-144,6	-206,0	-575,5
Обврски	12,0	115,5	327,5	223,1	360,3	260,0	147,8	152,6	-25,4	-93,4	134,7	116,3	296,8	32,2	11,4	378,4	499,7	330,2	901,4
Бруто официјални резерви, (- = зголемување) /3	-56,8	-41,9	-100,6	5,9	-3,8	-53,3	-143,3	-264,5	-77,0	139,7	-51,0	-19,5	-415,1	-374,2	-133,2	80,0	-147,3	-77,1	-444,1
III. Грешки и пропусти	95,4	100,6	18,3	21,6	-63,2	-16,2	157,0	62,9	-1,2	-9,2	-32,8	17,6	-6,2	4,0	-51,8	-30,9	40,4	-0,4	-5,7

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци.

а. во септември 2012 година извршена е ревизија на податоците за:

-2011 година во категориите: директни инвестиции, доход и останати инвестиции - поради вклучување на податоците од годишниот прашалник за странски вложувања ДИ 22 и подобар опфат на податоците за кредитната задолженост; - сите компоненти за 2010 и 2011 година - како резултат на подобар опфат на податоците;

-2010 година - стоки, услуги и трговски кредити, врз основа на дефинитивните податоци за надворешно - трговска размена.

2/ Увозот е прикажан на ф.о.б. паритет согласно V издание на прирачникот за платен биланс од ММФ. Пресметката на ц.и.ф. - ф.о.б. факторот како процент од увозот ц.и.ф.

по години изнесува: 1993-20%, 1994-20%, 1995-20%, 1996-14%, 1997-10%, 1998-5,02%, 1999-4,86%, 2000-3,9%, 2001-4,2%, 2002-3,8%, 2003-4,06%, 2004, 2005, 2006, 2007-4,14%, 2008, 2009, 2010 и 2011 - 3,86%.

3/ За 2006, 2007 и 2008 година направено е и временско прилагодување за увозот на електрична енергија.

4/ За периодот 2006-2011 година без ценовни промени и курсни разлики. За периодот до 2005 година без монетарно злато и курсни разлики.

4/ Методолошки објаснувања: од 2003 година во билансот на плаќања е воведена пресметка за финансиските услуги-мерени индиректно (FISIM).

Обврските врз основа на аранжманот со ММФ (Кредитна линија за претпазливост) се класифицирани под Финансиска сметка-Останати инвестиции-Обврски-Заеми-Држава-Долгорочни-Користења.

Табела 19

Платен биланс на Република Македонија - Агрегатни податоци /1,4

(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2009	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	4	5	6	Кв.1	Кв.2	2012
I. Тековна сметка	-169,8	-361,8	-122,5	-23,4	-421,2	-862,2	-318,4	-97,4	60,1	-101,5	-457,1	-35,5	-42,0	61,1	-127,2	-143,6	-195,5	-114,6	55,9	29,9	-224,3	-44,1	-27,7	-48,7	-75,6	-33,0	28,3	-120,5	-80,2	-200,7
СТОКИ, нето	-753,0	-914,3	-858,5	-1001,5	-1181,0	-1762,5	-449,1	-340,6	-299,9	-470,1	-1559,6	-293,9	-387,7	-313,5	-452,7	-1447,8	-461,6	-374,6	-403,3	-442,3	-1681,8	-144,6	-108,0	-157,3	-200,8	-159,4	-106,3	-409,8	-466,5	-876,3
Извоз, ф.о.б	1203,2	1345,0	1642,9	1914,0	2472,2	2692,6	400,7	493,1	536,9	501,9	1932,6	489,6	624,1	694,2	722,2	2530,1	712,4	817,5	825,0	823,9	3178,9	210,1	234,0	264,6	239,5	276,3	273,1	708,7	788,8	1497,6
Увоз, ф.о.б /2	-1956,2	-2259,3	-2501,4	-2915,5	-3653,2	-4455,1	-849,8	-833,7	-836,7	-971,9	-3492,2	-783,5	-1011,8	-1007,7	-1174,9	-3977,9	-1174,0	-1192,1	-1228,4	-1266,2	-4860,6	-354,7	-341,9	-421,9	-440,2	-435,7	-379,4	-1118,5	-1255,4	-2373,9
УСЛУГИ, нето	-9,4	-45,6	-29,2	17,4	28,3	9,3	-4,9	-2,9	20,4	3,8	16,5	3,3	18,8	6,0	8,7	36,8	19,8	23,6	38,5	16,2	98,1	-5,8	-8,6	1,2	-0,7	-2,3	16,4	-13,2	13,3	0,2
Прилив	336,1	364,4	417,1	479,1	597,3	692,0	142,1	148,1	163,6	163,8	617,6	133,8	172,2	184,3	191,2	681,3	177,9	196,2	224,7	206,9	805,8	55,9	52,3	62,2	60,1	68,4	70,9	170,4	199,3	369,7
Одлив	-345,5	-410,0	-446,3	-461,7	-569,1	-682,8	-146,9	-151,0	-143,2	-160,0	-601,1	-130,5	-153,4	-178,2	-182,5	-644,6	-158,1	-172,6	-186,2	-190,7	-707,6	-61,7	-60,8	-61,0	-60,8	-70,7	-54,5	-183,5	-186,0	-369,5
ДОХОД, нето	-53,5	-30,1	-88,1	-21,2	-280,8	-94,4	6,7	-14,1	-60,0	20,2	-47,3	-4,1	-21,3	-51,5	-23,0	-99,9	-16,7	-79,8	-16,2	-8,2	-120,8	-7,4	-8,5	-12,3	-10,2	-12,2	-9,3	-28,2	-31,6	-59,8
Прилив	53,2	67,9	78,6	107,1	155,2	185,2	31,0	31,4	33,7	32,0	128,0	33,1	35,5	39,6	38,5	146,6	44,0	42,8	42,8	43,1	172,7	18,3	16,5	14,6	14,6	13,4	14,6	49,4	42,6	92,0
Одлив	-106,7	-98,0	-166,7	-128,3	-436,0	-279,6	-24,3	-45,5	-93,7	-11,8	-175,3	-37,2	-56,8	-91,1	-61,4	-246,5	-60,7	-122,5	-59,0	-51,3	-293,5	-25,7	-25,0	-26,8	-24,8	-25,6	-23,9	-77,5	-74,3	-151,8
ТЕКОВНИ ТРАНСФЕРИ, нето	646,1	628,2	853,3	981,9	1012,4	985,5	128,9	260,3	399,6	344,6	1133,3	259,2	348,2	420,0	339,8	1367,3	262,9	316,1	437,0	464,2	1480,2	113,6	97,4	119,7	136,0	140,9	127,6	330,7	404,6	735,3
Прилив	679,5	664,2	887,5	1015,3	1081,3	1033,2	140,4	272,9	410,3	357,5	1181,0	269,0	359,4	431,2	354,4	1414,0	273,1	327,6	448,1	477,4	1526,2	117,6	101,0	124,1	140,4	145,4	131,7	342,7	417,5	760,2
Одлив	-33,4	-36,0	-34,2	-33,4	-68,9	-47,7	-11,4	-12,6	-10,7	-12,9	-47,7	-9,8	-11,2	-11,1	-14,6	-46,7	-10,2	-11,5	-11,2	-13,2	-46,0	-3,9	-3,7	-4,4	-4,4	-4,5	-4,1	-12,0	-12,9	-24,9
II. Капитална и финансиска сметка	193,9	347,1	127,7	19,6	461,1	886,2	301,8	106,1	-72,8	94,8	430,0	28,9	38,5	-49,3	124,2	142,3	217,0	124,3	-81,9	-31,4	227,9	48,5	27,9	38,5	77,6	29,1	-34,9	115,0	71,9	186,8
КАПИТАЛНА СМЕТКА, нето	-5,8	-3,8	-1,7	-0,8	3,7	-12,2	0,8	1,8	15,2	2,3	20,2	1,7	3,5	2,6	4,8	12,5	9,4	3,4	3,9	4,4	21,3	0,1	2,3	0,7	1,0	0,4	0,3	3,0	1,8	4,8
ФИНАНСИСКА СМЕТКА, нето	199,7	350,9	129,4	20,4	457,4	898,4	301,0	104,3	-88,0	92,5	409,8	27,3	35,0	-51,9	119,4	129,8	207,5	120,8	-85,9	-35,8	206,6	48,5	25,6	37,8	76,6	28,7	-35,2	111,9	70,1	182,0
Директни инвестиции, нето	100,1	259,7	74,9	344,7	506,9	409,4	24,7	71,4	41,8	-1,0	136,9	10,6	50,3	43,0	54,7	158,6	192,9	-6,8	45,5	105,2	336,8	29,9	31,2	7,8	-28,1	35,8	-0,7	68,8	7,0	75,8
Директни инвестиции во странство	-0,3	-0,9	-2,3	-0,1	0,9	9,5	0,0	-0,4	-0,3	-7,3	-8,1	-0,8	-0,9	0,6	-0,3	-1,4	-0,3	0,3	0,4	-0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,1	0,0	4,5	0,0	-0,6	4,5	3,9
Директни инвестиции во земјата	100,4	260,7	77,2	344,8	506,0	399,9	24,7	71,8	42,1	6,3	145,0	11,4	51,2	42,4	55,1	160,0	193,3	-7,1	45,1	105,5	336,8	30,3	31,2	7,9	-28,1	31,3	-0,7	69,4	2,5	71,9
Портфолио-инвестиции, нето	5,1	8,6	200,8	72,7	114,1	-50,6	-19,3	-12,5	148,7	-12,8	104,0	5,5	-13,5	-20,5	-28,3	-56,8	-3,2	-4,6	-16,6	-17,7	-42,1	0,2	1,8	0,9	8,1	0,0	1,4	2,9	9,4	12,3
Средства	0,3	-0,8	0,7	-0,4	-2,0	-0,5	-14,2	-4,5	-15,5	-3,4	-37,6	-0,5	-6,3	-6,3	-8,8	-21,9	-6,6	-5,3	1,1	3,3	-7,6	-0,2	-0,9	-1,5	-1,8	-1,4	0,1	-2,6	-3,1	-5,7
Обврски	4,8	9,3	200,1	73,1	116,1	-50,1	-5,1	-8,0	164,1	-9,4	141,7	6,0	-7,1	-14,2	-19,5	-34,9	3,5	0,8	-17,7	-21,0	-34,4	0,3	2,7	2,4	9,9	1,4	1,3	5,4	12,6	18,0
Останати инвестиции, нето	133,1	98,5	201,6	-100,7	-68,9	464,4	40,8	-3,6	47,0	161,6	245,8	3,8	46,3	-59,3	98,9	89,7	227,2	68,2	-140,9	88,7	243,2	-2,7	-6,8	56,3	85,7	-24,4	-68,5	46,7	-7,2	39,5
Средства	14,1	7,3	-39,8	-117,6	-61,5	207,4	-17,0	-6,4	-65,8	-17,8	-107,0	72,5	-93,2	-15,9	-123,1	-159,7	-5,4	-151,5	-48,0	-196,9	-401,8	-72,1	25,0	-32,0	59,3	2,3	-24,1	-79,1	37,5	-41,6
Обврски	119,1	91,2	241,4	17,0	-7,5	256,9	57,8	2,9	112,8	179,3	352,8	-68,7	139,5	-43,5	222,1	249,4	232,6	219,7	-92,9	285,6	645,1	69,4	-31,8	88,2	26,4	-26,7	-44,4	125,8	-44,7	81,2
Бруто официјални резерви, (- = зголемување) /3	-38,6	-15,9	-347,9	-296,4	-94,7	75,3	254,8	49,0	-325,5	-55,2	-76,9	7,4	-48,1	-15,0	-6,0	-61,7	-209,4	64,0	26,1	-212,0	-331,3	21,2	-0,5	-27,1	10,9	17,4	32,7	-6,5	60,9	54,4
III. Грешки и пропусти	-24,1	14,7	-5,3	3,8	-39,9	-24,0	16,5	-8,8	12,6	6,7	27,1	6,6	3,5	-11,7	3,0	1,3	-21,5	-9,7	26,0	1,5	-3,6	-4,4	-0,3	10,2	-2,0	3,8	6,5	5,5	8,3	13,8

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци.

а. во септември 2012 година извршена е ревизија на податоците за:

-2011 година во категориите: директни инвестиции, доход и останати инвестиции - поради вклучување на податоците од годишниот прашалник за странски вложувања ДИ 22 и подобар опфат на податоците за кредитната задолженост;

- сите компоненти за 2010 и 2011 година - како резултат на подобар опфат на податоците;

-2010 година - стоки, услуги и трговски кредити, врз основа на дефинитивните податоци за надворешно - трговска размена.

2/ Увозот е прикажан на ф.о.б. паритет согласно V издание на прирачникот за платен биланс од ММФ. Пресметката на ц.и.ф. - ф.о.б. факторот како процент од увозот ц.и.ф. по години изнесува: 1993-20%, 1994-20%, 1995-20%, 1996-14%, 1997-10%, 1998-5,02%, 1999-4,86%, 2000-3,9%, 2001-4,2%, 2002-3,8%, 2003-4,06%, 2004, 2005, 2006, 2007-4,14%, 2008, 2009, 2010 и 2011 - 3,86%.

3а 2006, 2007 и 2008 година направено е и временско прилагодување за увозот на електрична енергија.

3/ За периодот 2006-2011 година без ценовни промени и курсни разлики. За периодот до 2005 година без монетарно злато и курсни разлики.

4/ Методолошки објаснувања: од 2003 година во билансот на плаќања е воведена пресметка за финансиските услуги-мерени индиректно (FISIM).

Обврските врз основа на ангажманот со ММФ (Кредитна линија за претпазливост) се класифицирани под Финансиска сметка-Останати инвестиции-Обврски-Заеми-Држава-Долгорочни-Користења.

Табела 20

Платен биланс на Република Македонија - услуги

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Услуги, нето	-9,4	-45,6	-29,2	17,4	28,3	9,3	16,5	36,8
- Извоз	336,1	364,4	417,1	479,1	597,3	692,0	617,6	681,3
- Увоз	-345,5	-410,0	-446,3	-461,7	-569,1	-682,8	-601,1	###
1. Транспорт	-32,8	-52,8	-45,3	-33,9	-43,3	-47,6	-38,4	-20,6
- Извоз	110,9	115,2	129,3	148,1	183,9	222,8	180,4	218,1
- Увоз	-143,7	-168,0	-174,6	-182,0	-227,2	-270,4	-218,8	###
2. Патувања	7,6	14,0	22,4	46,3	61,0	62,7	84,0	79,7
- Извоз	49,9	57,9	72,3	102,4	134,9	155,2	156,2	149,6
- Увоз	-42,3	-43,9	-49,9	-56,2	-73,9	-92,4	-72,2	-69,9
3. Други услуги	15,7	-6,7	-6,3	5,0	10,5	-5,8	-29,1	-22,4
- Извоз	175,3	191,4	215,4	228,5	278,6	314,1	280,9	313,6
- Увоз	-159,6	-198,1	-221,8	-223,5	-268,0	-319,9	-310,0	###
3.1. Комуникациски услуги	31,1	21,8	19,6	26,5	27,8	21,9	19,6	23,0
- Извоз	48,7	38,6	36,2	48,5	50,9	54,6	61,9	60,0
- Увоз	-17,6	-16,8	-16,6	-22,0	-23,1	-32,7	-42,3	-37,0
Поштенски и курирски услуги	0,7	0,7	0,7	0,4	0,4	0,6	0,4	-0,2
- Извоз	1,1	0,9	0,8	1,1	1,1	1,1	1,4	1,3
- Увоз	-0,3	-0,2	-0,2	-0,6	-0,7	-0,5	-0,9	-1,5
Телекомуникациски услуги	30,3	21,2	19,0	26,0	27,3	21,3	19,2	23,2
- Извоз	47,6	37,7	35,4	47,4	49,8	53,5	60,5	58,6
- Увоз	-17,3	-16,5	-16,4	-21,4	-22,5	-32,2	-41,3	-35,4
3.2. Градежни услуги	32,9	43,0	40,6	36,0	53,2	34,3	22,4	6,6
- Извоз	36,5	45,4	47,8	38,3	54,9	43,3	31,8	13,8
- Увоз	-3,6	-2,4	-7,2	-2,3	-1,7	-8,9	-9,4	-7,2
Градежни работи во странство	36,5	45,4	47,7	29,2	34,1	29,1	29,4	12,5
- Извоз	36,5	45,4	47,7	29,2	34,1	29,1	29,4	12,5
- Увоз	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Градежни работи во земјата	-3,6	-2,4	-7,1	6,8	19,1	5,2	-7,0	-6,0
- Извоз	0,0	0,0	0,1	9,1	20,8	14,1	2,4	1,3
- Увоз	-3,6	-2,4	-7,2	-2,3	-1,7	-8,9	-9,4	-7,2
3.3. Осигурителни услуги	-7,5	-7,1	-9,1	-11,8	-11,9	-12,1	-8,9	-15,3
- Извоз	2,0	3,7	3,9	4,7	4,2	5,3	6,2	5,1
- Увоз	-9,5	-10,9	-13,1	-16,5	-16,1	-17,4	-15,2	-20,5
3.4. Финансиски услуги	-3,3	-2,3	-5,4	-3,3	4,6	2,4	-13,1	-13,5
- Извоз	3,3	3,2	3,7	5,9	9,2	7,5	2,2	2,7
- Увоз	-6,6	-5,6	-9,1	-9,2	-4,6	-5,1	-15,3	-16,1
3.5. Компјутерски и информациски услуги	-7,5	-9,6	-6,2	-13,3	-6,4	-8,4	-14,4	-3,8
- Извоз	4,0	7,1	13,5	18,6	24,0	34,3	26,4	37,3
- Увоз	-11,5	-16,7	-19,7	-31,9	-30,4	-42,7	-40,8	-41,1
3.6. Патенти и лиценци	-4,1	-5,0	-5,8	-4,7	-10,5	-13,3	-10,2	-8,1
- Извоз	2,0	2,5	2,5	2,1	3,4	3,9	4,5	5,2
- Увоз	-6,2	-7,5	-8,3	-6,9	-13,9	-17,2	-14,6	-13,4
3.7. Други деловни услуги	-28,0	-49,9	-44,2	-19,7	-36,9	-18,7	-10,9	6,1
- Извоз	56,9	66,0	80,7	86,7	106,2	139,3	121,4	162,7
- Увоз	-84,9	-115,9	-125,0	-106,4	-143,2	-158,1	-132,3	###
3.7.1. Посредување и други услуги поврзани со трговијата	7,9	6,8	15,1	12,4	1,9	16,3	7,4	38,1
- Извоз	12,9	13,8	22,5	17,8	17,7	29,2	20,6	48,6
- Увоз	-4,9	-6,9	-7,4	-5,5	-15,8	-12,8	-13,2	-10,5
3.7.2. Услуги на оперативен лизинг	0,1	-0,3	-1,2	-2,6	-5,8	-3,8	-0,7	-0,6
- Извоз	1,1	0,8	1,7	1,0	0,7	1,4	1,3	1,5
- Увоз	-1,0	-1,2	-2,9	-3,6	-6,5	-5,2	-1,9	-2,2
3.7.3. Разни деловни, професионални и технички услуги	-36,1	-56,4	-58,2	-29,5	-33,1	-31,3	-17,7	-31,3
- Извоз	42,9	51,4	56,5	67,9	87,8	108,8	99,5	112,7
- Увоз	-79,0	-107,8	-114,6	-97,4	-120,9	-140,1	-117,2	###
3.7.3.1. Правни, сметководствени и услужни менаџерски консалтинг и односи со јавноста	-15,7	-17,2	-17,3	-15,3	-15,5	-30,5	-16,5	-20,5
- Извоз	4,2	6,8	11,2	16,2	16,7	22,9	23,4	28,0
- Увоз	-19,8	-24,0	-28,5	-31,5	-32,2	-53,4	-39,9	-48,5
3.7.3.2. Рекламирање, испитување на пазар и испитување на јавно мислење	-1,0	-3,3	-2,5	2,3	-0,3	-1,5	9,0	0,0
- Извоз	9,5	10,8	12,3	15,7	19,3	23,6	22,3	22,6
- Увоз	-10,5	-14,1	-14,8	-13,4	-19,5	-25,0	-13,3	-22,7
3.7.3.3. Истражување и развој	-8,2	-5,8	-2,2	-4,9	-7,5	-3,1	-9,5	-2,6
- Извоз	4,9	4,5	4,6	2,6	3,6	4,1	4,1	3,8
- Увоз	-13,1	-10,3	-6,7	-7,5	-11,0	-7,2	-13,7	-6,4
3.7.3.4. Архитектонски, инженерски, и други технички услуги	-5,3	-5,2	-17,9	-4,6	0,3	4,3	-8,6	-17,0
- Извоз	11,7	15,8	14,1	18,3	28,2	38,6	28,4	36,2
- Увоз	-17,0	-21,0	-32,0	-23,0	-27,9	-34,3	-36,9	-53,2
3.7.3.5. Земјоделски, рударски и услуги на теренска обработка	0,0	0,0	-0,1	-0,3	-0,4	-0,2	0,7	-0,6
- Извоз	0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,2
- Увоз	-0,1	-0,3	-0,2	-0,3	-0,4	-0,3	-0,1	-0,8
3.7.3.6. Останати деловни услуги	-5,9	-25,0	-18,2	-6,7	-9,8	-0,3	7,2	9,4
- Извоз	12,5	13,2	14,2	15,0	20,0	19,6	20,5	21,9
- Увоз	-18,4	-38,2	-32,4	-21,7	-29,8	-19,9	-13,3	-12,4
3.8. Лични, културни и рекреативни услуги	-1,1	1,3	0,7	1,8	4,9	1,1	-1,6	-0,8
- Извоз	3,8	5,6	5,7	8,0	12,0	12,4	14,2	15,9
- Увоз	-4,9	-4,3	-5,1	-6,1	-7,1	-11,2	-15,8	-16,7
3.8.1. Аудиовизуелни и поврзани услуги	-1,5	-0,5	-0,5	0,9	1,4	-0,9	-1,7	-4,8
- Извоз	1,6	2,6	2,2	4,0	5,2	5,1	7,2	5,0
- Увоз	-3,1	-3,2	-2,7	-3,1	-3,9	-6,0	-8,9	-9,8
3.8.2. Останати лични, културни и рекреативни	0,4	1,8	1,1	0,9	3,5	2,1	0,1	3,9
- Извоз	2,2	3,0	3,5	4,0	6,7	7,3	6,9	10,9
- Увоз	-1,8	-1,1	-2,4	-3,1	-3,2	-5,2	-6,9	-6,9
3.9. Владини услуги, н.и.е.	3,2	1,0	3,5	-6,4	-14,2	-13,1	-12,0	-16,5
- Извоз	18,0	19,1	21,3	15,8	13,8	13,5	12,4	10,9
- Увоз	-14,8	-18,1	-17,7	-22,2	-28,0	-26,6	-24,4	-27,5

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 20

Платен биланс на Република Македонија - услуги

(во милиони евра)

Период	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	4	5	6	Кв.1	Кв.2	2012
Услуги, нето	19,8	23,6	38,5	16,2	98,1	-5,8	-8,6	1,2	-0,7	-2,3	16,4	-13,2	13,3	0,2
- Извоз	177,9	196,2	224,7	206,9	805,8	55,9	52,3	62,2	60,1	68,4	70,9	170,4	199,3	369,7
- Увоз	###	###	###	###	-707,6	-61,7	-60,8	-61,0	-60,8	-70,7	-54,5	###	-186,0	-369,5
1. Транспорт	0,8	-5,6	2,9	-1,4	-3,4	-1,3	-6,7	-4,8	-7,3	-2,7	-2,3	-12,8	-12,4	-25,2
- Извоз	62,1	68,5	70,2	73,0	273,8	19,1	18,4	21,0	20,3	23,8	21,7	58,6	65,8	124,4
- Увоз	-61,3	-74,1	-67,2	-74,5	-277,1	-20,5	-25,2	-25,8	-27,6	-26,5	-24,0	-71,4	-78,2	-149,6
2. Патувања	18,0	17,4	37,2	18,6	91,2	7,3	4,5	3,8	5,1	5,3	6,5	15,6	17,0	32,6
- Извоз	31,8	38,1	64,2	37,2	171,2	12,8	9,3	10,0	12,2	13,1	14,6	32,1	39,8	72,0
- Увоз	-13,8	-20,7	-26,9	-18,6	-80,1	-5,5	-4,8	-6,3	-7,0	-7,7	-8,1	-16,5	-22,8	-39,4
3. Други услуги	1,1	11,8	-1,7	-0,9	10,3	-11,8	-6,3	2,1	1,5	-4,9	12,2	-16,0	8,8	-7,2
- Извоз	84,1	89,7	90,4	96,7	360,8	23,9	24,6	31,1	27,6	31,6	34,6	79,6	93,8	173,4
- Увоз	-83,0	-77,8	-92,1	-97,6	-350,4	-35,7	-30,9	-28,9	-26,1	-36,5	-22,4	-95,6	-85,0	-180,6
3.1. Комуникациски услуги	9,7	10,8	10,0	6,5	37,0	1,9	2,0	4,1	2,2	3,4	5,1	7,9	10,7	18,6
- Извоз	14,9	13,7	18,1	19,7	66,4	3,9	4,4	6,1	3,1	4,7	4,2	14,4	12,0	26,4
- Увоз	-5,3	-2,8	-8,1	-13,1	-29,4	-2,0	-2,4	-2,0	-0,9	-1,3	0,9	-6,5	-1,3	-7,7
Постенски и курирски услуги	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,7	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
- Извоз	0,4	0,4	0,4	0,3	1,5	0,1	0,3	0,1	0,1	0,3	0,1	0,4	0,4	0,8
- Увоз	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-2,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,5	-0,5	-1,1
Телекомуникациски услуги	9,8	11,0	10,2	6,7	37,7	2,0	1,9	4,1	2,3	3,3	5,2	8,0	10,9	18,9
- Извоз	14,5	13,3	17,7	19,3	64,9	3,8	4,1	6,0	3,1	4,4	4,1	13,9	11,6	25,5
- Увоз	-4,8	-2,3	-7,6	-12,6	-27,2	-1,8	-2,3	-1,9	-0,7	-1,1	1,1	-5,9	-0,7	-6,7
3.2. Градежни услуги	0,3	1,8	8,0	3,6	13,8	-2,4	0,7	2,6	1,6	-0,3	8,2	1,0	9,4	10,4
- Извоз	3,2	4,1	9,4	4,4	21,1	0,6	0,8	2,7	2,2	1,8	8,9	4,0	13,0	16,9
- Увоз	-2,9	-2,3	-1,3	-0,8	-7,4	-2,9	0,0	0,0	-0,6	-2,1	-0,7	-3,0	-3,5	-6,5
Градежни работи во странство	2,4	2,5	3,2	4,2	12,3	0,6	0,7	2,5	2,2	1,8	0,9	3,7	4,9	8,7
- Извоз	2,4	2,5	3,2	4,2	12,3	0,6	0,7	2,5	2,2	1,8	0,9	3,7	4,9	8,7
- Увоз	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Градежни работи во земјата	-2,1	-0,7	4,8	-0,5	1,4	-2,9	0,0	0,1	-0,6	-2,1	7,3	-2,8	4,5	1,8
составувач														0,0
- Извоз	0,8	1,6	6,2	0,2	8,8	0,0	0,1	0,2	0,0	0,0	8,0	0,2	8,0	8,3
- Увоз	-2,9	-2,3	-1,3	-0,8	-7,4	-2,9	0,0	0,0	-0,6	-2,1	-0,7	-3,0	-3,5	-6,5
3.3. Осигурителни услуги	-1,8	-2,7	-3,5	-2,7	-10,7	-0,9	-1,0	-0,5	-0,8	-1,7	-1,5	-2,3	-4,0	-6,3
- Извоз	2,6	2,0	1,2	2,0	7,8	0,4	0,7	0,8	0,5	0,5	0,4	1,9	1,4	3,2
- Увоз	-4,4	-4,7	-4,7	-4,7	-18,4	-1,2	-1,7	-1,3	-1,3	-2,3	-1,8	-4,2	-5,4	-9,6
3.4. Финансиски услуги	-2,4	-2,7	-2,3	-3,0	-10,4	-1,9	-1,7	-1,8	-2,3	-2,3	-2,1	-5,4	-6,6	-12,1
- Извоз	0,8	0,4	0,8	0,6	2,5	0,1	0,1	0,2	0,0	0,1	0,1	0,4	0,2	0,6
- Увоз	-3,2	-3,1	-3,1	-3,6	-13,0	-2,0	-1,8	-2,0	-2,3	-2,4	-2,2	-5,9	-6,9	-12,7
3.5. Компјутерски и информациски услуги	-3,6	2,9	1,9	2,6	3,7	2,3	-1,7	0,8	1,5	2,7	1,1	1,4	5,3	6,7
- Извоз	9,2	10,3	9,9	11,1	40,5	4,4	3,4	4,2	4,1	4,7	4,1	12,0	12,8	24,8
- Увоз	-12,9	-7,4	-8,0	-8,5	-36,8	-2,1	-5,1	-3,4	-2,6	-2,0	-2,9	-10,6	-7,5	-18,1
3.6. Патенти и лиценци	-3,4	-1,7	-3,4	-1,9	-10,4	-0,9	-3,2	-1,4	-0,7	-0,2	-0,9	-5,5	-1,8	-7,3
- Извоз	0,8	1,8	1,1	3,6	7,3	0,3	0,4	0,4	0,5	1,1	0,3	1,1	1,9	3,0
- Увоз	-4,2	-3,5	-4,5	-5,5	-17,7	-1,2	-3,5	-1,8	-1,3	-1,2	-1,2	-6,6	-3,7	-10,3
3.7. Други деловни услуги	7,0	7,2	8,3	-2,1	3,8	-7,3	0,9	0,7	2,3	-3,5	4,7	-5,7	3,4	-2,3
- Извоз	45,9	50,3	42,3	48,2	186,7	13,1	13,5	14,7	15,6	17,0	15,3	41,3	47,9	89,2
- Увоз	-38,9	-43,1	-50,6	-50,3	-182,9	-20,4	-12,6	-13,9	-13,3	-20,6	-10,6	-46,9	-44,5	-91,4
3.7.1. Посредување и други услуги поврзани со трговијата	17,1	18,2	12,0	9,9	57,2	3,4	2,1	4,3	1,7	2,0	2,8	9,8	6,5	16,3
- Извоз	19,2	20,9	14,5	11,8	66,5	3,7	3,0	5,6	3,8	4,6	3,7	12,2	12,1	24,4
- Увоз	-2,1	-2,7	-2,5	-2,0	-9,3	-0,2	-0,9	-1,3	-2,1	-2,7	-0,9	-2,4	-5,7	-8,1
3.7.2. Услуги на оперативен лизинг	-0,3	-0,3	-0,9	-0,4	-1,9	0,0	-0,1	-0,1	-0,3	-0,1	-0,2	-0,1	-0,6	-0,7
- Извоз	0,4	0,3	0,3	0,3	1,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,5
- Увоз	-0,7	-0,6	-1,2	-0,7	-3,2	0,0	-0,2	-0,2	-0,4	-0,1	-0,3	-0,4	-0,8	-1,2
3.7.3. Разни деловни, професионални и технички услуги	-9,9	-10,6	-19,4	-11,5	-51,4	-10,7	-1,1	-3,5	0,9	-5,4	2,1	-15,4	-2,5	-17,9
- Извоз	26,3	29,1	27,5	36,1	119,0	9,4	10,4	9,0	11,7	12,4	11,4	28,8	35,5	64,3
- Увоз	-36,1	-39,7	-46,9	-47,6	-170,4	-20,1	-11,5	-12,5	-10,9	-17,8	-9,3	-44,1	-38,0	-82,2
3.7.3.1. Правни, сметководствени и услуж менаџерски консалтинг и односи со јавност	-7,5	-6,2	-7,4	-11,6	-32,7	-13,0	-2,4	-2,6	-1,6	-6,7	-1,7	-18,1	-9,9	-28,0
- Извоз	6,7	7,8	7,6	9,0	31,0	2,7	2,9	2,6	3,1	3,1	3,0	8,2	9,2	17,4
- Увоз	-14,2	-14,0	-14,9	-20,6	-63,8	-15,7	-5,3	-5,3	-4,7	-9,7	-4,7	-26,3	-19,1	-45,4
3.7.3.2. Рекламирање, испитување на паз и испитување на јавно мислење	0,5	-1,3	-1,5	-0,5	-2,8	1,4	0,2	0,8	0,5	0,1	0,4	2,4	1,0	3,4
- Извоз	5,4	4,9	6,0	6,9	23,2	2,9	1,9	2,5	2,4	2,0	1,8	7,3	6,3	13,5
- Увоз	-4,9	-6,2	-7,5	-7,5	-26,1	-1,5	-1,7	-1,7	-1,9	-2,0	-1,4	-4,9	-5,3	-10,1
3.7.3.3. Истражување и развој	0,1	0,3	-0,6	0,0	-0,2	0,1	-0,5	0,0	0,9	0,0	0,5	-0,4	1,4	1,0
- Извоз	1,0	1,2	1,0	1,3	4,5	0,2	0,3	0,3	1,0	0,3	0,6	0,8	1,9	2,7
- Увоз	-0,9	-0,9	-1,7	-1,3	-4,7	-0,2	-0,8	-0,2	-0,1	-0,3	-0,1	-1,2	-0,5	-1,7
3.7.3.4. Архитектонски, инженерски, и други технички услуги	-5,4	-2,3	-7,5	-3,5	-18,7	0,0	-0,5	-3,1	1,5	0,0	1,5	-3,7	3,0	-0,7
- Извоз	6,9	9,4	7,6	10,6	34,6	2,1	2,5	1,4	3,1	4,9	3,5	6,0	11,4	17,4
- Увоз	-12,2	-11,8	-15,1	-14,2	-53,3	-2,2	-3,0	-4,5	-1,6	-4,9	-1,9	-9,7	-8,4	-18,1
3.7.3.5. Земјоделски, рударски и услуги на теренска обработка	-0,4	-0,4	-0,2	0,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1
- Извоз	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
- Увоз	-0,4	-0,4	-0,2	-0,1	-1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
3.7.3.6. Останати деловни услуги	2,7	-0,6	-2,3	4,2	4,0	0,9	2,1	1,5	-0,5	1,1	1,4	4,5	2,0	6,5
- Извоз	6,2	5,9	5,2	8,1	25,5	1,5	2,8	2,2	2,0	2,0	2,6	6,5	6,7	13,2
- Увоз	-3,6	-6,5	-7,5	-4,0	-21,5	-0,6	-0,7	-0,7	-2,5	-0,9	-1,2	-2,1	-4,7	-6,7
3.8. Лични, културни и рекреативни услуги	-0,5	-0,3	0,9	0,9	1,0	-0,4	-0,6	-0,2	-0,6	-1,2	-0,7	-1,1	-2,4	-3,6
- Извоз	4,1	4,2	5,7	5,7	19,7	0,9	1,0	1,8	1,1	1,3	1,1	3,6	3,5	7,1
- Увоз	-4,6	-4,5	-4,8	-4,7	-18,6	-1,2	-1,6	-1,9	-1,7	-2,5	-1,8	-4,7	-6,0	-10,7
3.8.1. Аудиовизуелни и поврзани услуги	-2,0	-1,3	-0,6	-1,4	-5,4	-0,5	-0,9	-0,7	-0,8	-1,7	-0,7	-2,1	-3,1	-5,2
- Извоз	1,1	1,2	2,2	1,6	6,1	0,3	0,3	0,5	0,4	0,2	0,2	1,1	0,8	1,9
- Увоз	-3,1	-2,5	-2,9	-3,0	-11,5	-0,8	-1,2	-1,2	-1,2	-1,9	-0,8	-3,2	-3,9	-7,1
3.8.2. Останати лични, културни и рекреативни	1,6	1,1	1,5	2,3	6,4	0,1	0,3	0,5	0,2	0,4	0,0	0,9	0,7	1,6
- Извоз	3,1	3,0	3,4	4,1	13,6	0,5	0,7	1,3	0,7	1,0	1,0	2,5	2,7	5,2
- Увоз	-1,5													

Табела 21

Платен биланс на Република Македонија - доход

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Доход, нето	-53,5	-30,1	-88,1	-21,2	-280,8	-94,4	-47,3	-99,9
- Прилив	53,2	67,9	78,6	107,1	155,2	185,2	128,0	146,6
- Одлив	-106,7	-98,0	-166,7	-128,3	-436,0	-279,6	-175,3	-246,5
1. Надоместоци на вработенивклучувајќи погранични, сезонски, и други работници	24,0	40,6	44,9	53,1	75,1	92,6	84,3	94,3
- Прилив	24,5	41,7	46,3	54,9	77,0	95,9	87,2	96,9
- Одлив	-0,5	-1,1	-1,4	-1,8	-1,8	-3,3	-2,9	-2,5
2. Доход од инвестиции	-77,5	-70,7	-133,0	-74,3	-356,0	-187,0	-131,6	-194,2
- Прилив	28,7	26,2	32,3	52,2	78,2	89,3	40,9	49,7
- Одлив	-106,1	-96,9	-165,3	-126,5	-434,2	-276,3	-172,4	-244,0
2.1. Директни инвестиции	-56,0	-55,4	-114,2	-45,9	-337,7	-181,9	-97,2	-170,6
- Прилив	0,8	0,3	0,5	0,4	1,8	2,3	1,7	5,3
- Одлив	-56,8	-55,8	-114,6	-46,4	-339,5	-184,2	-98,9	-176,0
2.1.1. Доход од капитал	-56,0	-55,4	-114,2	-45,9	-337,7	-181,9	-97,2	-144,3
- Прилив	0,8	0,3	0,5	0,4	1,8	2,3	1,7	1,6
- Одлив	-56,8	-55,8	-114,6	-46,4	-339,5	-184,2	-98,9	-146,0
2.1.2. Доход од заемовен капитал (камата)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-26,3
- Прилив								3,7
- Одлив								-30,0
2.2. Портфолио инвестиции	2,8	3,4	-2,7	-13,9	2,9	44,7	27,1	14,2
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9
- Одлив	-1,9	1,2	-3,6	-16,3	-6,6	-7,4	-5,7	-24,6
2.2.1. Доход од капитал	-1,8	1,7	-3,0	-8,7	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	-1,8	1,7	-3,0	-8,7	0,0	0,0	0,0	0,0
2.2.2. Доход од заемовен капитал (камата)	4,6	1,7	0,3	-5,3	2,9	44,7	27,1	14,2
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-24,6
Обврзници и записи	4,6	1,7	0,3	-5,3	2,9	44,7	27,1	14,2
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,9
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-24,6
Монетарна власт	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,4
- Прилив	4,8	2,2	0,9	2,3	9,4	52,1	32,8	38,4
- Одлив								
Држава	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-24,3
- Прилив								
- Одлив	-0,1	-0,5	-0,6	-7,6	-6,6	-7,4	-5,7	-24,3
Банки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2
- Прилив								0,1
- Одлив								-0,4
Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
- Прилив								0,4
- Одлив								
Инструменти на Пазар на пари	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Останати инвестиции	-24,3	-18,7	-16,1	-14,4	-21,1	-49,8	-61,5	-37,8
- Прилив	23,1	23,6	31,0	49,5	67,0	34,9	6,4	5,5
- Одлив	-47,4	-42,3	-47,1	-63,9	-88,1	-84,7	-67,9	-43,4
2.3.1. Монетарна власт	22,4	22,9	30,2	47,8	66,0	15,2	2,4	1,7
- Прилив	23,2	23,6	31,3	49,6	67,0	15,5	2,5	1,9
- Одлив	-0,7	-0,7	-1,1	-1,8	-1,0	-0,3	-0,1	-0,2
2.3.2. Држава	-27,2	-22,4	-22,7	-21,7	-23,4	-21,7	-17,7	-9,1
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	-27,2	-22,4	-22,7	-21,7	-23,4	-21,7	-17,7	-9,1
2.3.3. Банки	-9,8	-6,6	-8,4	-13,3	-25,9	-7,7	-13,2	-9,6
- Прилив	-0,1	0,0	-0,3	-0,1	0,0	19,4	3,9	3,2
- Одлив	-9,7	-6,6	-8,1	-13,2	-25,8	-27,1	-17,0	-12,8
2.3.4. Останати сектори	-9,8	-12,6	-15,2	-27,1	-37,9	-35,6	-33,0	-20,8
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
- Одлив	-9,8	-12,6	-15,2	-27,1	-37,9	-35,6	-33,0	-21,3

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 21

Платен биланс на Република Македонија - доход

(во милиони евра)

Период	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	4	5	6	Кв.1	Кв.2	2012
Доход, нето	-16,7	-79,8	-16,2	-8,2	-120,8	-7,4	-8,5	-12,3	-10,2	-12,2	-9,3	-28,2	-31,6	-59,8
- Прилив	44,0	42,8	42,8	43,1	172,7	18,3	16,5	14,6	14,6	13,4	14,6	49,4	42,6	92,0
- Одлив	-60,7	-122,5	-59,0	-51,3	-293,5	-25,7	-25,0	-26,8	-24,8	-25,6	-23,9	-77,5	-74,3	-151,8
1. Надоместоци на вработенивклучувајќи погранични, сезонски, и други работници	28,2	28,3	29,7	27,7	113,9	8,3	10,7	9,6	8,3	8,4	8,2	28,7	24,9	53,6
- Прилив	28,7	28,9	30,2	28,6	116,5	8,6	11,0	9,9	8,6	8,7	8,4	29,4	25,7	55,2
- Одлив	-0,6	-0,6	-0,6	-0,8	-2,6	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,8	-0,8	-1,6
2. Доход од инвестиции	-44,8	-108,1	-45,8	-35,9	-234,6	-15,8	-19,2	-21,9	-18,5	-20,6	-17,5	-56,8	-56,5	-113,4
- Прилив	15,2	13,8	12,6	14,5	56,2	9,7	5,5	4,7	6,0	4,7	6,2	19,9	16,9	36,8
- Одлив	-60,1	-121,9	-58,4	-50,4	-290,9	-25,5	-24,7	-26,6	-24,5	-25,3	-23,7	-76,8	-73,4	-150,2
2.1. Директни инвестиции	-35,5	-97,1	-33,0	-23,5	-189,2	-18,0	-17,9	-19,0	-14,1	-15,3	-16,6	-55,0	-45,9	-100,9
- Прилив	1,4	1,6	1,3	1,3	5,6	0,5	0,4	0,2	0,8	0,9	0,3	1,1	1,9	3,0
- Одлив	-36,9	-98,7	-34,3	-24,9	-194,8	-18,5	-18,4	-19,3	-14,8	-16,2	-16,9	-56,1	-47,8	-103,9
2.1.1. Доход од капитал	-28,3	-88,7	-25,6	-15,6	-158,2	-14,2	-14,2	-14,2	-13,8	-14,2	-14,1	-42,5	-42,0	-84,5
- Прилив	0,2	0,9	0,4	0,3	1,8	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	0,5	0,5
- Одлив	-28,5	-89,6	-26,0	-15,9	-160,0	-14,2	-14,2	-14,2	-14,2	-14,2	-14,2	-42,5	-42,5	-85,0
2.1.2. Доход од заемовен капитал (камата)	-7,2	-8,4	-7,4	-7,9	-31,0	-3,8	-3,8	-4,9	-0,3	-1,1	-2,5	-12,5	-3,9	-16,4
- Прилив	1,2	0,7	0,8	1,1	3,8	0,5	0,4	0,2	0,4	0,9	0,2	1,1	1,4	2,5
- Одлив	-8,4	-9,1	-8,2	-9,0	-34,8	-4,3	-4,2	-5,1	-0,7	-2,0	-2,7	-13,6	-5,3	-18,9
2.2. Портфолио инвестиции	6,1	4,0	3,1	5,0	18,1	6,7	2,6	2,0	0,0	-0,9	3,5	11,3	2,6	13,9
- Прилив	12,1	10,2	9,2	11,3	42,8	8,8	4,6	4,1	4,7	3,4	5,5	17,5	13,6	31,1
- Одлив	-6,0	-6,3	-6,2	-6,3	-24,7	-2,1	-1,9	-2,1	-4,7	-4,3	-2,1	-6,1	-11,0	-17,1
2.2.1. Доход од капитал	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	-2,6	-2,0	0,1	0,0	-4,5	-4,5
- Прилив	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1	0,5	0,5
- Одлив	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,0	0,0	-2,7	-2,2	-0,1	-0,1	-4,9	-5,0
2.2.2. Доход од заемовен капитал (камата)	6,1	4,0	3,0	5,1	18,2	6,7	2,6	2,0	2,5	1,2	3,4	11,3	7,1	18,4
- Прилив	12,1	10,2	9,2	11,2	42,7	8,8	4,5	4,1	4,5	3,2	5,4	17,4	13,1	30,5
- Одлив	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-2,0	-2,1	-2,0	-6,1	-6,1	-12,1
Обврзници и записи	6,1	4,0	3,0	5,1	18,2	6,7	2,6	2,0	2,5	1,2	3,4	11,3	7,1	18,4
- Прилив	12,1	10,2	9,2	11,2	42,7	8,8	4,5	4,1	4,5	3,2	5,4	17,4	13,1	30,5
- Одлив	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-2,0	-2,1	-2,0	-6,1	-6,1	-12,1
Монетарна власт	12,0	10,2	9,2	11,2	42,5	8,8	4,5	4,1	4,5	3,2	5,3	17,4	13,1	30,5
- Прилив	12,0	10,2	9,2	11,2	42,5	8,8	4,5	4,1	4,5	3,2	5,3	17,4	13,1	30,5
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Држава	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-2,0	-2,1	-2,0	-6,1	-6,1	-12,1
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	-6,0	-6,3	-6,2	-6,1	-24,5	-2,1	-1,9	-2,1	-2,0	-2,1	-2,0	-6,1	-6,1	-12,1
Банки	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Останати сектори	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Инструменти на Пазар на пари	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Останати инвестиции	-15,4	-14,9	-15,9	-17,4	-63,6	-4,5	-3,9	-4,8	-4,4	-4,4	-4,4	-13,2	-13,2	-26,4
- Прилив	1,8	2,1	2,1	1,9	7,8	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	1,4	1,4	2,8
- Одлив	-17,2	-17,0	-17,9	-19,3	-71,4	-4,9	-4,4	-5,2	-5,0	-4,9	-4,8	-14,5	-14,6	-29,1
2.3.1. Монетарна власт	0,3	0,4	0,3	0,4	1,4	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,4
- Прилив	0,3	0,5	0,4	0,4	1,7	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,3	0,5
- Одлив	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3.2. Држава	-3,9	-4,2	-4,4	-5,2	-17,7	-2,0	-1,2	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0	-4,9	-3,1	-7,9
- Прилив	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Одлив	-3,9	-4,2	-4,4	-5,2	-17,7	-2,0	-1,2	-1,6	-1,0	-1,0	-1,0	-4,9	-3,1	-7,9
2.3.3. Банки	-2,2	-4,2	-4,0	-4,2	-14,6	-0,8	-1,1	-1,3	-1,3	-1,1	-1,3	-3,1	-3,7	-6,9
- Прилив	1,0	1,2	1,5	1,3	5,1	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,1	1,0	0,7	1,7
- Одлив	-3,2	-5,4	-5,5	-5,6	-19,6	-1,1	-1,3	-1,7	-1,6	-1,4	-1,5	-4,1	-4,5	-8,6
2.3.4. Останати сектори	-9,6	-7,0	-7,8	-8,3	-32,7	-1,7	-1,7	-2,0	-2,1	-2,4	-2,2	-5,3	-6,7	-12,0
- Прилив	0,4	0,4	0,2	0,2	1,1	0,1	0,2	-0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,4	0,6
- Одлив	-10,0	-7,3	-7,9	-8,5	-33,8	-1,8	-1,9	-1,9	-2,4	-2,4	-2,3	-5,5	-7,0	-12,6

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 22

Платен биланс на Република Македонија - тековни трансфери

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	4	5	6	Кв.1	Кв.2	2012
Тековни трансфери, нето	646,1	628,2	853,3	981,9	1012,4	985,5	1133,3	1367,3	262,9	316,1	437,0	464,2	1480,2	113,6	97,4	119,7	136,0	140,9	127,6	330,7	404,6	735,3
- Прилив	679,5	664,2	887,5	1015,3	1081,3	1033,2	1181,0	1414,0	273,1	327,6	448,1	477,4	1526,2	117,6	101,0	124,1	140,4	145,4	131,7	342,7	417,5	760,2
- Одлив	-33,4	-36,0	-34,2	-33,4	-68,9	-47,7	-47,7	-46,7	-10,2	-11,5	-11,2	-13,2	-46,0	-3,9	-3,7	-4,4	-4,4	-4,5	-4,1	-12,0	-12,9	-24,9
1. Држава - официјални трансфери	89,4	55,5	53,4	58,8	24,3	49,4	35,3	30,6	21,2	14,4	5,9	34,9	76,5	0,2	1,4	1,3	1,5	1,1	2,4	2,9	5,0	7,8
- Прилив	92,9	60,1	60,9	66,3	61,0	62,5	41,2	34,5	22,3	15,9	7,3	35,7	81,1	0,6	2,1	2,0	2,1	1,5	2,7	4,7	6,4	11,0
- Одлив	-3,5	-4,7	-7,6	-7,4	-36,7	-13,1	-5,9	-4,0	-1,1	-1,5	-1,3	-0,7	-4,6	-0,4	-0,7	-0,7	-0,6	-0,5	-0,3	-1,8	-1,4	-3,2
2. Останати сектори - приватни трансфери	556,7	572,7	799,9	923,1	988,2	936,1	1098,1	1336,7	241,7	301,8	431,0	429,2	1403,7	113,4	96,0	118,4	134,5	139,9	125,3	327,8	399,6	727,4
- Прилив	586,6	604,1	826,5	949,0	1020,4	970,7	1139,8	1379,5	250,8	311,7	440,9	441,7	1445,1	117,0	99,0	122,1	138,2	143,9	129,0	338,0	411,1	749,2
- Одлив	-29,9	-31,3	-26,6	-25,9	-32,2	-34,6	-41,8	-42,8	-9,1	-10,0	-9,9	-12,5	-41,4	-3,6	-3,0	-3,7	-3,8	-4,0	-3,7	-10,2	-11,5	-21,7
2.1. Дознаки од вработени	115,2	117,9	125,3	144,7	158,1	161,6	170,1	181,8	37,7	48,5	47,8	45,6	179,7	12,0	12,0	15,5	16,4	18,0	16,4	39,4	50,7	90,2
- Прилив	128,9	129,8	136,6	157,1	174,3	180,9	186,2	196,3	40,9	52,1	51,7	49,9	194,6	13,1	13,1	17,0	17,6	19,3	17,5	43,2	54,5	97,7
- Одлив	-13,6	-11,9	-11,3	-12,4	-16,2	-19,2	-16,0	-14,5	-3,2	-3,5	-3,9	-4,2	-14,9	-1,2	-1,1	-1,5	-1,3	-1,4	-1,1	-3,8	-3,7	-7,5
2.2. Други трансфери	441,5	454,8	674,6	778,4	830,1	774,4	927,9	1155,0	204,0	253,2	383,2	383,6	1224,0	101,5	84,0	102,9	118,1	121,9	108,9	288,4	348,9	637,3
- Прилив	457,7	474,3	690,0	791,9	846,0	789,8	953,7	1183,2	209,9	259,6	389,2	391,8	1250,5	103,9	85,8	105,1	120,6	124,6	111,5	294,8	356,6	651,4
- Одлив	-16,2	-19,4	-15,3	-13,5	-16,0	-15,4	-25,7	-28,3	-5,9	-6,4	-6,0	-8,3	-26,5	-2,4	-1,9	-2,2	-2,5	-2,6	-2,6	-6,4	-7,8	-14,2

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Платен биланс на Република Македонија - капитална и финансиска сметка

(во милиони евра)

Период	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
3. Останати инвестиции	133,1	98,5	201,6	-100,7	-68,9	464,4	245,8	89,7
3.1. Средства	14,1	7,3	-39,8	-117,6	-61,5	207,4	-107,0	-159,7
3.1.1. Трговски кредити	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.1.1. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.1.2. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни				0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2. Заеми	1,3	1,5	-7,0	6,0	0,0	-4,7	-19,1	7,2
3.1.2.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2.3. Банки	2,4	0,0	-2,8	1,9	0,6	-0,3	-16,0	6,9
- Долгорочни	0,8	0,0	-2,7	2,3	0,3	-0,4	-3,2	0,7
- Краткорочни	1,5	0,0	0,0	-0,4	0,3	0,1	-12,8	6,2
3.1.2.4. Останати сектори	-1,1	1,5	-4,3	4,1	-0,6	-4,4	-3,2	0,4
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-3,5	-3,3	-0,9
- Краткорочни	-1,1	1,5	-4,3	4,1	-0,6	-0,8	0,1	1,2
3.1.3. Валути и депозити	14,5	6,2	-35,3	-122,8	-61,8	211,3	-88,1	-167,1
3.1.3.1. Монетарна власт	15,5	23,2	0,0	-5,7	-0,2	16,0	0,0	0,6
3.1.3.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.3.3. Банки	-36,1	-75,9	7,4	-50,1	0,7	238,5	-86,0	-78,6
3.1.3.4. Останати сектори	35,1	58,9	-42,7	-67,0	-62,3	-43,2	-2,0	-89,1
3.1.4. Останати средства	-1,8	-0,5	2,6	-0,8	0,3	0,8	0,1	0,2
3.1.4.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.4.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.4.3. Банки	-1,8	-0,5	2,6	-0,8	0,3	0,8	0,1	0,2
3.1.4.4. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2. Обврски	119,1	91,2	241,4	17,0	-7,5	256,9	352,8	249,4
3.2.1. Трговски кредити	67,4	71,0	105,9	-17,4	-22,7	-4,4	169,1	71,2
3.2.1.1. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.1.2. Останати сектори	67,4	71,0	105,9	-17,4	-22,7	-4,4	169,1	71,2
3.2.2. Заеми	48,5	10,5	105,0	-11,7	-93,8	241,9	69,9	121,4
3.2.2.1. Монетарна власт	-4,6	-6,7	3,9	-7,6	-41,7	0,0	0,0	0,0
а. Користење на кредити и зак	-4,6	-6,7	3,9	-7,6	-41,7	0,0	0,0	0,0
б. Останати долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
в. Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.2.2. Држава	27,7	30,5	38,8	-131,6	-121,0	36,1	7,0	38,9
а. Долгорочни	27,7	30,5	38,8	-131,6	-121,0	36,1	7,0	38,9
б. Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.2.3. Банки	-37,7	-18,3	43,4	38,6	70,3	-17,0	58,9	110,7
а. Долгорочни	-20,2	-13,2	49,0	39,9	53,8	-0,5	18,9	93,5
б. Краткорочни	-17,5	-5,1	-5,6	-1,3	16,5	-16,5	40,0	17,2
3.2.2.4. Останати сектори	63,2	4,9	18,9	88,9	-1,4	222,7	4,0	-28,1
а. Долгорочни	60,2	26,1	3,5	55,9	-28,9	249,7	14,9	-65,1
б. Краткорочни	3,0	-21,1	15,4	33,0	27,4	-27,0	-10,9	37,0
3.2.3. Валути и депозити	8,1	-2,1	20,1	40,3	50,6	12,1	26,0	-2,8
3.2.3.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.3. Банки	8,1	-2,1	20,1	40,3	50,6	12,1	26,0	-2,8
3.2.3.4. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.4. Останати обврски	-4,9	11,7	10,3	5,8	58,5	7,4	87,9	59,5
3.2.4.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,8	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	62,8	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.4.2. Држава	-6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	-6,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2
3.2.4.3. Банки	0,7	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,6	-0,4
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,7	0,9	0,9	1,0	1,0	0,9	0,6	-0,4
3.2.4.4. Останати сектори	1,1	10,8	9,5	4,8	57,4	6,2	24,5	59,7
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6
- Краткорочни	1,1	10,8	9,5	4,8	57,4	6,2	24,5	49,1
4. Бруто официјални резерви								
(без монетарно злато и курсни разлики)	-38,6	-15,9	-347,9	-296,4	-94,7	75,3	-76,9	-61,7
4.1. Монетарно злато	36,1	-32,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.2. Специјални права на влечење	5,1	-0,4	0,0	-1,7	1,2	0,0	-62,5	65,7
4.3. Резервна позиција кај ММФ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Девизи	-79,8	17,2	-347,9	-294,7	-95,8	75,3	-14,3	-127,4
4.4.1. Валути и депозити	-5,3	-34,9	-337,5	-163,4	242,8	667,8	-220,3	117,5
4.4.2. Хартии од вредност	-74,4	52,1	-10,4	-131,3	-338,7	-592,5	206,0	-244,9
4.5. Други побарувања	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Платен биланс на Република Македонија - капитална и финансиска сметка

(во милиони евра)

Период	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	2011	1	2	3	4	5	6	Кв.1	Кв.2	2012
3. Останати инвестиции	227,2	68,2	-140,9	88,7	243,2	-2,7	-6,8	56,3	85,7	-24,4	-68,5	46,7	-7,2	39,5
3.1. Средства	-5,4	-151,5	-48,0	-196,9	-401,8	-72,1	25,0	-32,0	59,3	2,3	-24,1	-79,1	37,5	-41,6
3.1.1. Трговски кредити	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.1.1. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.1.2. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2. Заеми	-2,9	-115,7	29,2	-140,8	-230,2	-83,4	62,8	-49,6	43,7	19,3	-10,2	-70,2	52,8	-17,4
3.1.2.1. Монетарна власт	0,0	-118,2	29,5	-144,4	-233,1	-83,2	64,8	-45,0	44,4	19,5	-8,3	-63,4	55,5	-7,9
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	-118,2	29,5	-144,4	-233,1	-83,2	64,8	-45,0	44,4	19,5	-8,3	-63,4	55,5	-7,9
3.1.2.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.2.3. Банки	-2,5	2,9	-0,7	4,1	3,7	-1,2	-1,6	-4,4	-1,7	-0,1	-1,9	-7,2	-3,6	-10,8
- Долгорочни	0,0	1,1	0,0	1,1	2,2	0,0	-0,4	-3,9	0,0	0,0	-5,0	-4,3	-5,1	-9,4
- Краткорочни	-2,5	1,8	-0,7	2,9	1,5	-1,2	-1,1	-0,5	-1,7	0,0	3,1	-2,8	1,5	-1,4
3.1.2.4. Останати сектори	-0,4	-0,3	0,4	-0,5	-0,9	1,0	-0,4	-0,2	1,0	-0,1	0,1	0,3	0,9	1,3
- Долгорочни	-0,4	-0,1	0,4	-0,5	-0,7	1,0	-0,3	-0,2	1,0	-0,1	0,1	0,5	1,0	1,5
- Краткорочни	0,0	-0,2	0,0	0,0	-0,2	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,2
3.1.3. Валути и депозити	-2,2	-36,0	-77,2	-56,2	-171,6	11,2	-37,9	17,7	15,6	-17,0	-14,1	-8,9	-15,4	-24,4
3.1.3.1. Монетарна власт	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0
3.1.3.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.3.3. Банки	8,8	-8,5	-39,5	2,8	-36,4	29,0	-19,8	39,8	37,2	11,8	7,6	49,0	56,6	105,5
3.1.3.4. Останати сектори	-11,2	-27,4	-37,7	-59,0	-135,3	-17,7	-18,1	-22,1	-21,6	-28,7	-21,7	-57,9	-72,0	-129,9
3.1.4. Останати средства	-0,3	0,2	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
3.1.4.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.4.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1.4.3. Банки	-0,3	0,2	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
3.1.4.4. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2. Обврски	232,6	219,7	-92,9	285,6	645,1	69,4	-31,8	88,2	26,4	-26,7	-44,4	125,8	-44,7	81,2
3.2.1. Трговски кредити	-8,4	28,3	-45,3	16,6	-8,9	28,1	5,8	32,0	53,6	-2,0	-30,8	65,9	20,9	86,7
3.2.1.1. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.1.2. Останати сектори	-8,4	28,3	-45,3	16,6	-8,9	28,1	5,8	32,0	53,6	-2,0	-30,8	65,9	20,9	86,7
3.2.2. Заеми	258,9	168,2	-39,6	277,8	665,2	51,9	-37,6	46,2	-54,0	-30,5	-13,1	60,5	-97,6	-37,0
3.2.2.1. Монетарна власт	0,0	118,2	-29,5	143,8	232,5	83,1	-64,2	44,8	-44,2	-19,5	7,8	63,7	-55,9	7,9
а. Користење на кредити и зак	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
б. Останати долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
в. Краткорочни	0,0	118,2	-29,5	143,8	232,5	83,1	-64,2	44,8	-44,2	-19,5	7,8	63,7	-55,9	7,9
3.2.2.2. Држава	232,9	13,9	2,8	117,9	367,5	0,8	-0,5	1,6	-5,8	-0,8	-6,3	1,8	-12,8	-11,0
а. Долгорочни	232,9	13,9	2,8	117,9	367,5	0,8	-0,5	1,6	-5,8	-0,8	-6,3	1,8	-12,8	-11,0
б. Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.2.3. Банки	21,0	30,4	-24,6	19,9	46,7	-24,8	27,4	-0,7	-5,0	-7,5	-7,4	1,9	-20,0	-18,1
а. Долгорочни	24,7	10,2	-4,4	19,9	50,4	-24,8	27,4	-0,7	-5,0	-7,5	-7,4	1,9	-20,0	-18,1
б. Краткорочни	-3,7	20,2	-20,2	0,0	-3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.2.4. Останати сектори	5,0	5,7	11,7	-3,8	18,5	-7,2	-0,2	0,5	1,0	-2,7	-7,2	-6,9	-8,9	-15,8
а. Долгорочни	24,5	5,9	8,3	4,5	43,2	-6,9	0,0	0,2	0,6	-1,5	-6,8	-6,6	-7,7	-14,4
б. Краткорочни	-19,5	-0,2	3,4	-8,3	-24,7	-0,3	-0,2	0,3	0,4	-1,2	-0,4	-0,3	-1,2	-1,4
3.2.3. Валути и депозити	-24,2	11,3	-22,1	-26,9	-61,9	-5,3	0,4	6,7	25,4	3,8	-4,5	1,8	24,7	26,6
3.2.3.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.2. Држава	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.3.3. Банки	-24,2	11,3	-22,1	-26,9	-61,9	-5,3	0,4	6,7	25,4	3,8	-4,5	1,8	24,7	26,6
3.2.3.4. Останати сектори	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.4. Останати обврски	6,3	11,9	14,2	18,2	50,5	-5,2	-0,5	3,3	1,4	1,9	4,0	-2,4	7,3	4,9
3.2.4.1. Монетарна власт	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2.4.2. Држава	1,6	0,4	6,3	4,9	13,1	-7,3	-1,3	0,2	1,0	-0,6	-0,3	-8,4	0,1	-8,3
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	1,6	0,4	6,3	4,9	13,1	-7,3	-1,3	0,2	1,0	-0,6	-0,3	-8,4	0,1	-8,3
3.2.4.3. Банки	-0,1	-0,3	0,6	-0,3	-0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,1	0,4	-0,7	-0,3
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	-0,1	-0,3	0,6	-0,3	-0,1	0,5	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,1	0,4	-0,7	-0,3
3.2.4.4. Останати сектори	4,8	11,8	7,3	13,6	37,5	1,6	0,8	3,1	0,5	3,1	4,3	5,6	7,9	13,5
- Долгорочни	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- Краткорочни	4,8	11,8	7,3	13,6	37,5	1,6	0,8	3,1	0,5	3,1	4,3	5,6	7,9	13,5
4. Бруто официјални резерви	-209,4	64,0	26,1	-212,0	-331,3	21,2	-0,5	-27,1	10,9	17,4	32,7	-6,5	60,9	54,4
(без монетарно злато и курсни разлики)														
4.1. Монетарно злато	0,0	0,0	0,0	-1,6	-1,6	1,6	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	1,5	0,0	1,5
4.2. Специјални права на влечење	0,8	-1,1	-0,2	0,8	0,4	-0,8	0,7	0,0	-1,2	0,7	0,0	-0,1	-0,5	-0,6
4.3. Резервна позиција кај ММФ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4.4. Девизи	-210,2	65,0	26,3	-211,3	-330,1	20,4	-1,2	-27,1	12,0	16,7	32,7	-7,9	61,4	53,5
4.4.1. Валути и депозити	-13,7	141,0	-11,9	-178,0	-62,5	231,7	-30,3	-49,6	-18,2	24,4	43,3	151,9	49,6	201,5

Табела 24

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по сектори на СМТК и по економска намена

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ		ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ				УВОЗ			
	2009	2009	2010				Вкупно	2010				Вкупно	2011				Вкупно	2011				Вкупно	2012				Вкупно			
			Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4				
ВКУПНО	2.708,5	5.072,8	666,7	781,5	887,8	965,8	3.301,8	1.117,4	1.335,5	1.349,4	1.648,4	5.450,7	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	937,0	1.000,6	1.526,5	1.662,1				
СМТК																														
Храна и живи животни	283,6	559,3	60,7	80,8	90,3	96,9	328,7	128,4	132,2	127,4	170,1	558,1	68,1	109,2	102,4	93,5	373,2	153,7	159,2	167,7	191,4	672,0	60,1	92,2	157,2	167,8				
Пијалочи и тутун	197,1	51,7	44,9	50,9	56,0	50,8	202,5	12,6	13,8	15,9	15,3	57,6	44,8	47,7	66,4	76,1	235,0	10,6	19,8	21,3	17,1	68,9	58,3	48,8	18,6	17,8				
Суровини освен гориво	173,7	203,5	64,7	65,7	65,0	64,6	260,0	35,9	70,4	80,8	101,0	288,1	67,0	78,8	77,9	64,6	288,4	76,6	90,5	96,1	102,7	365,9	59,3	68,9	86,0	109,2				
Минерални горива, мазива и сл.	202,9	811,1	50,3	59,7	83,3	64,1	257,4	197,5	215,1	229,4	324,8	966,8	76,7	112,6	113,3	69,8	372,4	349,2	334,5	370,3	382,9	1.436,9	67,2	62,4	420,5	277,6				
Животински и растителни масла	8,2	45,9	2,1	2,4	1,8	5,0	11,3	9,1	10,3	13,7	18,7	51,8	2,7	4,1	5,7	5,3	17,8	14,4	15,7	20,6	24,9	75,6	4,5	4,3	22,9	18,8				
Хемиски производи	172,2	569,4	53,1	81,3	89,8	157,6	381,8	151,2	165,2	177,6	168,6	662,6	198,0	191,3	174,3	183,5	747,1	243,3	207,6	200,9	175,7	827,4	170,7	163,4	172,8	185,0				
Производи класирани по материјали	771,5	1.214,0	188,5	249,2	265,8	286,5	989,9	259,6	359,1	307,5	448,0	1.374,2	266,7	342,7	310,6	311,5	1.231,5	461,7	517,5	497,9	473,3	1.950,3	240,0	287,8	337,5	535,8				
Машини транспортни уреди	153,3	1.215,2	26,1	36,4	43,0	47,2	152,8	234,8	275,8	296,0	284,3	1.090,8	63,0	87,9	95,7	105,9	352,6	259,8	319,9	314,8	278,8	1.173,2	90,4	97,6	231,5	252,6				
Разни готови производи	745,1	392,7	176,1	154,3	192,2	192,4	715,1	84,8	93,2	100,8	116,9	395,6	190,6	210,4	225,8	207,7	834,5	83,6	120,0	112,3	115,8	431,7	186,5	175,0	79,0	94,3				
Трансакции и неспомнатата стока	0,8	10,0	0,1	0,7	0,7	0,8	2,4	3,6	0,5	0,3	0,7	5,0	0,6	1,4	0,4	0,5	2,8	0,9	0,8	0,8	2,8	5,3	0,1	0,2	0,5	3,2				
Економска намена (стара класификација)																														
Производи за репродукција	1.369,3	2.907,5	374,6	474,5	524,0	576,2	1.949,3	678,1	846,7	837,7	1.084,2	3.446,6	621,8	737,1	720,5	659,6	2.739,0	1.178,1	1.183,2	1.212,4	1.184,2	4.757,8								
Средства за работа	125,8	839,7	18,2	26,8	29,6	30,9	105,5	136,4	143,8	153,3	190,9	624,4	51,9	77,6	68,4	87,2	285,2	158,0	212,6	214,6	180,6	765,8								
Стокa за широка потрошувачка	1.213,3	1.319,9	273,9	280,2	334,2	358,7	1.247,0	299,4	344,5	358,2	372,6	1.374,7	304,1	371,2	383,5	371,3	1.430,0	316,8	388,9	374,8	397,8	1.478,3								
Непознато	0,0	5,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	0,4	0,3	0,7	4,9	0,3	0,2	0,4	0,1	1,1	0,9	0,8	0,8	2,8	5,3								

	ИЗВОЗ		ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ					УВОЗ					ИЗВОЗ				УВОЗ			
	2009	2009	2010				Вкупно	2010				Вкупно	2011				Вкупно	2011				Вкупно	2012				Вкупно			
			Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4		Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4				
Економски категории (нова класификација)																														
Храна и пијалочи (примарни), за индустриски потреби	8,0	36,6	1,3	1,8	2,3	1,7	7,2	9,2	9,7	8,6	12,0	39,6	1,7	1,7	4,3	1,6	9,2	15,1	10,6	12,3	19,0	57,1	1,3	1,9	21,0	19,2				
Храна и пијалочи (примарни), за употреба во домаќинствата	99,9	63,7	13,9	41,4	43,6	37,1	136,0	19,1	13,0	10,1	20,0	62,3	22,8	50,4	45,4	32,9	151,5	22,3	16,3	12,5	22,1	73,2	13,8	38,7	20,2	15,5				
Храна и пијалочи (преработени), за употреба во индустријата	8,2	93,6	2,2	2,4	2,3	3,6	10,5	22,9	25,5	25,0	36,0	109,4	2,5	2,6	3,1	2,8	11,1	32,7	25,8	35,9	38,5	132,9	2,2	2,6	35,0	31,8				
Храна и пијалочи (преработени), главно за употреба во домаќинствата	261,2	418,3	60,9	59,8	66,5	79,4	266,6	85,6	96,7	102,6	121,5	406,3	58,5	82,0	77,5	83,7	301,7	95,7	123,9	131,7	134,9	486,3	72,2	69,1	101,4	121,0				
Индустриски набавки, примарни	257,6	182,1	86,7	88,9	89,2	85,1	349,9	36,1	65,9	74,0	96,8	272,8	88,1	94,0	111,2	107,7	401,0	74,5	89,4	92,8	101,9	358,5	86,0	95,4	90,9	107,6				
Индустриски набавки, преработени	891,4	1.646,6	229,9	315,2	338,9	413,7	1.297,7	379,0	503,1	457,1	577,7	1.917,0	449,6	523,9	485,2	478,2	1.936,9	671,4	685,2	670,3	610,0	2.636,9	395,0	437,9	464,4	687,4				
Горива и мазива, примарни	1,2	481,6	0,2	1,1	0,1	0,4	1,8	125,7	133,7	128,6	206,3	594,3	0,2	0,2	0,0	0,5	1,0	228,8	146,4	149,6	155,2	680,0	0,7	0,7	169,1	27,1				
Горива и мазива, преработени, моторен бензин	44,1	20,9	12,3	11,2	15,3	10,0	48,7	3,0	5,1	9,5	9,1	26,7	12,5	16,3	19,9	9,5	58,1	4,8	7,5	32,9	19,6	64,8	10,1	10,9	19,3	27,8				
Горива и мазива, преработени	151,7	291,4	36,1	45,2	66,1	51,7	199,1	64,9	65,5	85,6	105,3	321,4	63,2	92,8	87,1	52,6	295,6	107,7	168,8	173,3	199,4	649,2	55,8	47,6	228,2	211,0				
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема)	58,9	675,2	11,7	18,4	21,5	25,3	76,9	111,3	114,2	122,0	173,7	521,2	25,5	47,4	41,2	55,6	169,8	127,7	165,2	150,2	147,7	590,9	51,8	54,0	106,8	127,1				
Производи за инвестиции (освен транспортна опрема), делови и додатна опрема	43,3	181,5	15,3	15,6	16,4	21,5	68,8	33,8	41,5	56,8	49,0	181,0	23,4	25,6	24,4	29,0	102,5	50,3	59,4	60,3	56,5	226,4	23,8	25,4	47,8	54,7				
Патнички моторни автомобили	0,4	169,2	0,1	0,3	0,3	0,2	0,8	46,6	73,5	76,6	42,8	239,5	0,2	0,1	0,3	0,1	0,7	48,6	51,2	47,8	41,3	189,0	0,2	0,2	33,3	35,7				
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, индустриска	4,0	160,3	0,8	2,1	1,9	0,7	5,5	32,4	34,6	37,2	19,1	123,3	0,8	0,8	1,2	1,9	4,7	25,6	34,7	53,3	24,4	138,1	1,4	2,8	34,9	21,1				
Транспортна опрема, делови и додатна опрема, неиндустриска	2,5	9,7	0,3	0,9	0,7	0,6	2,5	1,4	2,9	1,4	0,8	6,4	0,7	0,8	0,5	0,3	2,3	1,1	3,2	1,2	0,5	6,0	0,7	0,8	1,5	3,3				
Транспортна опрема, делови и додатна опрема	28,2	62,2	7,1	8,3	9,5	12,8	37,7	14,4	14,4	14,4	20,7	64,0	8,9	8,9	9,6	9,0	36,4	13,8	18,0	17,7	19,2	68,7	10,1	10,3	15,4	16,1				
Стокa за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), трајна	36,7	126,6	5,7	7,0	11,4	13,8	37,9	33,6	33,2	38,2	40,7	145,7	6,5	9,2	12,1	13,8	41,7	26,1	45,6	36,9	39,2	147,9	6,4	8,0	27,8	35,8				
Стокa за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), полутрајна	654,0	156,2	154,9	136,4	173,3	170,0	634,6	34,5	36,7	36,6	42,3	150,1	168,1	182,5	202,6	185,6	738,9	33,3	42,2	39,0	41,1	155,6	164,7	152,1	31,2	37,0				
Стокa за широка потрошувачка(на др.место неспомнати), нетрајна	156,3	286,9	37,4	35,4	39,5	55,4	167,7	65,8	70,3	70,2	80,4	286,6	44,7	46,7	46,7	53,1	191,3	73,4	91,0	84,0	88,2	336,6	40,8	41,9	77,6	79,6				
Друга стока	0,8	0,1	0,1	0,2	0,7	0,5	1,6	1,0	0,6	0,3	0,2	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0				
Нераспределено	0,0	9,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,5	0,4	0,3	0,7	4,9	0,3	0,2	0,4	0,1	1,1	0,9	0,8	0,8	6,8	9,3	0,1	0,2	0,5	3,2				
Вкупно	2.708,5	5.072,8	676,7	791,8	899,6	983,4	3.351,4	1.123,7	1.340,8	1.354,9	1.655,1	5.474,5	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	937,0	1.000,6	1.526,5	1.662,1				

Табела 25

Надворешно-трговска размена на Република Македонија по земји

(во мил. УСД)

	ИЗВОЗ		ИЗВОЗ				УВОЗ				ИЗВОЗ				УВОЗ				ИЗВОЗ				УВОЗ				
	2009	2009	2010				2010				2011				2011				2012				2012				
	Вкупно	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	Вкупно	Кв.1	Кв.2	Кв.3	Кв.4	
ВКУПНО	2.708,5	5.072,8	676,7	791,8	899,6	983,4	3.351,4	1.123,7	1.340,8	1.354,9	1.655,1	5.474,5	978,2	1.186,1	1.172,8	1.118,3	4.455,4	1.653,7	1.785,5	1.802,6	1.765,4	7.007,3	937,0	1.000,6	1.526,5	1.662,1	
Србија и Црна Гора																											
Србија	337,8	398,0	46,0	67,1	73,7	85,0	271,8	88,3	102,3	100,1	128,7	419,4	57,8	99,0	83,0	93,5	333,4	111,6	125,5	123,3	137,5	497,9	56,0	82,0	117,7	126,2	
Црна Гора	24,9	1,8	4,9	8,3	7,0	7,2	27,4	0,2	0,3	0,4	0,6	1,4	6,0	10,0	10,1	8,2	34,2	0,2	0,4	0,7	0,7	2,1	6,4	7,9	0,3	0,8	
Германија	455,9	521,7	139,2	148,8	178,0	246,4	712,4	118,0	157,7	164,5	173,4	613,5	301,1	329,8	297,0	314,0	1.241,9	171,2	194,8	183,6	179,4	728,9	302,1	264,4	141,5	157,0	
Грција	291,6	441,9	61,0	67,3	65,7	52,2	246,2	89,0	96,5	105,4	158,0	448,9	43,7	59,2	58,7	53,7	215,2	102,2	158,6	135,7	169,8	566,3	39,2	54,3	164,7	204,0	
Италија	218,3	368,5	49,1	56,6	63,8	65,8	235,4	72,1	91,9	77,1	94,1	335,2	57,3	78,5	82,5	71,5	289,7	70,9	133,8	115,7	98,4	418,8	63,3	72,6	78,3	118,2	
Бугарија	216,9	244,3	67,8	73,2	76,5	76,5	294,0	55,1	72,8	79,9	94,2	302,0	72,4	85,1	77,7	72,6	307,7	96,2	117,5	131,7	112,3	457,7	64,8	75,2	101,2	109,1	
Хрватска	152,7	118,4	31,2	29,1	30,6	32,9	123,7	23,8	27,3	29,8	32,4	113,3	37,1	39,6	33,4	29,5	139,6	27,2	35,9	36,5	33,5	133,1	23,5	25,9	25,2	29,8	
Белгија	36,1	33,7	27,0	18,7	16,5	18,6	80,8	8,2	6,8	8,0	8,4	31,5	19,5	7,0	18,0	18,0	62,5	11,1	9,0	10,4	8,7	39,3	10,2	5,4	10,2	8,0	
Босна и Херцеговина	86,7	46,5	15,7	22,7	21,2	25,3	85,0	9,4	11,9	13,9	13,9	49,1	17,1	27,0	24,7	24,3	93,1	16,6	25,1	27,2	21,3	90,1	16,8	21,6	11,0	17,3	
Холандија	61,7	71,0	14,4	15,8	17,5	22,7	70,4	13,7	16,8	13,8	24,3	68,7	20,9	23,8	23,8	19,0	87,5	15,4	18,2	18,1	17,1	68,8	18,3	15,3	16,4	16,5	
Турција	40,8	253,4	12,2	10,1	14,1	14,5	50,9	52,5	67,2	61,3	80,8	261,7	19,7	18,0	17,4	18,3	73,3	72,2	94,8	83,4	93,4	343,9	11,1	16,8	61,0	81,5	
Шпанија	38,8	49,0	9,7	30,1	16,8	17,0	73,7	11,7	14,7	13,3	20,7	60,4	16,1	18,5	12,7	19,0	66,4	10,9	20,6	13,5	17,9	62,9	8,8	17,1	15,6	17,4	
Словенија	34,3	190,9	9,2	15,9	23,4	20,6	69,1	37,8	35,3	45,0	47,0	165,1	22,6	26,5	23,1	16,0	88,2	39,8	50,3	50,8	44,5	185,4	15,8	16,9	34,4	36,9	
Албанија	84,0	24,1	16,6	16,1	18,5	21,1	72,4	2,7	7,1	7,4	5,8	22,9	18,1	22,3	25,0	21,6	87,1	5,7	11,0	12,6	10,1	39,5	14,7	19,3	3,0	9,6	
В.Британија	42,9	63,6	10,7	10,5	20,4	17,8	59,3	44,0	66,7	56,2	118,7	285,6	12,5	11,8	15,2	14,8	54,2	222,8	130,3	140,8	97,1	591,0	13,5	15,4	99,8	173,7	
Русија	22,5	495,1	4,0	6,4	6,1	10,3	26,7	128,4	130,5	145,2	148,5	552,5	12,6	9,9	8,2	8,9	39,6	210,2	159,9	150,1	163,4	683,7	4,4	7,0	163,8	41,1	
САД	9,5	110,8	2,0	3,3	2,4	6,6	14,2	24,2	23,4	31,8	23,2	102,6	8,4	4,9	5,6	17,1	36,0	16,3	17,0	22,7	32,7	88,7	13,2	18,2	14,1	21,7	
Шведска	9,5	31,6	2,3	3,1	3,4	4,3	13,2	4,5	12,8	7,0	9,5	33,8	2,7	4,5	5,4	4,9	17,4	7,8	8,9	8,4	7,1	32,2	2,3	3,1	5,7	6,8	
Австрија	19,1	100,3	6,3	10,3	9,2	11,1	37,0	17,5	23,4	26,0	27,3	94,2	8,8	10,6	10,6	8,2	38,3	25,4	36,8	34,7	36,1	133,1	12,9	11,2	27,0	32,2	
Романија	20,0	108,8	6,2	11,5	21,4	15,2	54,3	34,2	33,7	28,3	30,7	126,8	9,4	13,4	13,4	10,1	46,2	32,3	20,0	24,7	17,3	94,3	10,6	13,3	28,1	33,4	
Чешка	9,3	51,9	1,5	3,0	5,8	5,0	15,3	12,3	11,6	13,3	14,2	51,3	2,9	8,7	7,0	4,1	22,7	13,2	14,5	15,5	17,4	60,5	7,6	6,8	21,8	15,7	
Франција	12,6	91,8	3,7	2,8	3,4	4,1	13,9	18,1	22,2	22,7	22,1	85,0	3,7	4,4	4,4	8,0	20,5	23,3	26,4	38,6	37,5	125,8	3,9	4,9	17,8	21,9	
Швајцарија	17,4	124,3	3,6	4,5	5,0	5,6	18,8	21,4	19,5	19,4	39,1	99,4	6,2	9,6	8,3	7,4	31,5	40,9	39,6	41,7	49,8	172,0	7,4	7,2	45,7	32,6	
Унгарија	3,8	50,9	2,0	1,5	2,2	3,0	8,6	12,2	11,2	12,5	11,7	47,6	1,7	2,0	2,7	2,0	8,4	10,0	12,1	13,3	14,2	49,7	3,3	2,3	13,8	13,0	
Полска	8,1	83,2	2,4	3,9	10,1	7,8	24,2	12,8	14,7	20,9	21,4	69,8	4,9	9,2	5,9	5,4	25,3	18,9	21,3	20,7	21,1	82,1	3,9	5,5	16,1	21,0	
Кипар	0,2	1,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,6	0,2	0,2	0,1	0,2	0,7	0,3	0,1	0,1	0,1	0,6	0,1	0,3	0,2	0,1	0,8	0,2	0,3	0,2	0,3	
Австралија	3,9	3,1	0,9	0,8	0,7	1,4	3,7	0,6	0,7	0,5	0,7	2,4	1,1	0,9	1,1	1,8	4,9	0,4	1,8	1,6	0,7	4,5	0,8	1,2	0,5	1,0	
Украина	10,1	84,5	0,3	5,1	5,7	10,2	21,3	25,5	35,5	22,0	34,6	117,6	26,7	24,7	31,7	12,8	95,8	48,2	35,2	53,3	20,9	157,6	5,1	7,1	27,5	24,2	
Кореја	4,6	38,6	0,8	0,2	0,4	0,4	1,8	8,6	11,0	11,4	12,5	43,4	0,5	0,3	3,9	14,8	19,4	8,8	11,7	13,1	12,2	45,8	21,4	21,7	5,7	6,5	
Кина	3,2	290,1	18,4	15,5	23,2	32,0	89,2	65,9	66,8	70,2	85,9	288,8	15,4	33,1	38,9	40,0	127,5	70,8	90,4	94,5	99,0	354,7	38,0	30,8	94,2	81,2	
Данска	2,2	19,5	0,8	0,8	1,0	2,0	4,6	4,5	5,9	5,0	5,3	20,7	3,3	3,1	1,6	3,9	11,9	5,2	5,5	5,1	5,9	21,6	1,5	1,3	5,4	6,6	
Јапонија	3,2	54,6	0,0	0,3	0,1	0,4	0,9	8,5	10,8	11,9	14,1	45,4	0,1	0,7	0,2	0,1	1,1	13,2	12,9	11,2	14,7	52,0	0,2	0,8	12,3	11,8	
Канада	1,4	23,2	0,4	0,4	0,5	0,8	2,0	4,4	3,3	3,5	4,3	15,5	0,5	0,6	0,5	2,2	3,8	5,1	5,1	5,8	5,8	21,8	0,9	0,6	5,7	6,6	
Белорусија	0,7	1,1	0,2	1,7	0,9	0,2	3,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,7	0,9	2,8	1,1	0,2	5,1	0,1	0,8	1,0	0,4	2,3	0,7	2,0	0,5	1,3	
Хонг Конг	0,4	2,5	0,1	0,2	0,2	0,1	0,6	0,7	0,9	0,5	0,8	2,9	0,1	0,1	0,2	0,3	0,7	0,7	0,7	0,6	0,8	2,9	0,2	0,6	0,5	1,1	
Лихтенштајн	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Аргентина	0,0	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,0	3,3	3,5	3,9	14,8	2,1	1,1	0,2	1,4	4,7	2,8	3,7	4,0	4,7	15,3	1,0	0,0	3,1	2,5	
Боливија	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Бразил	0,0	62,3	0,0	0,0	0,9	0,1	1,0	15,7	16,4	14,4	13,8	60,3	0,0	0,1	1,5	0,2	1,9	16,7	10,8	21,4	18,5	67,4	0,3	0,0	18,1	12,3	

Извор: Државен Завод за статистика на РМ

Табела 26

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија - по земји - 1997-2011

(во милиони евра)

Земји	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Авганистан	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00
Албанија	0,03	0,02	0,01	0,01	0,03	0,01	0,11	0,02	0,60	0,06	2,06	0,18	2,04	0,16	4,42	0,27
Азербејџан																
Австралија	-0,08	-0,06	0,15	0,06	0,29	0,08	0,33	0,06	0,44	0,04	1,82	0,16	2,11	0,16	2,10	0,13
Австрија	17,56	12,43	30,15	11,15	39,47	10,97	32,99	5,69	36,78	3,54	37,69	3,25	42,82	3,31	62,29	3,87
Бахамски Острови									0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ерменија																
Барбадос																
Белгија	0,07	0,05	0,08	0,03	0,04	0,01	0,07	0,01	0,42	0,04	0,50	0,04	1,25	0,10	1,31	0,08
Бермуди																
Босна и Херцеговина	1,57	1,11	2,94	1,09	2,81	0,78	2,72	0,47	2,40	0,23	2,42	0,21	2,36	0,18	0,70	0,04
Белизе																
Британски Девствени Острови	0,07	0,05	0,15	0,05	0,49	0,14	1,41	0,24	3,86	0,37	7,00	0,60	11,33	0,88	8,72	0,54
Бугарија	2,58	1,83	3,35	1,24	2,90	0,81	3,55	0,61	6,57	0,63	11,68	1,01	23,28	1,80	24,33	1,51
Белорусија															0,01	0,00
Канада	0,01	0,01	0,01	0,00	0,05	0,01	0,28	0,05	0,08	0,01	0,10	0,01	0,28	0,02	0,41	0,03
Кајмански Острови	0,07	0,05	0,06	0,02	0,10	0,03										
Централно Афричка Република																
Шри Ланка																
Кина	0,01	0,00	0,01	0,00	0,02	0,01	0,04	0,01	0,04	0,00	0,06	0,01	0,22	0,02	0,93	0,06
Тајван							2,77	0,48	4,21	0,41	3,48	0,30	3,28	0,25	2,55	0,16
Кукови Острови																
Костарика																
Хрватска	5,77	4,09	6,40	2,37	7,58	2,10	8,18	1,41	10,33	0,99	12,33	1,06	10,92	0,85	15,74	0,98
Куба																
Кипар	1,18	0,83	77,11	28,52	92,76	25,77	117,87	20,32	138,70	13,35	141,58	12,20	141,07	10,92	150,53	9,35
Чешка	0,01	0,01	0,07	0,02	0,10	0,03	0,13	0,02	0,14	0,01	0,18	0,02	0,22	0,02	0,26	0,02
Данска	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,01	0,09	0,02	0,10	0,01	0,10	0,01	0,08	0,01	0,07	0,00
Доминиканска Република																
Ел Салвадор																
Естонија																
Финска																
Франција	0,23	0,16	0,35	0,13	0,42	0,12	7,99	1,38	5,89	0,57	10,75	0,93	15,18	1,17	19,58	1,22
Грузија																
Германија	9,33	6,61	14,12	5,22	15,92	4,42	50,18	8,65	54,57	5,25	52,47	4,52	57,26	4,43	70,57	4,38
Гибралтар	0,31	0,22	0,40	0,15	0,49	0,14	0,88	0,15	0,78	0,08	1,01	0,09	0,35	0,03	0,44	0,03
Грција	9,74	6,89	12,77	4,72	20,48	5,69	105,28	18,15	174,21	16,76	213,02	18,35	223,02	17,26	264,10	16,40
Хонг Конг					0,29	0,08	0,32	0,06								
Унгарија	0,02	0,01	0,02	0,01	0,02	0,00	0,01	0,00	300,58	28,93	300,10	25,86	313,37	24,25	354,40	22,01
Исланд	0,89	0,63	0,12	0,04	0,06	0,02	0,05	0,01	0,04	0,00						
Индија							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Иран	0,08	0,06	0,09	0,03	0,10	0,03	0,03	0,01	0,05	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,08	0,01
Ирак	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,05	0,00	0,02	0,00
Ирска	0,00	0,00	-0,05	-0,02	-0,06	-0,02	0,13	0,02	0,65	0,06						
Израел			0,15	0,06	0,10	0,03	0,11	0,02								
Италија	9,87	6,99	10,96	4,05	11,44	3,18	11,41	1,97	13,88	1,34	16,50	1,42	14,97	1,16	32,09	1,99
Јапонија							0,01	0,00	0,01	0,00						
Џонстон Остров																
Јордан	0,03	0,02	0,04	0,01	0,05	0,01	0,06	0,01	0,02	0,00	0,02	0,00				
Кореја, Република																
Либан																
Либија					0,00	0,00	0,00	0,00								
Лихтенштајн	0,18	0,12	3,77	1,40	10,24	2,85	4,76	0,82	6,49	0,62	4,07	0,35	22,00	1,70	1,48	0,09
Литванија																
Луксембург	0,20	0,14	1,80	0,66	1,88	0,52	2,28	0,39	2,33	0,22	2,30	0,20	2,24	0,17	10,83	0,67
Малезија													0,00	0,00	0,00	0,00
Малта									0,01	0,00	0,03	0,00	-0,03	0,00	-0,12	-0,01
Маврициус																
Мексико			-0,91	-0,34	0,15	0,04										
Молдавија																
Црна Гора																
Холандија	1,43	1,01	4,63	1,71	10,23	2,84	14,70	2,53	15,59	1,50	61,06	5,26	69,72	5,40	103,23	6,41
Холандски Антили															98,87	6,14
Нигерија	0,02	0,01	0,02	0,01	0,01	0,00										
Норвешка					0,02	0,01	0,02	0,00	0,07	0,01	0,05	0,00	0,03	0,00	-0,08	-0,01
Маршалски Острови	1,25	0,89	0,65	0,24	0,67	0,19	0,11	0,02	0,21	0,02	0,19	0,02	0,25	0,02	0,28	0,02
Пакистан	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
Панама	2,00	1,42	2,91	1,08	3,10	0,86	3,52	0,61	12,93	1,24	13,30	1,15	13,34	1,03	2,98	0,19
Полска			0,00	0,00	0,09	0,02	0,04	0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,05	0,00	0,06	0,00

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија - по земји - 1997-2011

(во милиони евра)

Земји	1997		1998		1999		2000		2001		2002		2003		2004	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Португалија																
Романија							0,12	0,02	0,14	0,01	0,33	0,03	0,33	0,03	0,47	0,03
Русија	3,52	2,50	5,47	2,02	2,51	0,70	0,01	0,00	0,01	0,00	1,29	0,11	1,31	0,10	1,38	0,09
Сент Ките и Невис																
Сент Лучија																
Сент Винсент и Гренадин																
Сан Марино											0,79	0,07	0,67	0,05	0,70	0,04
Саудиска Арабија																
Србија																
Сејшелски Острови							0,05	0,01	0,06	0,01	0,09	0,01	-0,12	-0,01	2,06	0,13
Сингапур																
Словачка	0,06	0,04	0,06	0,02	0,07	0,02	0,08	0,01	0,02	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00
Словенија	16,41	11,62	21,18	7,84	43,70	12,14	56,16	9,68	58,83	5,66	66,41	5,72	84,74	6,56	101,85	6,33
Јужна Африка													0,01	0,00	0,01	0,00
Шпанија							-0,01	0,00	0,03	0,00	0,02	0,00	-0,04	0,00	-0,04	0,00
Шведска	1,40	0,99	1,63	0,60	1,72	0,48	2,21	0,38	1,10	0,11	2,34	0,20	1,96	0,15	2,51	0,16
Швајцарија	32,14	22,76	40,85	15,11	45,83	12,73	61,48	10,60	79,20	7,62	85,15	7,34	101,85	7,88	143,90	8,94
Сирија	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,09	0,01	0,18	0,02	0,15	0,01	0,15	0,01
Обединети Арапски Емирати							0,01	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,06	0,00
Турција	0,70	0,50	1,15	0,42	14,24	3,96	16,12	2,78	16,23	1,56	17,98	1,55	18,86	1,46	26,49	1,65
Украина	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,18	0,01	0,64	0,04
Египет																
Обединето Кралство	5,27	3,73	5,85	2,17	4,19	1,16	30,17	5,20	19,03	1,83	12,75	1,10	23,13	1,79	27,66	1,72
Џерси																
Човечки остров																
САД	1,40	0,99	2,37	0,88	4,14	1,15	12,54	2,16	33,96	3,27	41,27	3,56	42,24	3,27	25,62	1,59
Девствени Острови на Обединетите Држави	0,00	0,00	0,00	0,00					0,17	0,02	0,22	0,02	0,48	0,04	0,83	0,05
Узбекистан													0,00	0,00	0,00	0,00
Србија и Црна Гора	15,86	11,23	19,43	7,19	21,12	5,87	19,28	3,32	29,65	2,85	26,68	2,30	29,13	2,25	29,50	1,83
Меѓународна финасиска корпорација																
Европска банка за реконструкција и развој							9,33	1,61	7,58	0,73	9,19	0,79	14,13	1,09	13,17	0,82
Банка за развој на Централно африкански земји																
Северноатланска алијанса за соработка																
ВКУПНО	141,22	100,00	270,37	100,00	359,90	100,00	580,05	100,00	1.039,15	100,00	1.160,71	100,00	1.292,14	100,00	1.610,22	100,00

Извор: Народна банка на Република Македонија

1) Во септември, 2012 година, поради подобар опфат на податоците извршена е ревизија на податоците за 2010 година

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија - по земји - 1997-2011

(во милиони евра)

Земји	2005		2006		2007		2008		2009		2010 ¹⁾		2011	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Авганистан	0,02	0,00	0,02	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00
Албанија	3,57	0,20	11,60	0,55	16,63	0,65	23,90	0,81	27,90	0,89	37,32	1,14	36,47	1,00
Азербејџан											4,02	0,12	4,02	0,11
Австралија	2,08	0,12	2,32	0,11	1,96	0,08	2,40	0,08	2,36	0,08	2,42	0,07	2,03	0,06
Австрија	57,72	3,26	219,41	10,46	238,29	9,36	334,58	11,27	362,58	11,54	371,70	11,37	416,76	11,42
Бахамски Острови			0,00	0,00										
Ерменија													0,01	0,00
Барбадос					0,41	0,02								
Белгија	1,28	0,07	0,89	0,04	1,28	0,05	1,17	0,04	1,20	0,04	1,17	0,04	1,93	0,05
Бермуди			0,00	0,00	0,06	0,00	0,11	0,00	0,13	0,00	0,23	0,01	0,27	0,01
Босна и Херцеговина	0,20	0,01	1,00	0,05	1,32	0,05	1,82	0,06	2,54	0,08	3,39	0,10	4,51	0,12
Белизе			0,00	0,00					0,01	0,00	0,01	0,00	0,18	0,00
Британски Девствени Острови	11,80	0,67	15,85	0,76	29,44	1,16	51,31	1,73	58,11	1,85	67,17	2,05	94,33	2,58
Бугарија	27,36	1,55	42,79	2,04	62,49	2,46	86,50	2,91	92,29	2,94	117,32	3,59	120,29	3,30
Белорусија	0,01	0,00												
Канада	0,47	0,03	1,06	0,05	2,33	0,09	3,16	0,11	2,85	0,09	4,13	0,13	3,88	0,11
Кајмански Острови							-1,00	-0,03	-1,00	-0,03	-1,31	-0,04	-2,99	-0,08
Централно Афричка Република					0,02	0,00								
Шри Ланка					0,05	0,00								
Кина	1,08	0,06	1,41	0,07	1,51	0,06	1,30	0,04	0,95	0,03	1,01	0,03	1,31	0,04
Тајван	0,77	0,04	2,16	0,10	1,57	0,06	0,77	0,03	0,77	0,02				0,00
Кукови Острови					1,17	0,05	1,29	0,04						
Костарика							0,19	0,01	0,19	0,01	0,26	0,01	0,28	0,01
Хрватска	20,34	1,15	30,59	1,46	44,27	1,74	53,23	1,79	55,54	1,77	72,11	2,21	77,56	2,13
Куба							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00
Кипар	160,81	9,09	182,23	8,68	20,53	0,81	34,90	1,18	47,93	1,53	46,21	1,41	48,77	1,34
Чешка	0,27	0,02	0,29	0,01	7,51	0,30	0,49	0,02	0,51	0,02	2,52	0,08	0,68	0,02
Данска			0,54	0,03	1,24	0,05	1,27	0,04	1,45	0,05	1,81	0,06	2,66	0,07
Доминиканска Република	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00							-0,33	-0,01
Ел Салвадор					0,00	0,00								0,00
Естонија							0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	8,15	0,22
Финска											0,00	0,00	0,15	0,00
Франција	1,47	0,08	0,29	0,01	10,51	0,41	13,04	0,44	26,15	0,83	129,50	3,96	131,51	3,60
Грузија					0,00	0,00					0,00	0,00		0,00
Германија	64,07	3,62	64,08	3,05	85,91	3,38	66,23	2,23	61,98	1,97	71,44	2,18	86,83	2,38
Гибралтар	0,51	0,03	0,70	0,03	0,79	0,03								
Грција	279,21	15,78	320,40	15,27	387,14	15,21	450,70	15,18	380,31	12,11	378,67	11,58	390,48	10,70
Хонг Конг							0,04	0,00	0,05	0,00	0,04	0,00	-0,32	-0,01
Унгарија	350,01	19,79	350,35	16,69	421,25	16,55	410,56	13,83	388,75	12,38	346,85	10,61	346,57	9,50
Исланд					8,14	0,32	12,15	0,41	11,62	0,37	3,26	0,10	2,40	0,07
Индија	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00
Иран	0,04	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00	0,04	0,00	0,03	0,00	0,04	0,00	0,06	0,00
Ирак	0,00	0,00	0,04	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ирска					0,03	0,00	0,01	0,00	0,40	0,01	0,43	0,01	0,51	0,01
Израел			0,01	0,00	4,27	0,17	4,11	0,14	3,99	0,13	4,39	0,13	1,48	0,04
Италија	37,69	2,13	44,39	2,12	46,50	1,83	55,54	1,87	55,85	1,78	58,55	1,79	67,42	1,85
Јапонија					-0,17	-0,01								
Џонстон Остров			0,02	0,00										
Јордан							0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00
Кореја, Република											0,03	0,00	0,03	0,00
Либан	0,01	0,00					0,00	0,00	0,31	0,01	0,41	0,01	0,40	0,01
Либија														
Лихтенштајн	2,46	0,14	6,70	0,32	1,57	0,06	2,05	0,07	1,65	0,05	17,79	0,54	22,63	0,62
Литванија											0,02	0,00	0,04	0,00
Луксембург	15,16	0,86	25,42	1,21	71,85	2,82	69,14	2,33	62,03	1,97	16,12	0,49	15,42	0,42
Малезија														
Малта	-0,18	-0,01	-0,13	-0,01	-0,05	0,00	0,06	0,00	-0,03	0,00	-0,23	-0,01	-0,22	-0,01
Маврициус					0,01	0,00	0,01	0,00	0,06	0,00	0,06	0,00	0,07	0,00
Мексико														
Молдавија	-0,05	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,11	0,00	0,09	0,00	0,06	0,00	0,14	0,00
Црна Гора					0,18	0,01	0,24	0,01	0,22	0,01	2,79	0,09	2,94	0,08
Холандија	213,35	12,06	211,99	10,10	431,31	16,95	435,57	14,67	523,56	16,67	550,43	16,83	744,99	20,41
Холандски Антили	69,52	3,93	54,71	2,61	17,96	0,71	0,01	0,00	0,11	0,00	0,61	0,02	0,68	0,02
Нигерија							0,01	0,00						
Норвешка					0,41	0,02	0,85	0,03	1,02	0,03	0,83	0,03	0,35	0,01
Маршалски Острови	0,02	0,00	0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Пакистан	-0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,55	-0,02	-0,32	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00
Панама	3,24	0,18	4,13	0,20	8,64	0,34	11,12	0,37	10,58	0,34	12,27	0,38	10,43	0,29
Полска	0,12	0,01	0,53	0,03	0,48	0,02	0,50	0,02	0,41	0,01	0,40	0,01	9,28	0,25

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија - по земји - 1997-2011

(во милиони евра)

Земји	2005		2006		2007		2008		2009		2010 ¹⁾		2011	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
Португалија			1,81	0,09	2,24	0,09	2,28	0,08	1,58	0,05	1,54	0,05	1,41	0,04
Романија	0,43	0,02	0,05	0,00	0,45	0,02	-0,26	-0,01	0,87	0,03	1,87	0,06	1,79	0,05
Русија	1,34	0,08	1,35	0,06	1,52	0,06	1,32	0,04	1,22	0,04	4,44	0,14	11,23	0,31
Сент Ките и Невис					2,97	0,12	2,94	0,10	2,97	0,09	2,92	0,09	2,61	0,07
Сент Лучија													0,02	0,00
Сент Винсент и Гренадин	36,09	2,04	17,55	0,84	19,35	0,76	62,14	2,09	48,02	1,53	94,59	2,89	139,16	3,81
Сан Марино	0,76	0,04	0,88	0,04	2,39	0,09	2,40	0,08			0,00	0,00	0,00	0,00
Саудиска Арабија							0,03	0,00	0,04	0,00	0,11	0,00		
Србија					66,33	2,61	62,31	2,10	83,72	2,67	80,33	2,46	70,92	1,94
Сејшелски Острови	-0,01	0,00	0,08	0,00	0,11	0,00	0,01	0,00	2,52	0,08	-0,15	0,00	0,00	0,00
Сингапур	0,02	0,00			2,00	0,08					0,00	0,00	0,00	0,00
Словачка	0,18	0,01	0,00	0,00	0,07	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00
Словенија	106,79	6,04	126,71	6,04	165,84	6,52	262,78	8,85	391,21	12,45	398,70	12,19	405,66	11,12
Јужна Африка											0,07	0,00	0,13	0,00
Шпанија	0,00	0,00	0,02	0,00	-0,20	-0,01	-0,13	0,00	-0,86	-0,03	0,17	0,01	-0,08	0,00
Шведска	2,47	0,14	2,57	0,12	2,70	0,11	-1,76	-0,06	3,56	0,11	5,15	0,16	23,38	0,64
Швајцарија	164,20	9,28	150,78	7,18	166,82	6,55	200,73	6,76	202,07	6,43	153,02	4,68	126,40	3,46
Сирија	0,15	0,01												
Обединети Арапски Емирати	0,04	0,00	0,00	0,00	0,07	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Турција	25,06	1,42	27,72	1,32	34,91	1,37	42,98	1,45	49,74	1,58	48,29	1,48	117,23	3,21
Украина	3,55	0,20	3,28	0,16	1,89	0,07	0,89	0,03	0,65	0,02	-14,03	-0,43	-18,85	-0,52
Египет											0,00	0,00	0,00	0,00
Обединето Кралство	26,37	1,49	53,36	2,54	80,60	3,17	114,83	3,87	76,73	2,44	102,54	3,14	48,07	1,32
Џерси							0,45	0,02						
Човечки остров														
САД	29,84	1,69	45,32	2,16	35,88	1,41	47,79	1,61	48,78	1,55	37,43	1,14	42,78	1,17
Девствени Острови на Обединетите Држави	0,86	0,05	1,24	0,06	7,56	0,30	6,99	0,24	6,54	0,21	5,65	0,17	5,44	0,15
Узбекистан			-0,09	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Србија и Црна Гора	32,83	1,86	53,77	2,56										
Меѓународна финасиска корпорација														
Европска банка за реконструкција и развој	13,60	0,77	15,43	0,74	21,64	0,85	30,76	1,04	36,52	1,16	20,92	0,64	17,09	0,47
Банка за развој на Централно африкански земји			0,01	0,00										
Северноатланска алијанса за соработка			0,94	0,04	1,72	0,07								
ВКУПНО	1.768,97	100,00	2.098,57	100,00	2.545,17	100,00	2.968,75	100,00	3.141,38	100,00	3.269,83	100,00	3.649,42	100,00

Извор: Народна банка на Република Македонија

1) Во септември, 2012 година, поради подобар опфат на податоците извршена е ревизија на податоците за 2010 година

Табела 27

Состојба на директни инвестиции во Република Македонија-по дејности, 2009-2011
NACE Rev.2

(во милиони евра)

Дејности	2009		2010 ¹⁾		2011	
	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %	Вредност	Учество во %
ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И РИБАРСТВО	16,35	0,52	29,16	0,89	30,93	0,85
РУДАРСТВО И ЕКСТРАКЦИЈА	89,32	2,84	133,02	4,07	179,41	4,92
Екстракција на сурова нафта, природен гас и услужни активности за поддршка на рударство	1,19	0,04	2,18	0,07	2,31	0,06
ПРОИЗВОДСТВО	953,40	30,35	1.053,77	32,23	1.317,08	36,09
Производство на прехранбени производи, пијалоци и тутун	249,75	7,95	261,64	8,00	292,96	8,03
ВКУПНО текстилна и дрвна дејност	52,21	1,66	64,25	1,96	94,37	2,59
Текстил и текстилни производи	37,29	1,19	47,00	1,44	74,08	2,03
Производ. на дрво, издавачка и печатарска дејност	14,92	0,47	17,24	0,53	20,29	0,56
ВКУПНО нафта, хемикалии, фармацевтски производи, гума и пластични производи	125,52	4,00	129,33	3,96	134,10	3,67
Јаглен и рафинирани нафтени прозиводи	71,04	2,26	72,07	2,20	71,08	1,95
Производство на хемикалии и хемиски производи	29,35	0,93	30,32	0,93	33,87	0,93
Базични фармацевтски производи и фармацевтски подготовки	5,20	0,17	21,32	0,65	21,99	0,60
Гума и пластични производи	336,98	10,73	5,61	0,17	7,16	0,20
ВКУПНО метални и машински производи	330,98	10,54	339,53	10,38	448,56	12,29
Основни метали и метални производи	0,04	0,00	333,97	10,21	438,44	12,01
Компјутер, електронски и оптички производи			0,06	0,00	4,13	0,11
Компјутерска и периферна опрема						
Комуникациска опрема и потрошувачка електроника			0,06	0,00	0,06	0,00
Инструменти и направи за мерење, тестирање и навигација; часовници; опрема за ирадијација, електромедицинска и електротерапевтска опрема						
Машини и опрема (не вклучени на друго место)	5,95	0,19	5,50	0,17	5,99	0,16
ВКУПНО возила и друга транспортна опрема	88,41	2,81	165,10	5,05	252,05	6,91
Моторни возила, приколки и полуприколки	79,08	2,52	152,25	4,66	238,42	6,53
Останати транспортни средства	9,33	0,30	12,85	0,39	13,63	0,37
Воздухоплови, вселенски летала и други поврзани машини			0,00			
Вкупно останато производство	97,31	3,10	91,00	2,78	91,82	2,52
ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГИЈА, ГАС, ПАРЕА И РАЗЛАДНИ УРЕДИ	228,30	7,27	228,35	6,98	232,94	6,38
ВОДОСНАБДУВАЊЕ, КАНАЛИЗАЦИЈА, УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД И РАБОТИ НА ПОСРЕДУВАЊЕ	1,35	0,04	0,47	0,01	-0,40	-0,01
Колектори за вода, третман и снабдување на вода						
Канализација, управување со отпадот, работи на посредување	0,65	0,02	0,47	0,01	-0,40	-0,01
ГРАДЕЖНИШТВО	128,99	4,11	81,68	2,50	84,90	2,33
ВКУПНО УСЛУГИ	1.722,36	54,83	1.743,23	53,31	1.804,44	49,44
ТРГОВИЈА НА ГОЛЕМО И МАЛО; ПОПРАВКА НА МОТОРНИ ВОЗИЛА И МОТОЦИКЛИ	372,02	11,84	390,37	11,94	403,24	11,05
Трговија на големо и мало и поправка на моторни возила и мотоцикли	40,54	1,29	40,04	1,22	38,38	1,05
Трговија на големо, со исклучок на моторни возила и мотоцикли	207,94	6,62	219,71	6,72	238,89	6,55
Трговија на мало, со исклучок на моторни возила и мотоцикли	123,54	3,93	130,61	3,99	125,97	3,45
ТРАНСПОРТ И СКЛАДИРАЊЕ	17,71	0,56	21,82	0,67	46,15	1,26
ВКУПНО транспорт и складирање	15,46	0,49	20,18	0,62	44,37	1,22
Копнен транспорт; транспорт преку цевоводи	8,81	0,28	9,83	0,30	9,43	0,26
Воден транспорт			0,01	0,00		
Воздушен транспорт	1,86	0,06	0,31	0,01	0,17	0,00
Магазинско складирање и помошни активности за транспорт	4,80	0,15	10,03	0,31	34,76	0,95
Поштенски и курирски активности	2,25	0,07	1,65	0,05	1,78	0,05
СМЕСТУВАЊЕ И ПОСЛУЖУВАЊЕ	47,66	1,52	55,93	1,71	54,90	1,50
ИНФОРМАЦИИ И КОМУНИКАЦИИ	188,99	6,02	207,46	6,34	118,43	3,25
Филмска дејност, видео, телевизиска програма и други забавни активности	2,38	0,08	2,52	0,08	2,21	0,06
Телекомуникации	169,78	5,40	185,38	5,67	95,77	2,62
Други информационални и комуникациски активности	16,83	0,54	19,58	0,60	20,48	0,56
ФИНАНСИСКИ И ОСИГУРИТЕЛНИ АКТИВНОСТИ	910,96	29,00	889,67	27,21	976,23	26,75
Финансиско посредување, освен осигурување на пензиски фондови;	842,72	26,83	819,07	25,05	898,13	24,61
Активности на холдинг компании	440,33	14,02	395,00	12,08	401,70	11,01
Осигурување, реосигурување и пензиски фондови, освен задолжителна социјална заштита	62,77	2,00	64,87	1,98	71,85	1,97
Останати финансиски активности	5,47	0,17	5,73	0,18	6,26	0,17
АКТИВНОСТИ ВО ВРСКА СО НЕДВИЖЕН ИМОТ	66,49	2,12	61,27	1,87	68,78	1,88
ПРОФЕСИОНАЛНИ НАУЧНИ И ТЕХНИЧКИ АКТИВНОСТИ	34,05	1,08	38,79	1,19	63,72	1,75
Правни и сметководствени работи	1,77	0,06	2,10	0,06	2,19	0,06
Правни работи	1,30	0,04	1,42	0,04	1,56	0,04
Сметководствени, книговодствени и ревизорски дејности, даночно советување	0,47	0,01	0,68	0,02	0,63	0,02
Активности на управни тела, менаџмент и консултантски активности	5,78	0,18	7,96	0,24	7,54	0,21
Активности на управни тела	0,04	0,00			0,00	0,00
Менаџмент консултантски услуги	5,74	0,18	7,96	0,24	7,54	0,21
Архитектонски и инженерски активности, технички тестирања и анализи	15,56	0,50	15,80	0,48	15,56	0,43
Научно истражување и развој	0,01	0,00				
Рекламирање и истражување на пазарот	9,85	0,31	11,37	0,35	36,75	1,01
Рекламирање	6,86	0,22	7,94	0,24	8,37	0,23
Испитување на пазарот и јавното мислење	2,98	0,09	3,43	0,10	28,38	0,78
Останати професионални, научни и технички активности	1,09	0,03	1,55	0,05	1,68	0,05
АДМИНИСТРАТИВНИ И ПОМОШНИ АКТИВНОСТИ	32,56	1,04	39,28	1,20	40,66	1,11
Изнајмување и лизинг активности	16,24	0,52	19,79	0,61	25,42	0,70
Останати административни помошни активности	16,32	0,52	19,48	0,60	15,24	0,42
Туристички агенции, услуги на резервации на оператори на патувања и поврзани активности			0,72	0,02	0,71	0,02
ОБРАЗОВАНИЕ	1,59	0,05	1,63	0,05	3,30	0,09
ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	4,16	0,13	3,59	0,11	3,48	0,10
УМЕТНОСТ, ЗАБАВА И РЕКРЕАЦИЈА	42,99	1,37	29,66	0,91	21,85	0,60
Креативни, културни и забавни активности	0,13	0,00	0,16	0,01	-0,02	0,00
Библиотеки, архиви, музеи и други културни активности						
Спортски и други рекреативни активности; коцкање и обложување	42,86	1,36	29,49	0,90	21,87	0,60
ОСТАНАТИ УСЛУГИ	2,94	0,09	3,75	0,11	3,68	0,10
Активности на организации со членство	0,03	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00
Поправка на компјутери и лични стоки за домаќинство, останати услуги	2,91	0,09	3,74	0,11	3,67	0,10
Останати услуги						
Неалоцирани економски активности	1,31	0,04	0,16	0,00	0,13	0,00
Меѓу збир	3.140,06	99,96	3.269,83	100,00	3.649,42	100,00
Приватни купувања и продажба на недвижен имот						
ВКУПНО	3.141,38	100,00	3.269,83	100,00	3.649,42	100,00

Извор: Народна банка на Република Македонија

1) Во септември, 2012 година, поради подобар опфат на податоците извршена е ревизија на податоците за 2010 година

Меѓународна инвестициска позиција: надворешни средства и обврски

(во милиони евра)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 ¹⁾	2011
Девизни средства	684,98	652,76	1.027,34	1.309,04	1.399,09	1.360,04	1.365,93	1.481,80	1.801,27
Валуты и депозити	615,09	634,58	998,04	1.149,89	899,97	244,75	464,17	348,00	406,98
Со монетарни власти	564,97	503,65	910,22	693,96	724,73	92,14	464,17	345,42	405,95
Со банки	50,12	130,93	87,82	455,93	175,23	152,61		2,58	1,03
Хартии од вредност	69,89	18,19	29,30	159,16	499,13	1.115,29	901,76	1.133,80	1.394,29
Акции									
Обврзници и записи	69,89	18,19	29,30	159,16	499,13	1.115,29	901,76	1.133,80	1.394,29
Инструменти на Пазар на пари									
Финансиски деривати, нето									
Останати побарувања									
Обврски	3.095,01	3.435,26	4.072,37	4.359,26	5.088,01	5.723,53	6.220,57	6.576,59	7.734,14
Директни инвестиции во земјата	1.292,14	1.610,22	1.768,97	2.098,57	2.545,17	2.968,75	3.141,38	3.269,83	3.649,42
Акционерски капитал и реинвестирани добивки	1.181,98	1.366,11	1.579,62	1.863,35	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.590,04	3.064,58
Побарувања од директните инвеститори (-)									
Обврски кон директните инвеститори	1.181,98	1.366,11	1.579,62	1.863,35	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.590,04	3.064,58
Останат капитал	110,16	244,11	189,36	235,23	318,55	561,33	660,11	679,79	584,84
Побарувања од директните инвеститори (-)	-47,98	-36,70	-74,54	-80,91	-106,11	-113,96	-169,96	-246,88	-284,53
Обврски кон директните инвеститори	158,14	280,82	263,89	316,14	424,66	675,29	830,07	926,67	869,37
Портфолио инвестиции	85,82	52,65	232,20	276,94	303,06	264,92	411,97	397,94	324,69
Сопственички хартии од вредност	64,40	29,40	44,73	86,57	132,57	133,31	136,40	139,69	122,23
Банки	10,08	14,01	25,03	80,65	61,85	70,71	74,71	81,58	70,77
Останати сектори	54,32	15,39	19,71	5,92	70,71	62,59	61,69	58,11	51,46
Должнички хартии од вредност	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25	202,46
Обврзници и записи	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25	202,46
Монетарни власти									
Држава	21,42	23,25	187,47	190,38	170,49	131,62	275,57	258,25	202,46
Банки									
Останати сектори									
Инструменти на Пазар на пари									
Монетарни власти									
Држава									
Банки									
Останати сектори									
Финансиски деривати									
Монетарни власти									
Држава									
Банки									
Останати сектори									
Останати инвестиции	1.717,05	1.772,39	2.071,20	1.983,75	2.239,79	2.489,86	2.667,22	2.908,82	3.760,03
Трговски кредити	318,63	345,34	373,90	369,18	581,61	648,61	637,86	658,23	823,62
Држава						3,49	2,46	2,17	3,14
Долгорочни						3,49	2,46	2,17	3,14
Краткорочни									
Останати сектори	318,63	345,34	373,90	369,18	581,61	645,12	635,40	656,06	820,47
Долгорочни	49,42	22,76	11,04	19,59	14,54	23,57	19,17	13,83	10,02
Краткорочни	269,21	322,58	362,86	349,59	567,07	621,55	616,23	642,23	810,46
Заеми	1.326,15	1.314,40	1.542,90	1.407,22	1.355,76	1.546,93	1.630,72	1.821,16	2.558,97
Монетарни власти	54,70	45,97	52,67	42,39					232,53
Кредити и заеми од Фондот	54,70	45,97	52,67	42,39					
Останати долгорочни									
Краткорочни									232,53
Држава	1.005,54	993,20	1.095,36	875,19	727,22	771,22	777,60	852,57	1.247,75
Долгорочни	1.005,54	993,20	1.095,36	875,19	727,22	771,22	777,60	852,57	1.247,75
Краткорочни									
Банки	72,76	62,83	107,70	146,31	216,31	201,14	260,10	375,69	422,93
Долгорочни	64,04	55,79	106,40	146,31	199,81	201,14	220,10	371,98	422,93
Краткорочни	8,71	7,04	1,30		16,50		40,00	3,71	
Останати сектори	193,16	212,41	287,17	343,33	412,24	574,57	593,02	592,91	655,75
Долгорочни	175,94	207,63	234,14	331,68	372,92	559,66	585,43	548,26	652,66
Краткорочни	17,22	4,78	53,03	11,65	39,32	14,91	7,59	44,64	3,09
Валуты и депозити	55,18	51,86	73,66	112,83	162,18	174,04	198,76	195,82	134,04
Монетарни власти									
Држава									
Банки	55,18	51,86	73,66	112,83	162,18	174,04	198,76	195,82	134,04
Останати сектори									
Останати обврски	17,09	60,79	80,75	94,51	140,24	120,28	199,88	233,61	243,40
Монетарни власти		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42	78,29
Долгорочни		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42	78,29
Од кои СДР Алокација		9,56	10,14	9,60	9,01	9,15	71,74	76,42	78,29
Краткорочни									
Држава							0,21	0,41	10,88
Долгорочни									
Краткорочни							0,21	0,41	10,88
Банки		8,57	10,66	10,74	9,36	8,90	9,36	7,28	7,78
Долгорочни									
Краткорочни		8,57	10,66	10,74	9,36	8,90	9,36	7,28	7,78
Останати сектори	17,09	42,66	59,95	74,17	121,86	102,23	118,57	149,51	146,46
Долгорочни					0,36	0,36	0,36	10,85	9,05
Краткорочни	17,09	42,66	59,95	74,17	121,50	101,87	118,21	138,66	137,41

Извор: Народна банка на Република Македонија

1) Во септември 2012 година, поради подобар опфат на податоците извршена е ревизија на податоците за 2010 година кај категориите: директни, портфолио инвестиции, заеми и трговски кредити

Меѓународна инвестициска позиција: надворешни средства и обврски

(во милиони евра)

	Q4-2007	Q4-2008	Q4-2009	Q4-2010	Q1-2011	Q2-2011	Q3-2011	Q4-2011	Q1-2012	Q2-2012
Обврски	5.088,01	5.723,53	6.220,57	6.576,59	7.073,50	7.274,43	7.342,30	7.734,14	7.892,71	7.868,04
Директни инвестиции во земјата	2.545,17	2.968,75	3.141,38	3.269,83	3.448,48	3.513,87	3.604,73	3.649,42	3.759,98	3.773,51
Акционерски капитал и реинвестирани добивки	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.590,04	2.708,67	2.827,31	2.945,94	3.064,58	3.133,06	3.124,16
Побарувања од директните инвеститори (-)										
Обврски кон директните инвеститори	2.226,62	2.407,42	2.481,27	2.590,04	2.708,67	2.827,31	2.945,94	3.064,58	3.133,06	3.124,16
Останат капитал	318,55	561,33	660,11	679,79	739,81	686,56	658,79	584,84	626,92	649,35
Побарувања од директните инвеститори (-)	-106,11	-113,96	-169,96	-246,88	-242,65	-256,26	-267,59	-284,53	-303,98	-315,90
Обврски кон директните инвеститори	424,66	675,29	830,07	926,67	982,46	942,81	926,38	869,37	930,90	965,25
Портфолио инвестиции	303,06	264,92	411,97	397,94	393,35	380,20	351,07	324,69	338,85	355,59
Сопственички хартии од вредност	132,57	133,31	136,40	139,69	135,32	130,96	126,60	122,23	120,43	118,42
Банки	61,85	70,71	74,71	81,58	78,88	76,18	73,47	70,77	70,02	69,36
Останати сектори	70,71	62,59	61,69	58,11	56,45	54,78	53,12	51,46	50,42	49,06
Должнички хартии од вредност	170,49	131,62	275,57	258,25	258,02	249,24	224,47	202,46	218,42	237,17
Обврзници и записи	170,49	131,62	275,57	258,25	258,02	249,24	224,47	202,46	218,42	237,17
Монетарни власти										
Држава	170,49	131,62	275,57	258,25	258,02	249,24	224,47	202,46	218,42	237,17
Банки										
Останати сектори										
Финансиски деривати										
Монетарни власти										
Држава										
Банки										
Останати сектори										
Останати инвестиции	2.239,79	2.489,86	2.667,22	2.908,82	3.231,67	3.380,37	3.386,50	3.760,03	3.793,87	3.738,94
Трговски кредити	581,61	648,61	637,86	658,23	783,02	746,09	772,30	823,62	826,12	817,79
Држава		3,49	2,46	2,17	2,84	2,35	2,70	3,14	2,58	2,01
Долгорочни		3,49	2,46	2,17	2,84	2,35	2,70	3,14	2,58	2,01
Краткорочни										
Останати сектори	581,61	645,12	635,40	656,06	780,18	743,74	769,61	820,47	823,54	815,78
Долгорочни	14,54	23,57	19,17	13,83	12,75	11,81	10,93	10,02	8,39	8,18
Краткорочни	567,07	621,55	616,23	642,23	767,43	731,93	758,68	810,46	815,16	807,60
Заеми	1.355,76	1.546,93	1.630,72	1.821,16	2.067,45	2.234,61	2.225,76	2.558,97	2.600,31	2.517,28
Монетарни власти							118,25	88,71	232,53	240,41
Кредити и заеми од Фондот										
Останати долгорочни										
Краткорочни							118,25	88,71	232,53	240,41
Држава	727,22	771,22	777,60	852,57	1.068,78	1.075,66	1.105,58	1.247,75	1.227,72	1.245,02
Долгорочни	727,22	771,22	777,60	852,57	1.068,78	1.075,66	1.105,58	1.247,75	1.227,72	1.245,02
Краткорочни										
Банки	216,31	201,14	260,10	375,69	395,87	427,81	402,94	422,93	425,00	405,04
Долгорочни	199,81	201,14	220,10	371,98	395,87	407,64	402,94	422,93	425,00	405,04
Краткорочни	16,50		40,00	3,71		20,17				
Останати сектори	412,24	574,57	593,02	592,91	602,80	612,89	628,52	655,75	651,31	626,81
Долгорочни	372,92	559,66	585,43	548,26	596,80	607,44	619,52	652,66	647,53	624,42
Краткорочни	39,32	14,91	7,59	44,64	6,00	5,45	9,00	3,09	3,78	2,39
Валутни и депозити	162,18	174,04	198,76	195,82	171,34	182,31	160,69	134,04	135,71	160,49
Монетарни власти										
Држава										
Банки	162,18	174,04	198,76	195,82	171,34	182,31	160,69	134,04	135,71	160,49
Останати сектори										
Останати обврски	140,24	120,28	199,88	233,61	209,87	217,36	227,75	243,40	231,73	243,38
Монетарни власти	9,01	9,15	71,74	76,42	73,87	72,87	75,33	78,29	76,10	79,23
Долгорочни	9,01	9,15	71,74	76,42	73,87	72,87	75,33	78,29	76,10	79,23
Од кои СДР Алокација	9,01	9,15	71,74	76,42	73,87	72,87	75,33	78,29	76,10	79,23
Краткорочни										
Држава			0,21	0,41	1,26	1,18	6,59	10,88	2,51	2,59
Долгорочни										
Краткорочни			0,21	0,41	1,26	1,18	6,59	10,88	2,51	2,59
Банки	9,36	8,90	9,36	7,28	6,94	6,85	8,01	7,78	8,10	8,13
Долгорочни										
Краткорочни	9,36	8,90	9,36	7,28	6,94	6,85	8,01	7,78	8,10	8,13
Останати сектори	121,86	102,23	118,57	149,51	127,79	136,45	137,82	146,46	145,01	153,43
Долгорочни	0,36	0,36	0,36	10,85	10,40	9,95	9,50	9,05	8,60	8,15
Краткорочни	121,50	101,87	118,21	138,66	117,40	126,51	128,32	137,41	136,41	145,28

Извор: Народна банка на Република Македонија

Бруто надворешен долг на Република Македонија - состојба /*

(во милиони евра)

Претходни податоци

	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007 ¹⁾	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010 ²⁾	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ²⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	600,40	721,01	786,69	1.115,71	1.321,91	1.346,99	1.346,50	1.431,78	1.337,39	1.398,48	1.510,78	1.493,09	1.535,95	1.622,68	1.619,87	1.596,02
4.1 Краткорочни обврски	370,02	475,84	435,42	727,89	738,32	742,04	759,23	843,10	756,22	825,53	890,82	863,89	896,00	950,95	955,35	955,28
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	4,78	53,03	11,65	39,32	14,91	7,59	18,51	47,75	39,77	44,64	6,00	5,45	9,00	3,09	3,78	2,39
4.1.3. Валутни и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.4. Комерцијални кредити	322,58	362,86	349,59	567,07	621,55	616,23	631,47	678,23	592,70	642,23	767,43	731,93	758,68	810,46	815,16	807,60
4.1.5. Останати обврски	42,66	59,95	74,17	121,50	101,87	118,21	109,25	117,12	123,75	138,66	117,40	126,51	128,32	137,41	136,41	145,28
Достасани неплатени обврски	42,66	58,40	74,17	121,50	101,87	118,21	109,25	117,12	123,75	138,66	117,40	126,51	128,32	137,38	134,69	143,56
Останато	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	1,72	1,72
4.2 Долгорочни обврски	230,39	245,18	351,27	387,81	583,59	604,95	587,27	588,69	581,17	572,95	619,95	629,20	639,95	671,72	664,52	640,74
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	207,63	234,14	331,68	372,92	559,66	585,43	567,93	571,22	564,84	548,26	596,80	607,44	619,52	652,66	647,53	624,42
4.2.3. Валутни и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредити	22,76	11,04	19,59	14,54	23,57	19,17	18,96	17,08	15,93	13,83	12,75	11,81	10,93	10,02	8,39	8,18
4.2.5. Останати обврски	0,00	0,00	0,00	0,36	0,36	0,36	0,38	0,39	0,39	10,85	10,40	9,95	9,50	9,05	8,60	8,15
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	284,52	269,57	329,30	430,77	682,70	837,56	905,48	932,92	934,26	938,64	992,67	954,97	937,99	884,12	948,16	981,78
5.1. Обврски кон директно инвестирани субјекти	3,70	5,68	13,16	6,11	7,40	7,49	7,89	11,57	9,88	11,97	10,21	12,16	11,61	14,75	17,25	16,53
Краткорочни обврски	2,70	4,68	12,16	5,61	6,54	6,57	6,91	10,55	8,81	10,91	9,13	12,16	11,61	14,75	17,25	16,53
Долгорочни обврски	1,00	1,00	1,00	0,50	0,87	0,92	0,98	1,02	1,07	1,05	1,08	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.2. Обврски кон директните инвеститори	280,82	263,89	316,14	424,66	675,29	830,07	897,60	921,35	924,38	926,67	982,46	942,81	926,38	869,37	930,90	965,25
Краткорочни обврски	189,58	112,22	162,51	219,65	246,37	271,24	286,23	287,35	280,10	310,19	273,15	275,58	262,69	267,56	317,18	340,13
Долгорочни обврски	91,23	151,67	153,63	205,01	428,92	558,83	611,37	634,00	644,28	616,48	709,30	667,23	663,68	601,81	613,72	625,11
БРУТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ	2.080,17	2.528,23	2.503,42	2.841,05	3.304,16	3.780,36	3.817,80	4.023,16	3.932,72	4.105,71	4.482,37	4.584,58	4.548,97	4.846,61	4.960,44	4.957,89
БРУТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ-без обврски на монетарната власт по репо договори											4.482,37	4.466,33	4.460,26	4.614,08	4.664,17	4.717,48

Меморандум ставки

Јавен долг	1.211,44	1.487,93	1.270,37	1.057,35	1.109,94	1.324,87	1.357,64	1.413,78	1.387,43	1.424,85	1.661,52	1.783,79	1.774,48	2.061,11	2.127,46	2.105,60
<i>Јавен долг без обврски на монетарната власт по репо договори</i>											<i>1.661,52</i>	<i>1.665,54</i>	<i>1.685,77</i>	<i>1.828,57</i>	<i>1.831,19</i>	<i>1.865,19</i>
Приватен долг	868,73	1.040,31	1.233,06	1.783,70	2.194,23	2.455,49	2.460,16	2.609,38	2.545,29	2.680,87	2.820,85	2.800,79	2.774,48	2.785,50	2.832,98	2.852,29
Јавен долг % БДП	27,27	30,91	24,29	17,73	16,52	19,76	19,24	20,03	19,66	20,19	22,08	23,70	23,58	27,39	27,39	27,11
<i>Јавен долг без обврски на монетарната власт по репо договори % од БДП</i>											<i>22,08</i>	<i>22,13</i>	<i>22,40</i>	<i>24,30</i>	<i>23,57</i>	<i>24,01</i>
Приватен долг % од БДП	19,56	21,61	23,57	29,90	32,65	36,63	34,86	36,98	36,07	37,99	37,49	37,22	36,87	37,02	36,47	36,72
Краткорочен долг	629,63	674,16	725,53	1.131,28	1.162,58	1.242,25	1.182,85	1.255,88	1.194,90	1.312,99	1.302,79	1.427,83	1.387,03	1.587,82	1.704,74	1.695,70
Долгорочен долг	1.450,54	1.854,08	1.777,89	1.709,77	2.141,58	2.538,11	2.634,95	2.767,27	2.737,82	2.792,72	3.179,58	3.156,75	3.161,94	3.258,79	3.255,71	3.262,19

¹⁾ Од 2007 година извор на податокот за трговските кредити е прашалникот КИПО.

²⁾ Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

³⁾ Обврски на НБРМ по основ на репо договори. Имајќи предвид дека кај бруто побарувањата во еднаков износ се јавуваат побарувања по обратни репо договори, овие состојби немаат ефект врз нето долгот.

*/ Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Бруто надворешени побарувања на Република Македонија - состојба / *

(во милиони евра)

	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007 ¹⁾	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ²⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012
	Претходни податоци															
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	197,77	253,94	336,54	447,43	507,00	440,22	506,83	556,02	581,46	571,84	687,03	700,06	728,16	722,31	754,26	791,51
4.1 Краткорочни побарувања	196,55	253,46	335,63	445,09	501,91	434,25	502,26	549,13	571,40	561,27	674,93	689,85	720,97	715,76	747,20	784,49
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	0,00	0,20	0,00	0,31	0,88	0,26	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05	0,07	0,12	0,11
4.1.3. Валуты и депозити	0,00	0,00	0,21	0,39	0,23	0,02	0,11	0,08	0,03	0,05	0,05	0,04	0,05	0,05	0,07	0,10
4.1.4. Комерцијални кредити*	196,12	252,79	334,82	443,51	477,14	408,19	484,22	530,87	552,83	542,70	656,84	671,79	702,22	696,60	728,60	765,69
4.1.5. Останати побарувања	0,43	0,46	0,60	0,87	23,65	25,77	17,91	18,17	18,54	18,53	18,03	17,97	18,66	19,05	18,41	18,60
Достасани ненаплатени побарувања	0,43	0,46	0,60	0,87	23,65	25,77	17,91	18,17	18,54	18,53	18,03	17,97	18,66	19,05	18,41	18,59
Останато	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
4.2 Долгорочни побарувања	1,23	0,49	0,91	2,34	5,09	5,98	4,56	6,90	10,07	10,57	12,10	10,21	7,19	6,54	7,06	7,02
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,66	6,73	5,94	4,92	4,24	1,45	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	1,23	0,10	0,25	1,57	4,12	5,39	4,38	4,05	3,24	4,62	5,65	5,96	5,74	6,54	7,06	7,02
4.2.3. Валуты и депозити	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредити	0,00	0,39	0,66	0,77	0,97	0,58	0,18	0,19	0,09	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.5. Остнати побарувања	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	47,98	95,87	95,60	123,11	133,29	194,56	211,33	205,25	231,54	282,94	281,65	295,75	305,26	323,61	344,86	360,39
5.1. Побарувања од директно инвестирани су	11,28	21,33	14,69	17,00	19,33	24,60	25,05	25,46	30,72	36,06	39,00	39,49	37,67	39,08	40,88	44,49
Краткорочни побарувања	11,28	18,31	12,99	15,79	17,24	20,68	20,88	19,93	24,45	29,37	32,46	32,98	31,29	32,89	34,77	37,59
Долгорочни побарувања	0,00	3,02	1,70	1,21	2,10	3,92	4,16	5,53	6,27	6,70	6,54	6,51	6,37	6,19	6,11	6,91
5.2. Побарувања од директните инвеститори	36,70	74,54	80,91	106,11	113,96	169,96	186,28	179,79	200,82	246,88	242,65	256,26	267,59	284,53	303,98	315,89
Краткорочни побарувања	21,78	24,71	29,46	66,31	57,14	80,30	114,17	115,36	143,49	132,48	125,59	108,04	113,50	122,61	136,92	128,64
Долгорочни побарувања	14,92	49,82	51,45	39,80	56,82	89,66	72,10	64,44	57,33	114,39	117,06	148,22	154,09	161,92	167,07	187,25
БРУТО НАДВОРЕШНИ ПОБАРУВАЊА	1.530,00	2.026,19	2.427,38	2.634,87	2.392,10	2.498,49	2.479,79	2.687,69	2.803,81	2.955,11	3.249,29	3.324,50	3.359,21	3.730,10	3.797,16	3.695,64
БРУТО НАДВОРЕШНИ ПОБАРУВАЊА-без побарувања на монетарната власт по обратни репо договори											3.249,29	3.206,25	3.270,50	3.497,04	3.500,74	3.454,72

Меморандум ставки

Краткорочни побарувања	1.513,01	1.971,55	2.213,07	2.075,67	1.193,28	1.473,51	1.354,99	1.482,37	1.547,69	1.621,98	1.730,85	1.710,13	1.769,64	2.094,47	2.009,00	1.881,26
Долгорочни побарувања	16,99	54,64	214,31	559,20	1.198,83	1.024,98	1.124,80	1.205,32	1.256,12	1.333,14	1.518,44	1.614,37	1.589,57	1.635,64	1.788,16	1.814,38

¹⁾ Од 2007 година извор на податокот за трговските кредити е прашалникот КИПО.

²⁾ Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

³⁾ Побарувања на НБРМ по основ на обратни репо договори. Имајќи предвид дека кај бруто долгот во еднаков износ се јавуваат обврски по репо договори, овие состојби немаат ефект врз нето долгот.

*/Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Нето надворешен долг на Република Македонија - состојба /*

(во милиони евра)

	Претходни податоци															
	31.12.2004	31.12.2005	31.12.2006	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	31.12.2010 ¹⁾	31.03.2011	30.06.2011	30.09.2011	31.12.2011	31.03.2012	30.06.2012
4. ОСТАНАТИ СЕКТОРИ	402,63	467,07	450,15	668,28	814,91	906,77	839,67	875,76	755,93	826,63	823,75	793,03	807,79	900,37	865,61	804,51
4.1 Краткорочни обврски	173,47	222,38	99,79	282,81	236,41	307,79	256,97	293,97	184,83	264,26	215,90	174,04	175,03	235,19	208,15	170,79
4.1.1. Инструменти на пазарот на пари	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.1.2. Заеми	4,78	52,83	11,65	39,01	14,02	7,33	18,49	47,75	39,77	44,64	6,00	5,40	8,95	3,02	3,66	2,29
4.1.3. Валуты и депозиты	0,00	0,00	-0,21	-0,39	-0,23	-0,02	-0,11	-0,08	-0,03	-0,05	-0,05	-0,04	-0,05	-0,05	-0,07	-0,10
4.1.4. Комерцијални кредиты	126,47	110,07	14,77	123,56	144,40	208,04	147,25	147,35	39,87	99,53	110,59	60,14	56,46	113,86	86,56	41,92
4.1.5. Останати обврски	42,23	59,48	73,57	120,63	78,21	92,44	91,34	98,95	105,21	120,13	99,36	108,53	109,66	118,36	118,01	126,68
Достасани неплатени обврски	42,23	57,94	73,57	120,63	78,21	92,44	91,34	98,95	105,21	120,13	99,36	108,53	109,66	118,34	116,28	124,97
Останато	0,00	1,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	1,72	1,71
4.2 Долгорочни обврски	229,16	244,69	350,36	385,47	578,50	598,98	582,70	581,79	571,10	562,38	607,85	618,99	632,76	665,18	657,45	633,72
4.2.1. Обврзници	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2,66	-6,73	-5,94	-4,92	-4,24	-1,45	0,00	0,00	0,00
4.2.2. Заеми	206,40	234,04	331,43	371,35	555,54	580,03	563,55	567,17	561,60	543,65	591,15	601,47	613,78	646,11	640,47	617,40
4.2.3. Валуты и депозиты	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.4. Комерцијални кредиты	22,76	10,65	18,93	13,77	22,60	18,58	18,78	16,90	15,84	13,82	12,75	11,81	10,93	10,02	8,39	8,18
4.2.5. Останати обврски	0,00	0,00	0,00	0,36	0,36	0,36	0,38	0,39	0,39	10,85	8,88	9,95	9,50	9,05	8,60	8,15
5. ДИРЕКТНИ ИНВЕСТИЦИИ: Заеми меѓу поврзани субјекти	236,54	173,71	233,70	307,66	549,40	643,00	694,16	727,67	702,72	655,70	711,02	659,23	632,73	560,51	603,29	621,39
5.1. Обврски кон директно инвестирани субјекти	-7,57	-15,65	-1,53	-10,89	-11,93	-17,10	-17,16	-13,89	-20,84	-24,09	-28,79	-27,33	-26,05	-24,33	-23,62	-27,96
Краткорочни обврски	-8,58	-13,63	-0,83	-10,18	-10,70	-14,11	-13,98	-9,38	-15,65	-18,45	-23,32	-20,82	-19,68	-18,14	-17,52	-21,05
Долгорочни обврски	1,00	-2,02	-0,70	-0,71	-1,23	-2,99	-3,18	-4,51	-5,20	-5,64	-5,47	-6,51	-6,37	-6,19	-6,11	-6,91
5.2. Обврски кон директните инвеститори	244,11	189,36	235,23	318,55	561,33	660,10	711,32	741,56	723,56	679,79	739,81	686,56	658,79	584,84	626,92	649,35
Краткорочни обврски	167,80	87,51	133,05	153,35	189,23	190,94	172,05	171,99	136,61	177,71	147,57	167,55	149,19	144,94	180,27	211,49
Долгорочни обврски	76,31	101,85	102,18	165,20	372,10	469,17	539,27	569,57	586,95	502,09	592,24	519,01	509,59	439,90	446,65	437,86
НЕТО НАДВОРЕШЕН ДОЛГ	550,17	502,05	76,05	206,18	912,06	1.281,86	1.338,01	1.335,46	1.128,91	1.150,60	1.233,08	1.260,09	1.189,76	1.116,51	1.163,28	1.262,24

Меморандум ставки

Краткорочен долг	-883,39	-1.297,39	-1.487,53	-944,38	-30,70	-231,27	-172,14	-226,49	-352,79	-308,98	-428,07	-282,30	-382,61	-506,65	-304,27	-185,56
Долгорочен долг	1.433,55	1.799,43	1.563,58	1.150,57	942,75	1.513,13	1.510,16	1.561,96	1.481,70	1.459,58	1.661,14	1.542,38	1.572,37	1.623,16	1.467,55	1.447,81

¹⁾Од 2010 година во податокот е вклучена и акумулирана камата.

*/Претходни податоци

Извор: Народна банка на Република Македонија.

Табела 33

Официјални девизни резерви/1

(во милиони евра)

	Девизни резерви							ВКУПНО
	Монетарно злато	Специјални права на влечење - SDR	Резервна позиција кај ММФ	Девизни резервни средства		Други резервни средства		
				Валуте и депозити	Хартии од вредност			
2003	29,7	0,3	0,0	615,1	69,9	0,0	715,0	
2004	63,6	0,6	0,0	635,8	17,0	0,0	716,9	
2005	94,9	0,7	0,0	998,7	28,6	0,0	1.122,9	
2006	105,4	2,3	0,0	1.150,5	158,5	0,0	1.416,7	
2007	124,3	1,0	0,0	900,5	498,5	0,0	1.524,4	
2008	133,9	1,0	0,0	245,3	1.114,7	0,0	1.494,9	
2009	168,1	63,5	0,0	464,8	901,2	0,0	1.597,5	
I	169,2	64,4	0,0	401,2	985,4	0,0	1.620,3	
II	179,0	65,4	0,0	373,9	1.001,1	0,0	1.619,3	
III	179,6	65,4	0,0	341,0	1.020,5	0,0	1.606,6	
IV	193,5	66,2	0,0	343,5	1.040,7	0,0	1.644,0	
V	214,0	69,1	0,0	349,1	1.050,5	0,0	1.682,6	
VI	222,0	70,4	0,0	359,2	1.056,7	0,0	1.708,3	
VII	195,7	67,9	0,0	316,0	1.064,6	0,0	1.644,2	
VIII	212,0	69,0	0,0	351,1	1.086,7	0,0	1.718,8	
IX	210,2	1,0	0,0	362,2	1.115,9	0,0	1.689,3	
X	210,5	0,9	0,0	348,6	1.102,8	0,0	1.662,9	
XI	228,3	0,9	0,0	342,2	1.114,8	0,0	1.686,2	
XII	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
Кв.1	179,6	65,4	0,0	341,0	1.020,5	0,0	1.606,6	
Кв.2	222,0	70,4	0,0	359,2	1.056,7	0,0	1.708,3	
Кв.3	210,2	1,0	0,0	362,2	1.115,9	0,0	1.689,3	
Кв.4	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
2010	231,8	0,9	0,0	348,0	1.133,8	0,0	1.714,5	
I	212,3	0,1	0,0	263,1	1.231,4	0,0	1.706,8	
II	223,6	0,0	0,0	248,0	1.230,9	0,0	1.702,5	
III	221,7	0,1	0,0	360,5	1.317,7	0,0	1.900,0	
IV	224,9	0,5	0,0	290,6	1.361,2	0,0	1.877,2	
V	235,0	0,1	0,0	237,2	1.410,4	0,0	1.882,8	
VI	228,2	1,2	0,0	216,5	1.386,5	0,0	1.832,4	
VII	247,0	1,2	0,0	177,4	1.385,8	0,0	1.811,4	
VIII	275,1	0,2	0,0	182,1	1.386,1	0,0	1.843,5	
IX	261,1	1,4	0,0	228,8	1.356,5	0,0	1.847,8	
X	264,8	1,4	0,0	187,3	1.385,1	0,0	1.838,6	
XI	282,5	0,6	0,0	162,3	1.401,1	0,0	1.846,4	
XII	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
Кв.1	221,7	0,1	0,0	360,5	1.317,7	0,0	1.900,0	
Кв.2	228,2	1,2	0,0	216,5	1.386,5	0,0	1.832,4	
Кв.3	261,1	1,4	0,0	228,8	1.356,5	0,0	1.847,8	
Кв.4	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
2011	267,0	0,6	0,0	407,0	1.394,3	0,0	2.068,9	
I.2012	289,3	1,4	0,0	176,2	1.600,3	0,0	2.067,2	
II.2012	290,0	0,6	0,0	206,4	1.564,8	0,0	2.061,8	
III.2012	271,5	0,6	0,0	256,0	1.539,7	0,0	2.067,9	
IV.2012	274,4	1,8	0,0	274,3	1.511,5	0,0	2.062,0	
V.2012	275,2	1,2	0,0	250,4	1.530,9	0,0	2.057,6	
VI.2012	272,2	1,2	0,0	206,6	1.538,7	0,0	2.018,7	
Кв.1	271,5	0,6	0,0	256,0	1.539,7	0,0	2.067,9	
Кв.2	272,2	1,2	0,0	206,6	1.538,7	0,0	2.018,7	

Извор: Народна банка на Република Македонија.

1/ Претходни податоци

Табела 34

Девизен курс на денарот (просек за периодот)

		100 ATS	100 FRF	100 ITL	100 DEM	100 CHF	1 GBP	1 USD	1 EUR	100 JPY
1993	/1	2,0127	4,1226	1,4832	14,1617	15,9867	35,3541	23,5722	-	
1994		3,7833	7,7828	2,6792	26,6162	31,5905	66,0911	43,2351	-	
1995		3,7722	7,6206	2,3369	26,5390	32,1770	60,0303	38,0354	-	
1996		3,7787	7,8183	2,5929	26,5848	32,3948	62,4691	39,9935	-	
1997		4,0780	8,5259	2,9225	28,6980	34,3423	81,6392	49,8299	-	
1998		4,3993	9,2329	3,1357	30,9525	37,5788	90,2462	54,4506	-	
1999		4,4052	9,2409	3,1306	30,9927	37,8747	92,0413	56,8964	-	
2000		4,4131	9,2575	3,1362	31,0482	38,9892	99,6905	65,8856	60,7250	61,1533
2001		4,4267	9,2862	3,1459	31,1445	40,3381	97,9875	68,0421	60,9133	56,0157
2002		-	-	-	-	41,5689	97,0365	64,7341	60,9783	51,6839
2003		-	-	-	-	40,3117	88,6405	54,3031	61,2639	46,8292
2004		-	-	-	-	39,7337	90,4298	49,4105	61,3377	45,6661
2005		-	-	-	-	39,5872	89,6186	49,2919	61,2958	44,7895
2006		-	-	-	-	38,8981	89,7611	48,7854	61,1885	41,9345
2007		-	-	-	-	37,2534	89,4324	44,7184	61,1838	37,9705
2008		-	-	-	-	38,6300	77,1265	41,8646	61,2654	40,7177
2009		-	-	-	-	40,5769	68,8041	44,0766	61,2728	47,1313
2010		-	-	-	-	44,5956	71,7150	46,4574	61,5150	52,9905
2011		-	-	-	-	49,9881	70,8931	44,2281	61,5289	55,5402
2010	Q1	-	-	-	-	41,9384	69,2109	44,3686	61,4015	48,9037
	Q2	-	-	-	-	43,6691	72,0352	48,3614	61,5465	52,4391
	Q3	-	-	-	-	46,2249	73,9430	47,7731	61,5522	55,6637
	Q4	-	-	-	-	46,4822	71,6201	45,3020	61,5577	54,8607
2011	Q1	-	-	-	-	47,8172	72,0363	45,0214	61,5126	54,7356
	Q2	-	-	-	-	49,1081	69,7580	42,7593	61,5531	52,4042
	Q3	-	-	-	-	52,9254	70,0699	43,5196	61,5431	55,9701
	Q4	-	-	-	-	50,0451	71,7208	45,6134	61,5068	58,9994
2010	1	-	-	-	-	41,4189	69,2566	42,8267	61,1798	46,8747
	2	-	-	-	-	41,8753	70,1393	44,9312	61,4225	49,7987
	3	-	-	-	-	42,5149	68,3266	45,4022	61,6042	50,1244
	4	-	-	-	-	43,0267	70,3153	45,9023	61,5988	49,1079
	5	-	-	-	-	43,4104	71,6068	48,7870	61,5285	52,8646
	6	-	-	-	-	44,5787	74,1980	50,3806	61,5127	55,3306
	7	-	-	-	-	45,7495	73,6661	48,2471	61,5171	55,1205
	8	-	-	-	-	45,8521	74,6177	47,7062	61,5102	55,8324
	9	-	-	-	-	47,1013	73,5319	47,3526	61,6319	56,0508
	10	-	-	-	-	45,8029	70,3719	44,3729	61,6227	54,2038
	11	-	-	-	-	45,7145	71,9099	44,9678	61,5474	54,5373
	12	-	-	-	-	47,9046	72,5878	46,5545	61,5027	55,8305
2011	1	-	-	-	-	48,1809	72,4702	45,9858	61,5116	55,7828
	2	-	-	-	-	47,4083	72,6380	45,0951	61,5075	54,5762
	3	-	-	-	-	47,8229	71,0588	43,9906	61,5183	53,8322
	4	-	-	-	-	47,4222	69,7080	42,6383	61,5200	51,1740
	5	-	-	-	-	49,0049	70,0430	42,8266	61,5297	52,8060
	6	-	-	-	-	50,9005	69,5135	42,8109	61,6103	53,2191
	7	-	-	-	-	52,2133	69,5330	43,1423	61,6168	54,2742
	8	-	-	-	-	55,0191	70,1998	42,9071	61,5086	55,7053
	9	-	-	-	-	51,4977	70,4906	44,5426	61,5027	57,9962
	10	-	-	-	-	50,0403	70,6839	44,9128	61,5042	58,6108
	11	-	-	-	-	49,9897	71,6720	45,3129	61,5025	58,4943
	12	-	-	-	-	50,1034	72,8051	46,6049	61,5134	59,8769
2012	1	-	-	-	-	50,7711	73,2688	47,6848	61,5049	61,9147
	2	-	-	-	-	50,9539	73,5147	46,5380	61,5024	59,4546
	3	-	-	-	-	50,9953	73,6944	46,5718	61,5016	56,5415
	4	-	-	-	-	51,1828	74,7904	46,7293	61,5394	57,3463
	5	-	-	-	-	51,3028	76,5755	47,998	61,6301	60,1539
	6	-	-	-	-	51,2945	76,4874	49,2161	61,6075	62,1008

Табела 35

Среден девизен курс на денарот (на крај на периодот)

	EUR	DEM	ITL	USD	ATS	FRF	GBP	CHF 1/
	1	100	100	1	100	100	1	100
31.12.1993		2.575,2100	2,6000	44,4600	366,3000	757,7600	65,8200	3.029,4800
31.12.1994		2.621,1400	2,5000	40,6000	372,4900	759,5300	63,4500	3.098,1900
31.12.1995		2.649,4300	2,4000	37,9800	376,5900	775,0400	58,6500	3.299,6000
31.12.1996		2.663,4000	2,7100	41,4100	378,4961	789,1662	69,9596	3.062,9100
31.12.1997		3.092,4800	3,1500	55,4200	439,5300	924,1300	92,2200	3.811,4800
31.12.1998		3.098,3900	3,1294	51,8400	440,4100	923,8800	86,6900	3.786,2300
31.12.1999	60,6173	3.099,3136	3,1306	60,3400	440,5231	924,1000	97,5000	3.776,5400
31.12.2000	60,7878	3.108,0300	3,1400	65,3300	441,7600	926,7000	97,4000	3.990,8000
31.12.2001	60,9610	3.116,8844	3,1484	69,1716	443,0206	929,3438	100,1824	4.110,9286
31.12.2002	61,0707			58,5979			93,9549	4.197,8760
31.12.2003	61,2931			49,0502			87,1136	3.930,5566
31.12.2004	61,3100			45,0676			86,4983	3.970,8549
31.12.2005	61,1779			51,8589			89,2717	3.934,0171
31.12.2006	61,1741			46,4496			91,1007	3.806,9637
31.01.2007	61,2139			47,1893			92,7062	3.770,2575
28.02.2007	61,1773			46,2413			90,8079	3.780,3436
31.03.2007	61,1675			45,9284			89,9787	3.764,8489
30.04.2007	61,1621			44,8304			89,6476	3.722,3602
31.05.2007	61,1920			45,5976			90,0545	3.716,0381
30.06.2007	61,1692			45,2973			90,7555	3.695,3543
31.07.2007	61,1658			44,7806			90,5757	3.721,2265
31.08.2007	61,1716			44,9461			90,2236	3.729,5208
30.09.2007	61,1940			43,1582			87,8215	3.686,1635
31.10.2007	61,1821			42,4669			87,7540	3.652,4446
30.11.2007	61,2935			41,5888			85,7552	3.713,6322
31.12.2007	61,2016			41,6564			83,2901	3.685,9552
31.01.2008	61,4240			41,4747			82,6258	3.806,8795
29.02.2008	61,2338			40,4959			80,4279	3.818,2827
31.03.2008	61,2664			38,7860			77,4740	3.893,6384
30.04.2008	61,3856			39,4230			77,8067	3.800,2600
31.05.2008	61,1654			39,4412			77,8186	3.758,0118
30.06.2008	61,1741			38,8456			77,2059	3.810,7581
31.07.2008	61,1879			39,2507			77,7779	3.750,4076
31.08.2008	61,1642			41,5095			75,9804	3.783,9767
30.09.2008	61,1689			42,6294			76,8550	3.860,4544
31.10.2008	61,4099			47,1115			77,6652	4.149,3176
30.11.2008	61,4030			48,2462			73,9884	3.973,0184
31.12.2008	61,4123			43,5610			63,0387	4.104,2772
31.01.2009	61,4129			47,9189			68,4000	4.129,7088
28.02.2009	61,4129			48,5708			68,7637	4.138,0567
31.03.2009	61,4135			46,5501			66,1000	4.051,2897
30.04.2009	61,4115			46,2924			68,3299	4.076,7061
31.05.2009	61,4128			43,5614			70,3549	4.059,5452
30.06.2009	61,1642			43,5085			72,0724	4.008,1389
31.07.2009	61,1704			43,5284			71,7626	3.994,4103
31.08.2009	61,1761			42,8764			69,4867	4.015,7608
30.09.2009	61,1741			42,0469			67,0916	4.044,8360
31.10.2009	61,1741			41,3339			68,4465	4.045,1035
30.11.2009	61,1741			41,0069			67,2908	4.060,9466
31.12.2009	61,1732			42,6651			67,6695	4.111,6548
31.01.2010	61,3673			43,9405			70,8180	4.185,4658
28.02.2010	61,5058			45,3248			68,8986	4.201,0179
31.03.2010	61,5200			45,6312			68,8682	4.297,29
30.04.2010	61,5628			46,4415			70,9371	4.290,69
31.05.2010	61,5025			49,6629			72,3601	4.313,54
30.06.2010	61,5467			50,4564			75,9461	4.422,23
31.07.2010	61,5063			47,2109			73,6691	4.542,23
31.08.2010	61,5814			48,4893			75,4212	4.717,07
30.09.2010	61,6363			45,2842			71,5204	4.636,05
31.10.2010	61,5838			44,4424			70,9001	4.492,54
30.11.2010	61,5044			46,7856			72,8725	4.643,37
31.12.2010	61,5050			46,3140			71,5008	4.930,26
31.01.2011	61,5050			44,8614			71,4427	4.752,36
28.02.2011	61,5050			44,6919			71,9104	4.805,45
31.03.2011	61,5162			43,6595			69,2223	4.734,56
30.04.2011	61,5125			41,3947			68,9834	4.780,64
31.05.2011	61,6141			43,1713			71,0577	5.072,37
30.06.2011	61,6200			42,7175			68,4819	5.196,64
31.07.2011	61,6029			43,1998			70,4154	5.395,24
31.08.2011	61,5063			42,4562			69,5301	5.201,82
30.09.2011	61,5040			45,1737			70,6415	5.384,2
31.10.2011	61,5050			43,4357			69,9437	5.368,5
30.11.2011	61,5114			46,1243			72,0569	5.082,6
31.12.2011	61,5050			47,5346			73,6322	5.596,64
31.01.2012	61,5050			46,9146			73,5882	5.058,4
29.02.2012	61,5000			45,7113			72,5321	5.037,3
31.03.2012	61,5050			46,0505			73,7558	5.062,7
30.04.2012	61,5301			46,5115			75,4693	5.215,3
31.05.2012	61,5812			49,5105			77,1936	5.274,9
30.06.2012	61,6321			48,9532			76,3908	5.232,0

Извор: Народна банка на Република Македонија

Табела 36

НЕДК и РЕДК на денарот

(индекс, 2006=100)

година	Квартал	Номинален ефективен девизен курс на денарот	Реален ефективен девизен курс на денарот		
			Индекс на трошоци на живот	Индекс на цени на производители на индустриски производи	Индекс на трошоци на работна сила по единица производ
2002	Квартал 4	93,0	109,9	109,1	
2003	Квартал 4	96,4	110,1	107,4	105,3
2004	Квартал 4	99,4	105,7	103,9	111,1
2005	Квартал 4	99,8	100,3	99,7	109,0
2006	Квартал 4	99,3	98,5	97,7	97,8
2007	Квартал 4	99,5	97,4	96,7	85,5
2008	Квартал 4	101,2	98,0	95,0	90,9
2009	Квартал 4	106,8	98,2	99,6	
2010	Квартал 4	107,2	96,7	99,9	
2011	Квартал 4	107,7	95,9	101,7	
2002	Квартал 1	89,3	110,7	109,5	
	Квартал 2	90,6	111,5	110,9	
	Квартал 3	92,6	110,5	110,3	
	Квартал 4	93,0	109,9	109,1	
2003	Квартал 1	94,4	109,7	109,2	132,3
	Квартал 2	95,4	110,8	108,9	128,2
	Квартал 3	95,0	109,4	106,9	118,1
	Квартал 4	96,4	110,1	107,4	105,3
2004	Квартал 1	96,9	109,0	105,6	110,4
	Квартал 2	97,0	106,3	103,7	110,4
	Квартал 3	98,0	104,9	104,1	108,0
	Квартал 4	99,4	105,7	103,9	111,1
2005	Квартал 1	99,8	104,5	101,9	109,8
	Квартал 2	99,6	102,7	101,0	92,9
	Квартал 3	99,8	101,3	102,1	95,2
	Квартал 4	99,8	100,3	99,7	109,0
2006	Квартал 1	99,9	100,9	100,4	107,4
	Квартал 2	100,6	100,9	101,5	95,4
	Квартал 3	100,1	99,7	100,4	99,4
	Квартал 4	99,3	98,5	97,7	97,8
2007	Квартал 1	99,5	97,6	96,7	88,3
	Квартал 2	99,8	97,4	96,5	85,3
	Квартал 3	99,6	96,4	96,2	82,4
	Квартал 4	99,5	97,4	96,7	85,5
2008	Квартал 1	100,6	100,3	97,2	79,6
	Квартал 2	101,0	99,6	98,8	76,6
	Квартал 3	99,7	96,7	97,8	72,7
	Квартал 4	101,2	98,0	95,0	90,9
2009	Квартал 1	106,4	101,5	97,4	82,6
	Квартал 2	106,3	100,0	97,7	83,8
	Квартал 3	106,8	98,9	99,2	80,9
	Квартал 4	106,8	98,2	99,6	
2010	Квартал 1	106,1	98,6	98,9	
	Квартал 2	104,9	96,6	99,5	
	Квартал 3	105,9	95,9	99,7	
	Квартал 4	107,2	96,7	99,9	
2011	Квартал 1	106,6	97,5	101,5	
	Квартал 2	106,1	96,7	101,9	
	Квартал 3	107,2	95,9	101,8	
	Квартал 4	107,7	95,9	101,7	
2012	Квартал 1	107,6	97,8	102,3	
	Квартал 2	107,9	97,3	103,4	

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

РЕАЛЕН СЕКТОР

Табела бр.1 Бруто домашен производ

Извор на податоците за бруто домашниот производ (БДП) е Државниот завод за статистика на Република Македонија (ДЗСРМ). Пресметката на БДП базира на податоци од годишните сметки од Централниот регистар, од статистичките истражувања на ДЗС, од Министерството за финансии, УЈП и од други извори.

Бруто домашниот производ (БДП) по тековни цени (според производствен метод) е финален производ на производната активност на резидентните производни единици и претставува збир на бруто додадената вредност од одделни институционални сектори или одделни дејности, по основни цени, зголемен за данокот на промет (односно ДДВ) и царините, а намален за субвенциите на производи (што не се распределени по дејности).

Податоците за БДП по производен метод прикажани по сектори се според Националната класификација на дејности - НКД.

Табела бр.2 Цени

Извор на податоците за цените е ДЗСРМ.

Просечните месечни цени на мало, нивната динамика и структурата на личната потрошувачка се основа за пресметка на *индексот на трошоците на животот (Consumer price index - CPI)*.

При изборот на производите за следење на цените на мало се земаат предвид само оние производи кои имаат значајно учество во прометот на мало. Под цени на мало се подразбираат цените по кои трговијата на мало, индивидуалните производители и вршителите на услугите ги продаваат производите и услугите на крајните потрошувачи. Во цените е вклучен и ДДВ.

Индексот на трошоци на животот се пресметува врз база на посебно групирана листа на производи и услуги од личната потрошувачка на неземјоделските домаќинства и просечните месечни цени на мало на тие производи и услуги, односно нивните индивидуални индекси на цени, пондерирани со структурата од индивидуалната потрошувачка. Од јануари 2007 година структурата на индексот на трошоците на животот е проширена за две нови категории: „Ресторани и хотели“ и „Останати услуги неспомнати на друго место“.

Цените на производителите на индустриски производи - ЦПИП (Producer price index-PPI) се следат во Месечниот извештај за цени на производители на индустриски производи, Ц.41 кај 200 претпријатија од областа на индустријата во Р. Македонија. Изборот на претпријатијата се врши според нивното значење во вкупното производство.

Продажна цена на производителите на индустриски производи е цената според која производителот ги продава своите производи на редовните купувачи на домашниот пазар, во најголеми количества франко натоварено во вагон (камион) во местото на производителот, или цената по која производителот врши пресметка со други производители во прометната сфера. Во оваа цена влегува регресот, ако продавачот го остварува според прописите, а од цената се одбива трговскиот рабат и попустот (каса сконто и др.) што продавачот му го одобрува на купувачот. Во цената не влегува ДДВ.

Од јануари 2001 година индексот на ЦПИП се обработува според Националната класификација на дејностите.

Табела бр.3 Индекс на индустриското производство

Извор на податоците за *индустриското производство* е ДЗСРМ. Податоците за индустријата се прибираат преку месечни извештаи што ги доставуваат претпријатијата евидентирани во областа на индустријата, како и деловните единици кои се занимаваат со индустриска дејност, а се наоѓаат во состав на индустриските претпријатија.

Врз основа на податоците од месечните извештаи се пресметуваат индексите на производство.

Со годишниот извештај за индустријата до 1998 година и месечниот извештај за индустријата до 1999 година, податоците се прибираа според Единствената класификација на дејности - ЕКД, а од 1999 година, односно 2000 година, соодветно, прибирањето на податоците врз база на споменатите извештаи се врши според Националната класификација на дејности - НКД.

Индексот на физички обем на индустриско производство се пресметува врз основа на производството, т.е. по чиста дејност, со распоредување на производите во соодветната гранка. За пресметување на индексот се користат:

- просечното месечно готово производство и структурата на производството во базната година;
- вкупно месечно производство во тековната година;
- номенклатурата на производи за месечниот извештај за индустриското производство;
- пондерациони коефициенти за секој производ;
- пондерациони фактори што ја изразуваат структурата на производството, т. е. учеството на секоја гранка во вкупното индустриско производство на Република Македонија.

Табела бр.4 Вработеност и продуктивност во целата економија

Извор на презентираниите податоци за *вработеноста* е Анкетата за работна сила (АРС) на ДЗСРМ.

АРС е најсеопфатно истражување на економската активност на населението и нивните демографски, образовни и други карактеристики во меѓупописниот период. Анкетата се спроведува на целата територија на Р. Македонија, врз база на примерок од 10.000 домаќинства (7.200 домаќинства до 2003 година) или 1,8% од вкупниот број домаќинства во земјата. До 2003 година АРС се спроведуваше годишно, а од 2004 година се спроведува континуирано неделно во тек на цела година, а обработката се врши квартално и годишно. Единици на набљудување се лица на возраст од 15 до 79 години и домаќинствата. АРС се изработува врз база на меѓународни препораки (ILO и Eurostat). Применети класификации: Национална класификација на дејности и Национална класификација на занимања.

Работоспособното население го сочинуваат сите лица на возраст од 15 години и повеќе. Работоспособното население се дели на активно население и неактивно население.

Активното население (работна сила) ги опфаќа вработените и невработените лица.

Неактивно население ги опфаќа следните лица:

- ученици и студенти
- пензионери
- домаќинки
- издржувани лица (од друго лице, од државата или од друг приход како рента, камата).

Продуктивноста во економијата се пресметува во НБРМ, врз база на податоци од ДЗСРМ за вкупниот БДП и вкупниот број на вработени во економијата (според Анкета за работна сила), на квартална основа.

Табела бр.5 Плати

Податоците за исплатените нето и бруто плати по вработен базираат на месечни извештаи од деловните субјекти во приватна и друга (општествена, државна, задружна и мешовита) сопственост со различни дејности во Република Македонија. Податоците ги изготвува ДЗСРМ.

Нето платите се однесуваат на просечните примања во месецот по работник, остварени за работа со полно, покусо и подолго работно време (прекувремена работа). Вкупно исплатените нето плати опфаќаат и надоместок на нето платата од средствата на претпријатието (или друго правно лице) за годишен одмор, државни празници, платено отсуство до 7 дена, платено отсуство за стручно усовршување, за боледување до 21 ден, надоместок за време поминато на вежби по покана од надлежен државен орган, цивилна заштита, и сл.

Бруто платите ги опфаќаат исплатените нето плати за извештајниот месец, платениот персонален данок и платените придонеси за пензиско, инвалидско и здравствено осигурување, за вработување, професионално заболување и за водостопанство.

Почнувајќи од мај 2001 година податоците за платите се објавуваат според Националната класификација на дејности-НКД. Од јануари 2009 година со примената на концептот на "бруто плати" настанаа структурни промени во податоците за бруто-плати поради вклучувањето на надоместоците за храна и превоз во платите.

Табела бр.6 Буџет на Република Македонија (Централен буџет и буџети на фондови)

Податоците за буџетот ги изготвува Министерството за финансии на Република Македонија.

Буџетот на Република Македонија ги инкорпорира централниот буџет и буџетите на вонбуџетските фондови.

Централниот буџет, кој се однесува на централната власт, ги опфаќа основниот буџет, буџетот на самофинансирачки активности и буџетите на заеми и донации.

Во вонбуџетски фондови спаѓаат: Фонд за ПИОМ, Фонд за здравствено осигурување, Агенција за вработување и Фонд за патишта.

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

МОНЕТАРЕН СЕКТОР

Податоците во агрегираниот биланс на останатите депозитни институции (банки и штедилници) и билансот на Народната банка на Република Македонија (НБРМ) се поделени согласно со секторскиот и валутниот критериум, како и со финансискиот инструмент врз основа на кој настануваат определени побарувања и обврски. Податоците во прикажаните биланси се однесуваат на крајните салда на крајот на референтниот период. Износите коишто се изразени во странска валута се конвертираат според средниот девизен курс на денарот на крајот на референтниот период, согласно со индикативната курсна листа на НБРМ.

Во секторската класификација, дефинирана во Прирачникот за монетарна и финансиска статистика на ММФ (во согласност со секторизацијата дадена во СНА93 и ЕСА95), комитентите се распоредуваат во две основни групи: резиденти и нерезиденти. Во рамките на групата „резиденти“ постојат пет сектори: финансиски институции, нефинансиски друштва, држава, домаќинства и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

- Секторот „финансиски институции“ го сочинуваат пет потсектори:
 - Народна банка на Република Македонија (монетарна власт);
 - Останати депозитни институции (банки и штедилници);
 - Останати финансиски институции;
 - Осигурителни друштва и пензиски фондови;
 - Останати финансиски посредници, освен осигурителните друштва и пензиските фондови и помошните финансиски институции.
- Секторот „нефинансиски друштва“ опфаќа два потсектора: јавни нефинансиски претпријатија и приватни нефинансиски претпријатија.
- Секторот „држава“ е поделен на: централна државна власт (Буџет и органи на централната државна власт, фондови за социјално осигурување и други фондови и агенции, како и установи на јавниот сектор (училишта, болници и сл.)) и локална власт.
- Секторот „домаќинства“ опфаќа: население и физички лица кои вршат регистрирана дејност.
- Секторот „непрофитни институции“ коишто им служат на домаќинствата вклучува непрофитни и нефинансиски институции (институции со социјално-хуманитарен карактер, стопански комори, политички партии, здруженија на граѓани, верски заедници, синдикати, црвен крст).

За потребите на монетарните биланси, секторот на домаќинствата и секторот на непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата се прикажани заедно како сектор на останати резиденти.

Народната банка на Република Македонија и останатите депозитни институции (банките и штедилниците) ги сочинуваат депозитните институции на Република Македонија.

Средствата и обврските на депозитните институции се класифицирани во следниве агрегирани категории: монетарно злато и специјални права на влечење (СПВ), валути и депозити (вклучувајќи ги трансферабилните депозити и останатите депозити), хартии од вредност различни од акции, кредити, акции и други сопственички хартии од вредност, останати побарувања и обврски (вклучувајќи ги и трговските кредити и други сметки).

Табела бр. 7 Биланс на Народната банка на Република Македонија

Билансот на НБРМ се изготвува врз основа на сметководствената евиденција на сите средства и обврски на НБРМ кон останатите сектори во економијата, вклучувајќи го и секторот „нерезиденти“. Билансот на НБРМ се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец.

А. Средствата на билансот на НБРМ ги вклучуваат следниве категории: девизни средства, побарувања од државата и други средства.

Девизните средства на НБРМ се состојат од: средства на девизните резерви и останати девизни средства. Во девизните резерви се опфаќаат: монетарното злато, девизите во форма на ефективни странски пари, трансферабилни и останатите депозити на НБРМ во странски банки, пласманите во хартии од вредност емитирани од нерезиденти (во странска валута), пласманите во девизи кај меѓународни финансиски институции и држењето специјални права на влечење (СПВ). Останатите девизни средства ги опфаќаат останатите девизи, чековите, трансферабилните и останатите депозити во странска валута, хартиите од вредност и акциите во странска валута и останатите побарувања од нерезиденти во денари и во странска валута коишто не се дел од девизните резерви.

Побарувањата на НБРМ од Државата се однесуваат на односите со ММФ (алокација на СПВ и побарувања врз основа на репласирани кредити на ММФ), како и побарувања врз основа на пласмани во хартии од вредност. Пласманите во хартии од вредност претставуваат специфична категорија. Имено, емисијата на овие хартии од вредност претставува еден од механизмите во процесот на санирање на банките, преку кој се изврши преземање на лошите пласмани во портфолиото на една банка. Овие хартии од вредност се во сопственост на Агенцијата за санација на банки. Нивното амортизирање се одвива во согласност со склучениот договор помеѓу државата и централната банка.

Останатите средства на НБРМ вклучуваат: побарувања на НБРМ од други сектори врз основа на своето тековно работење, основни средства, средства за посебни намени и според посебни прописи, залихи, приливи врз основа на камати, сомнителни и спорни побарувања врз основа на камата и надомести.

Б. Обврските на билансот на НБРМ опфаќаат: монетарна база, готови пари кај останатите депозитни институции, останати обврски на НБРМ кон останатите депозитни институции, ограничени депозити, девизни обврски, депозити на државата и останати обврски на НБРМ.

Монетарната база ги вклучува: готовите пари во оптек, готовината во благајната, сметките на банките и штедилниците кај НБРМ, сметките на останатите финансиски институции кај НБРМ (главно на фондот за осигурување на депозити). Готовите пари во оптек претставуваат обврска на НБРМ и се однесуваат на готовите пари во оптек коишто ги држат небанкарските субјекти. Сметките на банките кај НБРМ се однесуваат на сметките на банките кај НБРМ (вклучително и на штедилниците), во чии рамки влегува и депонираната задолжителна резерва во денари на останатите финансиски институции кај НБРМ и издвоената задолжителна резерва на банките во странска валута. Задолжителната резерва се пресметува по утврдени стапки на задолжителна резерва коишто се применуваат на просечната месечна состојба на соодветните депозити. Притоа, во примена е просечен систем на одржување задолжителна резерва, според кој банките имаат можност да ги користат средствата на задолжителната резерва за одржување на дневната ликвидност најмногу до 80% од обврската. Податоците за готовите пари во оптек се преземаат од Дирекцијата за трезорско работење при НБРМ, додека податоците за дневната ликвидност на банките и штедилниците се засноваат на нивните дневни извештаи доставени до НБРМ.

Готовите пари кај останатите депозитни институции се однесуваат на готовината во благајната на банките и штедилниците.

Останатите обврски на НБРМ кон останатите депозитни институции главно ги опфаќаат обврските на НБРМ врз основа на издадени благајнички записи. Аукциите на благајнички записи претставуваат основен инструмент на монетарната политика на НБРМ којшто се користи за регулирање на глобалното ниво на ликвидност и каматните стапки во банкарскиот систем, како и за сигнализирање на насоките на монетарната политика. За првпат се воведени во февруари 1994 година и по дефиниција се наменети за повлекување ликвидност од банкарскиот систем. Интервенциите со овој инструмент, чијашто рочност изнесува 28 дена, се вршат преку спроведување аукции коишто можат да бидат организирани како „тендер со износи“ или „тендер со каматни стапки“ (американски тип). Аукциите на благајнички записи се поставени на пазарна и флексибилна основа, што овозможува нивно постојано менување, со цел да се зголеми нивната ефикасност и успешно да се остварат поставените цели.

Депозитите на државата ги опфаќаат депозитните пари на државата во денари (трезорска сметка на државата и други буџетски фондови) и во странска валута (депозити за посебни намени на централно ниво на државата и други депозити). Во рамки на денарските депозити на државата, почнувајќи од март 2006 година, се вклучени и паричните фондови мобилизирани преку емисија на **државни записи за монетарни цели**, коишто се депонираат на посебна сметка. Имено, на 07.03.2006 година, НБРМ во соработка со Министерството за финансии започна со емисија на државни записи за монетарни цели со рок на достасување од три месеци. Државните записи за монетарни цели се издаваат на редовните аукции на државни хартии од вредност и ги имаат истите карактеристики како редовните државни хартии од вредност. Според Законот за јавен долг, државните записи за монетарни цели не се дел од јавниот долг, бидејќи се издаваат за потребите на монетарната политика. Воедно, државата нема право на располагање со повлечените средства преку издавање државни записи за монетарни цели. Каматната стапка на државните записи за монетарни цели ја плаќа НБРМ, според просечната каматна стапка постигната на аукциите на тримесечни државни записи. За регулирање на меѓусебните односи, Министерството за финансии и НБРМ склучија Договор за државни записи за монетарни цели.

Девизните обврски кон странство ги опфаќаат обврските на НБРМ кон нерезидентите врз основа на чекови и кредитни писма во девизи, како и обврските врз основа на искористени кредити од Меѓународниот монетарен фонд. Во оваа категорија е опфатена и алокацијата на специјалните права на влечење (СПВ).

Останатите обврски на НБРМ ги опфаќаат: капиталните сметки коишто ги опфаќаат сопствените средства на НБРМ, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и специфична исправка на вредноста на посебната резерва, вредносните прилагодувања и алокација на СПВ. Во оваа категорија се опфатени и неklasифицираните обврски на НБРМ коишто произлегуваат од најразлични деловни односи со резидентниот сектор.

Останатите обврски на НБРМ ги опфаќаат: капиталните сметки коишто ги опфаќаат сопствените средства на НБРМ, задржаната добивка, добивката од тековната година, општата и специфична исправка на вредноста на посебната резерва и вредносните прилагодувања. Во оваа категорија се и неklasифицираните обврски на НБРМ коишто произлегуваат од најразлични деловни односи со резидентниот сектор.

Табела бр.8. Биланс на останатите депозитни институции - банки и штедилници

Билансот на останатите депозитни институции се изготвува врз основа на доставената сметководствена евиденција од страна на банките и штедилниците (КНБИФО) и претставуваат агрегирани биланси на средствата и обврските на сите останати депозитни институции. Месечниот биланс на останатите депозитни институции се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец. Билансот содржи податоци за побарувањата и обврските (носители на монетарните агрегати, согласно со националната дефиниција) на останатите депозитни институции (со исклучок на НБРМ) кон останатите сектори во економијата, вклучувајќи го и секторот „нерезиденти“. Податоците се класифицирани во

стандардизирани компоненти според сектори, финансиски инструменти и сметководствени принципи.

А. Средствата во билансот на останатите депозитни институции вклучуваат: валути и депозити, хартии од вредност различни од акции, кредити, акции и други сопственички хартии од вредност, финансиски деривати, останати побарувања, нефинансиски средства.

Валутите и депозитите се поделени согласно со валутната структура во денари и странска валута. Валутите ги опфаќаат банкнотите и кованите пари во благајните на останатите депозитни институции коишто се издадени од централната банка и девизите коишто се издадени од централните банки на странски држави. Депозитите ги сочинуваат трансферабилните депозити коишто ги вклучуваат тековните сметки на останатите депозитни институции кај НБРМ (што ја вклучуваат и нивната задолжителна резерва во денари депонирана кај НБРМ) и сметките на банките во странство. Во групата на депозитите се вклучени и депозитите по видување, штедните и други депозити (коишто го вклучуваат и задолжителниот депозит на банките во НБРМ).

Хартиите од вредност различни од акции се класифицирани според валутната структура и секторот и ги опфаќаат благајничките записи, трезорските записи, државните обврзници, компаниските обврзници, комерцијалните хартии од вредност, преносливите депозитни сертификати и сл.

Кредитите се однесуваат на средствата коишто се дадени на различни сектори од страна на останатите депозитни институции. Податоците за кредитите ја вклучуваат пресметаната камата, додека очекуваните загуби, резервациите за кредити и исправките на вредност се исклучени од оваа категорија. Кредитите се класифицирани во денарски и девизни, според валутната распределба.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност ги опфаќаат финансиските инструменти коишто на имателот му даваат право на сопственост на друштвото коешто ги издало.

Останатите побарувања ги вклучуваат трговските кредити и аванси коишто се однесуваат на финансиските услуги што останатите депозитни институции ги даваат на други финансиски и нефинансиски институции. Оваа категорија ги содржи и сите останати ставки коишто не се опфатени во другите категории на финансиски инструменти, а се однесуваат на дивидендите, побарувањата во пресметка, ставките во процес на наплата и сл.

Нефинансиските средства ги вклучуваат материјалните средства (фиксни средства, залихи и сл.) и нематеријалните средства за кои нема евидентирани соодветни обврски (патенти, лиценци, софтвер и сл.).

Б. Обврските на останатите депозитни институции ги вклучуваат обврските што настануваат врз основа на: примени депозити, добиени кредити, емитирани хартии од вредност, останати обврски и акции и други сопственички хартии од вредност.

Депозитите се поделени на депозити вклучени и исклучени од парична маса, а понатаму се класифицирани во депозити во денари и странска валута.

Депозитите вклучени во паричната маса ги опфаќаат трансферабилните депозити и останатите депозити на домашните депозитни институции коишто се вклучени во националната дефиниција на паричната маса. Оваа категорија ги вклучува депозитите на останатите финансиски институции, нефинансиски друштва, домаќинства, непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата и локалната самоуправа.

Депозитите исклучени од парична маса ги опфаќаат трансферабилните и останатите депозити на државата (освен на локалната самоуправа), депозитните институции и нерезидентите.

Хартиите од вредност се однесуваат на комерцијалните хартии од вредност емитирани од страна на останатите депозитни институции коишто се во функција на зајакнување на вкупниот финансиски потенцијал.

Кредитите се однесуваат на средствата коишто останатите депозитни институции ги добиваат од различни институционални сектори.

Останатите обврски вклучуваат: трговски кредити (добиеени при купување стоки и услуги од домаќинства, непрофитни институции и нефинансиски друштва) и аванси примени за тековни работи или работи коишто треба да отпочнат, како и авансни плаќања за стоки и услуги. Во оваа категорија се вклучени и обврските во пресметка, обврски по дивиденди, резервации за загуби за оштетени финансиски средства, акумулирана амортизација и загуби коишто произлегуваат од исправката на вредноста и останати обврски. Останатите обврски ги вклучуваат сите сметки што не се класифицирани на друго место во билансната шема на останатите депозитни институции.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност се поделени на сопственички вложувања, задржана добивка, финансиски резултат од тековната година, општа и специфична исправка на вредноста и посебна резерва, алокација на специјалните права на влечење (СПВ) и вредносни прилагодувања.

Акциите и другите сопственички хартии од вредност се поделени на сопственички вложувања, задржана добивка, финансиски резултат од тековната година, општа и специфична исправка на вредноста и посебна резерва и вредносни прилагодувања.

Табела бр.9 Преглед на депозитни институции - НБРМ, останати депозитни институции (ОДИ-банки и штедилници)

Прегледот на депозитните институции претставува консолидиран преглед на сметките на банките, штедилниците и НБРМ, при што ги покажува комбинираниите средства и обврски на монетарниот систем во однос на останатите резидентни и нерезидентни субјекти. Основни извори за изработка на прегледот на депозитни институции се прегледот на НБРМ и прегледот на останатите депозитни институции.

Како консолидиран биланс на монетарниот систем претставува основа за негово постојано следење. Истовремено, прегледот овозможува и анализа на соработката на основните макроекономски сектори: реалниот, фискалниот, надворешниот и монетарниот сектор.

Месечниот преглед на депозитните институции се објавува на крајот на месецот и содржи податоци за претходниот месец.

Главни компоненти на Прегледот на депозитните институции се: нето девизни средства, домашни кредити, парични средства, депозити (ограничени и останати), обврски кон останатите финансиски институции, капитални сметки и останати ставки (нето).

Нето девизните средства претставуваат разлика од девизните средства и обврски на НБРМ и останатите депозитни институции (банки и штедилници). Сите девизни средства и обврски на НБРМ и останатите депозитни институции се агрегирани и се прикажани како нето девизни средства на монетарниот систем.

Домашните кредити ги опфаќаат побарувањата на депозитните институции (НБРМ, банки и штедилници) од државата (прикажани на нето-основа), побарувања од локалната самоуправа, јавните нефинансиски институции, приватниот сектор и останатите финансиски институции (прикажани на бруто основа).

Побарувања од државата се однесуваат на побарувања врз основа на кредити, хартии од вредност и трговски кредити и аванси. Како извори на кредити одобрени на Државата се користат: странски кредити, кредитни линии, депозитниот потенцијал и останати извори. Побарувањата од Државата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на специфични хартии од вредност (издадени од државата во процесот на санација на една банка, издадени обврзници за старото девизно штедење).

Побарувањата од локалната самоуправа се однесуваат на побарувањата врз основа на дадени кредити во домашна валута.

Побарувањата од јавните нефинансиски друштва се однесуваат на побарувањата врз основа на дадени кредити во домашна и странска валута на јавните претпријатија.

Побарувањата од приватниот сектор ги опфаќаат вкупните пласмани на депозитните институции на приватниот сектор врз основа на дадени кредити, пласмани во хартии од вредност и акции и останати пласмани. Побарувањата од приватниот сектор ги содржат: побарувањата од останатите нефинансиски друштва, побарувањата од домаќинства и побарувањата од непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Побарувањата од останати финансиски институции ги опфаќаат вкупните пласмани на депозитните институции врз основа на дадени кредити, пласмани во хартии од вредност и акции.

Паричните средства ги опфаќаат готовите пари во оптек (готови пари надвор од останатите депозитни институции), депозитните пари на локалната самоуправа и останатите финансиски институции кај НБРМ и депозитните пари на секторот на држатели на пари кај банките и штедилниците.

Ограничените депозити ги вклучуваат депозитите чијашто употреба е ограничена за одредена намена утврдена со пропис. Овие депозити се наменети за покривање отворени акредитиви во надворешниот платен промет, гаранции, банкарски дознаки и др.

Останатите депозити ги опфаќаат орочените, штедните и девизните депозити на секторите вклучени во дефиницијата на парична маса, кај НБРМ, банките и штедилниците.

Обврските кон останатите финансиски институции ги опфаќаат вкупните обврски на депозитните институции врз основа на депозити, хартии од вредност и примени кредити.

Капиталните сметките ги обединуваат капиталните сметки на НБРМ, банките и штедилниците.

Останатите ставки (нето) ги прикажуваат сите категории коишто не се опфатени во претходно прикажаните категории, како и сите неklasифицирани средства и обврски на депозитните институции.

Табела бр. 10 Кредити на недржавниот сектор дадени од банки и штедилници

Кредитите коишто останатите депозитни институции ги одобруваат на недржавниот сектор се класифицирани од аспект на валутата: кредити во денари и во странска валута. Понатаму се класифицирани во краткорочни и долгорочни кредити, пресметана камата и сомнителни и спорни побарувања. Краткорочните и долгорочни кредити се поделени на кредити со и без валутна клаузула. Кредитите на недржавниот сектор ги опфаќаат кредитите на следниве сектори: нефинансиски друштва, домаќинства, непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, локална самоуправа и останати финансиски институции.

Табела бр. 11 Монетарни агрегати и нивните компоненти (недржавен сектор)

Монетарните агрегати, како збир на финансиски инструменти класифицирани согласно со степенот на нивната ликвидност, се дефинирани во согласност со меѓународно прифатените дефиниции и критериуми (согласно со методологијата за монетарна и финансиска статистика на ММФ)). Депозитите вклучени во монетарните агрегати се однесуваат на следниве сектори: останати финансиски институции, локалната самоуправа, нефинансиски друштва (приватни и јавни), домаќинства (физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд) и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Паричната маса М1 ги опфаќа готовите пари во оптек и депозитните пари. Притоа, депозитните пари се однесуваат на тековните сметки кај банките и штедилниците и тековните сметки на останатите финансиски институции кај НБРМ.

Готовите пари во оптек претставуваат разлика помеѓу вкупниот износ на печатени и ковани пари и износот на готови пари што се наоѓа во благајната на банките, во трезорот на НБРМ и во дисперзираните трезори.

Паричната маса М2 (ликвидни средства) ги вклучува монетарниот агрегат М1 и краткорочните депозити. Краткорочните депозитите се дефинирани како депозити во кои се опфатени: депозитите по видување, орочените депозити до една година, во денари и странска валута.

Парична маса М4 (вкупен депозитен потенцијал на монетарниот систем), ги вклучува монетарниот агрегат М2 и долгорочните депозити т.е. депозитите орочени над една година, во денари и странска валута.

Табела бр. 12 Вкупни побарувања на останати депозитни институции (ОДИ - банки и штедилници)

Побарувањата на останатите депозитни институции се однесуваат на кредитите, пласманите во хартии од вредност, акциите и достасаните ненаплатени побарувања и сомнителните и спорни побарувања врз основа на кредити. Пласманите на останатите депозитни институции се поделени по сектори, рочности и валути. Согласно со прифатените стандарди од областа на монетарната и финансиската статистика за консолидација, т.е. исклучување на меѓусебните побарувања и обврски во рамките на еден сектор, пласманите ги исклучуваат меѓубанкарските побарувања.

Побарувањата на банките и штедилниците од нефинансиски друштва (приватни и јавни) се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени и сомнителни и спорни побарувања по кредити, хартии од вредност и акции. Сите категории се поделени по валута, а кредитите и по рочност. Останатите депозитни институции одобруваат кредити од различни извори на средства: депозити, сопствени извори, странски кредити, добиени кредитни линии и останати извори. Побарувањата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на краткорочни хартии од вредност (чекови и меници) и побарувања врз основа на долгорочни хартии од вредност, односно учества или вложувања на банките и штедилниците во хартии од вредност на нефинансиски друштва. Побарувањата што ја сочинуваат категоријата акции се однесуваат на финансиските инструменти коишто им даваат на останатите депозитни институции право на сопственост врз нефинансиското друштво коешто ги издало.

Побарувањата на банките и штедилниците од домаќинствата (физички лица и самостојни вршители на дејност со личен труд) се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметана камата врз основа на кредити, достасани ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити. Побарувањата од домаќинствата се поделени по валута, рок и намена. Според намената, кредитите се делат на: потрошувачки кредити, автомобилски кредити, кредити за станбена изградба, рамковни кредити (кредитни картички и негативни салда на тековни сметки), останати кредити и кредити

за вршење самостојна дејност (им се одобруваат на физичките лица кои вршат регистрирана дејност).

Побарувањата на банките и штедилниците од непрофитните институции коишто им служат на домаќинствата, останатите финансиски институции и локалната самоуправа се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити, побарувањата врз основа на хартии од вредност и побарувањата врз основа на акции.

Побарувањата на останатите депозитни институции од Државата се однесуваат на побарувањата врз основа на кредити, пресметаната камата врз основа на кредити, достасаните ненаплатени побарувања и сомнителни и спорни побарувања врз основа на кредити, побарувањата врз основа на хартии од вредност и побарувањата врз основа на акции. Како извори на кредити одобрени на Државата се користат: странските кредити, кредитните линии, депозитниот потенцијал и останати извори.

Побарувањата од Државата врз основа на хартии од вредност претставуваат побарувања врз основа на специфични хартии од вредност.

Табела бр. 13 Обврски на останатите депозитни институции (ОДИ - банки и штедилници)

Согласно со доминантната класична депозитно-кредитна активност на **останатите депозитни институции, обврските кон нефинансиските друштва** вклучуваат депозити на нефинансиските друштва и кредити добиени од нефинансиските друштва. Покрај депозитите и кредитите во оваа категорија се вклучени и хартиите од вредност издадени од нефинансиските друштва. Депозитите се поделени од аспект на нивната рочна и валутна структура. Кредитите и хартиите од вредност се делат согласно со нивната валутна структура.

Обврските на останатите депозитни институции кон домаќинствата ги вклучуваат тековните сметки, депозитите по видување, орочените депозити (до три месеци, над три месеци, до една година и над една година) и ограничените депозити наменети за покривање акредитиви во домашниот платен промет.

Обврските на депозитните банки кон други комитенти - непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата, кон локалната самоуправа, кон останатите финансиски организации, како и обврските кон државата, соодветно. Станува збор за обврски врз основа на различни видови депозити поделени според нивната рочна и валутна структура, како и обврски врз основа на хартии од вредност и други кредитни обврски изразени во денари и странска валута.

Табела бр.14 Пондерирани каматни стапки на банките за примени депозити и вкупно дадени кредити

Врз основа на Извештај за пондерирани каматни стапки на примени депозити и дадени кредити, кои на редовна месечна основа депозитните банки ги доставуваат до НБРМ, се изготвува агрегиран преглед на Пондерирани каматни стапки на примени депозити и дадени кредити во денари и во девизи.

Каматни стапки на денарски кредити ги опфаќа: каматни стапки на денарски кредити без валутна клаузула и каматни стапки на денарски кредити со валутна клаузула.

Каматни стапки на денарски депозити ги опфаќа: каматни стапки на денарски депозити без валутна клаузула и каматни стапки на денарски депозити со валутна клаузула.

Кај денарските кредити/депозити понатаму е извршена поделба според два критериума: секторска класификација и рочност. Според секторската класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити кои се однесуваат на претпријатија, кредити/депозити кои се однесуваат на население. Според рочноста, поделба е извршена кај кредитите на: краткорочни и долгорочни; и кај депозитите на: депозити по видување, краткорочно и долгорочно орочени депозити.

Девизните кредити/депозити се класифицирани според три критериума: по сектор, по валута и по рочност. Според секторската класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити кои се однесуваат на претпријатија, кредити/депозити кои се однесуваат на население. Според рочноста, поделба е извршена кај кредитите на: краткорочни и долгорочни; а кај депозитите на: депозити по видување, краткорочно орочени депозити и долгорочно орочени депозити. Според валутната класификација, извршена е поделба на: кредити/депозити одобрени во евра и одобрени во САД долари.

Каматните стапки на кредитите и депозитите искажани се во проценти на годишно ниво.

Табела бр.15 Каматни стапки на Народна банка на Република Македонија

1. Есконтна стапка е важечката каматна стапка во тековниот месец.
2. Каматната стапка на расположливиот кредит преку ноќ - ломбарден кредит е важечката каматна стапка во тековниот месец.
3. Каматната стапка на репо трансакции за обезбедување на ликвидност во банкарскиот систем се прикажува како просечна пондерирана каматна стапка остварена на аукциите во тој месец.
4. Каматната стапка на благајнички записи се прикажува како просечна пондерираната каматна стапка остварена на аукциите со рок на достасување од 28 дена во тој месец. Каматната стапка е разграничена од аспект на типот на тендер кој може да биде: тендер со износи или тендер со каматни стапки.
5. Каматната стапка на репо трансакции за повлекување на ликвидност од банкарскиот систем се прикажува како просечна пондерирана каматна стапка остварена на аукциите во тој месец.

Табела бр.16 Задолжителна резерва на банки и штедилници

Банките и штедилниците издвојуваат задолжителната резерва врз основа на просечната состојба на депозитите во претходниот месец. Периодот на одржување на задолжителната резерва е од 11-ти во тековниот месец до 10-ти во наредниот месец. Исполнувањето на задолжителната резерва на банките во денари е на просечна основа, додека на задолжителната резерва на штедилниците во денари и задолжителната резерва на банките во девизи е на фиксна основа.

Табела бр.17 Каматни стапки на државни хартии од вредност

Каматните стапки на државните хартии од вредност се прикажуваат како просечни пондерирани каматни стапки остварени на аукциите во соодветниот месец со определен рок на достасување.

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

НАДВОРЕШНОТРГОВСКИ И ДЕВИЗЕН СЕКТОР

Табели бр.18-23 ПЛАТЕН БИЛАНС

Платниот биланс претставува статистички извештај за определен временски период, кој систематски ги сумира сите економски трансакции на Република Македонија со остатокот од светот.

Согласно Законот за Народна банка на Република Македонија и прописите од доменот на девизното работење, Народна банка на Република Македонија (НБРМ) е одговорна за составување и следење на извршувањето на платниот биланс.

Платно-билансната статистика на Република Македонија во основа се подготвува во согласност со методологијата на Меѓународниот Монетарен Фонд (Прирачник за платен биланс, петто издание - ППБ). Податоците се објавуваат на месечна основа, во милиони евра и САД долари. Трансакциите деноминирани во други валути се конвертираат во евра и САД долари еквивалентно на девизниот курс на денот на трансакцијата.

Основни извори на податоци за извршувањето на платниот биланс се:

- единствениот царински документ (ЕЦД) за надворешно-трговската размена на Република Македонија;
- системот за известување за платниот промет на банките со странство (ППС);
- систем за известување за надворешниот долг (НДНП);
- банкарските извештаи за состојбата на средствата и обврските (КНБИФО);
- месечни извештаи за промените и состојбите на сметките во странство на резидентите кои не се овластени банки и состојбата и прометот на евидентните сметки (месечни извештаи-МИ);
- дополнителни извештаи на НБРМ за менувачкото работење и за состојбата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;
- податоци од годишниот прашалник за странски директни инвестиции-ДИ 22.

ПЛАТЕН БИЛАНС: ОДДЕЛНИ СТАВКИ

ТЕКОВНА СМЕТКА

Стоки

Извор на податоци за надворешно-трговската размена на Република Македонија е царинската документација (ЕЦД), која се прибира од страна на Царинската Управа на Република Македонија, а се обработува и објавува од страна на Државниот завод за статистика на Република Македонија (ДЗСРМ) и НБРМ.

ДЗСРМ согласно методологијата за евидентирање на надворешно-трговската размена во трговската статистика, ги објавува податоците за извозот на **ф.о.б.** основа, а за увозот на **ц.и.ф.** основа.

НБРМ согласно препораките на ППБ при евидентирање на стоките во платниот биланс врши прилагодување за опфат и класификација и тоа за:

- опфат: за вратените стоки и за фактурната вредност на извршената услуга за поправка на стоките;
- класификација: за **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот и доработките. Во платниот биланс извозот и увозот се прикажуваат на **ф.о.б.** основа, поради што е неопходно прилагодување на увозот

ц.и.ф. за **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот. Во периодот од 1993 до 1997 година **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот е утврден врз основа на просечните меѓународно определени стапки за пресметка на овие трошоци. Од 1998 година наваму **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот се пресметува по утврдена методологија која се базира на податоците од ЕЦД за транспорт и осигурување на паритетите со дестинација во Република Македонија прилагодени на целокупниот увоз.

За пресметување на ставката увоз во пристанишни места, се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Услуги

Транспорт: Податоците кои се однесуваат на транспортот се од платниот промет на банките со странство и месечните извештаи -МИ. Постои можност за дизагрегација по вид на транспорт (воздушен, поморски, железнички и патен) и по категорија на услуги (превоз на стоки, патници и останато). Прилагодување се врши кај одливот на транспортни услуги (превоз на стоки) за делот од **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот кој се однесува на трошоците за превозни услуги извршени од нерезиденти.

Туризам: Извор се податоците од платниот промет на банките со странство и месечните извештаи -МИ.

Останати услуги: Основен извор се податоците од платниот промет на банките со странство за извршените наплати од и плаќања кон нерезиденти по видови на услуги: телекомуникациони услуги, инвестициони работи, осигурување, деловни, владини и останати услуги. Прилагодување се врши кај одливот за осигурување за делот од **ц.и.ф./ф.о.б.** факторот кој се однесува на трошоците за осигурување при превозот на стоки. Прилагодување се врши кај услугите за финансиско посредување, преку прераспределување на дел од доходот од инвестиции, а врз основа на пресметка на извозот и увозот на услуги за финансиско посредување мерени индиректно (ФИСИМ). Како дополнителен извор на податоци за одделните видови услуги се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Доход

Доходот како компонента на платниот биланс произлегува од: надомест за вработени (резиденти вработени кај нерезиденти и обратно) и доход од инвестиции. Доходот од инвестиции претставува капитална добивка од директните инвестиции, портфолио инвестициите и останатите инвестиции (дивиденди, камати на заеми и кредити и сл.).

Доход од директни инвестиции: Во податоците се опфатени платените дивиденди и распределената добивка, како и реинвестираната и нераспределена добивка. Извор на податоци за платените/наплатени дивиденди е платниот промет на банките со странство. Извор на податоци за реинвестираната добивка за претходните години претставува годишниот прашалник за директни инвестиции, додека за тековната година се вршат проценки врз основа на податоците од претходните години.

Доход од портфолио инвестиции: Во податоците на страната на приливот се опфатени наплатените камати од странски должнички хартии од вредност и пресметаните камати од странски должнички хартии од вредност во рамки на девизните резерви. На страната на одливот се опфатени платените дивиденди по сопственички хартии од вредност и платените камати по основ на домашни должнички хартии од вредност. Извор се податоците од платниот промет на банките со странство, извештаите на НБРМ за состојбата на официјалните девизни резерви и годишниот прашалник за директни инвестиции.

Доход од останати инвестиции: Во податоците се опфатени наплатените и платените камати на депозити, краткорочни и долгорочни заеми. Наплатените камати ги сочинуваат приливите на камати од девизните депозити на сметки во странство (каматата на официјалните девизни резерви и на девизните средства на банките). Извор се податоците од платниот промет на банките со странство и извештаите на НБРМ за состојбата на официјалните девизни резерви. Кај платените и наплатени камати по краткорочни и долгорочни заеми се применува принципот на пресметна камата. Извор се податоците од НДНП кои задолжително се регистрираат во НБРМ. Прилагодување се врши кај доходот од инвестиции, преку прераспределување на дел од овој доход во ставката услуги за финансиско посредување, а врз основа на пресметка на извозот и увозот на услугите за финансиско посредување мерени индиректно (ФИСИМ).

Тековни трансфери

Официјалните трансфери во најголем дел се однесуваат на парична и стокова помош добиена од влади на странски држави и меѓународни организации. Извор на податоци за паричните трансфери е платниот промет на банките со странство, а за стоките трансфери царинската евиденција.

Приватните трансфери ги сочинуваат: дознаките во и од странство на домашните физички лица, откупената и продадената ефективна на менувачкиот пазар и останатите трансфери од кој најголем дел се рентите, пензиите, инвалидните и др. Основен извор на податоци е платниот промет на банките со странство. Откупената и продадената ефективна на менувачкиот пазар согласно ППБ треба да се класифицира во капитално - финансиската сметка на платниот биланс. Меѓутоа, со оглед дека голем дел од овие средства потекнуваат од наплатите на резиденти од нерезиденти по дадени стоки и услуги (сива економија) и примени трансфери во ефективни странски пари, овие трансакции се евидентираат како дел од тековната сметка на платниот биланс (приватни трансфери).

КАПИТАЛНА И ФИНАНСИСКА СМЕТКА

КАПИТАЛНА СМЕТКА

Опфатени се капиталните трансфери за кои основен извор на податоци е платниот промет на банките со странство.

ФИНАНСИСКА СМЕТКА

Директни инвестиции: Директните инвестиции ги опфаќаат акционерскиот капитал, реинвестираната добивка и другиот капитал. Трговските кредити, долгорочните и краткорочните заеми помеѓу поврзаните субјекти се евидентираат во ставката друг капитал. Основен извор на податоци за претходните години е годишниот прашалник ДИ 22. Извор на податоци за паричните влогови е платниот промет на банките со странство, а за стоките влогови царинските документи. За тековната година за реинвестираната добивка и за еден дел од другиот капитал се вршат проценки врз основа на податоците за претходните години. Податоците за заемите во рамките на другиот капитал се добиваат од системот за известување на надворешниот долг и побарувања.

Портфолио инвестиции: Извор на податоци за портфолио инвестициите е платниот промет на банките со странство. Дополнителен извор на податоци за претходните години е годишниот прашалник ДИ 22.

Други инвестиции:

Трговски кредити: Трговските кредити (одобрени во странство и примени од странство) претставуваат разлика помеѓу физичката размена на стоките и наплатите односно плаќањата за истите. Податоците за трговските кредити како проценка се изведени од податоците за стокната размена од царинските документи и извршените наплати и плаќања од платниот промет по основ на извоз и увоз на стоки. Доколку вредноста на физичкиот извоз е поголема од вредноста на наплатениот извоз, разликата се евидентира како одобрен трговски кредит (со негативен предзнак). Ако вредноста на увезената стока е поголема од плаќањето по основ на увоз на стоки, разликата се евидентира како примен трговски кредит (со позитивен предзнак). Како дополнителен извор на податоци се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Заеми: Во категоријата заеми се прикажуваат користењата и отплатите по краткорочни и долгорочни заеми. Довтасаните, а неплатени обврски за главнина и камата се евидентираат во категоријата други инвестиции - друго. Податоците се базираат на извештаите за

среднорочниот и долгорочниот јавен и приватен надворешен долг изготвени во НБРМ врз основа на НДНП кои задолжително се регистрираат во НБРМ.

Валутни и депозити: Податоците се однесуваат првенствено на промените на девизните средства и девизните обврски на банките. Извор на податоци се месечните банкарски извештаи - КНБИФО и платниот промет на банките со странство. Промените на девизните средства и обврски на банките се искажани со делумно исклучување на меѓувалутарните промени. Промените на девизните средства на населението ја опфаќаат нето положената ефектива на девизни сметки на граѓаните во банкарскиот систем намалена за увозот на стоки од физички лица. Извор на податоци за нето положената ефектива на девизни сметки е платниот промет на банките со странство, а за увозот на стоки од физички лица царинските декларации. Како дополнителен извор на податоци за валутите и депозитите на останатите сектори се користат податоци од месечните извештаи -МИ.

Бруто официјални резерви: Трансакциите се пресметуваат како промена во состојбата на одделни компоненти на официјалните резерви, со исклучување на курсните разлики и ценовните промени. Извор на податоци се извештаите на НБРМ.

Табели бр.24 и 25 Надворешно-трговска размена

Извор на податоци за надворешно-трговската размена е ДЗСРМ. Податоците за стоковната размена на

Република Македонија со странство се подготвуваат согласно основните статистички стандарди, дефиниции и препораки на ООН за концептите и дефинициите на статистиката на надворешната трговија. Податоците за извозот се објавуваат на **ф.о.б.** а за увозот на **ц.и.ф.** основа.

Табели бр.26 и 27 Состојба на странски директни инвестиции

Начинот на пресметување и прикажување на странските директни инвестиции (СДИ) во меѓународни рамки се базира на методолошките препораки на Прирачникот на ММФ (Balance of Payments Manual-fifth edition, IMF 1993) и Прирачникот на OECD OECD Benchmark Definition of Foreign Direct Investment-third edition, OECD 1996). Согласно овие препораки СДИ вклучуваат:

- сопственички капитал и реинвестирана добивка;
- побарувања од поврзаните претпријатија во странство;
- обврски кон поврзаните претпријатија во странство.

Реинвестираната добивка методолошки вклучува:

- дел од добивка распоредена во капитал;
- дел од добивка распоредена во резерви;
- дел од добивка распоредена за покривање на загуби од изминат период;
- нераспоредена добивка;
- непокриена загуба;
- загуба од претходен период, претворена во побарување од инвеститорот и
- добивка од претходен период, претворена во обврска кон инвеститорот.

Согласно Петтото издание на прирачникот од ММФ се препорачува како критериум да се користи минимално учество од 10% во капиталот или правото на глас. Според тоа дистинкција на директен и портфолио инвеститор се прави од аспект на процентот на поседувани акции и удели во претпријатието.

Методолошките постапки кои се применуваат во Република Македонија за пресметување на странските директни и портфолио инвестиции во потполност кореспондираат со методолошките постапки применувани од страна на земјите членки на ММФ и OECD.

Податоците за СДИ во Република Македонија се прикажани од аспект од земајта од каде потекнуваат и дејноста во која е инвестирано.

Табели бр.28 и 29 Меѓународна инвестициона позиција

Меѓународната инвестициона позиција претставува статистички извештај кој ја прикажува состојбата и структурата на финансиските побарувања (средства) на резидентите од нерезидентите и финансиските обврски на резидентите кон нерезидентите кои произлегуваат од нивното меѓусебно работење, на определен датум, вообичаено на последниот ден од годината.

Меѓународните финансиски средства на земјата ги сочинуваат директните и портфолио инвестициите на резидентите правни и физички лица во други земји вклучително и инвестициите во финансиски деривативи, останатите инвестиции на резидентите во странство во вид на одобрени заеми и кредити, девизните средства на резидентните банки кај странските комерцијални банки, како и официјалните девизни резерви. Меѓународните финансиски обврски на земјата ги сочинуваат обврските по директните и портфолио инвестициите на нерезидентите правни и физички лица во земјата вклучително и инвестициите во финансиски деривативи, обврските по останатите инвестиции на нерезидентите во земјата во вид на користени заеми и кредити и обврските по депозитите на странските правни и физички лица кај резидентните банки.

Разликата помеѓу вкупните меѓународни финансиски средства и обврски ја дава нето меѓународната инвестициона позиција на една земја. Односно, нето меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија е разлика помеѓу инвестициите на резидентите кај нерезиденти (нејзините меѓународни средства) и инвестициите на нерезидентите кај резиденти (нејзините меѓународни обврски).

Директните инвестиции се вложувања со кои инвеститорот има намера да воспостави трајна економска поврзаност и/или да оствари право на управување со правното лице во кое инвестира. Притоа, како критериум за дефинирање на директните инвестиции, согласно меѓународните препораки и стандарди, се користи минимално учество од 10% во капиталот или одлучувачко право на глас во правното лице во кое се инвестира. Директните инвестиции го вклучуваат акционерскиот капитал, реинвестираната добивка и долгот на меѓусебно поврзаните субјекти. Извор на податоци за директните инвестиции за составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, се прашалниците - извештаите за состојбата и прометот на поврзаните субјекти кои до НБРМ на годишна основа ги доставуваат сите правни лица-резиденти за вложувањата во и од странство.

Портфолио инвестициите ги опфаќаат вложувањата во должнички хартии од вредност и во сопственички хартии од вредност, каде инвеститорот поседува помалку од 10% од акционерскиот капитал или нема одлучувачко право на глас. За составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, извор на податоци за вложувањата во сопственички хартии од вредност се годишните прашалници - извештаи за состојбата и прометот на поврзаните субјекти, а за вложувањето во должнички хартии од вредност се користат податоците од платниот промет на деловните банки со странство (согласно Извештајниот систем за меѓународните трансакции), извештаите за работи со хартии од вредност од овластените учесници на Македонската берза, како и базата на податоци на Централниот депозитар на хартии од вредност. За пресметка на пазарната вредност на хартиите, се користат податоците за пазарните цени од Македонската берза на хартии од вредност.

Останатите инвестиции ги опфаќаат средствата и обврските врз основа на краткорочни и долгорочни финансиски и трговски кредити и заеми, валути и депозити и останати средства и обврски. Согласно Прирачникот за платен биланс на ММФ, под трговски кредити се подразбираат побарувањата и обврските кои произлегуваат од комерцијално работење на

резидентите со странство (по основ на извоз/увоз на стоки и услуги, авансно плаќање и сл.). За составување на меѓународната инвестициона позиција на Република Македонија, извор на податоци за трговските кредити се кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (образец КИПО), а за финансиските кредити и заеми се користи кредитната евиденција со странство (образец КЗ и КО). Валутите и депозити ги опфаќаат депозитите кои резидентните банки ги држат во странство, односно обврските на резидентните банки кон нерезидентите. Извори на податоци за оваа ставка се месечните извештаи за сметководствената состојба на сметките од комерцијалните банки и платниот промет на банките со странство.

Табели бр.30-32 Бруто надворешен долг, Бруто надворешни побарувања и Нето надворешен долг

1. Општи методолошки објаснувања

Евидентирањето и следењето на надворешниот долг го врши Народна банка на Република Македонија (во продолжение: Народна банка) како надлежна институција согласно Законот за Народна банка на Република Македонија и Законот за девизно работење.

Статистиката за надворешен долг во основа се изготвува согласно Прирачникот за статистика на надворешниот долг¹ (Прирачник).

Бруто надворешен долг

Бруто надворешен долг во даден момент е еднаков на износот на тековни и безусловни обврски кои бараат плаќања на главнина и/или камата од страна на должникот во некое идно време и кои се должат кон нерезиденти од страна на резидентите на една економија. Согласно ваквата дефиниција, бруто надворешниот долг претставува состојба на одреден ден на сите идни обврски на резидентите кон нерезидентите, што вклучува обврски по главнина, достасани неплатени обврски по главнина и камата, акумулирана камата како и пресметана задоцнета камата, независно од видот на инструментот и рочноста.

Бруто надворешни побарувања

Бруто надворешните побарувања се состојба на сите тековни и безусловни побарувања по основ на должнички инструменти кои ги имаат резидентите од нерезиденти. Во основа, дефиницијата за бруто надворешните побарувања е идентична со дефиницијата за бруто надворешниот долг, со оглед на фактот дека дека побарувањата на една економија претставуваат долг на друга економија.

Нето надворешен долг

Нето надворешниот долг е дефиниран како разлика помеѓу состојбата на бруто надворешниот долг и бруто надворешните побарувања. Нето надворешниот долг, во својата структура е идентичен со бруто надворешниот долг, при што стандардната презентација се состои од поделба по институционални сектори, рачност и инструменти на долг.

Согласно Прирачникот, поделбата на долгот се врши помеѓу четири основни институционални сектори во економијата, и тоа:

- државен сектор (вклучува јавна власт и нејзини агенции- владини единици на сите нивоа-централна, локална власт и социјални фондови);
- монетарна власт (централна банка или друга институција носител на монетарната власт);
- банкарски сектор (финансиски посредници кои вршат активности на прибирање на депозити и давање на кредити);

¹ External Debt Statistics: Guide for compilers and Users, IMF, 2003

-останати сектори (небанкарски финансиски посредници, нефинансиски трговски друштва, домаќинства и непрофитни институции).

Понатаму, во рамките на секој сектор, извршено е разграничување по рочност, при што долгот се дели на краткорочен (со рок на доспевање до една година) и долгорочен (со рок на доспевање над една година).

На третото ниво, долгот се распределува по стандардни видови на инструменти, и тоа:

- трговски кредити (побарувања или обврски кои произлегуваат од директно одобрување на кредит од добавувач (испорачател) врз основа на промет на стоки и услуги, авансни плаќања од купувачот на стоки и услуги и изведување на работи);
- заеми (побарувања или обврски кои настануваат со директно позајмување на финансиски средства (пари) од страна на кредиторот на должникот врз основа на договор за кредит);
- должнички хартии од вредност (креирање на долг или побарувања преку емисија/купување на хартии од вредност како дел од портфолио инвестициите во земјата, со кои се тргува на организирани финансиски пазари, како и преку шалтер);
- валути и депозити (валутите се побарувања од централната банка која ги издала банкнотите и монетите, од страна на нерезиденти кои располагаат со истите. Обврските по основ на депозити се обврски на финансиските институции кои примаат депозити од нерезиденти, додека побарувањата по депозити настануваат врз основа на депонирани средства кај нерезидентни финансиски институции); и
- останато (останатите побарувања и обврски настануваат врз основа на должнички инструменти кои не се вклучени во претходните групи. Важна категорија во ставката останато се достасаните неплатени обврски/побарувања кои се третираат како краткорочни, бидејќи допеваат веднаш и се кумулатив на достасаните неплатени обврски/побарувања по сите претходно наведени инструменти).

Во рамките на нето надворешниот долг, посебно се прикажуваат нето обврските на меѓусебно поврзаните субјекти. Издвојувањето на побарувањата/обврските на меѓусебно поврзаните субјекти во рамки на нето надворешниот долг е значајно заради обезбедување на компатибилност и конзистентност со извештајот за меѓународната инвестициона позиција, каде овие обврски/побарувања на меѓусебно поврзаните субјекти се дел од категоријата директни инвестиции (останат капитал).

Од аспект на вреднувањето, согласно Прирачникот за сите инструменти се користи номиналната вредност, освен за должничките хартии од вредност, каде долгот се прикажува по пазарна вредност. Ова во целост е конзистентно со начинот на нивно прикажување во рамките на меѓународната инвестициона позиција на земјата.

Податоците за состојбата на долг, плановите на отплата, достасаните неплатени обврски, акумулираната камата и склучените кредитни работи се пресметуваат во извештајните валути по средниот курс на Народна Банка на датумот на пресек. Тековите по надворешниот долг, повлечените средства и отплатите се курсираат по средниот курс на Народна Банка на датумот на настанување на трансакциите.

Состојбата на надворешниот долг е резултат на повлекувањата на средства, намалени за вкупните отплати на главнина, зголемени за износите на капитализирана достасана неплатена камата, акумулирана камата и пресметана задоцнета камата до датумот на пресек. Со оглед на фактот дека состојбите се курсираат по курс на крај на периодот, а тековите (повлекувања и отплати) со курс на денот на трансакцијата, разликата во состојбата на почетокот и крајот на периодот не одговара на нето промените од трансакции, туку истата ги вклучува и остварените курсни разлики.

2. Извори на податоци и методологија за изготвување на нето надворешниот долг на Република Македонија

Извори на податоци за нето надворешен долг на државниот сектор:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на должничките хартии од вредност издадени во странство и купени од нерезиденти се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) како и податоци за пазарната вредност на издадените должнички хартии од вредност на датумот на состојбата на долг.;

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на должничките хартии од вредност издадени во земјата и купени од нерезиденти се користат податоци од: извештаите за работи со хартии од вредност (ИХВ), кои ги доставуваат овластените учесници на Македонската берза; од Централниот депозитар на хартии од вредност и од Македонската берза на хартии од вредност за утврдување на пазарната цена на хартиите од вредност. - за категоријата заеми се користат податоци од: системот за известување за надворешниот долг (НД) - кредитна евиденција која се води во НБРМ и која произлегува од поединечно евидентирање на обврските по одделни кредитни работи со сите основни елементи. Оваа евиденција овозможува добивање на податоци за состојбата на надворешниот долг, користењата, отплатите, износот на достасани неплатени обврски за одредена кредитна работа како и пресметување на акумулирана камата и сл.; и системот за известување за надворешните побарувања (НП) - кредитната евиденција која се води во НБРМ и која произлегува од поединечно евидентирање на побарувањата по одделни кредитни работи со сите основни елементи. Оваа евиденција обезбедува податоци за состојбата на побарувањата, одобрувањата, наплатите, износот на достасани ненаплатени побарувања за одредена кредитна работа, акумулирана камата и сл.

Извори на податоци за нето надворешен долг на секторот монетарна власт:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - се користат податоци од извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата валути и депозити - се користат податоци од извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата заеми - се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) како и извештаите на НБРМ за состојбата и структурата на официјалните девизни резерви на Република Македонија;

- за категоријата останати обврски се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и претставува задолжување на Народна банка кон Меѓународниот монетарен фонд преку распределба на специјални права за влечење (СПВ).

Извори на податоци за нето надворешен долг на секторот банки:

- за категоријата заеми се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);

- за категоријата валути и депозити се користат податоци од банкарските извештаи за состојбата на средствата и обврските (КЊБИФО) - месечни извештаи за сметководствената состојба на сметките од комерцијалните банки;

- за категоријата останати обврски се користат податоци за достасани неплатени обврски по категоријата заеми од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП).

Извори на податоци за нето надворешен долг на останатите сектори:

- за категоријата должнички хартии од вредност (обврзници и инструменти на пазар на пари) - во делот на странски должничките хартии од вредност издадени во странство и купени од резиденти, се користат податоци за пазарната вредност на купените должнички хартии од вредност на датумот на состојбата на долг, добиени од резидентите овластени за учество на странски пазари на капитал;

- за категоријата заеми се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);

- за категоријата валути и депозити се користат податоци од месечните извештаи за состојбата на редовните сметки на резидентите во странство (извештаи МИ);

- за категоријата краткорочни трговски кредити се користат податоци од кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (КИПО). За тековната година, за оваа категорија се прават проценки за податоците за состојбата на долгот и побарувањата од комерцијално работење, при што износите се добиваат со додавање на тековите за ставката трговски кредити од платниот биланс на состојбата на крајот на претходниот квартал ;
- за категоријата долгорочни трговски кредити се користат податоци од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП);
- за категоријата останати обврски се користат податоци за достасани неплатени обврски по категоријата заеми од системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП) како и податоци за договорен откуп на побарувања и преземање на обврски меѓу резиденти и нерезиденти од прашалникот на известување за договорен откуп на обврски и побарувања (ПОЗ)

Извори на податоци за нето надворешен долг на меѓусебно поврзани субјекти - директни инвестиции:

- како основен извор на податоци за побарувањата и обврските на меѓусебно поврзаните субјекти се користат:
 - за заемите на меѓусебно поврзаните субјекти се користи системот за известување за надворешниот долг (НД) и системот за известување за надворешните побарувања (НП), каде постои можност за утврдување на меѓусебната поврзаност на кредиторите и должниците;
 - за трговските кредити на меѓусебно поврзаните субјекти податоците од кварталните извештаи за побарувања и обврски по комерцијално работење на резидентите со странство (КИПО). За тековната година, за оваа категорија се прават проценки за податоците за состојбата на долгот и побарувањата од комерцијално работење, при што износите се добиваат со додавање на тековите за ставката трговски кредити од платниот биланс на состојбата на крајот на претходниот квартал;
 - за побарувањата и обврските по други основи како дополнителен извор на податоци се користат податоците од годишните прашалници - за состојбата и прометот на поврзаните субјекти (ДИ-22 и ДИ-11).

Податоците за периодот 2004-2005 година се на годишна, додека почнувајќи од 2006 година истите се објавуваат на квартална основа во евра и САД Доллари. Почнувајќи од 01.01.2010 година, податоците вклучуваат и акумулирана камата.

Табела бр.33 Девизни резерви

Податоците се однесуваат на состојбата на девизните резерви на определен датум.

Девизните резерви како средства со кои располагаат и се контролирани од страна на монетарните власти, се состојат од: монетарно злато, специјални права на влечење (SDR-Special Drawing Rights), резервна позиција кај ММФ и девизи.

Одделните компоненти на девизните резерви се дефинирани целосно во согласност со методологијата на Меѓународниот монетарен фонд (Прирачник за платен биланс, петто издание).

Состојбата на девизните резерви се пресметува по средниот курс на НБРМ на денот за кој се објавуваат податоци.

Монетарно злато

Злато: Категоријата монетарно злато го опфаќа златото со кое ракува НБРМ, а кое се состои од монетарно злато кое се наоѓа во трезорот на НБРМ, златни гранулати, монетарно злато депонирано во странски банки и монетарно злато на пат.

Депозити во злато: Депозитите во злато го опфаќаат ороченото злато во странски банки на подолг временски период.

Девизи

Депозити кај странски банки: Оваа категорија ги опфаќа девизните средства на ностро сметки кај странски банки, средства во странски банки кои служат како покритие за отворени акредитиви и гаранции, пласмани во субординирани депозити во странски валути кај нерезиденти, како и орочени девизни средства во странство.

Ефектива во трезор: Ефективата во трезор ја сочинуваат ефективните средства за плаќање кои се наоѓаат во трезорот на НБРМ, чекови во девизи примени во благајна, чекови испратени за наплата во странство, како и чекови испратени за наплата кај домашни банки.

Хартии од вредност: Во оваа категорија влегуваат девизните средства пласирани во должнички купонски и дисконтни хартии од вредност издадени или гарантирани од странски држави, централни банки, мултилатерални развојни банки и меѓународни финансиски институции, како и девизните средства пласирани во колатерализирани и агенциски обврзници.

Табели бр.34 и 35 Девизен курс на денарот- просек за периодот и на крајот од месецот

Просечните годишни девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од просечните месечни девизни курсеви.

Просечните квартални девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од просечните месечни девизни курсеви од дадениот квартал.

Просечните месечни девизни курсеви се пресметуваат како аритметичка средина од средните дневни девизни курсеви.

Девизен курс на крајот на месецот е средниот дневен девизен курс од курсната листа на НБРМ за последниот ден од месецот.